

PĒTĪJUMS PAR LATVIJAS VALSTS
SIMTGADES INICIATĪVAS
“LATVIJAS SKOLAS SOMA”
SAGATAVOŠANAS UN IEVIEŠANAS
PROCESA SAGATAVOŠANĀS POSMU

Kultūras ministrija

Pētījums sagatavots pēc LR Kultūras ministrijas pasūtījuma.

2018

PĒTĪJUMA PASŪTĪTĀJS

LR Kultūras ministrija
K. Valdemāra iela 11 a
Rīga, LV-1364
Tālrunis: +371 67330200
E-pasts: pasts@km.gov.lv

PĒTĪJUMA IZPILDĪTĀJS

Latvijas Kultūras akadēmijas
Zinātniskās pētniecības centrs
Ludzas iela 24
Rīga, LV-1003
E-pasts: zpc@lka.edu.lv

PROJEKTA VADĪTĀJA

Prof., dr.sc.soc. Anda Lake
E-pasts: anda.lake@lka.edu.lv

DARBA GRUPA

Mg.art. Līga Vinogradova
Bc.art. Ance Kristāla

SATURS

IEVADS	5
PĒTĪJUMA ĪSTENOŠANAS PLĀNS UN METODOLOĢIJA	7
1. VISU LATVIJAS PAŠVALDĪBĀS STRĀDĀJOŠO INICIATĪVAS KOORDINATORU ELEKTRONISKĀS APTAUJAS DATI	9
1.1. KOORDINATORU PĀRSTĀVĒTO PAŠVALDĪBU RAKSTUROJUMS	9
1.2. KOORDINATORU DARBĪBAS RAKSTUROJUMS	10
Koordinatoru kompetences un pienākumi	10
Koordinatoru izvēles nosacījumi pašvaldībās	12
Koordinatoru atlīdzība	14
Sadarbība ar izglītības iestādēm	14
Informācijas apkopošana par iniciatīvu	17
1.3. SATURA IZVĒLE.....	19
Apmeklētie pasākumi un jomas	19
Grūtības iegādāties biļetes vai rezervējot pasākuma norisi skolā	20
Lēmuma pieņemšana par satura izvēli	23
Iniciatīvas pasākumu izvēles un organizēšanas veids	24
Skolēnu iesaiste iniciatīvas norišu plānošanā	28
Pasākumi ārpus savas pašvaldības teritorijas	29
Sabiedrības informēšana	29
Skolēnu un vecāku informēšana	31
1.4. SADARBĪBA	34
Palīdzība koordinatora pienākumu pildīšanā.....	34
Sadarbība ar kultūras nozari	36
Vērtējums par normatīvajām prasībām un noteikumiem	38
1.5. FINANSĒJUMA PĀRVALDĪŠANA.....	47
Finansējuma apsaimniekošana	47
Piesaistītais līdzfinansējums.....	49
MK noteikumi.....	50
Ieteikumi un komentāri	51
2. IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PĀRSTĀVJU UN KULTŪRAS PASĀKUMU PIEDĀVĀTĀJU PADZIĻINĀTO INTERVIJU DATI	54
2.1. SATURS	54
Satura izvēle.....	54
Piedāvājums.....	56
Pieejamība	59
Saikne ar mācību saturu.....	61
2.2. INFORMĒTĪBA.....	63
2.3. SADARBĪBA STARP VISIEM IESAISTĪTAJIEM	67
2.4. FINANSĒJUMA APGUVES RAKSTUROJUMS	69
2.5. INICIATĪVAS KOPĒJAIS NOVĒRTĒJUMS UN IETEIKUMI	74
Ieguvumi	74
Izaicinājumi	74
Ieteikumi	74

SECINĀJUMI	75
Pašvaldību koordinātoru vispārējās pieredzes un darbības raksturojums	75
Saturs	76
Sadarbība	78
Informācija	79
Finansējuma pārvaldība	80
PIELIKUMI	81
Iniciatīvas “Latvijas Skolas soma” pašvaldību koordinātoru aptauja	81
Padziļināto interviju vadlīnijas.....	97
Padziļināto interviju respondentu saraksts	98
Padziļināto Interviju transkripcijas	99

Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centrs pēc LR Kultūras ministrijas pasūtījuma veica **Pētījumu par Latvijas valsts simtgades programmas iniciatīvas „Latvijas skolas soma” sagatavošanas un ieviešanas procesu**. Programmas mērķis ir nodrošināt Latvijas skolas vecuma bērniem un jauniešiem valsts garantētās izglītības iegūšanas ietvaros iespēju klātienē pieredzēt Latviju, izzināt un iepazīt Latvijas vērtības, kultūrtelpu un attiecības dinamiskā un jēgpilnā darbībā, tādējādi spēcinošot piederības sajūtu un valstisko identitāti¹. Programmas ietvaros gan Kultūras ministrija, gan kultūras un mākslas organizācijas, gan kultūras NVO, gan kultūras un mākslas nozares profesionāļi individuāli veikuši vairākas aktivitātes, lai paplašinātu kultūras un mākslas piedāvājuma daudzveidību un māksliniecisko kvalitāti skolu bērnu un jaunatnes mērķauditorijai. Programma ļauj sistemātiski un mērķtiecīgi atbalstīt bērniem un jauniešiem paredzētā kultūras un mākslas pasākumu, notikumu un izpausmju piedāvājuma daudzveidību, kā arī uzlabot kultūras un mākslas izglītību Latvijā. Iniciatīvas mērķu idejiskais pamatojums sakņojas arī UNESCO² kultūras un izglītības attīstības pamatprincipos, kas akcentē kultūras vajadzību un pieejamības, starpkultūru izglītības, kultūras daudzveidības, kā arī mākslas izglītības nozīmi kopienu un sabiedrību ilgtspējas nodrošināšanā.

Pētījums par Latvijas valsts simtgades iniciatīvas „Latvijas skolas soma” (turpmāk Iniciatīva) sagatavošanas un ieviešanas procesa sagatavošanās posmu kopš 2018. gada sākuma un ieviešanu 2018./2019. mācību gada pirmajā semestrī (01.09.2018.-15.12.2018) ir saistīts ar nepieciešamību veikt iniciatīvas ieviešanas monitoringa aktivitātes, lai nepieciešamības gadījumā veiktu ieviešanas procesa kontroles un atbalsta mehānismu uzlabošanu. Iniciatīva tiek īstenota Latvijas valsts simtgades programmas ietvaros, tās ieviešanai definētas vadlīnijas³, kuras satur galvenos

1) darbības principus:

- “Latvijas skolas soma” ir mācību procesa sastāvdaļa, kas neaizstāj, bet papildina jau esošās skolās notiekošās mācību un audzināšanas aktivitātes.
- “Latvijas skolas soma” norisēm ir jābūt tieši saistītām ar mācību un audzināšanas darba saturu; šī saikne jāīsteno ar “pirms” un “pēc” aktivitātēm vienā vai vairākās mācību satura jomās un/vai audzināšanas stundās, sekmējot skolēnu izpratni par gūto informāciju un iespaidiem.
- Norisēs piedalās visi skolēni; tās nav ārpusstundu vai interešu izglītības nodarbības, kurās piedalās pēc izvēles vai atlases.
- “Latvijas skolas somas” ietvaros jānodrošina vismaz viena aktivitāte semestrī katram skolēnam.
- Jāveicina skolēnu iesaiste arī norišu plānošanā un organizēšanā, t. sk., uz skolām dāvināto plakātu bāzes veidojot notikumu afišas, sagaidot māksliniekus un sagatavojot norisēm nepieciešamās telpas, gatavojot reportāžas un publikācijas pēc norisēm utt.;

2) administrēšanas principus:

- No „Latvijas skolas somas” finansējuma nav jānodrošina tieši 7 eiro izlietojums uz katru skolēnu; šis skaitlis izmantots, lai aprēķinātu proporcionālu līdzekļu sadalījumu. Izdevumi jāplāno tā, lai tie tiktu izlietoti maksimāli efektīvi, lai tie aptvertu visus skolēnus, nodrošinot katram vismaz

¹ Pieejams: <https://lv100.lv/programma/latvijas-skolas-soma/>. Skatīts 5.12.2018

² Pieejams: <https://en.unesco.org/themes/protecting-our-heritage-and-fostering-creativity>

³ Vadlīnijas programmas “Latvijas skolas soma” īstenošanai 2018./2019. mācību gada pirmajā semestrī. Pieejams: <https://www.lv100.lv/jaunumi/vadlinijas-iniciativas-latvijas-skolas-soma-istenosana/>. Skatīts 10.12.2018

vienu norisi semestrī. Tas nozīmē, ka kādai no klasēm/ klašu grupām norise var būt lētāka (bet ne mazāk kvalitatīva), citai – dārgāka.

- Ja pasākums ir bez maksas, bet nokļūšanai uz to nepieciešami transporta izdevumi, tos var segt no „Latvijas skolas somas” līdzekļiem, atskaitē norādot apmeklēto norisi, tās atbilstību saturiskajai jomai un izpausmes formai.
- Gadā piešķirtais finansējums aprēķināts, balstoties uz Izglītības un zinātnes ministrijas sniegtajiem datiem par skolēnu skaitu uz 2017. gada 1. septembri. 2019. gada finansējums tiks aprēķināts, izmantojot datus par 2018. gada 1. septembri.
- Piešķirtais finansējums attiecas uz izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās un speciālās pamatzglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatzglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas, t. sk., vakara (maiņu) programmās, bet ne tālmācībā.
- Šajā gadā piešķirtais finansējums jāizmanto līdz 2018. gada 31. decembrim. Atlikums netiek pārcelts uz nākamo gadu.
- Finanšu līdzekļu administrēšanā un izlietojumā jāvadās pēc atbilstošajām spēkā esošajām normatīvo aktu prasībām, kas regulē attiecīgo finansējuma saņēmēju.
- “Latvijas skolas somas” norišu finansēšanai nav atļauts piesaistīt vecāku vai skolēnu līdzfinansējumu, bet to ir atļauts kombinēt ar citu veidu līdzfinansējumu (piemēram, nosedzot transporta izmaksas no pašvaldības, skolas fonda, citu projektu u. tml. finansējuma).
- “Latvijas skolas somas” finansējums Latvijas valsts simtgades programmas ietvaros plānots četriem finanšu gadiem (līdz 2021. gada beigām).
- Katrs izglītības iestādes dibinātājs nosaka kārtību, kā izglītības iestādē/s notiek iekšējā plānošana un atskaišu iesniegšana. Kultūras ministrijai atskaite jāiesniedz tiešajam naudas saņēmējam par visām norisēm visās savās dibinātajās izglītības iestādēs elektroniski sistēmā “epārskati”, kur katram dibinātājam tiks ģenerēta MK noteikumu Nr. 529 2. pielikumā apstiprinātā veidlapa;

3)kā arī noteiktus **publicitātes** principus.

Finansējuma aprēķināšanas kārtībai pieņemti **Ministru kabineta noteikumi Nr. 529⁴**, Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. decembrim. Noteikumu mērķis ir nodrošināt, ka valsts noteiktā mācību satura un procesa ietvaros katrs izglītojamais klātienē pieredz, izzina un iepazīst Latviju, aptverot tradicionālās kultūras vērtības un mūsdienīgās izpausmes caur mūziku, skatuves mākslu, vizuālo mākslu, literatūru, kino, arhitektūru, dizainu, kultūras mantojumu, t.sk., nemateriālo, Latvijas vēstures un kultūrvides piemēriem.

Iniciatīvas sagatavošanas laikā Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centrs 2016. gadā veica pētījumu **Projekta “Latvijas skolas soma” ieviešana izglītības iestādēs⁵**, kas vērtējama kā Iniciatīvas ieviešanas priekšizpēte un satur tās sākotnējā novērtējuma elementus. Pētījuma mērķis bija noskaidrot kultūras pakalpojumu pieejamību Latvijas vispārīzglītojošo skolu skolēniem, balstoties uz Ministrijas ar

⁴ Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. Decembrim. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/301191-kartiba-kada-aprekina-un-pieskir-valsts-budzeta-finansejumu-programmas-latvijas-skolas-soma-istenosanai-no-2018-gada>. Skatīts 10.12.2018

⁵ Projekta “Latvijas skolas soma” ieviešana izglītības iestādēs. Pieejams: <https://academia.lndb.lv/68-2/>

2015.gada 13.oktobra rīkojumu Nr.5.1.-1-227 "Par projekta "Kultūras skolas soma" darba grupas izveidošanu" izveidotās starpinstitucionālās darba grupas izvirzītajiem uzdevumiem, lai izstrādātu projekta "Latvijas skolas soma" konceptu un sagatavotu pilotprojektu. Projekta īstenošana toreiz paredzēja detalizēti izpētīt līdzšinējo un esošo vispārīgāko skolu kultūras pasākumu un kolektīvo braucienu/gājienu piedāvājuma praksi, lai jaunā kultūras piedāvājuma politika mazinātu līdzšinējā piedāvājuma problemātiskos aspektus un sekmētu Latvijas skolas somas projekta ieviešanu. Liela nozīme Programmas realizācijas iespēju un izaicinājumu aktualizācijā liela nozīme bija 2016. gada septembrī un 2017./2018.gada rudens semestrī konkrētās skolās (Brocēnu vidusskola, Rīgas Juglas vidusskola, Daugavpils 10.vidusskola un Pamatskolas "Rīdze" 2016.gadā un skolas Jelgavas, Limbažu, Ventspils un Viļakas novados 2017./2018. mācību gada rudens semestrī) veiktajiem pilotprojektiem⁶. Šobrīd, kad Iniciatīvas īstenošana ir uzsākta, nepieciešams testēt 2018./ 2019. mācību gada pirmā semestra laikā iegūto Programmas realizācijas pieredzi.

PĒTĪJUMA ĪSTENOŠANAS PLĀNS UN METODOLOĢIJA

Analizētie konteksta faktori nosaka šī pētījuma **mērķi** – raksturot un novērtēt Latvijas valsts simtgades iniciatīvas "Latvijas skolas soma" sagatavošanas un ieviešanas procesa sagatavošanās posmu kopš 2018. gada sākuma un ieviešanu 2018./2019. mācību gada pirmajā semestrī (01.09.2018.-15.12.2018).

Lai sasniegtu mērķi, izvirzīti un izpildīti sekojoši uzdevumi:

1) Iegūtas pētnieciski pamatotas atbildes par:

- 1.1. iniciatīvas saturiskās un praktiskās īstenošanas atbilstību koncepcijā definētajiem ieviešanas principiem;
- 1.2. finansējuma apguves plānošanas un īstenošanas gaitu, lēmumu pieņemšanas pieejām un lēmumu pieņemšanā iesaistītajiem;
- 1.3.kultūras piedāvājumu, tā novērtējumu, norišu pieejamību un piedāvājuma līdzsvarotību četrās Ministru kabineta noteikumu nr.529 "Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. decembrim"⁷ definētajās programmas saturiskajās jomās;
- 1.4.iniciatīvas norišu saikni ar tiešo mācību procesu un audzināšanas darbu (pirms un pēc aktivitāšu nodrošināšanas);
- 1.5.finansējuma izlietojuma nosacījumu novērtējumu;
- 1.6. "Latvijas skolas somas" iniciatīvas komunikāciju skolēnu un vecāku mērķauditorijām;

2) Izstrādāts pētījuma dizains (metodoloģija, datu ieguves metodes un instrumentārijs), lai iegūtu atbildes uz jautājumiem.

- 2.1.izstrādāta pētījuma īstenošanas metodoloģija;
- 2.2. izstrādāts pētījuma instrumentārijs – elektroniskās aptaujas anketa (kvantitatīvo datu ieguvei) un padziļināto interviju (kvalitatīvo datu ieguvei) - vadlīnijas;

⁶ Precīzāk skatīt <https://www.lv100.lv/programma/latvijas-skolas-soma/>

⁷ Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. Decembrim. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/301191-kartiba-kada-apreķina-un-pieskir-valsts-budzeta-finansejumu-programmas-latvijas-skolas-soma-istenosanai-no-2018-gada>. Skatīts 10.12.2018

- 2.2. identificēti respondenti, izstrādāti aptaujas izlases principi un veikta visu Latvijas pašvaldībās strādājošo iniciatīvas koordinātoru elektroniskā aptauja (sasniegtā izlase 109 koordinātori);
- 2.3. veiktas 12 izglītības iestāžu administrācijas (9) un kultūras nozares (3) pārstāvju padziļinātās intervijas, aptverot dažādas izglītības iestādes dažādās Latvijas vietās;
- 3) veikta pētījumā iegūtās informācijas apstrāde, analīze un vizualizācija;
- 4) izstrādāts pētījuma gala ziņojums (apjoms 80 standarta A4 lapas).

Pētījuma darba grupu veido LKA ZPC vadošā pētniece Dr.Sc.soc. Anda Laķe, LKA ZPC zinātniskā asistente Mg.art. Līga Vinogradova (RSU doktorante), LKA ZPC zinātniskā asistente Bc.art. Ance Kristāla (LU maģistrante).

Pētījuma dati strukturēti atbilstosi izmantotajām datu ieguves metodēm:

1. Visu Latvijas pašvaldībās strādājošo iniciatīvas koordinātoru elektroniskās aptaujas dati.
2. 12 izglītības iestāžu administrācijas pārstāvju un kultūras pasākumu piedāvātāju padziļināto interviju dati.

Ziņojuma noslēgumā formulēti secinājumi.

1. VISU LATVIJAS PAŠVALDĪBĀS STRĀDĀJOŠO INICIATĪVAS KOORDINATORU ELEKTRONISKĀS APTAUJAS DATI

1.1. KOORDINATORU PĀRSTĀVĒTO PAŠVALDĪBU RAKSTUROJUMS

Ar aptaujas palīdzību tika sasniegti 106 (n = 106) iniciatīvas “Latvijas skolas soma” pašvaldību koordinatori (turpmāk arī – respondenti).

Lielākā daļa jeb 92% aptaujāto koordinātoru pārstāv 925 novadu pašvaldības, savukārt 8% – republikas pilsētu pašvaldības (skatīt 1. attēlu).

Analizējot koordinātoru pārstāvētās pašvaldības pēc iedzīvotāju skaita, 39% pārstāv pašvaldības ar mazāk nekā 5 tūkstošiem iedzīvotāju. 31% respondentu pārstāv pašvaldības, kurās iedzīvotāju skaits ir no 5 līdz 10 tūkstošiem, 9% — 10 līdz 20 tūkstošiem, bet 21% — 20 tūkstoši un vairāk (skatīt 2. attēlu).

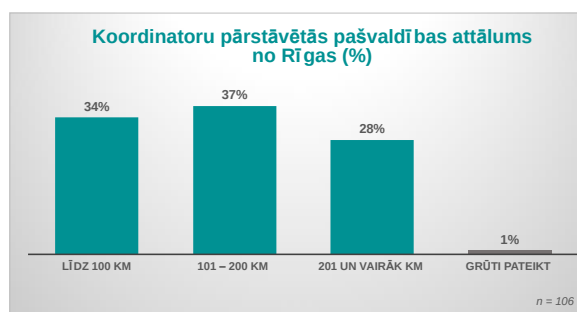
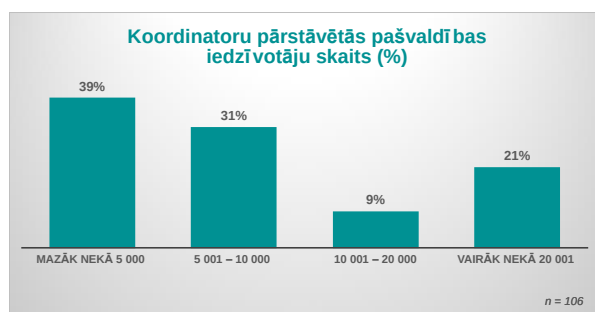
34% respondentu pārstāv pašvaldības, kuras atrodas 100km rādiusā no Rīgas, 37% — 101-200km rādiusā, bet 28% — 201km un vairāk. 1% grūti atbildēt uz šo jautājumu (skatīt 3. attēlu).

1.attēls. Koordinātoru pārstāvētās pašvaldības.

2.attēls. Koordinātoru pārstāvētās pašvaldības iedzīvotāju skaits.

3.attēls. Koordinātoru pārstāvētās pašvaldības attālums no Rīgas.

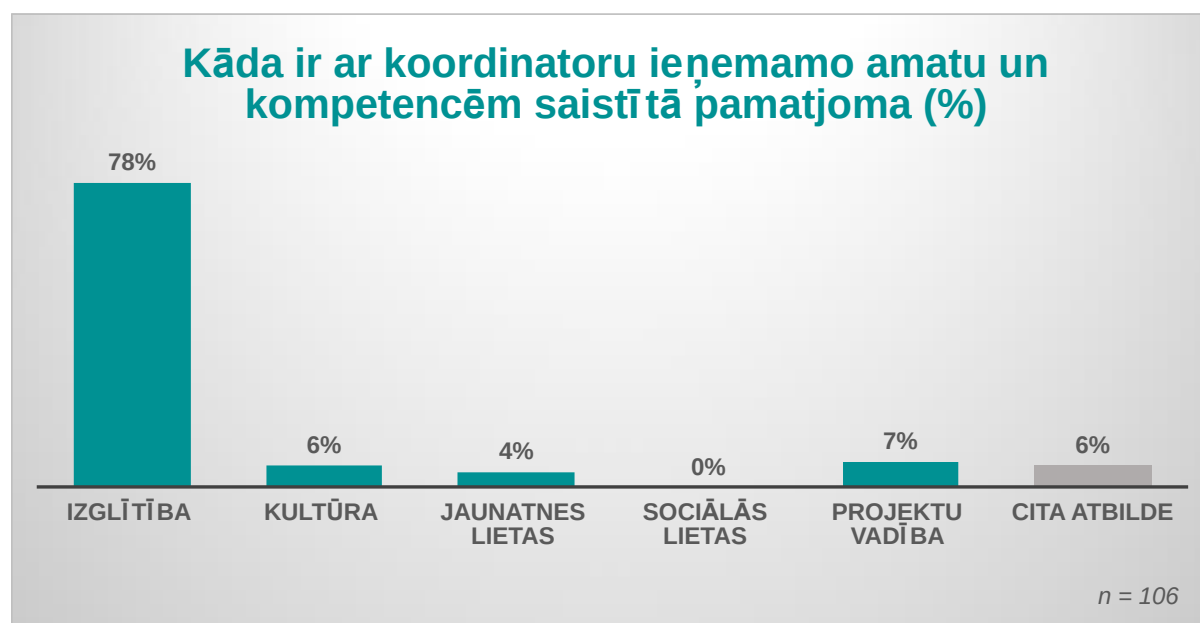
1.2. KOORDINATORU DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

KOORDINATORU KOMPETENCES UN PIENĀKUMI

Ar aptaujas palīdzību tika noskaidrots, kādas ir ar koordinatoru ieņemamo amatu un kompetencēm saistītās pamatjomas. Dati liecina, ka pārliecinošs vairākums koordinatoru (78%) saistīti ar izglītības jomu (skatīt 4. attēlu). Tikai 7% saistīti ar projektu vadību, 6% ar kultūru, 4% ar jaunatnes lietām. Nevienš no aptaujātajiem koordinatoriem nav norādījis, ka saistīts ar sociālajām lietām.

6% norādījuši citu atbildi — *domes vadība (2 atbildes), kultūra un izglītība; sabiedriskās attiecības; interešu izglītība; pašvaldības deputāts.*

4.attēls. Kāda ir ar koordinatoru ieņemamo amatu un kompetencēm saistītā pamatjoma.

Aptaujā brīvā formā respondentiem tika lūgts nosaukt, kādi ir viņu trīs galvenie pienākumi iniciatīvā “Latvijas skolas soma”. Atbildes uz šo jautājumu sniedza visi 106 respondenti. Minētie pienākumi tika sagrupēti 16 kategorijās (skatīt 5. attēlu).

Gandrīz visi respondenti minējuši, ka viņu pienākumi saistīti ar skolu informēšanu par iniciatīvas pasākumiem un citas informācijas sniegšanu (93%). Nedaudz vairāk kā puse respondentu norāda, ka viņu galvenie pienākumi saistīti ar piešķirtā finansējuma pārraudzību (54%).

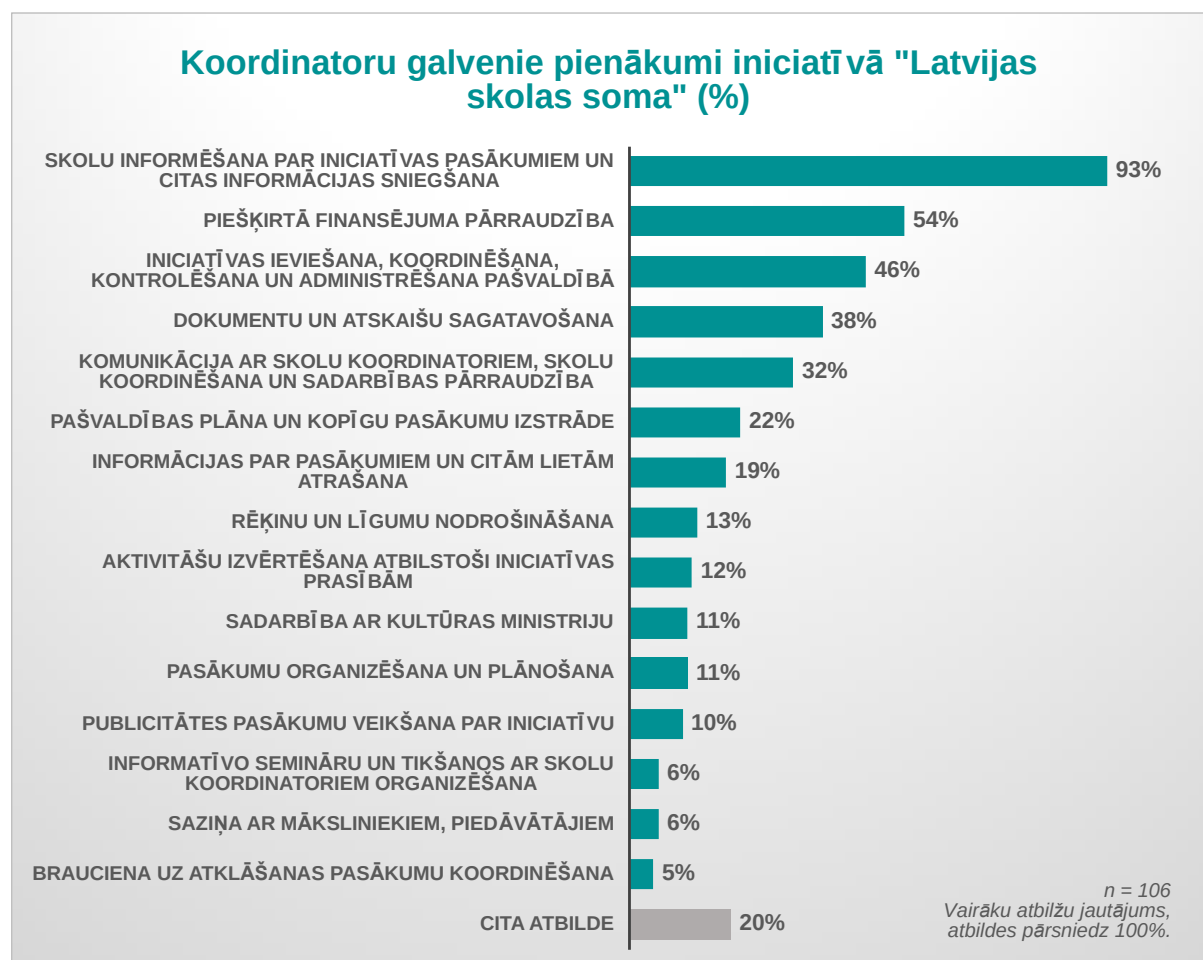
Lielai daļai koordinatoru kā galvenos pienākumus min iniciatīvas ieviešanu, koordinēšanu, kontrolēšanu un administrēšanu pašvaldībā (46%), arī dokumentu un atskaišu sagatavošanu (38%) un komunikāciju ar skolu koordinatoriem, skolu koordinēšana un sadarbības pārraudzība (32%).

Mazāk respondentu norāda, ka galvenie pienākumi saistīti ar pašvaldības plāna un kopīgu pasākumu izstrādi (22%), informācijas par pasākumiem un citām lietām atrašana (19%), rēķinu un līgumu nodrošināšana (13%), aktivitāšu izvērtēšana atbilstoši iniciatīvas prasībām (12%), sadarbība ar Kultūras ministriju (11%), pasākumu organizēšana un plānošana (11%), publicitātes pasākumu veikšana par iniciatīvu (10%), informatīvo semināru un tikšanos ar skolu koordinatoriem organizēšana

(6%), saziņa ar māksliniekiem, piedāvātājiem (6%) un brauciena uz atklāšanas pasākumu koordinēšana (5%).

20% norādījuši kādu citu atbildi, kuru nebija iespējams ievietot kādā no kategorijām — *rezervēt biļetes (2); atbildība; dažādu problēmsituāciju risināšana; idejas; ieinteresētība; ievērot vienošanos; iniciēt; kārtības par norises kārtību izstrādāšana; nodrošināt pasākumu piejamību katram novada skolēnam; pasākumu sasaiste ar mācību saturu un audzināšanas darbā paredzēto; pastāvīga kritikas uzklaušana par finansējuma piešķiršanas un sadalījuma MK noteikumu un reālās dzīves iespējām; precizitāte; risināt neordinārus jautājumus, būt līdzās; rosināt dalīties ar izdzīvoto un pašiem, aktīvi darbojoties, radīt pienesumu iniciatīvai; veidot atgriezenisko saiti; zvanīt; rosināt darboties; tuvāku iespēju atrašana skolai; skolu virzīšana īstenot aktivitātes; sekot, lai iniciatīva sasniegtu visus novada skolēnus.*

5.attēls. Koordinatoru galvenie pienākumi iniciatīvā "Latvijas skolas soma".

Aptaujā koordinatoriem tika lūgts norādīt arī viņu galvenās aktivitātes iniciatīvā "Latvijas skolas soma". Katrs respondents varēja nosaukt ne vairāk kā 3 aktivitātes, kas tika sagrupētas 13 kategorijās (skatīt 6. attēlu). Atbildes sniedza visi 106 respondenti.

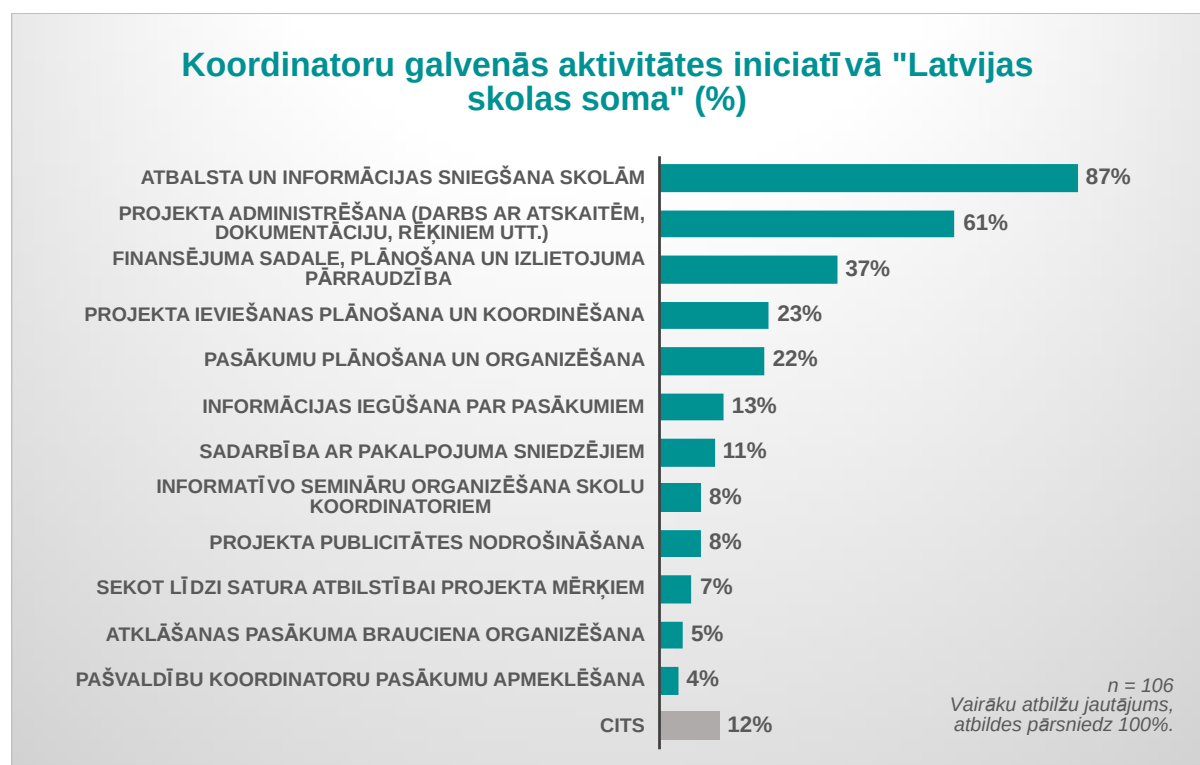
Lielākā daļa respondentu norāda, ka viņu kā koordinatore galvenās aktivitātes iniciatīvā saistītas ar atbalsta un informācijas sniegšanu skolām (87%). 61% norādīja, ka tās saistītas ar projekta administrēšanu (darbu ar atskaitēm, dokumentāciju, rēķiniem utt.).

Nedaudz vairāk kā trešajai daļai jeb 37% respondentu galvenās aktivitātes iniciatīvā saistītas ar finansējuma sadali, plānošanu un izlietojuma pārraudzību, 23% ar projekta ieviešanas plānošanu un koordinēšanu, bet 22% — ar pasākumu plānošanu un organizēšanu.

Neliela daļa norāda, ka galvenās aktivitātes iniciatīvā saistītas ar informācijas iegūšanu par pasākumiem (13%), sadarbību ar pakalpojuma sniedzējiem (11%), informatīvo semināru organizēšanu skolu koordinatoriem (8%), projekta publicitātes nodrošināšanu (8%), sekošanu līdzī satura atbilstībai projekta mērķiem (7%), atklāšanas pasākuma brauciena organizēšanu (5%) un pašvaldību koordinātoru pasākumu apmeklēšanu (4%).

12% respondentu norādījuši kādu citu atbildi, kura neiederējās nevienā no izvirzītajām kategorijām — *sadarbība ar LKS līguma ietvaros; nezinu; novest līdz galam; sarakste e-pastā; saskaņot; zvanīt; skolēnu iesaiste sagatavošanā; sadarbojos ar novada ekonomistiem un grāmatvedību; sadarbojos ar pašvaldību; uzklāsu un apkopāju labās prakses piemērus; vecāku informēšana; veidoju sistēmu novadā kā racionālāk īstenot Skolas somu novadā.*

6. attēls. Koordinātoru galvenās aktivitātes iniciatīvā "Latvijas skolas soma".

KOORDINĀTORU IZVĒLES NOSACĪJUMI PAŠVALDĪBĀS

Aptaujā bija svarīgi noskaidrot, kāpēc konkrētie respondenti izvirzīti par iniciatīvas koordinātoriem pašvaldībā. Respondentiem bija iespēja brīvā formā sniegt atbildi. Atbildes tika sagrupētas 12 kategorijās (skatīt 7. attēlu). Uz jautājumu atbildēja visi 106 respondenti.

Lielākā daļa jeb 58% respondentu norāda, ka iemesls izvēlei bijis viņu amats. Vairākiem tas saistīts ar izglītības jomu (35%), 6% ar projektu vadību, 4% ar jaunatnes lietām, 3% ar kultūras jomu, bet 8% tas saistīts ar dažādu minēto jomu pārklāšanos (piemēram, kultūras un izglītības, kultūras un jaunatnes u.tml.). Vēl 3% norāda, ka amats bijis iemesls, bet nenorāda, kāds tieši.

8% uzskata, ka izvēlēti tāpēc, ka ir konkrēta pieredze — pasākumu plānošanā, koordinēšanā un organizēšanā, darbā ar kultūrizglītības notikumiem, sadarbībā ar izglītības un kultūras iestādēm un tamlīdzīgi.

8% pieļauj, ka izvēlēti kādu prasmju, rakstura īpašību vai attieksmes dēļ, kā atbildība, pienākuma apziņa, aktivitāte, komunikācijas un sadarbības prasmes, loģistikas prasmes, spēja darboties elastīgi.

6% izvēlēti, jo pārstāv kādu skolu. Trīs respondenti norāda, ka viņu pašvaldībā tas ir svarīgi, jo viņu pārstāvētā vai vadītā skola ir vienīgā pašvaldībā, tāpēc vislabāk pārzina izglītības iestādes specifiku un skolēnu auditoriju.

7% norādījuši kādu citu atbildi, kura neiederas iepriekš minētajās kategorijās:

- Lielākā iestāde novadā.
- Ik dienas darbs saistīts ar skolu ārpusstundu pasākumu nodrošināšanu.
- Manuprāt, tas bija tādēļ, ka nepārstāvu nevienu izglītības iestādi, kura Skolas somas ietvaros saņem finansējumu. Tādēļ neatkarīgi spēju sniegt viedokli par izvēlēto aktivitāti.
- Pienākumi tiek sadalīti uz esošajiem darbiniekiem.
- Saņēmu rīkojumu no vadības veikt koordinatora pienākumus.
- Sākotnēji neizprata koordinatora darba pienākumus, domājot, ka būs tikai daudzpusēja informācijas kanāla nodrošināšana.
- Neiebilstu papildus darbam izglītojamo interešu labā.
- Pašvaldībā nav izglītības nodaļas, ir tikai Attīstības nodaļa, kas pārrauga visus projektus.

7. attēls. Būtiskākie iemesli, kāpēc koordinatori tika izvēlēti par iniciatīvas “Latvijas skolas soma” koordinatoriem.

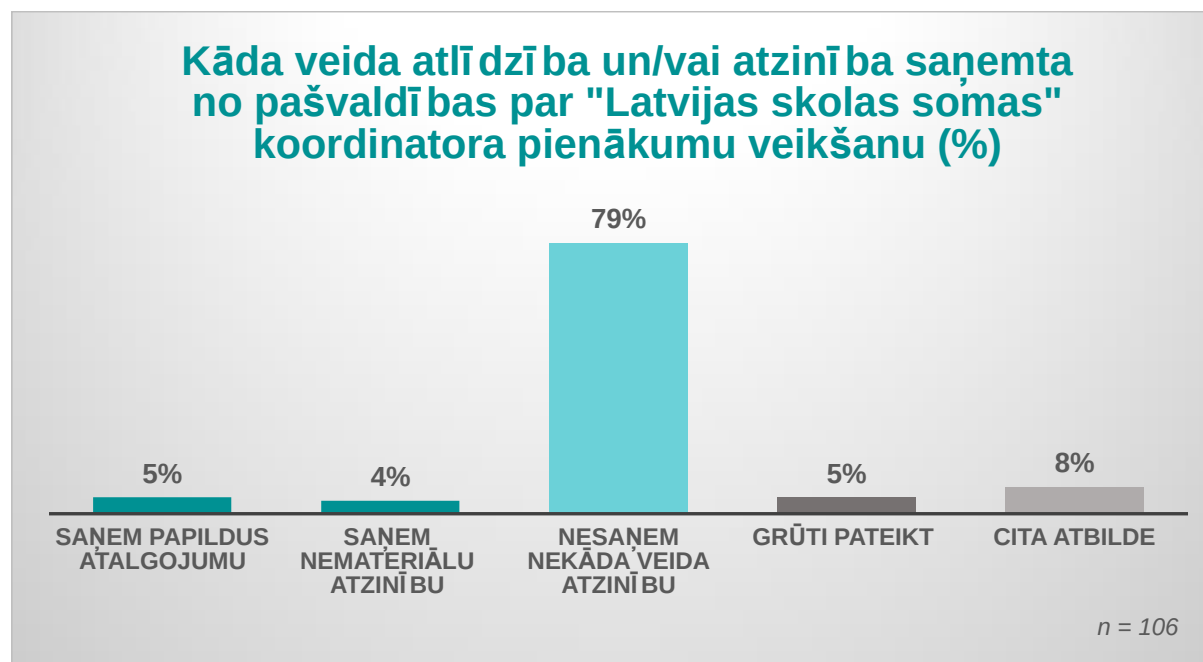
KOORDINATORU ATLĪDZĪBA

Aptaujas dati ļāva noskaidrot, vai koordinatori saņem kādu atlīdzību un/vai atzinību no pašvaldības par ar iniciatīvu saistīto pienākumu veikšanu. Lielākais vairākums jeb 79% norāda, ka nesaņem nekāda veida atzinību (skatīt 8. attēlu). Tikai 5% saņem papildus atalgojumu, vēl 4% saņem nemateriālu atzinību.

8% norādījuši kādu citu atbildi:

- *Tas ir mans darbs.*
- *Paldies! Un atzinīgus vārdus!*
- *Ietīpst darba pienākumos.*
- *Nesaņemu.*
- *Neko nesaņemu, bet uzskatu, ka būtu jāsaņem atlīdzība ne no pašvaldības, bet gan no valsts.*
- *Esmu saņēmusi vienreizēju naudas balvu.*
- *Gandarījums par paveikto un "Paldies!" no izglītības iestāžu koordinatoriem.*
- *Nesaņemu atlīdzību.*

8. attēls. Kāda veida atlīdzība un/vai atzinība saņemta no pašvaldības par "Latvijas skolas somas" koordinatora pienākumu veikšanu.

SADARBĪBA AR IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM

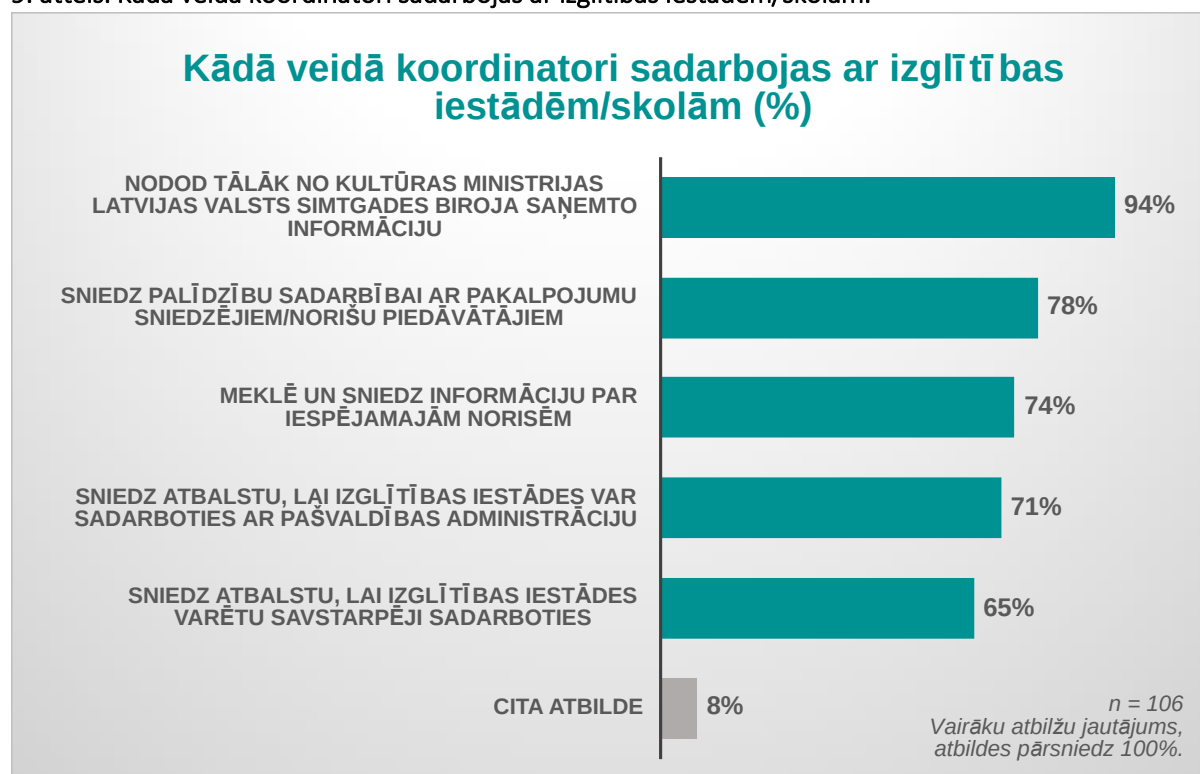
Aptaujā tika skaidrots, kādā veidā koordinatori sadarbojas ar izglītības iestādēm/skolām. Respondentiem bija iespēja norādīt visus sadarbības veidus (skatīt 9. attēlu).

Gandrīz visi jeb 94% koordinatoru nodod tālāk no Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja saņemto informāciju. 78% sniedz palīdzību sadarbībai ar pakalpojumu sniedzējiem/norišu piedāvātājiem, 74% meklē un sniedz informāciju par iespējamajām norisēm, 71% sniedz atbalstu, lai izglītības iestādes var sadarboties ar pašvaldības administrāciju, bet 65% sniedz atbalstu, lai izglītības iestādes varētu savstarpēji sadarboties.

Kādu citu atbildi norādījuši 8% respondentu:

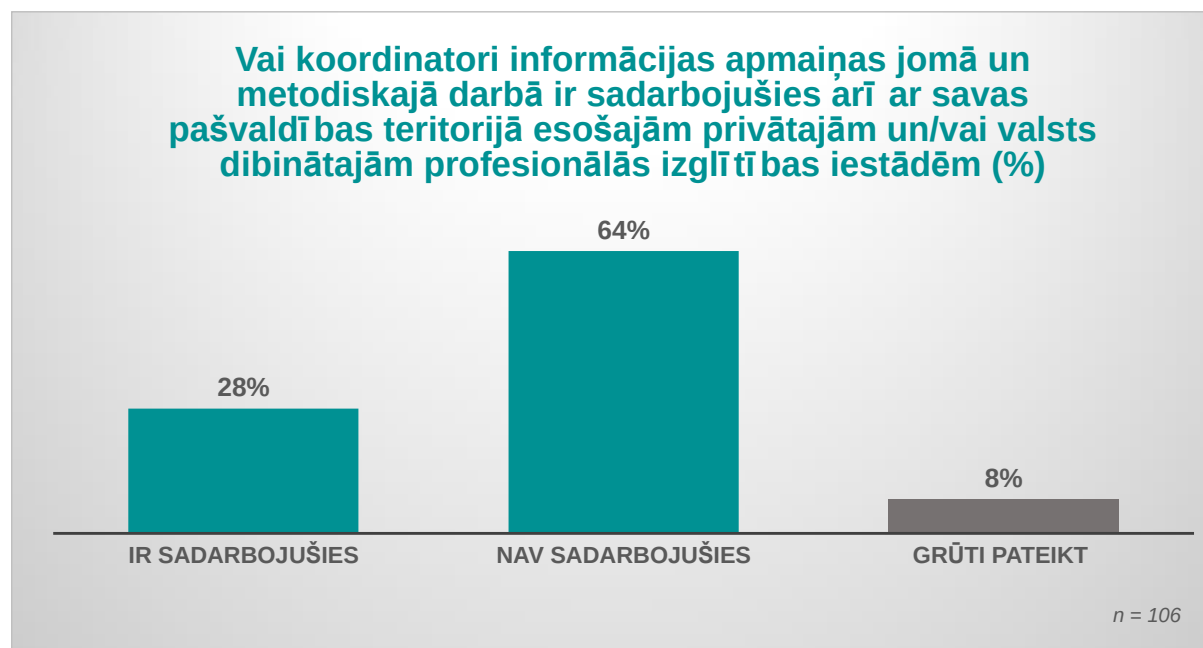
- Konsultēju, koordinēju dokumentācijas aizpildi finanšu saņemšanai.
- Palīdzu rast sasaisti starp mācību programmu un pasākuma saturu.
- Daru visu iepriekš minēto.
- Iedrošinu darboties, uzklāsu kritiku un ierosinājumus no skolu koordinatoriem.
- Pārtraugu satura atbilstību programmai.
- Finanšu jautājumu risināšana (grozījumi, sadale pa kodiem, komunikācija ar grāmatvedību).
- Informācijas nodošana pašvaldībai.
- Gatavoju atskaites un līgumus.
- Dodu uzdevumus skolām un uzraugu to ieviešanu.

9. attēls. Kādā veidā koordinatori sadarbojas ar izglītības iestādēm/skolām.

Aptaujā tika jautāts, vai koordinatori informācijas apmaiņas jomā un metodiskajā darbā ir sadarbojušies arī ar savas pašvaldības teritorijā esošajām privātajām un/vai valsts dibinātajām profesionālās izglītības iestādēm. To ir darījuši 28% respondentu, kamēr 64% to nav darījuši. 8% ir grūti sniegt atbildi uz šo jautājumu (10. attēls).

10.attēls. Vai koordinatori informācijas apmaiņas jomā un metodiskajā darbā ir sadarbojušies arī ar savas pašvaldības teritorijā esošajām privātajām un/vai valsts dibinātajām profesionālās izglītības iestādēm.

Tiem, kuri kādā veidā sadarbojušies ar pašvaldības teritorijā esošajām privātajām un/vai valsts dibinātajām profesionālās izglītības iestādēm, tika lūgts norādīt, kāda veida sadarbība tā bijusi. Respondentiem bija iespēja norādīt visas piedāvātās atbildes. Kopumā uz šo jautājumu atbildes sniedza 30 respondenti, tāpēc rezultāti atspoguļoti absolūtos skaitļos (skatīt 11. attēlu).

23 respondenti norādījuši, ka nodod no Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja saņemto informāciju, 14 aicināja pārstāvjus uz atklāšanas pasākumu 6.septembrī, 13 kopīgi veica plānošanu un sniedza metodisko atbalstu, bet 9 rīkoja kopīgas norises.

4 norādījuši kādu citu atbildi:

- Palīdzu var metodisko atbalstu.
- Sniedzam metodisko atbalstu.
- Mums nav profesionālās izglītības iestāžu.
- Konsultēšana.

11.attēls. Kādā veidā īstenota sadarbība ar pašvaldības teritorijā esošajām privātajām un/vai valsts dibinātajām profesionālās izglītības iestādēm.

INFORMĀCIJAS APKOPOŠANA PAR INICIATĪVU

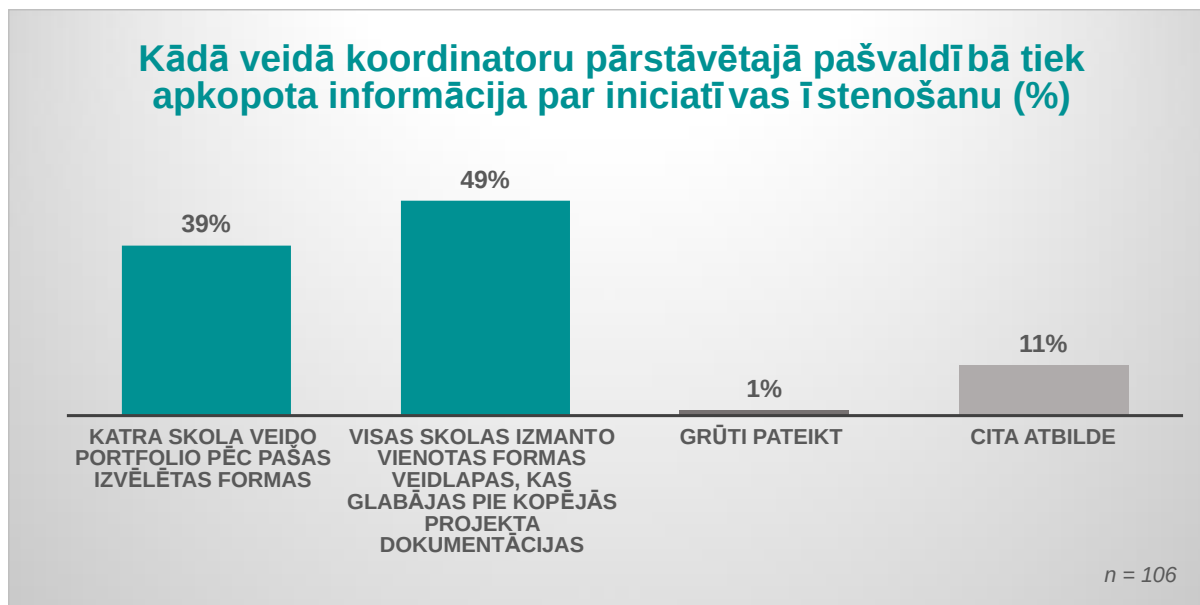
Dati ļāva noskaidrot, kādā veidā pašvaldībās tiek apkopota informācija par iniciatīvas īstenošanu. 39% respondentu norādījuši, ka katra skola veido portfolio pēc pašas izvēlētas formas, savukārt 49% pašvaldību visas skolas izmanto vienotas formas veidlapas, kas glabājas pie kopējās projekta dokumentācijas (skatīt 12. attēlu).

11% norādījuši kādu citu atbildi:

- *Atgriezeniskā saite tieši skolā.*
- *Informācija sociālajos tīklos.*
- *Ir tika 1 skola. Sava māpe.*
- *Raksti novada avīzē, mājas lapā.*
- *Skolas izmanto Izglītības nodaļas izveidotu veidlapu.*
- *Veidoju apkopojošu tabulu par pasākumiem un naudas izlietojumu.*
- *Regulāra informācija novada mājas lapā.*
- *Katra skola iesniedz pasākuma sasaistes ar mācību proces aprakstu, tam ir vienots satur novadā, bet ne forma. Tas glabājas pie novada koordinatora elektroniski mapē.*
- *Esmu izveidojusi atskaites veidlapu, kuru skolas koordinators nogādā pašvaldībā piecu dienu laikā pēc pasākuma.*
- *Visu informāciju apkopoju pati atsevišķā mapē.*
- *Izvērtēta tiek aktivitāte pirms īstenošanas.*

- Katrai skolai lietvedības nomenklatūrā ir izveidota lieta projekta satura dokumentu glabāšanai, pašvaldībā ir lieta Skolas somas finanšu dokumentu glabāšanai.

12. attēls. Kādā veidā koordinatoru pārstāvētajā pašvaldībā tiek apkopota informācija par iniciatīvas īstenošanu.

1.3. SATURA IZVĒLE

APMEKLĒTIE PASĀKUMI UN JOMAS

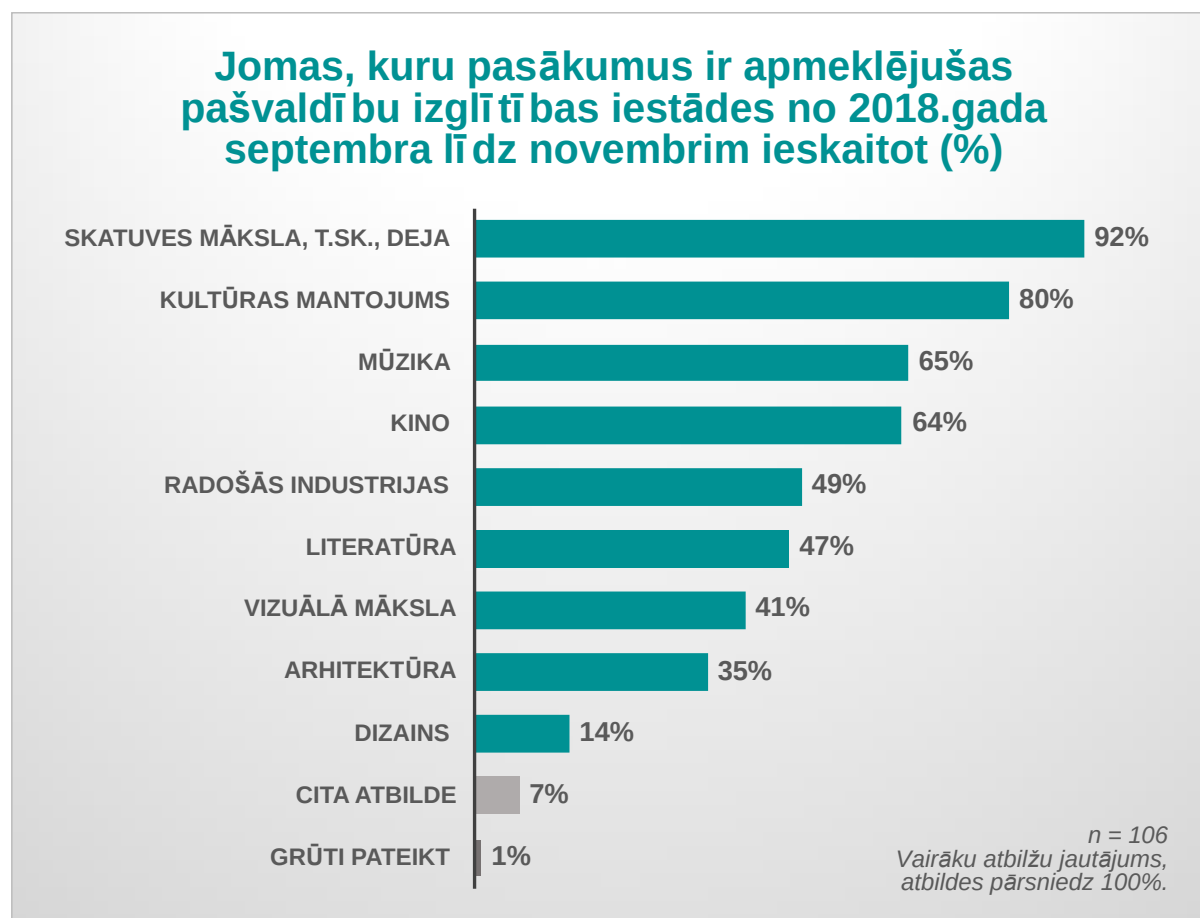
Koordinatoriem tika lūgts atzīmēt tās jomas, kuru pasākumus pašvaldību izglītības iestādes ir apmeklējušas no 2018.gada septembra līdz novembrim ieskaitot (13. attēls). Lielākā daļa jeb 92% norādīja, ka tā ir skatuves māksla (t.sk. deja), tāpat daudzas izglītības iestādes bija apmeklējušas pasākumus saistībā ar kultūras mantojuma jomu (80%).

Salīdzinoši daudz izglītības iestāžu apmeklējušas mūzikas (65%) un kino (64%) jomas pasākumus. Gandrīz pusei tā bijusi radošo industriju joma (49%), kā arī literatūra (47%). 41% norāda, ka izglītības iestādes apmeklējušas vizuālās mākslas jomas pasākumus, 35% - arhitektūras, bet tikai 14% - dizaina.

Kādu citu atbildi norādījuši 7% koordinatoru:

- Vidzemes dabas ainavas.
- Muzeji.
- Latvijas vēsture, daba.
- Novadpetniecība, uzņēmumu apmeklējums.
- Novadpētniecība, Latvijas mazo uzņēmumu veiksmes stāsti.
- Latvijas daba un kultūrainava.
- Latvijas daba un kultūrainava.

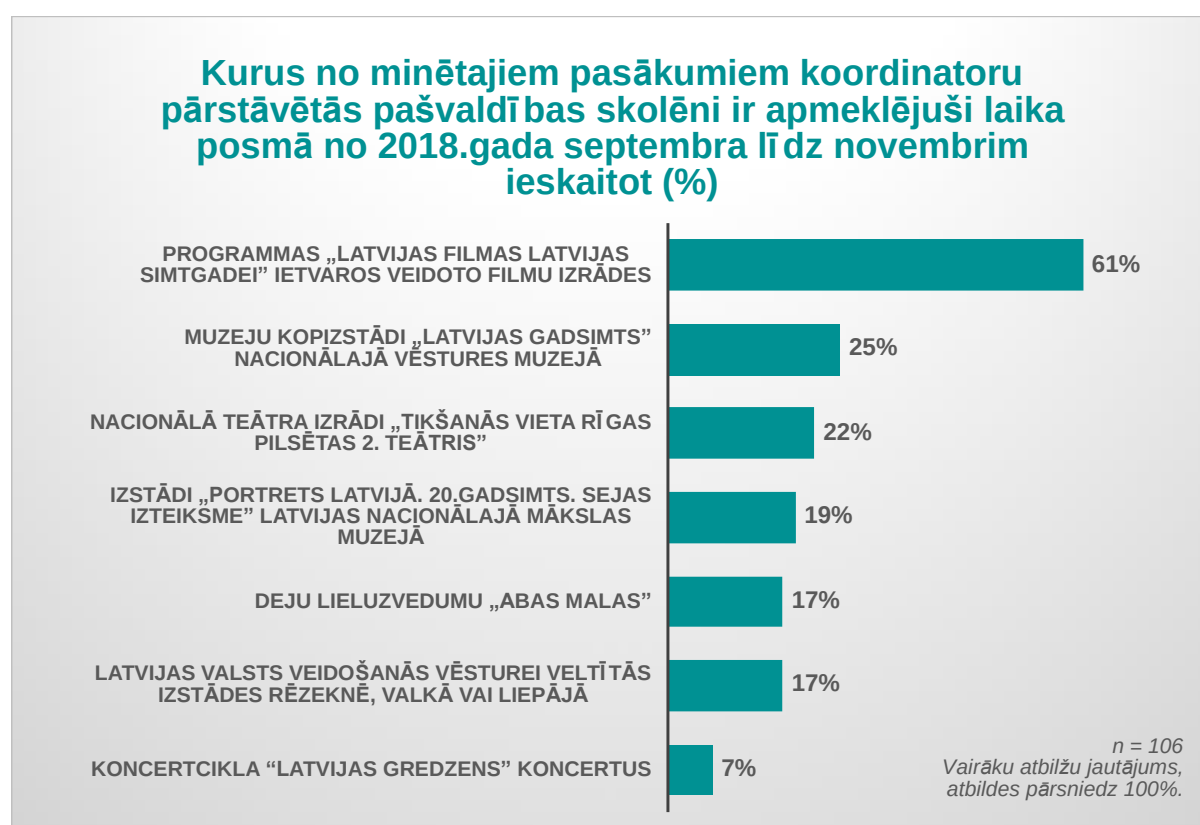
13. attēls. Jomas, kuru pasākumus ir apmeklējušas pašvaldību izglītības iestādes no 2018.gada septembra līdz novembrim ieskaitot.

Koordinatoriem aptaujā tika jautāts, uz kuru no dotajiem pasākumiem pašvaldību skolēni ir bijuši laika posmā no 2018.gada septembra līdz novembrim ieskaitot (14. attēls). Starp minētajiem populārākās bijušas programmas “Latvijas filmas Latvijas simtgadei” ietvaros veidotās filmas (61%).

Mazāk apmeklēja muzeju kopizstāde “Latvijas gadsimts” Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā (25%), Latvijas Nacionālā teātra izrāde “Tikšanās vieta Rīgas 2. teātris” (22%), izstāde “Portrets Latvijā 20.gadsimts. Sejas izteiksme” Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā (19%), deju lieluzvedums “Abas malas” (17%), Latvijas valsts veidošanās vēsturei veltītās izstādes Rēzeknē, Valkā, Liepājā (17%). Vismazāk apmeklēti koncertcikla “Latvijas gredzens” koncerti (7%).

14. attēls. Kurus no minētajiem pasākumiem koordinatoru pārstāvētās pašvaldības skolēni ir apmeklējuši laika posmā no 2018.gada septembra līdz novembrim ieskaitot.

GRŪTĪBAS IEGĀDĀJOTIES BIĻETES VAI REZERVĒJOT PASĀKUMA NORISI SKOLĀ

Koordinatori aptaujā norādījuši dažādas jomas, kurās nācies sastapties ar grūtībām, iegādājoties biļetes vai rezervējot pasākuma norisi skolā (15. attēls), kā arī norādījuši, kāda veida grūtības tās bijušas (1. tabula).

Kopumā divām trešdaļām (66%) pašvaldību nav bijušas problēmas nevienā no nosauktajām jomām, bet tās, kurās ir bijušas problēmas, izteikti dominē biļešu trūkums vai nepieejamība nepieciešamajos datumos.

Skatuves māksla (t.sk. deja) ir izteikti dominējošā joma, kurā nācies sastapties ar grūtībām – to norādījuši 22% koordinatori. Kā vienas no biežāk minētajām grūtībām ir tās, ka biļetes ir izpārdotas un nav iespējams rezervēt. Tāpat parādās tādi iemesli, kā pārāk vēla informācija, dārgas biļetes, problēmas ar

savlaicīga rēķina iesniegšanu grāmatvedībai un tas, ka jau šajā semestrī jāpērk biļetes uz izrādēm, kas atbilst vielai, bet pašas izrādes notiks tikai nākamajā gadā.

Mūzikas jomu norādījuši 8% koordinatoru, un te iemesli bijuši dažādi — izpirktas biļetes, aizņemti mākslinieki un pasākuma nepieejamība.

Radošās industrijas norādījuši 3% koordinatoru, nosaucot tādus iemeslus, kā nespēja saskaņot datumus un aizņēmti datumi.

Kultūras mantojuma jomā (2%) parādās tādi iemesli, kā biļešu trūkums un nepieejamība atbilstošajos datos.

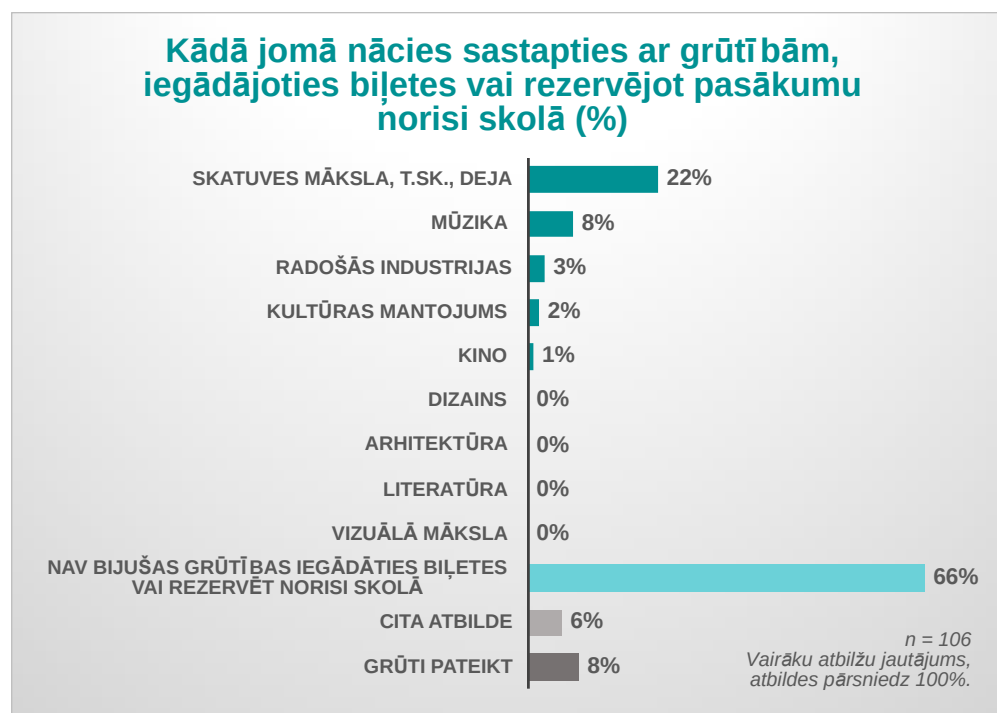
Kino jomā (1%) norādītais iemesls arī saistīts ar izpirktām biļetēm.

Dizainā, arhitektūrā, literatūrā un vizuālās mākslas jomās nav bijušas problēmas iegādāties biļetes.

6% norāda kādu citu atbildi un ar to saistītus iemeslus, kas galvenokārt norāda uz biļešu trūkumu, apmaksas problēmām un nepievilcīgu piedāvājumu:

- Vēlāmie mākslinieki jau bija aizņemti uz visu pusgadu.
- Šobrīd norisi uz vietas skolās piedāvā paši, mēs izvērtējam esošā finansējuma ietvarus.
- Latvijas Nacionālajā operā septembrī bija problēmas ar biļešu apmaksu, jo bija īss apmaksas termiņš.
- Lētākie piedāvājumi jārezervē ļoti laicīgi.
- Nav bijis pievilcīgs piedāvājums.
- Ja pasteidzas, problēmu nav.

15. attēls. Kādā jomā nācies sastapties ar grūtībām, iegādājoties biļetes vai rezervējot pasākumu norisi skolā.

1. tabula. Kāda veida grūtības bijušas, iegādājoties biļetes vai rezervējot norisi kādā no atzīmētajām jomām.

Skatuves māksla, t.sk., deja
• operā neiespējami rezervēt biļetes, garantijas vēstules netiek ņemtas vērā • uz lielkoncertiem biļetes izpirktas • izpirktas • par vēlu informācija • ar rēķinu izrakstīšanu, jo bija pazudusi rezervācija uz izrādi "Abas malas". Par laimi organizatoriem izdevās atrast mūsu veikto rezervāciju un biļetes varējām iegāties par plānotajām cenām. • interesējošās izrādes izpārdotas daudz uz priekšu • Nacionālajā teātrī par valsts dibināšanu • izpirktas biļetes • aizņemti mākslinieki • izpārdotas biļetes • izpārdotas biļetes, dārgi • "Nenotikušais atklājums" teātra izrāde atteica, vēl vairākas grupas no Skolas somas groza • biļešu trūkums konkrētajā datumā • savlaicīga rēķina iesniegšana grāmatvedībai • tika izpirktas uz populārākajiem • biļetes bija izpirktas • nav izrāžu • biļešu rezervācija • biļetes uz izrādēm, kas ir nozīmīgas un vērtīgas mācību procesā jāpēk jau tagad (bet izrādes notiks tikai nākamajā pusgadā). • biļešu trūkums
Mūzika
• Latvijas gredzeni • mūzikas pasākumu par maz Liepājā • bija izpirktas biļetes koncertam "Pļavās un norās" Liepājā "Lielajā dzintarā" • pazīstami mākslinieki visi aizņemti • noslogoti mākslinieki, nevaram vienoties par datumu • nesniedz pakalojumu
Radošās industrijas
• nevar saskaņot laiku • interesējošās aizņemtas, janvāri ieskaitot
Kultūras mantojums
• skolai pieņemamie datumi un laiki aizņemti ar citām skolu grupām • biļešu trūkums
Kino
• izpirktas
Vizuālā māksla
n/a
Literatūra
n/a
Arhitektūra
n/a
Dizains
n/a
Cits variants
• Pamatā visās jomās jārezervē krietni iepriekš esoša pasākuma vai norises

LĒMUMA PIEŅEMŠANA PAR SATURA IZVĒLI

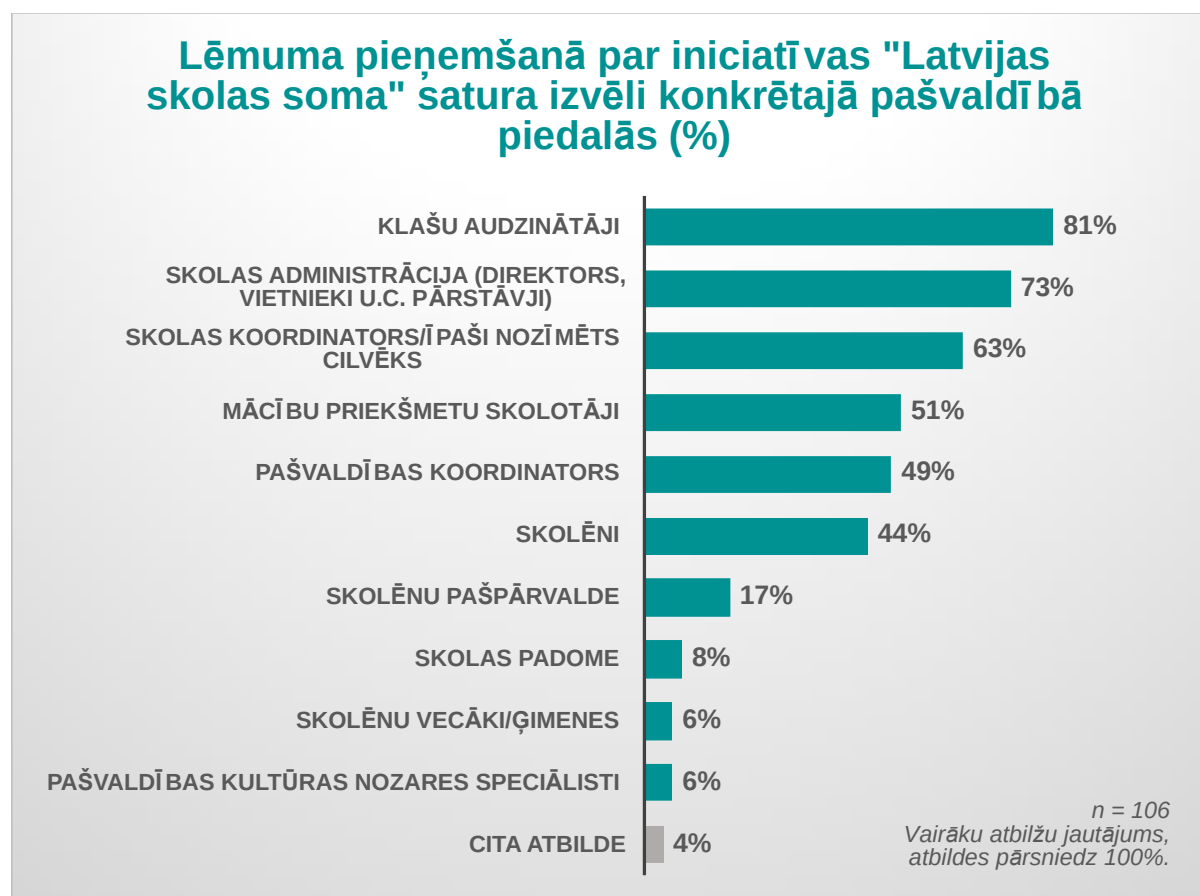
Pašvaldībās lēmuma pieņemšanā par iniciatīvas "Latvijas skolas soma" satura izvēli visbiežāk piedalās klašu audzinātāji (81%), skolas administrācija (73%) un skolu koordinatori (63%). Pusē pašvaldību iesaistās arī mācību priekšmetu skolotāji (51%) un pašvaldības koordinatori (49%). 44% pašvaldībās to dara skolēni (44%), savukārt skolēni, kas pārstāv skolēnu pašpārvaldi, lēmuma pieņemšanā iesaistās ne pārāk bieži (17%) (skatīt 16. attēlu).

Vismazāk lēmuma pieņemšanā iesaistās skolas padome (8%), skolēnu vecāki/ģimenes (6%) un pašvaldības kultūras nozares speciālisti (6%).

4% koordinators norādījuši kādu citu atbildi:

- Skolas koordinators sadarbojas ar mācību priekšmetu skolotājiem, klašu audzinātājiem un skolēnu pašpārvaldi pirms lēmuma pieņemšanas.
- Iniciatīvas koordinators LKM.
- Pašvaldības koordinators- skolas koordinators- klašu audzinātāji- skolēni- mācību priekšmetu skolotāji.
- Grūti pateikt par skolēnu un vecāku iesaisti, bet skolas savu plānu saskaņo, konsultējas ar novada koordinators.

16. attēls. Lēmuma pieņemšanā par iniciatīvas "Latvijas skolas soma" satura izvēli konkrētajā pašvaldībā piedalās.

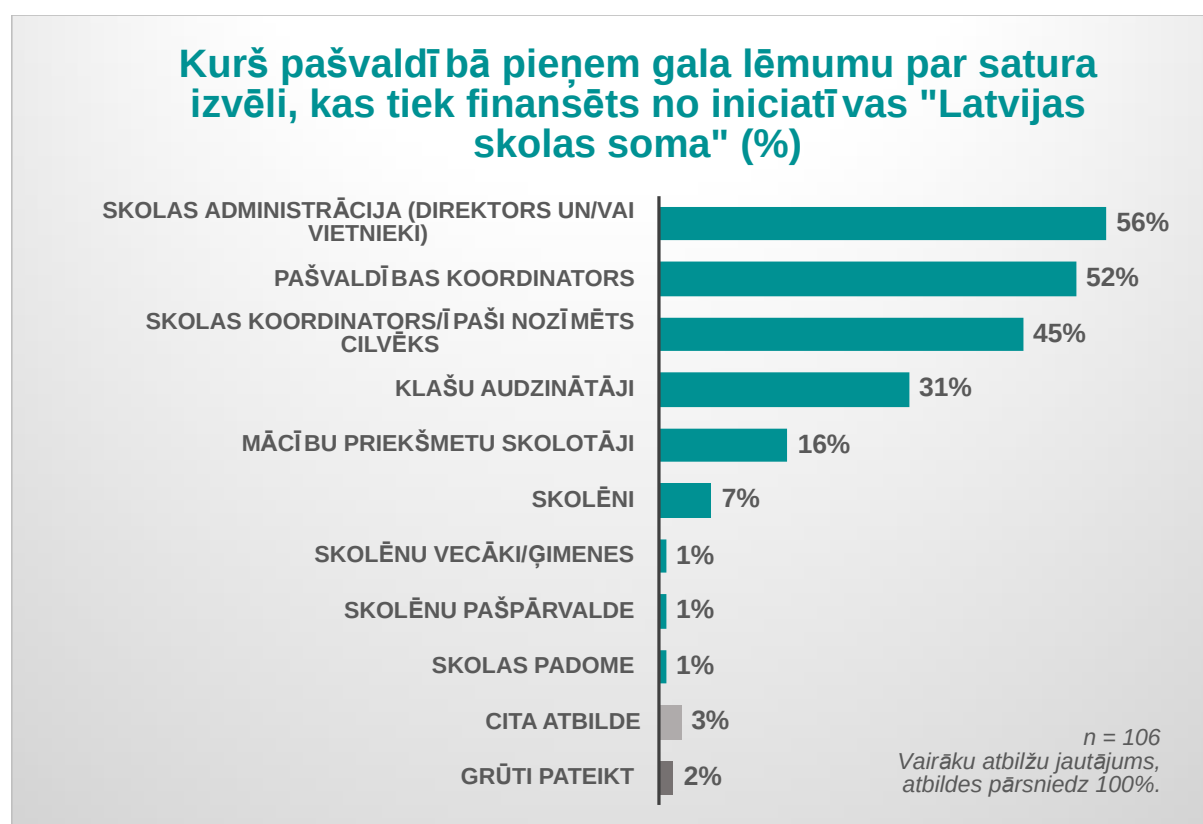

Gala lēmumu pašvaldībā par satura izvēli iniciatīvā "Latvijas skolas soma" visbiežāk pieņem skolas administrācija (56%) un pašvaldības koordinatori (52%) (skatīt 17. attēlu). Salīdzinoši bieži to dara arī skolas koordinators/ī paši nozīmēts cilvēks (45%), kā arī klašu audzinātāji (31%). Mazāk to dara mācību priekšmetu skolotāji (16%) un retos gadījumos – skolēni (7%). Gala lēmumu gandrīz nemaz nepieņem skolēnu vecāki/ģimenes (1%), skolēnu pašpārvalde (1%) un skolas padome (1%).

3% norādījuši citu atbildi uz šo jautājumu:

- Dažādi atkarībā no skolas.
- Diemžēl piedāvātā satura izmaksas un nokļūšana līdz tā norisei ir nesavienojamas ar piešķirto finansējuma daudzumu.
- Kā koordinators tomēr konsultēju, kas atbilst un kas nē skolas somas programmai.

17. attēls. Kurš pašvaldībā pieņem gala lēmumu par satura izvēli, kas tiek finansēts no iniciatīvas "Latvijas skolas soma".

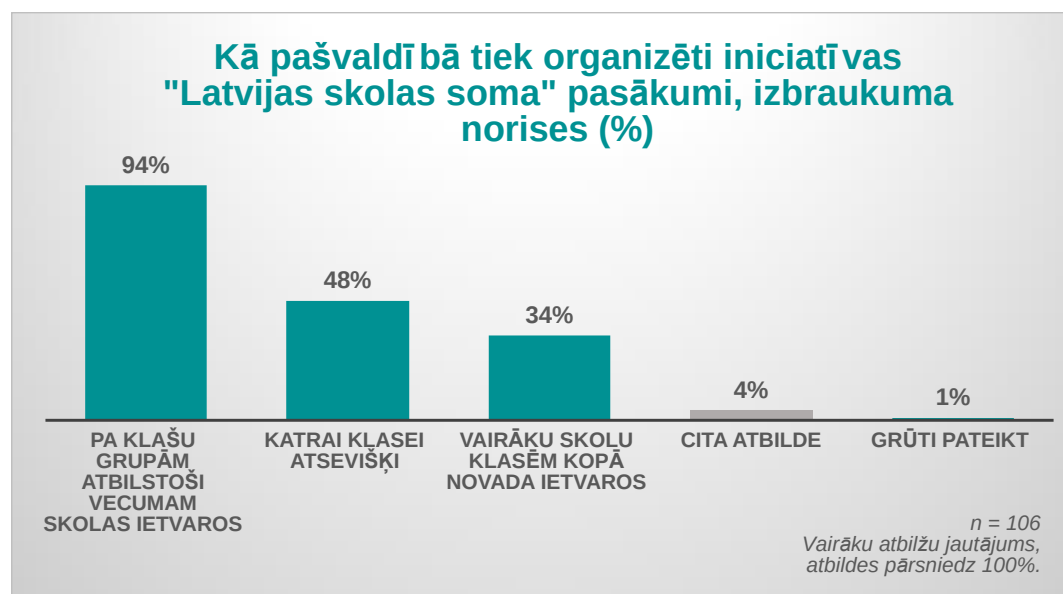

INICIATĪVAS PASĀKUMU IZVĒLES UN ORGANIZĒŠANAS VEIDS

Aptauja ļāva noskaidrot, kā pašvaldībā tiek organizēti iniciatīvas pasākumi un izbraukuma norises. Respondentiem bija iespēja norādīt visus piedāvātos organizēšanas veidus. Gandrīz visi respondenti norādīja, ka pasākumi un izbraukuma norises tiek organizētas pa klašu grupām, atbilstoši vecumam skolas ietvaros (94%), bet gandrīz pusē gadījumu tie organizēti katrai klasei atsevišķi (48%). 34% norāda, ka tas notiek vairāku skolu klasēm kopā novada ietvaros (34%).

4% norādījuši kādu citu atbildi – *katrai skolai ir savs stāsts; vairāku skolu klasēm kopā vairāku novadu ietvaros; visa skola kopā; pa klašu grupām Latvijā.*

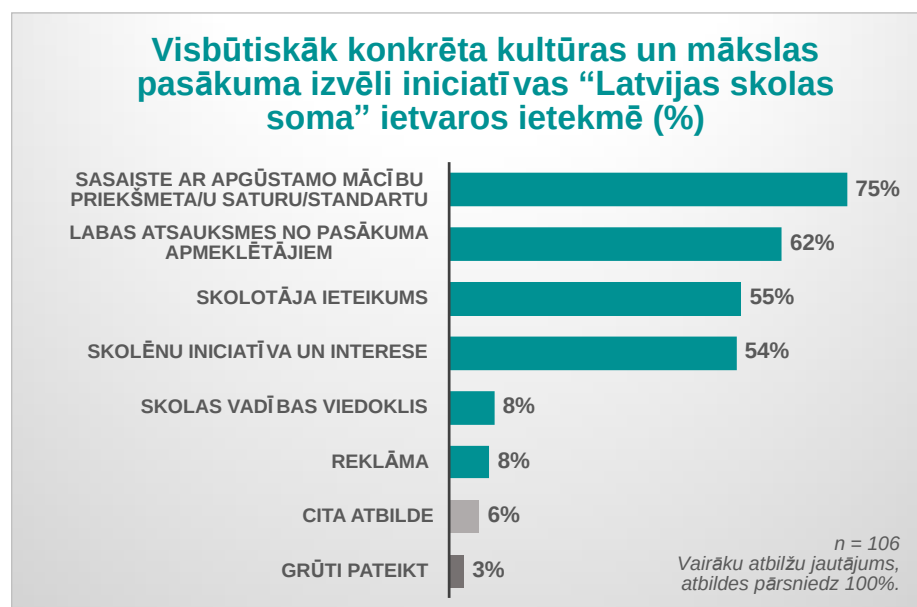
18. attēls. Kā pašvaldībā tiek organizēti iniciatīvas "Latvijas skolas soma" pasākumi, izbraukuma norises.

Ar aptaujas palīdzību tika noskaidrots, kas visbūtiskāk ietekmē konkrēta kultūras un mākslas pasākuma izvēli iniciatīvas ietvaros. 75% norāda, ka tā ir sasaiste ar apgūstamo mācību priekšmetu, tā saturu vai standartu. 62% norāda, ka tās ir labas atsauksmes no pasākuma apmeklētājiem, 55% gadījumu tas ir skolotāja ieteikums, bet 54% — skolēnu iniciatīva un interese. Reti to ietekmē skolas vadības viedoklis (8%) un reklāma (8%).

6% norādījuši kādu citu atbildi – *finansējuma iespējas; viss kopā; pašvaldības koordinatora ieteikums; skolu koordinatoru un skolas pedagogu kopdarbība; izmaksas, lai aktivitāti nodrošinātu; budžeta iespējas, attālums.*

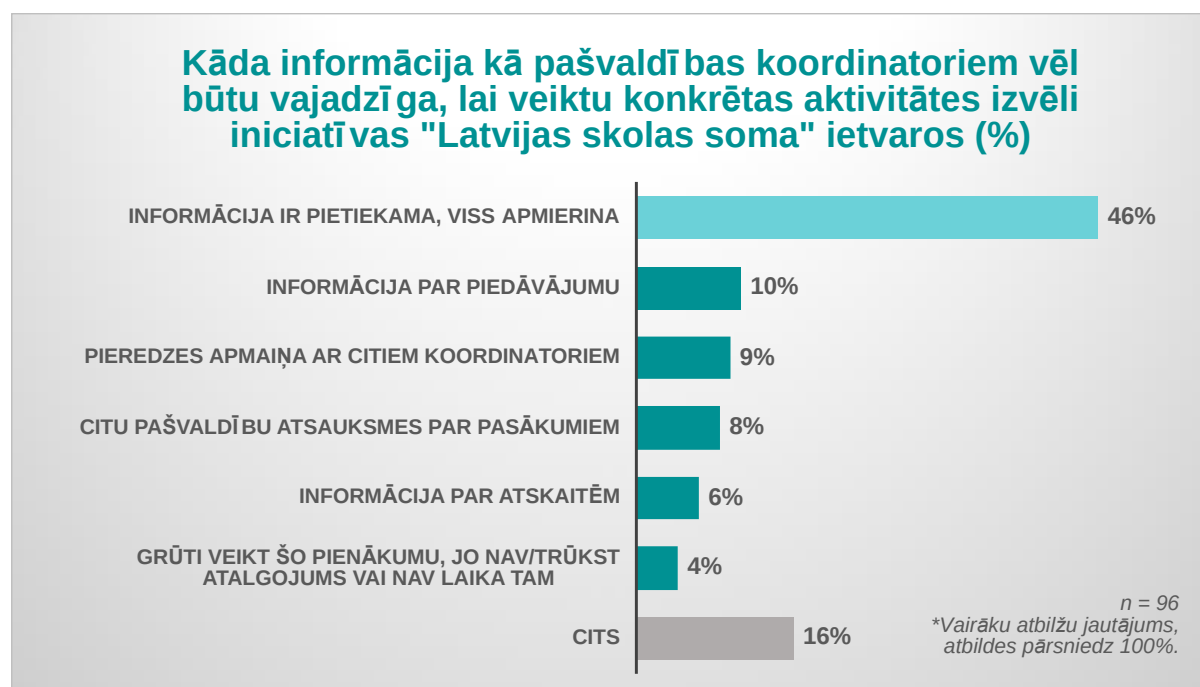
19.attēls. Visbūtiskāk konkrēta kultūras un mākslas pasākuma izvēli iniciatīvas "Latvijas skolas soma" ietvaros ietekmē.

legūtie dati ļāva noskaidrot, kāda informācija vai atbalsts koordinatoriem vēl būtu vajadzīga, lai veiktu konkrētas aktivitātes izvēli iniciatīvas ietvaros. Atbildes respondenti sniedza brīvā formā, pēcāk tās tika iedalītas 7 kategorijās (skatīt 20. attēlu). Uz šo jautājumu atbildi sniedza 96 respondenti.

46% norāda, ka informācija ir pietiekama un viss apmierina, savukārt 54% norādījuši, kur pietrūkst informācija vai atbalsts.

20. attēls. Kāda informācija vai atbalsts koordinatoriem vēl būtu vajadzīga, lai veiktu konkrētas aktivitātes izvēli iniciatīvas "Latvijas skolas soma" ietvaros.

10% būtu nepieciešama informācija par piedāvājumu, 9% - pieredzes apmaiņa ar citiem koordinatoriem, 8% - citu pašvaldību atsauksmes par pasākumiem, 6% - informācija par atskaitēm, bet 4% norādījuši, ka vispār ir grūti veikt šo pienākumu, jo tas nav atalgots vai arī tam nav laika. Detalizētas respondentu atbildes katrā kategorijā sniegtas 2. tabulā.

2. tabula. Kāda informācija vai atbalsts koordinatoriem vēl būtu vajadzīga, lai veiktu konkrētas aktivitātes izvēli iniciatīvas "Latvijas skolas soma" ietvaros: detalizētas respondentu atbildes.

Informācija par piedāvājumu
• Informācija par piedāvājumu. • Būtu jauki, ja būtu atsevišķs aktivitāšu saraksts un koordinātes, lai vieglāk saplānot budžetu. • Savlaicīgi piedāvājumi un labās prakses piemēri. • Mākslinieku gatavība vairāk doties uz izglītības iestādēm, novadu. • Labās prakses piemēri. • Vairāk informācijas un piedāvājumu, kas būtu ar mieru braukt uz mūsu pašvaldības skolām. • Informācija par kvalitatīviem pasākumiem, kuri nav iekļauti LSS ieteikto tabulā, bet no skolu pieredzes ir ieteicami. • Savlaicīgāki repertuāru ieteikumi, ilgstošāks laika posms. • Satura pārskatīšana kopumā. • Jauno programmu piedāvājuma savlaicīgums. • Plašāks piedāvājuma apraksts.
Pieredzes apmaiņa ar citiem koordinatoriem
• Pieredzes apmaiņa koordinatoru starpā.

• Biežāk satikties ar KM pārstāvjiem, pieredzes apmaiņas, vadlīniju konkretizēšana. • KM organizētās sanāksmes pašvaldību koordinatoriem, lai apmainītos viedokļiem. • Sadarbība novadu koordinatoru starpā. • Esmu apmierināta ar atbalstu, kuru sniedz Skolas somas vadītāji- visi jautājumi atbildēti ātri un lakoniski. Noteikti jāriko koordinatoru sanāksmes vismaz 2x gadā. • Gribētu iepazīties ar citu pašvaldību pieredzi pasākumu publicitātes nodrošināšana; gribētu zināt iniciatīvas tālākās vadlīnijas. • Vēl noteikti koordinatoru seminārs, kurā varētu uzzināt citu pieredzi un dalīties ar savējo, lai pārliecinātos, ka projekta koordinatora darbā nav pielaistas kādas kļūdas, kā arī uzzinātu vērtīgu pieredzi par pasākumiem/izrādēm/meistarklasēm utt. • Paldies par regulāri sūtītu informāciju par pasākumiem. Būtu vēlams rīkot koordinatoru sanāksmes biežāk. • Regulāras tikšanās ar citiem koordinatoriem, diskusijas, aktuālie jautājumi, atskaišu paraugi.
Citu pašvaldību atsauksmes par pasākumiem
• Varbūt - atsauksmes no notikušiem pasākumiem (kā pie teātru izrādēm). • Plašākas atsauksmes no apmeklētāju par pasākumiem - piemēram, vērtējums skaitļu slejā vai rakstiskas atziņas, kas bija vērtīgs/ nevērtīgs, izmantojums/neizmantojums, interesēja/neinteresēja skolēnus. • Vietne, kurā būtu iespēja atzīmēt kvalitatīvākos un nekvalitatīvākos aktivitāšu sniedzējus. Tas lieti noderētu izvēloties turpmākos pasākumus, motivētu arī piedāvājumu sniedzējus vairāk rūpēties par pasākumu kvalitāti. • Es priecātos, ja būtu iespēja kaut kur lasīt atsauksmes par pasākumiem un ieteikumus. • Varbūt vienota saite, kur atkal pa jomām tiek iesniegti raksti/atsauksmes par notikušo pasākumu. • Informācija par piedāvātajiem pasākumiem, kuri tomēr nav tik veiksmīgi izdevušies. • Atsauksmes par saturu un kvalitāti. • Kolēģu atsauksmes par aktivitātēm, kur jau ir būs. Citiem vārdiem sakot - atsauksmes.
Informācija par atskaitēm
• Informācija par nepieciešamo dokumentāciju, kas ir vajadzīga atskaipei (līgumi, PN akti utt.), jo šobrīd darbojamies savas pašvaldības dokumentācijas kārtrošanas noteikumu ietvaros. • Informācija par atskaišu iesniegšanu. • Plašāka informācija par gala atskaišu sagatavošanu un nodošanu. • Kad būs jāraksta atskaites, tad radīsies jautājumi. • Mani uztrauc semestra noslēguma atskaite, tās apjoms. • Birokrātijas minimizēšana.
Grūti veikt šo pienākumu, jo nav/trūkst atalgojums vai nav laika tam
• Papildus darbs - papildus laiks -papildus samaksa. • Viss apmierina, lai gan reizēm tas ir diezgan apjomīgs darbs, par kuru papildus atalgojumu nesaņem un reizēm trūkst laiks, lai pilnvērtīgi veiktu arī savus tiešos darba pienākumus. • Esmu noslogota, man grūti šo pienākumu veikt. • Laika resurs!!!!!!!
Cits
• Ļoti laba prakse Latgales vēstniecībai "Gors". Viņi atsūtīja piedāvājumu ar konkrētām cenām un dokumentāciju u.t.t. • Atvieglojums iepirkuma procedūru veikšanā! • Kultūras Ministrijas piedāvājuma excel tabulas skolotājiem grūti izprotamas, nākas sameklēt, izvilkēt, nokopēt, nosūtīt u.tml. Citādi informācija un atbalsts ir pilnīgi pietiekams un saņemams. • 1.KM mājas lapas piedāvājumu ailē vēlams izmaksu norāde, jo daudz laika tiek tērēts saīņai ar norādīto personu, kas arī uzreiz neatklāj izmaksas. • Informācija par nākamā gada finansējumu - apjoms, termiņi, kad var plānot pasākumu apmeklējumu. • Šobrīd nav skaidrības par programmas nākotni, jo līgums beidzas šī gada decembrī. • Programmas vadības komanda sniedz konsultācijas un palīdz meklēt risinājumus nestandarta situācijās. Paldies. • Koordinators izvēli neizdara, jo skolas vislabāk pārzina pasākumu saistību ar mācību procesu un zina, vai skolēni paškaumu jau nav apmeklējuši iepriekš.

- Kā koordinators neveicu aktivitāšu izvēli iniciatīvas ietvaros. Skolas pašas lemj par aktivitātēm.
- Uzskatu, ka pašvaldības līmeņa koordinators nav jāveic konkrētās aktivitātes izvēle, jo pats aktivitātē nepiedalās. Izvēle ir jādod apmeklētājiem, tas ir skolēniem + pedagogiem, kuri attiecīgi sasaista aktivitāti ar mācību saturu.
- Vispirms jāizmanto esošā.
- Grūti pateikt (2).
- Lielākās grūtības ir ar to, ka nevar paredzēt konkrēti transporta izmaksas.
- Mūsu pašvaldība atrodas diezgan tālu no Rīgas, protams, skolēni izvēlas un izrāda lielu interesi redzēt tās aktivitātes, kas notiek Rīgā, jo tuvākās vietas esam daudz maz apmeklējuši. Taču, lai nokļūtu līdz Rīgai, sanāk lieli ceļa izdevumi. Esam arī aicinājuši pie sevis ar izrādēm, bet diemžēl ceļa izdevumi vienam otram ir vēl lielāki.
- Palīdzēt vairāk motivēt skolas apmeklēt prioritāros pasākumus

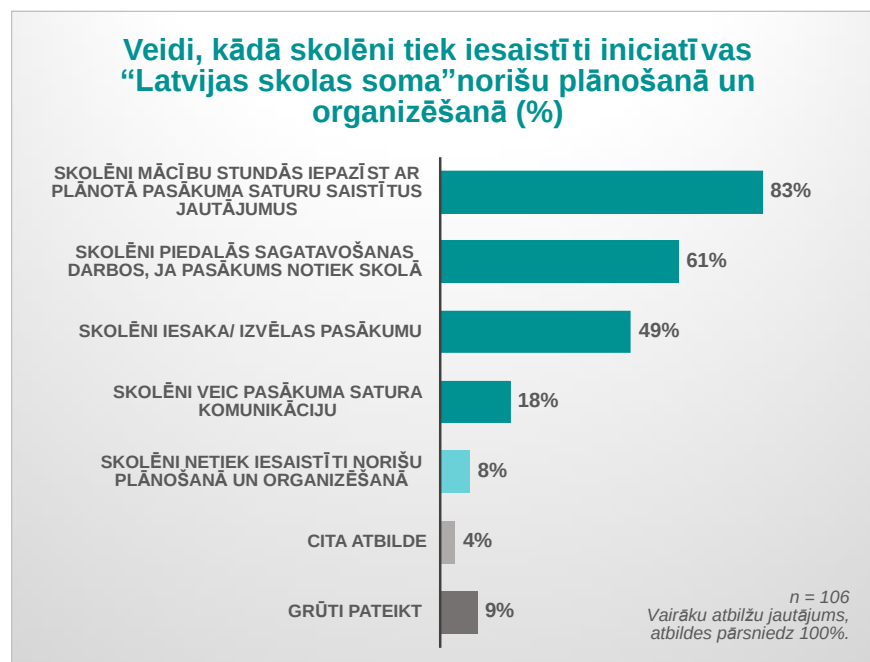
SKOLĒNU IESAISTE INICIATĪVAS NORIŠU PLĀNOŠANĀ

Aptaujā būtisks jautājums bija veidi, kā iniciatīvas norišu plānošanā un organizēšanā tiek iesaistīti skolēni (skatīt 21. attēlu). 83% koordinators norāda, ka skolēni mācību stundās iepazīst ar plānotā pasākuma saturu saistītus jautājumus, savukārt 61% norāda, ka skolēni piedalās sagatavošanās darbos, ja pasākums notiek skolā. Gandrīz puse jeb 49% norāda, ka skolēni iesaka vai izvēlas pasākumu. Salīdzinoši retāk skolēni veic pasākuma satura komunikāciju (18%). 8% pašvaldību skolēni netiek iesaistīti norišu plānošanā un organizēšanā.

4% norāda kādu citu atbildi uz šo jautājumu:

- Skolēni zīmē afišas visiem pasākumiem ir pat nelieli konkursi par afišām.
- Skolēni piedalās rakstiņu veidošanā par apmeklēto pasākumu.
- Nevaru galvot 100% par visām skolām. Bet zinu konkrēti skolas, kur jauniešu viedoklis ir svarīgs.
- Šāda iespēja plānota nākamajā semestrī.

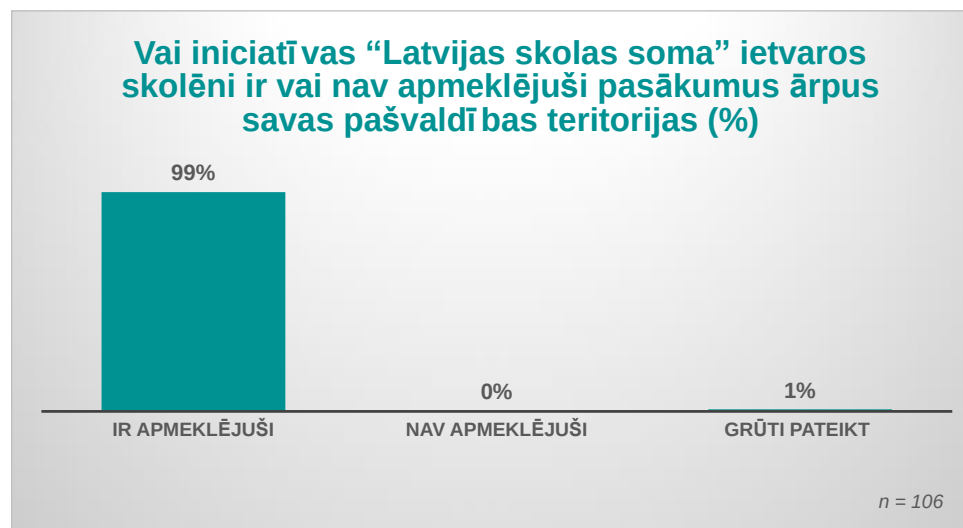
21 attēls. Veidi, kādā skolēni tiek iesaistīti iniciatīvas “Latvijas skolas soma” norišu plānošanā un organizēšanā.

PASĀKUMI ĀRPUS SAVAS PAŠVALDĪBAS TERITORIJAS

Dati norāda, ka gandrīz visi jeb 99% pašvaldību skolēni ir apmeklējuši pasākumus ārpus savas pašvaldības teritorijas. 1% koordinators grūti sniegt atbildi uz šo jautājumu. Neviens nav norādījis, ka nav pašvaldības skolēni nav apmeklējuši pasākumus ārpus savas pašvaldības teritorijas (skatīt 22. attēlu).

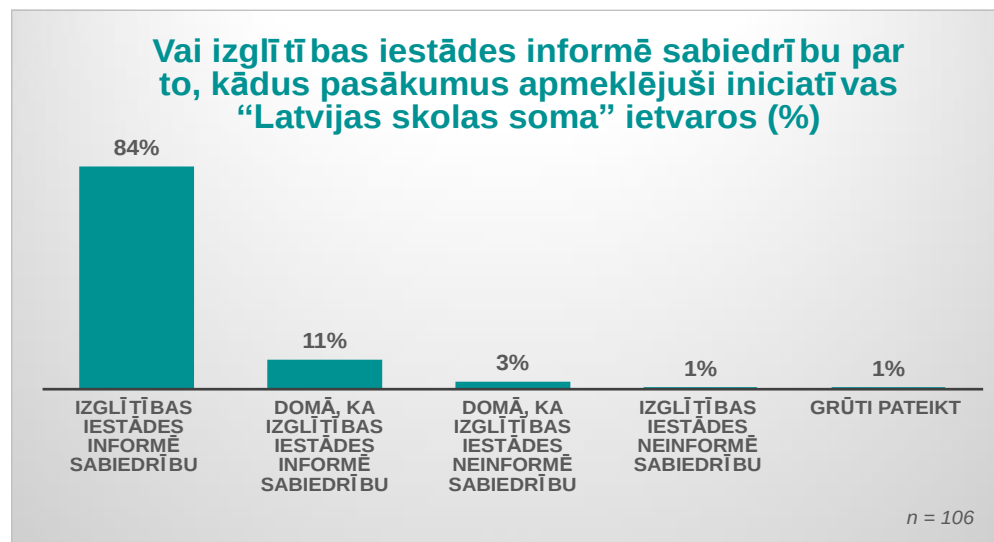
22. attēls. Vai iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros skolēni ir vai nav apmeklējuši pasākumus ārpus savas pašvaldības teritorijas.

SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA

Aptaujā bija būtiski noskaidrot, vai izglītības iestādes informē sabiedrību par to, kādus pasākumus apmeklējuši iniciatīvas ietvaros. 84% pašvaldību koordinatori norāda, ka izglītības iestādes informē sabiedrību, 11% domā, ka informē. Tikai 3% domā, ka neinformē, bet 1% — ka neinformē. 1% grūti sniegt atbildi uz šo jautājumu.

23. attēls. Vai izglītības iestādes informē sabiedrību par to, kādus pasākumus apmeklējuši iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros.

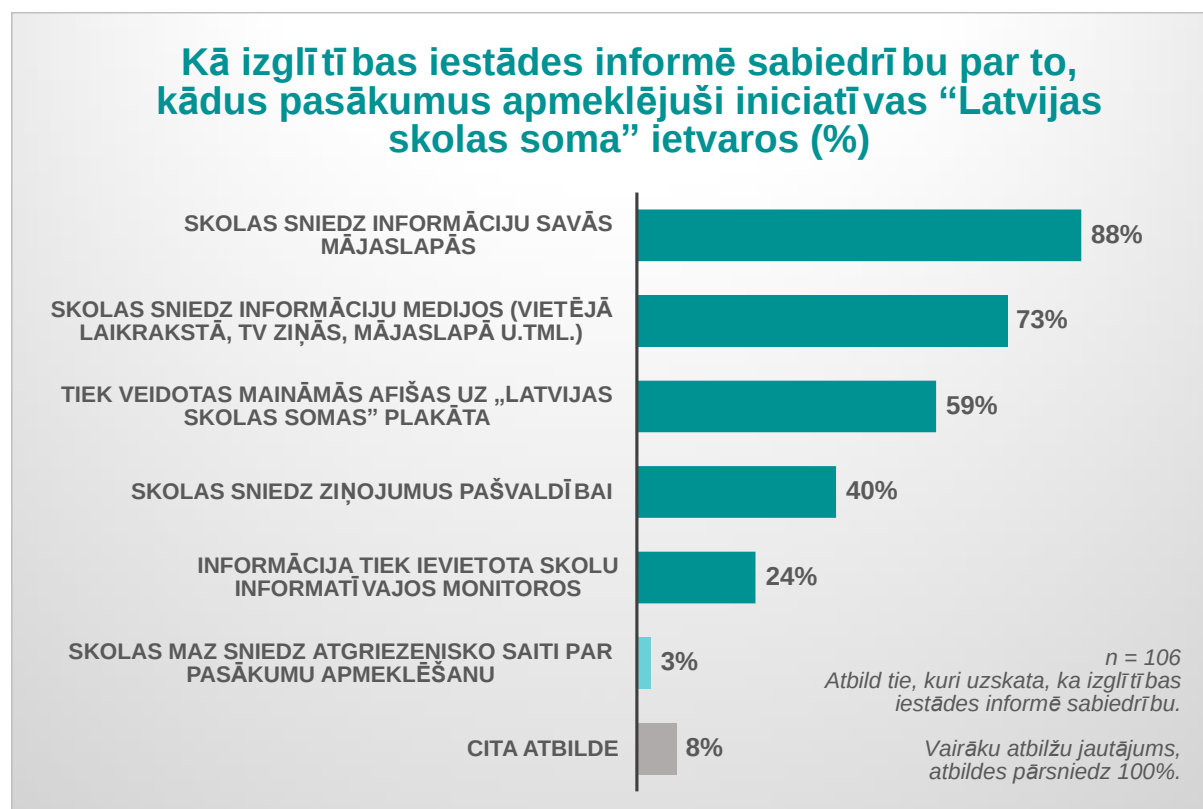
Veidi, kā izglītības iestādes informē sabiedrību par to, kādus pasākumus apmeklējuši iniciatīvas ietvaros, ir dažādi (24. attēls). Liela daļa jeb 88% norāda, ka skolas sniedz informāciju savās mājaslapās, tāpat skolas sniedz informāciju medijos (73%). Vairāk nekā pusē pašvaldību tiek veidotas maināmās afišas uz “Latvijas skolas soma” plakāta (59%). 40% respondentu norāda, ka skolu sniedz ziņojumus pašvaldībai, bet 24% norāda, ka informācija tiek ievietota skolu informatīvajos monitoros.

Tikai 3% norāda, ka skolas sniedz mazu atgriezenisko saikni par apmeklētajiem iniciatīvas pasākumiem.

8% norādījuši kādu citu variantu:

- Informācija vecākiem.
- Izglītojamo vecāki tiek informēti caur e-klasēm.
- Rundāles novada ziņās.
- Afiša par pasākumu.
- Dalīšanās iespaidos ar ģimenēm, vienaudžiem pēc pasākuma.
- Sniedz informāciju iestāžu vadītāju sanāsmēs pašvaldībā.
- Skolas sniedz informāciju pilsētas Izglītības pārvaldes mājaslapā, kas ir pieejama sabiedrībai.
- Skolas ievieto informāciju savās FB lapās.

24. attēls. Kā izglītības iestādes informē sabiedrību par to, kādus pasākumus apmeklējuši iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros.

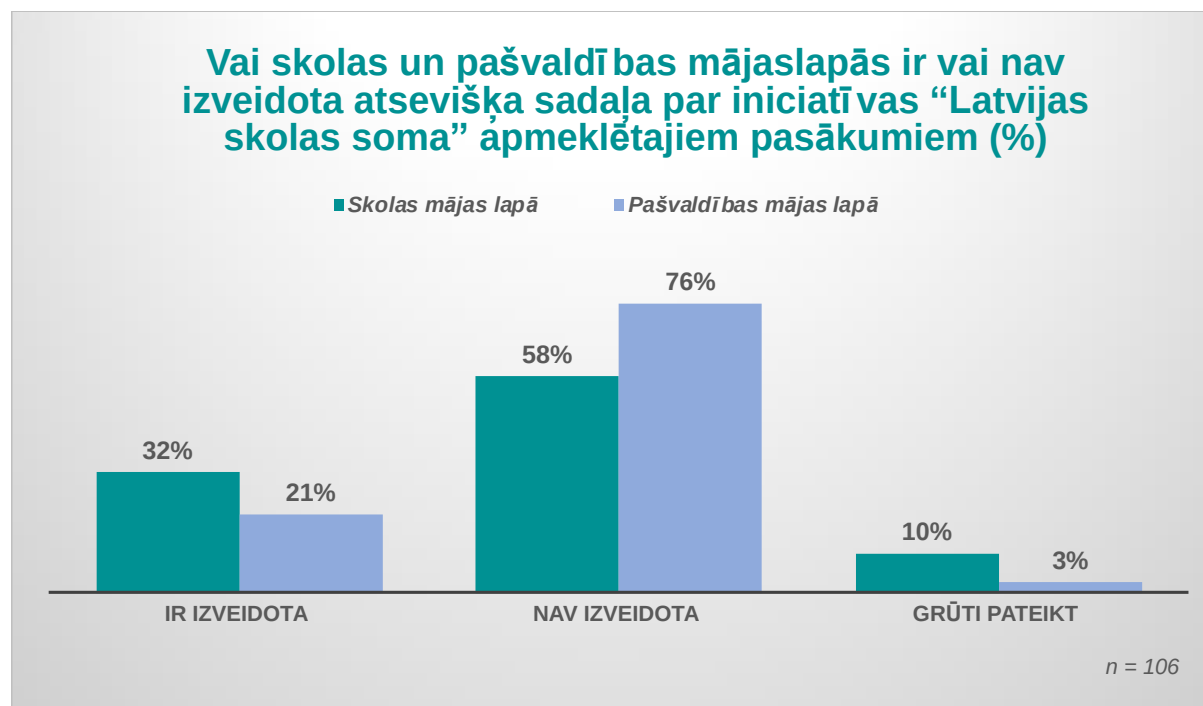

Koordinatoriem tika jautāts, vai skolas un pašvaldības mājaslapās ir vai nav izveidota atsevišķa sadaļa par iniciatīvas apmeklētajiem pasākumiem.

Skolas mājas lapās 32% gadījumu bija izveidota atsevišķa sadaļa mājaslapā, bet 58% gadījumu – nebija. 10% koordinatoru bija grūti atbildēt uz jautājumu par skolas mājas lapās esošo informāciju.

Pašvaldību mājas lapās 21% gadījumu bija izveidota atsevišķa sadaļa mājaslapā, bet 76% — nebija. Par pašvaldību mājaslapām koordinatori atbildi sniegt bija vieglāk, jo tikai 3% bija grūti atbildēt uz šo jautājumu.

25. attēls. Vai skolas un pašvaldības mājaslapās ir vai nav izveidota atsevišķa sadaļa par iniciatīvas “Latvijas skolas soma” apmeklējamiem pasākumiem.

SKOLĒNU UN VECĀKU INFORMĒŠANA

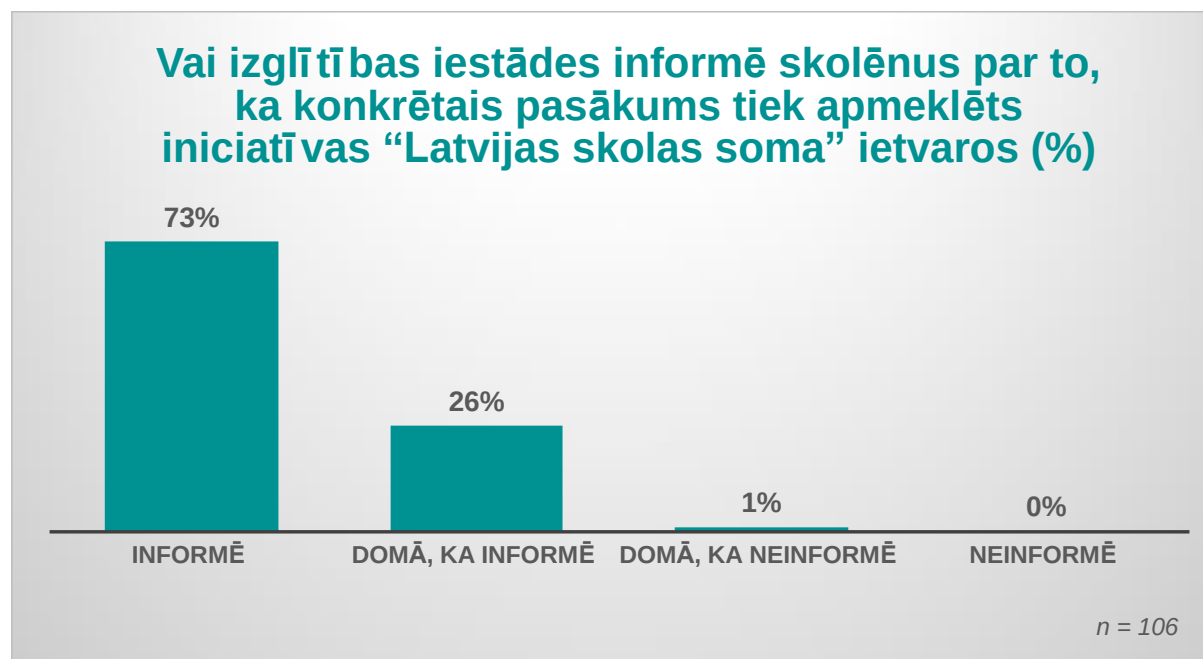
Dati norāda, ka 73% koordinātoru pārstāvētajās pašvaldībās izglītības iestādes informē skolēnus par to, ka konkrētais pasākums tiek apmeklēts iniciatīvas “Latvijas skolas somas” ietvaros. 26% koordinātoru domā, ka informē, bet tikai 1% domā, ka neinformē (26. attēls).

Savukārt nedaudz mazāk koordinātoru domā, ka izglītības iestādes informē vecākus par to, ka mācību procesa ietvaros notiek “Latvijas skolas somas” norises (61%), kamēr 34% domā, ka informē. Tikai 3% domā, ka neinformē. 2% grūti atbildēt uz šo jautājumu (27. attēls).

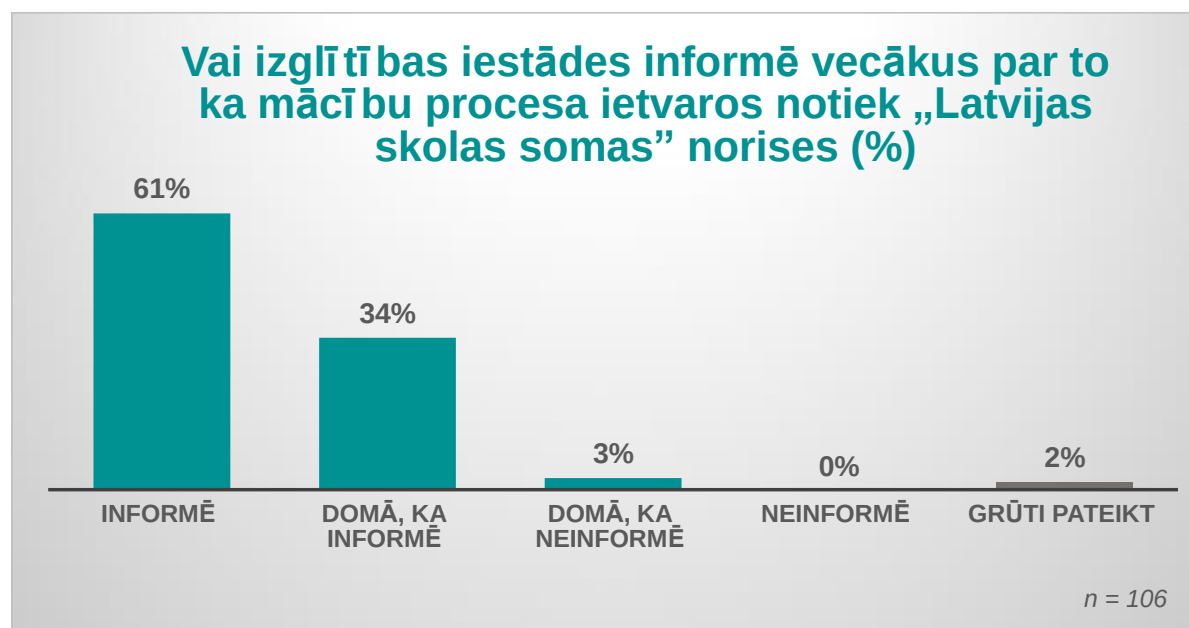
Tie koordinātori, kuri norādījuši, ka, viņuprāt, izglītības iestādes informē vecākus par to, ka mācību procesa ietvaros notiek iniciatīvas norises, uzskata, ka galvenokārt tas notiek ar e-klases starpniecību (78%), kā arī skolas un klases vecāku sapulcēs (70%). Nedaudz vairāk par pusi uzskata, ka tas notiek, izvietojot skolā un klasēs vizuālo informāciju (56%), bet 23% uzskata, ka tas tiek iekļauts mācību uzdevumos, t.sk. mājas darbos (28. attēls).

9% norādījuši kādu citu atbildi – *personīgi informējot; Mykoob; klašu audzinātāji; sociālos tīklos; informācija tiek sniegta skolēna dienasgrāmatā; informācija dienasgrāmatās; mājas darbos ir saikne, bet nedomāju, ka tas tiek uzsvērts vecākiem; levieta informāciju mājas lapā; skolēnu dienasgrāmatās.*

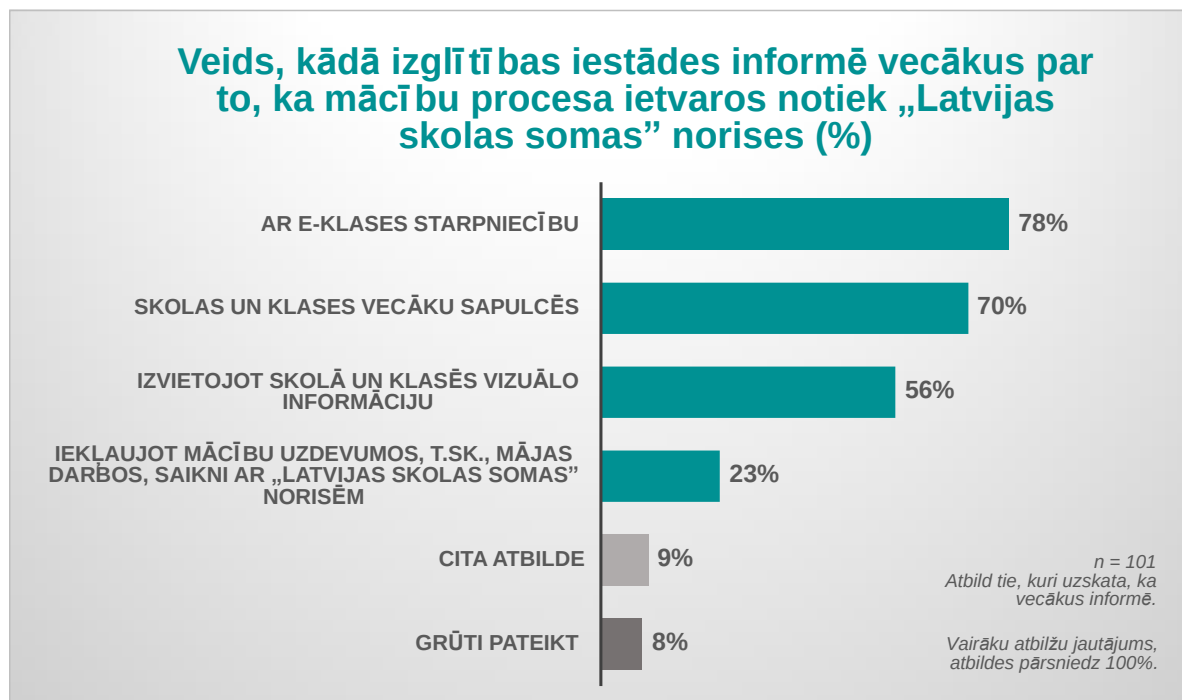
26. attēls. Vai izglītības iestādes informē skolēnus par to, ka konkrētais pasākums tiek apmeklēts iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros.

27. attēls. Vai izglītības iestādes informē vecākus par to ka mācību procesa ietvaros notiek „Latvijas skolas somas” norises.

28. attēls. Veids, kādā izglītības iestādes informē vecākus par to, ka mācību procesa ietvaros notiek „Latvijas skolas somas” norises.

1.4. SADARBĪBA

PALĪDZĪBA KOORDINATORA PIENĀKUMU PILDĪŠANĀ

Aptaujā tika noskaidrots, kas palīdzējis pildīt koordinatora pienākumus, īstenojot iniciatīvu pašvaldībās. Lielākais vairums jeb 92% norāda, ka tā ir bijusi Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja sniegtā informācija un atbalsts (skatīt 29. attēlu). Divas trešdaļas norāda, ka tā ir skolu administrācijas aktīva iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā (66%), aptuveni pusei tā ir skolotāju aktīva iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā (51%).

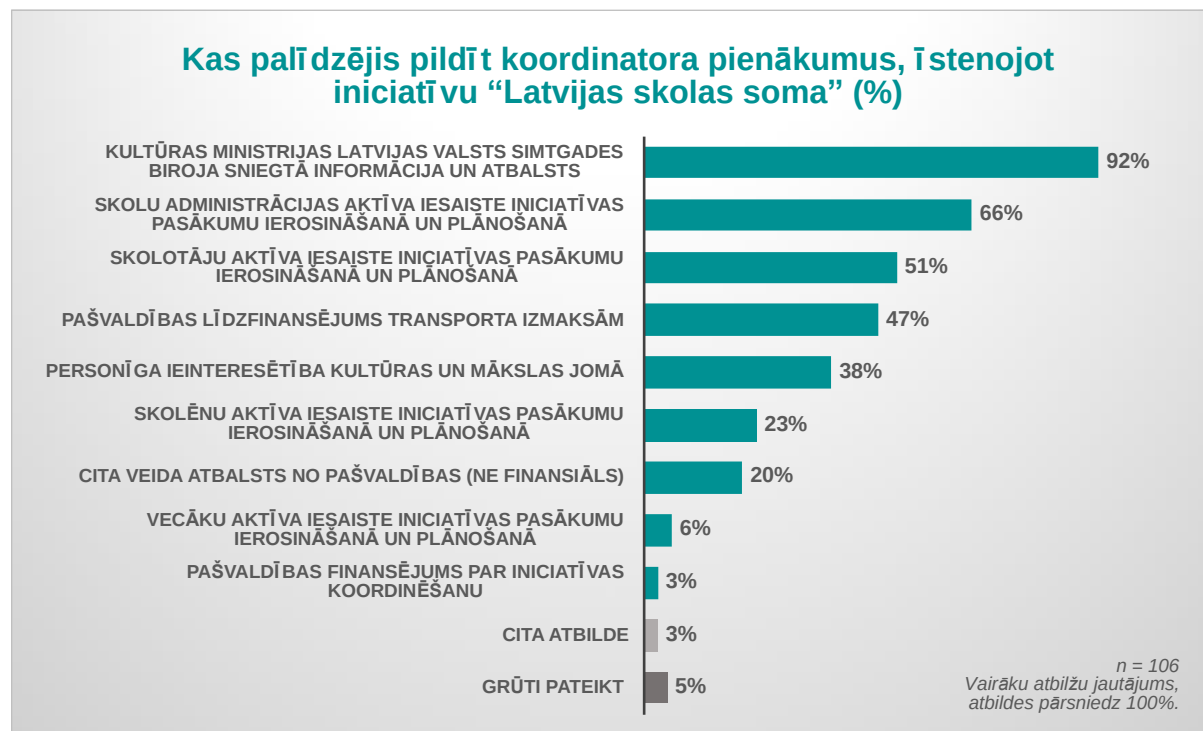
47% norāda, ka palīdzējis pašvaldības līdzfinansējums transporta izmaksām, 38% - personīga ieinteresētība kultūras un mākslas jomā.

Mazāk koordinatoru norādījuši, ka palīdzējusi skolēnu aktīva iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā (23%) un cita veida atbalsts no pašvaldības, kas nav finansiāls (20%). Tikai 6% tā bijusi vecāku aktīva iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā, bet 3% - pašvaldības finansējums par iniciatīvas koordinēšanu.

3% norādījuši kādu citu atbildi:

- Pašvaldība finansē transportu un grāmatvedību.
- Skolu koordinatoru darbs.
- Skolu koordinatoru iesaiste pasākumu ierosināšanā un plānošanā, atgriezeniskās saites saņemšana no skolām, galvenās grāmatvedes saprotoša attieksme uz cilvēku rīcību, kurš kā koordinators "atbild par saturu, transportu-par visu".

29. attēls. Kas palīdzējis pildīt koordinatora pienākumus, īstenojot iniciatīvu "Latvijas skolas soma" Jūsu pašvaldībā.

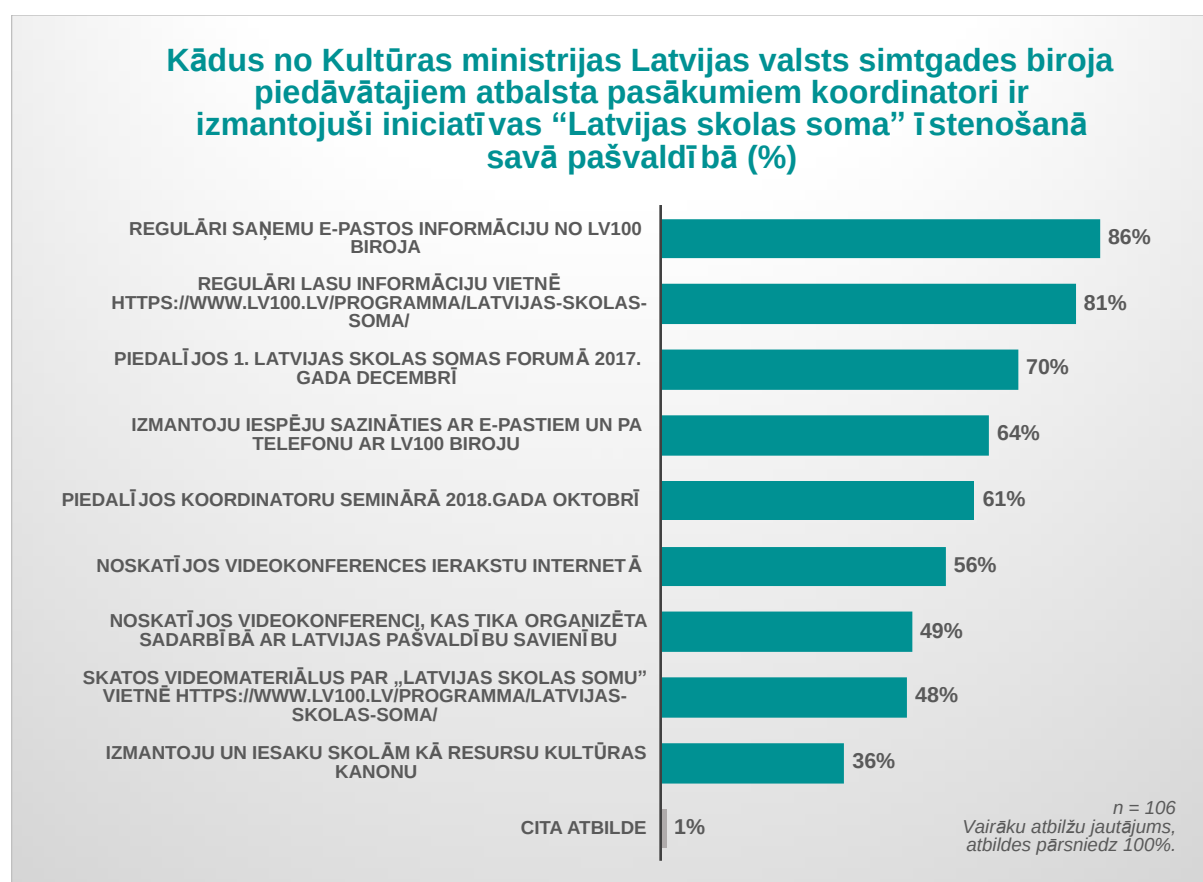

Ar aptaujas palīdzību tika analizēts, kādus no Kultūras ministrijas Latvijas simtgades biroja piedāvātajiem atbalsta pasākumiem koordinatori ir izmantojuši. Visvairāk koordinatori norādījuši regulāru informācijas saņemšanu e-pastos no LV100 biroja (86%), kā arī regulāri lasījuši informāciju vietnē [www.lv100.lv](https://www.lv100.lv/programma/latvijas-skolas-soma/). 70% piedalījušies 1. Latvijas skolas somas forumā, 64% izmantojuši iespēju sazināties ar e-pastiem un pa telefonu ar LV100 biroju, 61% piedalījušies koordinatoru seminārā 2018. gada oktobrī.

56% noskatījušies videokonferences ierakstu internetā, 49% noskatījušies videokonferenci, kas tika organizēta ar Latvijas pašvaldību savienību, 48% skatījušies videomateriālus par “Latvijas skolas somu” vietnē [www.lv100.lv](https://www.lv100.lv/programma/latvijas-skolas-soma/), bet 36% izmanto un skolām iesaka kā resursu izmantot kultūras kanonu.

Aptaujā norādīta arī viena cita atbilde – *aizpildu šo anketu, kas cerams palīdzēs mums visiem, nevis būs ķeksītis atskaitē.*

30. attēls. Kādus no Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja piedāvātajiem atbalsta pasākumiem koordinatori ir izmantojuši iniciatīvas “Latvijas skolas soma” īstenošanā savā pašvaldībā.

Dati ļauj secināt, kāds vēl nepieciešams atbalsts koordinatoriem sekmīgākai iniciatīvas īstenošanai pašvaldībā (31. attēls). 40% norāda, ka tas ir metodiskais atbalsts par kultūras un izglītības sasaistes veidošanu, 38% - samaksa par iniciatīvas koordinēšanu, bet 37% - papildus informācija par pieejamajām norisēm.

27% nepieciešama skolotāju aktīvāka iesaiste, 22% - skolēnu aktīvāka iesaiste, bet 20% skolu administrācijas aktīvāka iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā. 20% nepieciešams pašvaldības līdzfinansējums.

16% norāda, ka nepieciešams papildus atbalsts no Kultūras ministrijas, 13% - vecāku aktīvāka iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā, bet 6% - cita veida atbalsts no pašvaldības, kas nav finansiāls.

8% norādījuši kādu citu atbildi:

- Finansējums transporta izmaksām, grūti apmeklēt pasākumus ārpus novada robežām.
- Iespēja veltīt vairāk laika programmas iepazīšanai.
- Viss ir nodrošināts.
- Valsts finansējuma piešķiršana pašvaldībām ņemot vērā to izvietojumu Latvijas novados-attālumi līdz kvalitatīvai, dažām vienīgajai aktivitātei savu 15-17 gadu vecumā, jo Latvija sākas tur, kur mēs katrs dzīvojam, bet tā tur nebeidzas, tā ir arī Valmierā, Liepājā...
- Iespēja izbaudīt pašai vairāk kultūras pasākumus.
- Uzskatu, ka jau šobrīd sekmīgi īstenojam šo programmu.
- Cits darbinieks, kurš veic šo pienākumu.
- Precīzāki un laicīgāki MK noteikumi.

31. attēls. Nepieciešamais atbalsts sekmīgākai iniciatīvas “Latvijas skolas soma” īstenošanai pašvaldībā.

SADARBĪBA AR KULTŪRAS NOZARI

Aptaujā skaidrots, ar ko skolas un pašvaldības veido sadarbību iniciatīvas ietvaros, lai apzinātu iespējamo piedāvājumu (32. attēls). Liela daļa koordinātoru norāda, ka sadarbība veidota ar muzejiem, kultūras mantojuma organizācijām ārpus Rīgas, reģionos (71%). Salīdzinoši daudzi veidojuši sadarbību ar kultūras nozares profesionāļiem un māksliniekiem ārpus Rīgas, reģionos (62%). 58% to veidojuši ar

kultūras nozares profesionāļiem un māksliniekiem Rīgā un tikpat ar kultūras un mākslas organizācijām ārpus Rīgas, reģionos (reģionālajām koncertzālēm un teātriem). 54% sadarbību veidojuši ar muzejiem, kultūras mantojuma organizācijām Rīgā. 45% to veidojuši ar pasākumu producentiem, rīkotājiem un tikpat ar kultūras un mākslas organizācijām Rīgā. 6% bija grūti atbildēt uz šo jautājumu.

32. attēls. Ar ko skolas un pašvaldības veido sadarbību iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros, apzinot iespējamo piedāvājumu.

Pašvaldības skolām raksturīgākās sadarbības formas iniciatīvas ietvaros ir sekojošas – skolas uzrunā un aicina kultūras nozares profesionāļus un māksliniekus (82%), skolas sazinās kultūras mantojuma organizācijām (79%) un ar kultūras un mākslas organizācijām (79%) (skatīt 33. attēlu).

Daļā no pašvaldībām raksturīgas sadarbības formas ir tās, ka kultūras un mākslas organizācijas informē par piedāvājumu (42%), kultūras nozares profesionāļi un mākslinieki paši sniedz pašvaldībai piedāvājumus (41%), kultūras un mākslas organizācijas informē par piedāvājumu skolas (40%), kultūras nozares profesionāļi un mākslinieki paši sniedz skolai piedāvājumus (37%), pašvaldība iesaka skolām norises (36%) un kultūras mantojuma organizācijas iesniedz piedāvājumu skolām (25%). 19% gadījumu pašvaldības sazinās ar kultūras un mākslas organizācijām, 18% - ar kultūras mantojuma organizācijām, 12% gadījumu pašvaldības uzrunā kultūras nozares profesionāļus un māksliniekus.

3% norāda kādu citu atbildi – *koordinators iesaka aktivitātes; esmu pašvaldības un skolas koordinators vienlaicīgi; pašvaldību šajā gadījumā uztveru kā koordinatoru.*

33. attēls. Pašvaldības skolām raksturīgās sadarbības formas iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros.

VĒRTĒJUMS PAR NORMATĪVAJĀM PRASĪBĀM UN NOTEIKUMIEM

Dati ļāva noskaidrot, kāds ir koordinatoru vērtējums par iniciatīvas īstenošanas normatīvajām prasībām un noteikumiem. 34% uzskata, ka tie ir ļoti skaidri un pamatoti, savukārt lielākajam vairumam jeb 57% tie ir diezgan skaidri un pamatoti. Tikai 4% norāda, ka tie ir diezgan neskaidri un nepamatoti. Neviens respondents nenorāda, ka tie ir ļoti neskaidri un nepamatoti. 6% bija grūti atbildēt uz šo jautājumu (skatīt 34. attēlu).

Tie respondenti (n = 3), kuriem šķita, ka prasības ir diezgan neskaidras un nepamatotas, norādīja iemeslus, kāpēc tā:

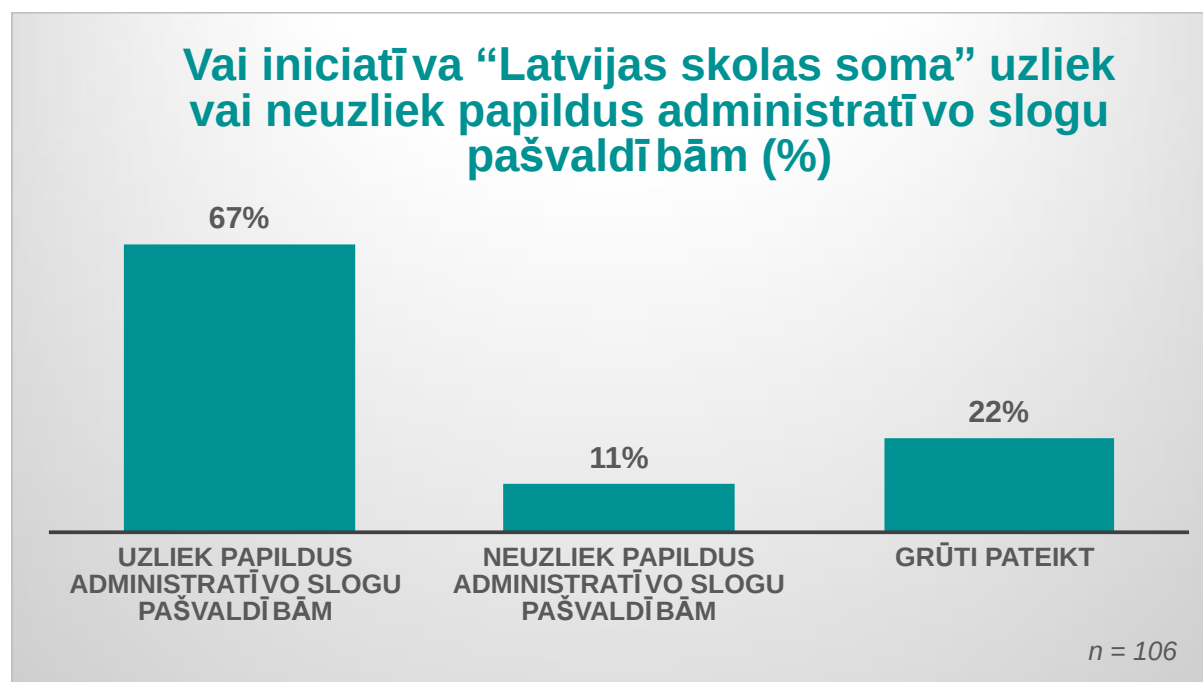
- Tie ir vispārīgi.
- Ir daudz jautājumu sakarā ar termiņiem un finanšu atskaitēm.
- MK noteikumi ir tiešām īsi un kodolīgi, bet cik pamatotas ir pieejamās summas uz kvalitatīvu, izzinošu aktivitāti, vai 7.00 euro uz 1 skolēnu???

34. attēls. Iniciatīvas "Latvijas skolas soma" īstenošanas normatīvo prasību un noteikumu novērtējums.

Koordinatoriem tika jautāts, vai iniciatīva uzliek vai neuzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībām. Vairākums uzskatīja, ka iniciatīva uzliek papildus administratīvo slogu (67%), tikai neliela daļa norādīja, ka neuzliek (11%). 22% koordinātoru bija grūti pateikt (skatīt 35. attēlu).

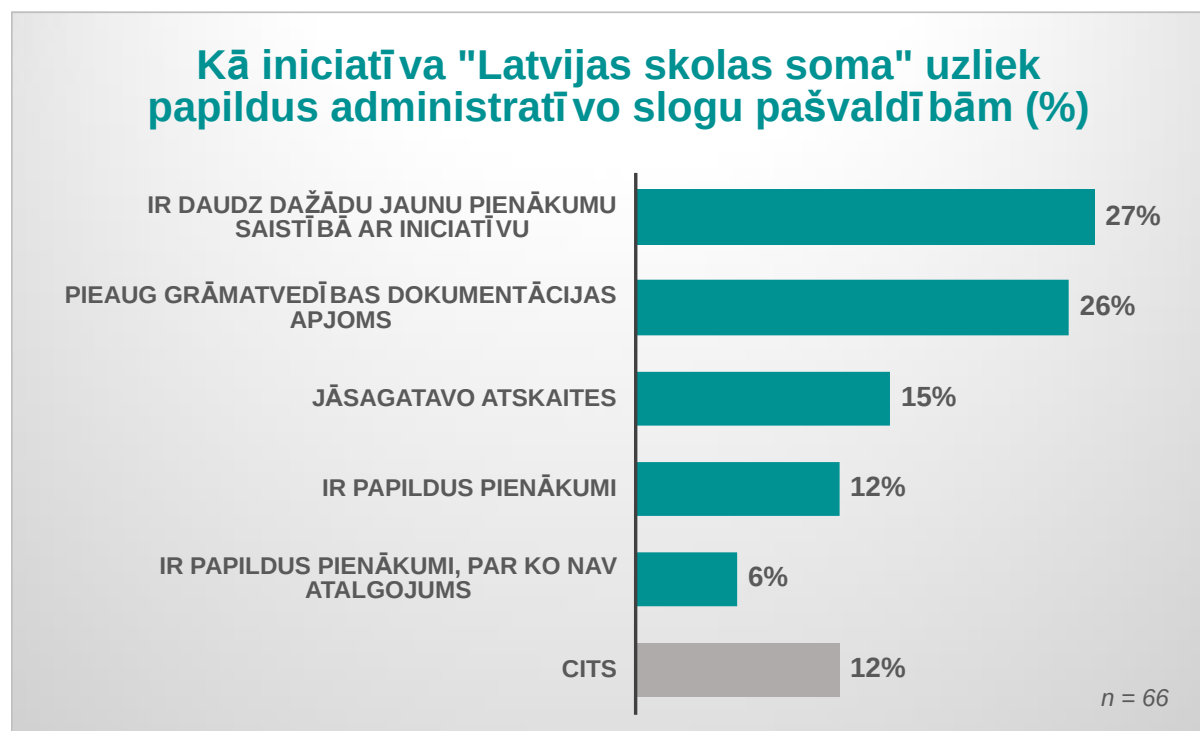
35. attēls. Vai iniciatīva "Latvijas skolas soma" uzliek vai neuzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībām.

Tiem respondentiem, kuri atbildēja, ka iniciatīva uzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībai, tika lūgts norādīt, kādā veidā. Uz šo jautājumu atbildēja 66 respondenti. Atbildes tika sniegtas brīvā formā un pēc tam apkopotas 6 kategorijās (skatīt 36. attēlu un 3. tabulu).

27% norāda, ka nākuši klāt daudz un dažādi jauni pienākumi saistībā ar iniciatīvu, kurus izvērstāk var skatīt 3. tabulā. 26% norāda, ka pieaudzis grāmatvedības dokumentācijas apjoms. 15% papildus slogs ir atskaišu gatavošana. 12% norāda, ka tie ir papildus pienākumi, kurus nenosauc sīkāk, bet 6% tie ir papildus pienākumi, par ko nav atalgojums un kā rezultātā tas ir slogs. 12% norādījuši kādu citu atbildi (skatīt 3. tabulā).

36. attēls. Kā iniciatīva "Latvijas skolas soma" uzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībām.

3. tabula. Kā iniciatīva "Latvijas skolas soma" uzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībām.

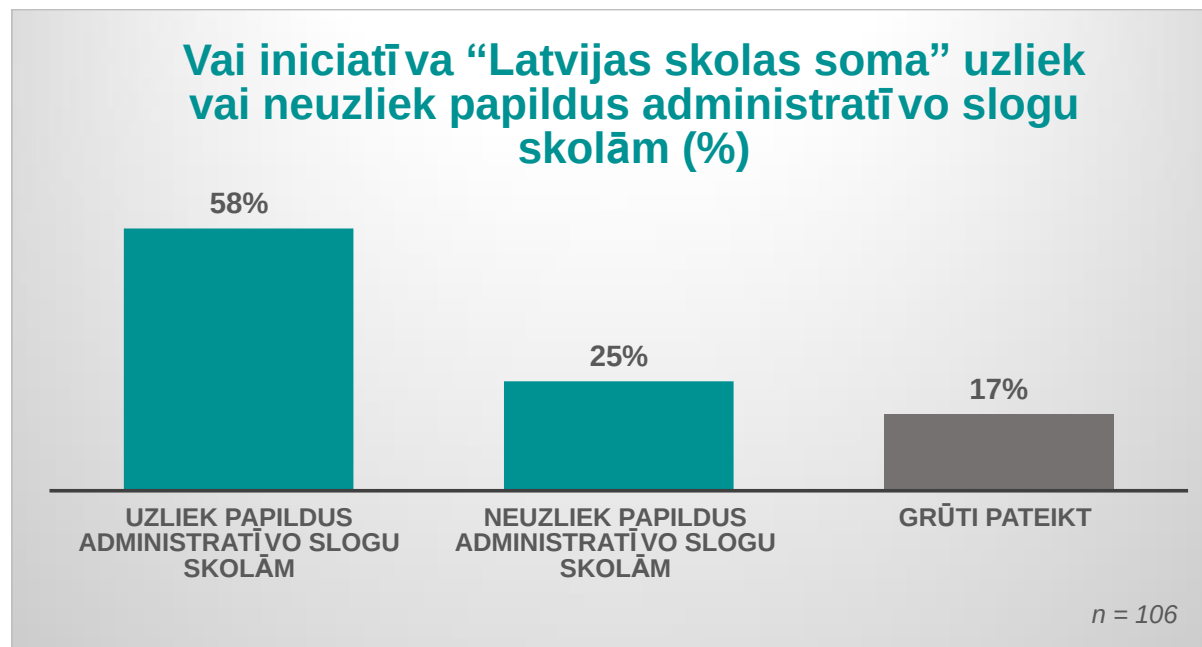
Ir daudz dažādu jaunu pienākumu saistībā ar iniciatīvu
- Jebkura jauna iniciatīva uzliek papildu slogu - ļoti daudz rēķinu, atsevišķa uzskaite, finansējuma sadalījuma uzskaite pa izglītības iestādēm. - Projekta koordinēšana/vadīšana, sekošana īstenotajām aktivitātēm, atskaitīšanās par tām no skolu puses, saziņa ar skolām par pasākumiem, grāmatvedības, projekta niansēm, prasībām. - Procesa organizēšana, vadīšana, uzskaite, norēķini, atskaites. - Koordinēšanas darbs. Grāmatvedības uzskaite. Atskaišu un pārskatu, reližu sagatavošana. - Iniciatīvas koordinēšana, finanšu plūsma. Pašvaldība atzinīgi novērtē iespēju realizēt iniciatīvu "Latvijas skolas soma". - Iepirkumu procedūru organizēšana, līgumu sagatavošana, slēgšana, aktu sagatavošana, rēķinu apmaksa. Pasākuma monitorings, uzskaite, atskaišu sagatavošana, publicitātes nodrošināšana, pasākuma izvērtējumi. - Nav samērojams ar nelielo apgūstamo finansējumu, kā piem., infrastruktūras projekta dokumentācija ir tādā pašā apjomā. - Administrēšana, dokumentācija, ieguldītais papildus darbs.

• Līgumu sagatavošana, izpildes pārraudzība, aktu sagatavošana, rēķinu plūsma u.c. • Jāpieņem atsevišķa kārtība par iniciatīvas norisi, jāveido nomenklatūra, jākoordinē rēķinu apmaksa, līgumu noslēgšana, jākoordinē atskaišu iesniegšana. • Projekta koordinēšana, vadīšana, atskaišu gatavošana. • Atsevišķa konta izveide, dokumentācija, atskaites. • Konsultatīvajam un atbalsta darbam nepieciešams laiks. Pasākumu satura izvērtēšana, rēķinu saskaņošana, to apmaksa, līgumu gatavošana, atskaišu sagatavošana, dažu kopīgo pasākumu organizēšana utml. (visu pat nav iespējams uzskaitīt). • Pilsētā ir ļoti daudz skolu, rodas dažāda veida jautājumi, jārisina dažāda veida problēmas ar piedāvājumu sniedzējiem, grūti precīzi saplānot finanšu līdzekļus, jo bieži vien rodas izmaiņas piedāvājumu sniegšanā. • Publicitātes pasākumi, skolu izvēlēto pasākumu dokumentācijas atbilstības uzraudzība, visu skolu dokumentu apkopošana, atskaites sagatavošana. • Dokumentēšana (grāmatvedība). • Transporta loģistika pašvaldībā. • Papildus administratīvais slogs ir saistīts ar vienlaicīgu daudzu projektu norisi. • Finanšu daļai jāseko, lai rēķini pareizi tiktu pārskaitīti, atskaites. Atbildīgajam par transporta koordinēšanu papildus slodze. • Vairāk darba (jārīko cenu aptaujas, jāslēdz līgumi, jāgatavo atskaite, papildus jākaro ar vietējiem birokrātiem u.c.), bet bez darba nevar sasniegt labumu.
Pieaug grāmatvedības dokumentācijas apjoms
• Jāpiesaista pašvaldības grāmatvedība atskaišu sagatavošanai. • Grāmatvedības dokumentu kārtošana. • Budžeta plānošana. • Vēl īsti nav skaidrs kādā veidā atskaite būs jānodod. • Grāmatvedībai palielinās maksājumu pārskaitījumu apjoms par iniciatīvas norišu apmaksu; koordinātoram palielinās apkopjamās informācijas apjoms par norisēm, iesniegto pamatojuma dokumentu atbilstības izvērtējums prasa papildus laiku. • Lielā pašvaldībā ir ļoti liels dokumentācijas apjoms, lai varētu, saskaņā ar vietējo grāmatvedības politiku, samaksāt pasākuma īstenotājiem. • Budžeta nodaļas un finanšu nodaļas, budžeta un finanšu komisijas, skolu administrāciju, utt. saņemto un izlietoto līdzekļu birokrātizēšana saskaņošana, atskaišu rakstīšana, utt. • Rēķinu aprītei jāseko līdzī, jāpārbauda, lai viss būtu korekti uzrakstīts, lai grāmatvedība var apmaksāt rēķinu, jāveic rēķinu norakstīšana, gada nogalē jāseko līdzī, lai laicīgi tiek iesniegti rēķini par iniciatīvu. • Pašvaldībām, šķiet, ir papildus grāmatvedības pienākumi. (Strādāju skolā.) • Papildus darbs grāmatvežiem - vairāk rēķini. • Finanšu līdzekļu administrēšana/atskaišu sniegšana. • Finanšu plūsmas pārraudzība, rēķinu apstrāde, atskaišu gatavošana. • Finanšu jomā (rēķinu apstāde, akti utt. no katras skolas). • Finanšu joma - rēķini, akti, pārskaitījumi, dokumenti. • Finanšu saskaņošana. • Ļoti darbietilpīgs process ir sagatavot apmaksai domātos dokumentus, saskaņā ar grāmatvedības un Valsts kontroles prasībām. • Palielinās grāmatvedības dokumentu apgrozījums, paralēli tiešajam darbam ir jāveic papildus pienākumi. • Grāmatvedim, kuram jārisina finanšu lietas. • Grāmatvedības atskaites.
Jāsagatavo atskaites
• Termiņi un atskaites uz gada beigām, kad VISUR ir atskaites.

• Papildus dokumentācijas kārtošana. • Atskaites par līdzekļu izmantojumu. • Papildus darbs saistīts ar atskaišu formu aizpildīšanu, kas, salīdzinot ar citiem projektiem, ir daudz saprotamākas, bet kādam tas tomēr ir jādara ārpus saviem tiešajiem pienākumiem. • Piemēram, atskaite par katru pasākumu, papīra formātā. • Papildus atskaites. • Detalizētas atskaites. • Sagatavojot atskaites. • Papildus līgumi, saskaņojumi, finasu resursa sadlījums, atskaites. • Maza apjoma projekts ar lielu izdevumu pamatojošo dokumentu apjomu.
Ir papildus pienākumi
• Pie esošā tiešā darba tas ir vēl viens pienākums, kas aizņem diezgan daudz laika. • Ja projektu vadīšana un koordinēšana nav mans tiešais pienākums amata aprakstā un es piekrišu to administrēt no pašvaldības puses, tad uzskatu to kā papildus administratīvo slogu. • Koordinators darbs paņem diezgan ievērojamu laiku, kas tiek atrauts no pamatpienākumu pildīšanas, tāpēc ir nācies palikt ārpus darba laika un veikt savus tiešos pienākumus. • Pašvaldībai nav projektu grāmatveža, finansistam nākas pārvaldīt visus novada projektus, to starp Skolas somu (kapacitāte nepietiekama). • Cilvēkam, kas koordinē šo darbu ir papildus pienākumi. • Papildus darbs grāmatvežiem, pašvaldības koordinatoram un koordinatoriem skolās. • Projekta koordinēšanas darbam patērētais laiks. • Papildus pienākumi. • Papildus darbs pašvaldības grāmatvežiem, papildus darbs koordinatoram, kura pamatdarbs nav saistīts ar projektiem.
Ir papildus pienākumi, par ko nav atalgojums
• Iniciatīvas koordinators, grāmatvedis nesaņem par papildus darbu nekādu atalgojumu, bet atbildība ir milzīga. • Darbinieks, kas veic šos pienākumus ir papildus slogs, līgumu slēgšana, finanšu plānošana. Tas ir papildus saviem darba pienākumiem bez atlīdzības. • Pašvaldības koordinators veic papildus pienākumus bez papildus samaksas. • Latvijas skolas somas ietvaros papildus darbs novada koordinatoram, skolu koordinatoriem, ekonomistam, grāmatvedības darbiniekiem, par ko šīs iniciatīvas ietvaros netiek maksāts. Projekts ir, bet cilvēkiem samaksas nav. Nav labi! Nesaprotu, kāpēc aptaujā Jūs pieminat pašvaldību kā iespējamo maksātāju, šī iniciatīva taču nenāk no pašvaldības, bet gan no valsts. Nevienam pašvaldības darbiniekam darba pienākumos nav paredzēts veikt šo darbu! Ļoti ceram uz Jūsu vēlmi sakārtot samaksas jautājumus!
Cits
• Transporta jomā. • Jāvāc un jāapkopo informācija; jāseko līdzi jaunumiem un jārekomendē vai jāatrunā. • Esmu koordinators, kurš ik pa brīdīm lielu daļu savas darba dienas veltu šim projektam; varbūt vajadzēja spiest atbildi grūti pateikt, atvainojiet. • Skolas, kurās ir neliels skolēnu skaits, lai izlietotu piešķirto finansējumu kultūras pasākuma apmeklēšanai, piemēram, Rīgā, pašvaldībai ir jāpiešķir papildus finansējums transportam. • Līgumu slēgšana, saskaņojot ar juristu un ekonomistu. Bet sistēma izveidojusies ļoti saprotama un skaidra. Domāju, ka viss šobrīd jau rit raiti. • Lauku skolas nevar izmantot pēcpusdienas, tādējādi tiek kavētas mācību stundas. Liels laika patēriņš nokļūšanai uz pasākumu norises vietām ārpus skolas. • Ja pašvaldība naudu nenovirza uz skolām, bet atstāj kopējā "kasē". • Iniciatīvas koordinēšana kopumā ir papildus administratīvais slogs.

Koordinatoriem tika jautāts arī tas, vai iniciatīva uzliek vai neuzliek papildus administratīvo slogu skolām. 58% uzskata, ka uzliek, bet 25% - ka nē. 17% grūti sniegt atbildi uz šo jautājumu (skatīt 37. attēlu).

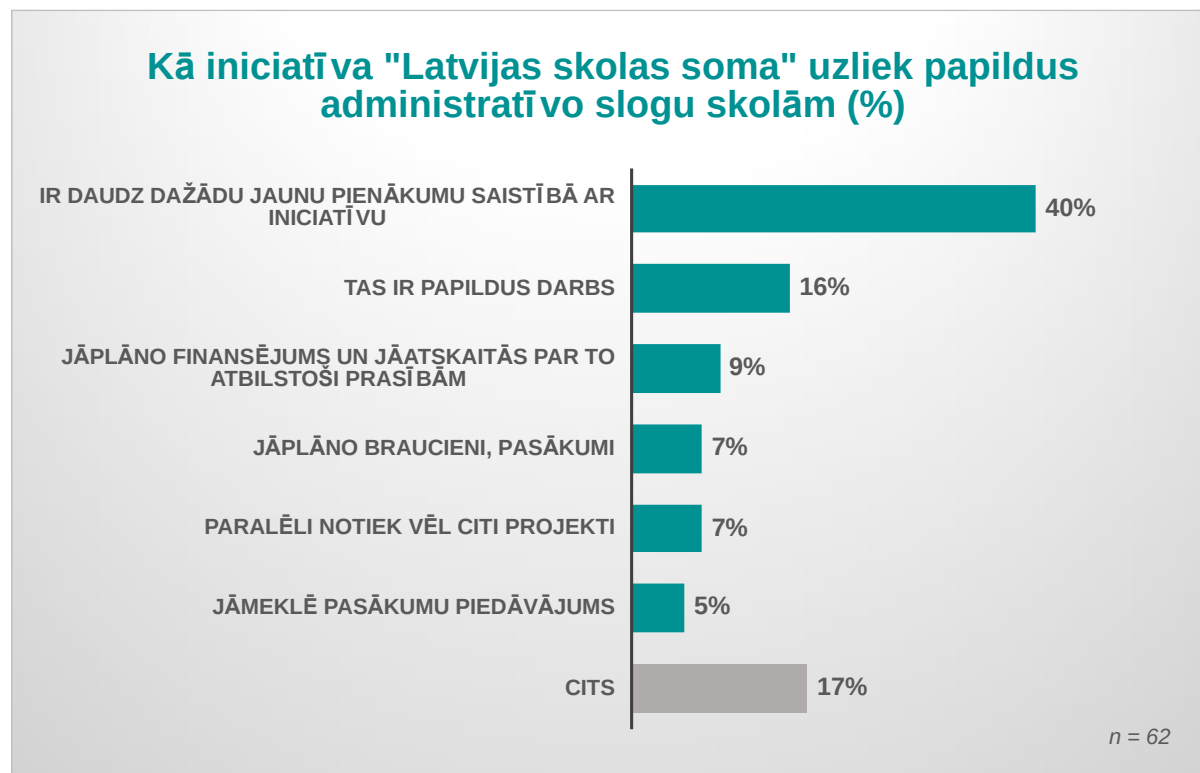
37. attēls. Vai iniciatīva “Latvijas skolas soma” uzliek vai neuzliek papildus administratīvo slogu skolām.

Tiem koordinatoriem, kuri norādīja, ka skolām ir papildus administratīvais slogs, tika lūgts to raksturot brīvā formā. Uz šo jautājumu atbildes sniedza 58 respondenti, kuru atbildes pēcāk tika sagrupētas 7 kategorijās (skatīt 38. attēlu un 4. tabulu).

40% norāda, ka skolām ir daudz dažādu jaunu pienākumu saistībā ar iniciatīvu, kurus detalizēti var aplūkot 4. tabulā. 16 % tas ir papildus darbs, 9% norāda, ka jāplāno finansējums un jāatskaitās par to atbilstoši prasībām, 7% jāplāno braucieni, pasākumi, 7% paralēli notiek vēl citi projekti, bet 5% jāmeklē pasākumu piedāvājums. 17% norāda kādu citu atbildi, kuru nebija iespējams sagrupēt kādā no nosauktajām kategorijām (izvērstas atbildes skatīt 4. tabulā).

38. attēls. Kā iniciatīva "Latvijas skolas soma" uzliek papildus administratīvo slogu skolām.

4. tabula. Kā iniciatīva "Latvijas skolas soma" uzliek papildus administratīvo slogu skolām.

Ir daudz dažādu jaunu pienākumu saistībā ar iniciatīvu	
- Atsevišķu skolu pedagogi un vadība uzskata, ka pasākumu plānošana, atskaišu, publikāciju rakstīšana uzliek papildus slogu. - Skolotājiem un skolas vadībai papildus noslogojums, sazinoties ar aktivitāšu īstenotājiem, kārtējot dokumentāciju. - Ir jauki, ka ir šādas aktivitātes, taču katra aktivitāte prasa laiku, organizāciju, kā arī atskaites. - Skolām jāplāno aktivitātes, gan gatavojoties pasākumiem, gan analizējot tos pēc tam, tas viss jāfiksē. - Plānošana, atskaišu sagatavošana, skolotāju un skolēnu iesaistes mehānisms. - Skolu administrācijām nemitīgi ir jāizkārto izglītojamajiem stundu saraksts, lai iniciatīvas "Latvijas skolas soma" ietvaros varētu apmeklēt pasākumus. Kā arī jāseko līdzi tam, lai ikkatrs izglītojamais apmeklētu vismaz vienu pasākumu iniciatīvas ietvaros. - Papildus pasākumu organizēšana, dokumentācijas kārtošana, projekta portfolio veidošana. - Par finansējuma sadali, izlietojumu, pasākumu atbilstības izvērtēšanu saistībā ar mācību saturu. - Pasākumu plānošana, organizēšana, izvērtēšana, transporta izmaksas. Skolotāju darba virsstundas (neapmaksātas) apmeklējot pasākumus ārpus novada. - Portfolio veidošana, rīkojumu sagatavošana. - Rīkojumi, atskaites, drošības instrukcijas, stundu izmaiņas- mācību darba organizācija. - Šie darbi ir jākoordinē arī skolās, jāveido atskaites. - Par katru notikušo pasākumu ir jāraksta vajadzīgie dokumenti, jāiesniedz rēķini, jāinformē vecāki utt. - Skolotājiem papildus tiešajiem pienākumiem ir jāizvērtē pasākumu piedāvājums, jāplāno un jāorganizē skolēnu piedalīšanās, jāiesniedz attaisnojošie dokumenti grāmatvedības un saturiskajai atskaipei. - Plānošana, plāna realizācija, dokumentu sagatavošana, saskaņošana u.c. - Pasākumu plānošana mācību procesa laikā, atgriezeniskās saites nodrošināšana, atskaišu sagatavošana.	

- Jāsaskaņo mācību darbs ar konkrētām "Latvijas skolas somas" aktivitātēm, pasākumu organizēšana, informācijas par pasākumu saturu, iepriekšējo sagatavošanas darbu un atgriezeniskās saites realizēšanu apkopošana, finanšu resursu korektas izmantošanas plānošana u.c. - Jāpagatavo pasākuma programma/apraksts, jāveic komunikācija ar pasākumu ieviesējiem. - Pasākumu organizēšana, plānu veidošana, finansējuma izlietojuma. - Finanšu rāmja ietvaros plānot programmu apmeklējumu, pārplānot stundu aizvietošanu, atrast piemērotu saturu apmeklējumam. - Dokumentēšana. - Stundu plānošanu. (Lai apmeklētu kādu aktivitāti ārpus novada, it īpaši Rīgā, pāriet vesela diena). - Pasākuma izvērtējums. Atskaides sniegšana novada koordinātoram un grāmatvedim. - Jārēķina līdz saviem izdevumiem, jākomunicē ar pašvaldības administrāciju.
Jāplāno finansējums un jāatskaitās par to atbilstoši prasībām
- Dokumentu kārtošana atbilstoši grāmatvedības prasībām, budžeta plānošana. - Finanšu apgūšana, precīzs izlietojums vienmēr uzliek papildus administratīvo slogu. - Finanšu izlietojums/ atskaides. - Jāaizpilda atskaides un jāseko līdz budžetam. - Grūti precīzi saplānot finanšu līdzekļus, jo rodas izmaiņas pakalpojumu sniegšanā un valsts finansējuma piešķiršanas kavējumā.
Jāplāno braucieni, pasākumi
- Brauciena/pasākuma organizēšana, transporta organizēšana, dienas/datuma plānošana. - Skolām jāsaplāno, jākoordinē un jāorganizē pasākumi. - Iniciatīvas īstenošana: pasākumu plānošana, realizācija. - Organizējot un īstenojot "Skolas somas" pasākumus.
Paralēli notiek vēl citi projekti
- Izglītība iestādes jau startē ļoti daudzos projektos un iniciatīvās. - Skolām vienlaikus jāīsteno vairāki ESF projekti un arī šī programma. - Dažas skolas ir noslogotas arī citos projektos (ES) un visām norisēm jābūt stundu laikā. - Daudzu projektu norise vienlaicīgi.
Jāmeklē pasākumu piedāvājums
- Piedāvājumu meklējumi, pareizi noformēti dokumenti, sazināšanās ar iestādēm, ļoti liels papildpienākums. - Skolas veido iekšējo portfolio par Skolas somu, seko līdz kādi pasākumi, cik apmeklētāji. Seko līdz, lai katrs skolēns saņem vismaz vienu iniciatīvas aktivitāti. - Jāplāno un jāmeklē atbilstoši pasākumi. Jāgatavo atskaides.
Tas ir papildus darbs
- Tas ir papildus darbs - bet patīkams darbs. - Skolotājam jāpatērē papildus laiks, lai atrastu, izplānotu, sakoordinētu aktivitātes, transportu. - Papildus pienākumu veikšana koordinātoram un iesaistītajiem aktivitātēs. - Tie ir ļoti lieli papildus pienākumi. - Papildus viens projekts, par kura īstenošanu ir jādomā un jāatceras paveikt lietas laikā. - Vairāk jāpastrādā. - Pašvaldība prasa papildus atskaitīšanos par katru īstenoto aktivitāti. - Palielinās dokumentu apjoms, papildu nepieciešams gatavot katra pasākuma izvērtējuma atskaiti. - Papildus darbs, lai izkalkulētu naudu, pasākumu apmeklējumus.
Cits
- Viss rūpīgi jāplāno. - Ne gluži iniciatīva, bet pašvaldība, projektā labprāt iesaistās tikai pedagogi-entuziasti, kas mīl savu darbu. - Plānošanas darbā. - Darbā iesaistās skolu sekretāri/lietveži. - Projekta administrēšana, mācību procesa kavēšana. - Jāseko, lai tiek izpildītas iniciatīvas "Skolas soma" prasības. - Skolu koordinātoru darbs "Skolas somas" satura plānošanā un ieviešanā netiek apmaksāts.

- Mazajās lauku skolās nav direktoru vietnieku. Līdz ar to viss plānošanas un organizēšanas darbs, papildus citiem pienākumiem, jāuzņemas skolas direktoram.
- Skat. iepriekš. Jo projektu koordinē pati skola.
- Atskaites.

1.5. FINANSĒJUMA PĀRVALDĪŠANA

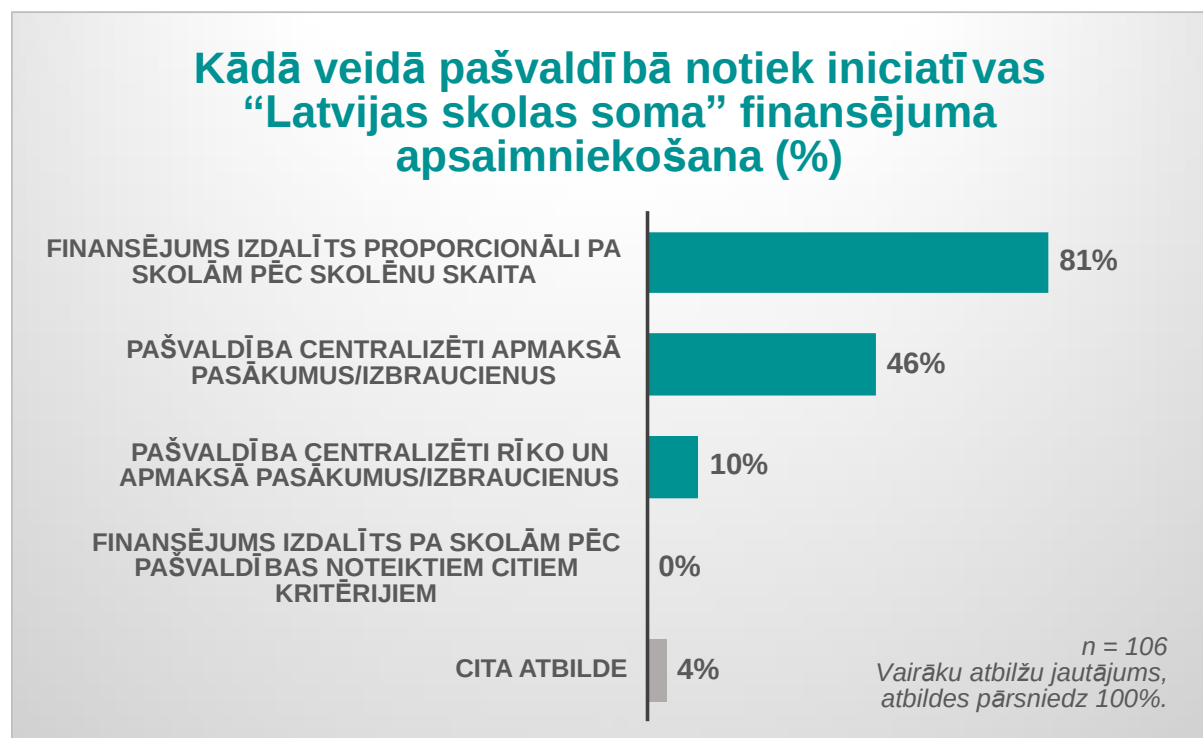
FINANSĒJUMA APSAIMNIEKOŠANA

Aptaujā tika noskaidrots, kādā veidā notiek iniciatīvas finansējuma apsaimniekošana pašvaldībās (39. attēls). 81% koordinatoru norāda, ka finansējums izdalīts proporcionāli pa skolām pēc skolēnu skaita. 46% norāda, ka pašvaldība centralizēti apmaksā pasākumus. 10% pašvaldība centralizēti rīko un apmaksā pasākumus. Nevienam nav norādījis, ka finansējums izdalīts pa skolām pēc pašvaldības noteiktiem citiem kritērijiem.

4% norādījuši citu atbildi:

- Finansējums tiek apgūts pēc galvenā kritērija - vismaz vienu pasākumu pieredzējis katrs no skolēniem.
- Pilotprojektā pašvaldība sadarbībā ar skolām izvēlējās pasākumus, taču tagad ir dota iespēja katrai skolai. Skolas arī sadarbojas savā starpā.
- Novadā viena izglītības iestāde un viss finansējums tiek novirzīts skolai.
- Viena skola - pēc skolēnu skaita.

39. attēls. Kādā veidā pašvaldībā notiek iniciatīvas “Latvijas skolas soma” finansējuma apsaimniekošana.

Pašvaldību koordinatori tika lūgti izteikt ieteikumus iniciatīvas finansējuma apsaimniekošanā. 74 respondenti snieguši atbildes uz šo jautājumu. 16 no viņiem ieteikumu nav, tikpat – viss ir kārtībā, apmierina esošais modelis, kā arī izsaka pateicību par iesākto darbu.

7 respondenti iesaka finansējumu piešķirt pa gadu (detalizētas atbildes šai un turpmākajām atbildēm skatīt 5. tabulā). 5 norāda uz nepieciešamību pārnest finansējumu uz nākamo gadu. 5 izteikuši kādu citu

komentāru par finansējumu. 4 iesaka vienkāršot atskaišu sistēmu, 3 paredzēt finansējumu darba algu samaksai, 2 iesaka pārvirzīt finansējumu, apejot pašvaldības. 11 izteikuši kādu citu komentāru.

5. tabula. Ieteikumi iniciatīvas "Latvijas skolas soma" finansējuma apsaimniekošanai.

Ieteikumu nav (16)
Viss kārtībā, apmierina esošais modelis, paldies par iesākto darbu (16)
Finansējumu piešķirt par gadu (7)
• Piešķirt finansējumu vienam kalendārajam gadam uzreiz. • Finansējums uz mācību gadu uzreiz. • 2019.g. piešķirt finansējumu visam gadam, lai reģionu skolām pietiek finansējuma aizbraukt uz kultūras pasākumiem Rīgā. • Saņemt finansējumu visam gadam nevis semestrim, tad ir vieglāk plānot aktivitātes. Priecātos, ja arī pasākumi, kas varētu būt iniciatīvas ietvaros, nepārsniegtu 7,- eiro robežu par bērnu. • Finansējumu ieteiktu piešķirt vienam gadam, nevis semestrim. • Piešķirtais finansējums - 14 EUR vienam bērnam gadā veidotu lielāku finansējuma izlietojuma iespēju. • Finansējumu projekta ietvaros varētu paredzēt mācību gadam, t.i. pirmajā pusgadā neizlietotie līdzekļi varētu pāriet uz otro pusgadu. • Kopējā finansējuma piešķiršana vienam kalendārajam gadam atvieglotu kopējo plānošanu.
Ļaut finansējumu pārnest uz nākamo semestri (5)
• Piešķirtā un neiztērētā finansējuma pārnese uz otru pusgadu vismaz viena mācību gada ietvaros. • Iespēja "uzkrāt" finansējumu, gada laikā neiztērēto nevis atdot atpakaļ, bet turpināt tērēt nākamajā gadā, lai būtu iespēja izvēlēties arī dārgākus kultūras produktus. • Finansējums, kas paliek pāri, pāriet uz nākošo gadu, nevis jāatskaita atpakaļ. • Paredzēt, ka semestrim piešķirtie un neizmantotie līdzekļi tiktu pārcelti uz nākamo semestri. • Nodrošinot, ka katrs skolēns semestrī apmeklē kaut vienu aktivitāti, ļaut apmaksāt (piem. iegādāties teātra biļetes) arī nākamā semestra aktivitāti.
Citi komentāri par finansējuma piešķiršanu (5)
• Dažreiz finanses saņemt pirms pasākuma apmeklējuma uz rokām, piem., klašu audzinātāji, koordinatori, atbildīgie, kas atvieglotu pasākumu apmeklējumu gadījumā, kad nauda paliek, bet vairs īsti nekas nesanāk. • Finansējuma apguvi plānot jūnija pirmajās nedēļās kā papildinājumu mācību procesam. • Vēlams valsts finansējumu saņemt pirms mācību gada un semestra sākuma. • Lai no valsts puses būtu finansējums. • Ļoti gribētos, lai reģioniem piešķirtu vairāk. Jo braucieni un mākslinieku aicināšana pie sevis ļoti dārgi izmaksā. Viena klase braucot nevar apmaksāt ceļu uz Rīgu, nerunājot par pasākuma apmeklējumu.
Vienkāršot atskaišu sistēmu (4)
• Vienkāršota atskaišu sistēma. Minimizēt iesniedzamo dokumentu un publicējamo pasākumu informāciju. • Nav skaidra kārtība, kā būs jāiesniedz atskaites. • MK noteikumos ietvert samaksas kārtību īstenotājiem bez liekas dokumentācijas un līgumiem (par koncertiem, izrādēm, izstādēm u.tml. var maksāt tikai uz rēķina pamata), kā arī norādīt uzglabājamo dokumentāciju. • Papildus slogs pašvaldībai varētu būt atskaites sagatavošana. Finansējuma apsaimniekošanai pašvaldības finanšu programmā ir izveidota atsevišķa struktūrvienība. Līdz ar to ir viegli izsekot līdzīgu finanšu plūsmām.

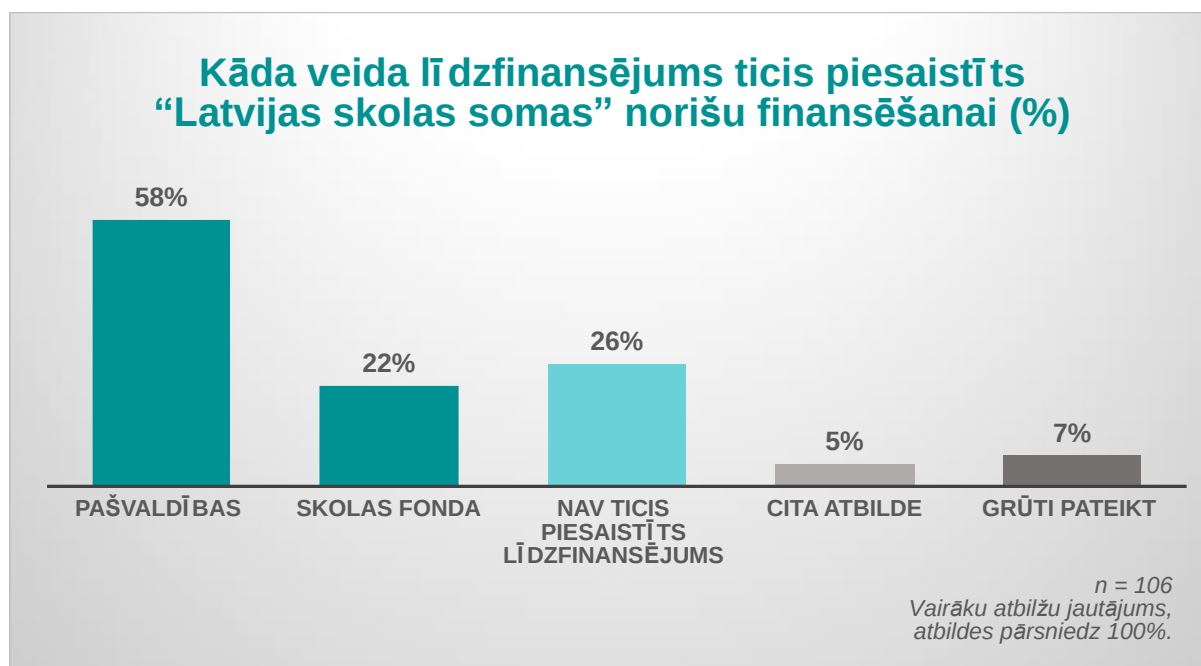
Paredzēt finansējumu darba algu samaksai (3)
- Jau KM finansējumā paredzēt summu pašvaldības koordinatora darba samaksai, kā tas ir ESF projektos, projekta vadītājam vismaz 15% no kopējām izmaksām - Paredzēt finansējums par papilddarbu (koordinators un gramātvēdis). Dot iespēju apmaksāt aktivitātes janvārī vai septembrī. - Pašiem jātiek galā, bet varbūt var paredzēt netiešās izmaksas(kā citos projektos) koordinatora un grāmatveža apmaksai.
Finansējuma pārvirzīšana no pašvaldības (2)
- Finansējumu nenovirza pašvaldībai, bet organizē pasākumus KM un centralizēti piedāvā pašvaldībām, kā piemēram tas bija 6.sept. Skolas somas atklāšanas pasākumā. - Naudu varētu pārskaitīt katrai skolai, nevis pašvaldībai.
Citi komentāri (11)
- Man patīk, kā mēs esam ieviesuši, jo katra skola pati labāk zina, ko viņi grib redzēt, kādus pasākumus apmeklēt. Ir piedāvāta iespēja sadarboties skolām. - Tīks izvērtēti pēc pirmā ieviešanas posma. - Valsts noteiktā dokumentācijas aprīte ir smagnēja, dažkārt neadekvāta. Piem., jāveic cenu aptauja, lai aizvestu skolēnus ārpus novada. Novada autobusa, (kas mums ir) izmaksas nevar norakstīt no Skolas somas naudiņas; ir jāņem cits pasažieru pārvadātājs. Negudri un neekonomiski. - Domāju, ka vienlīdzīgs sadalījums uz skolēnu skaitu ir atbilstošs. - Lielu naudas daļu jāizmanto ceļa izdevumu segšanai. - Skolēnu skaita izmaiņas mācību gada laikā rada izmaiņas finansējumā. - Dzīvojam ļoti tālu no Rīgas un grūtības ar pasākumu apmeklēšanu. - Mācāmies kopā, pēc pirmā semestra varēs izdarīt secinājumus. - Laicīgāka informācijas saņemšana par tālākām projekta aktivitātēm. - Šobrīd man grūti dot kādus ieteikumus, jo skaidrāka situācija būs pēc pirmās atskaites iesniegšanas. - Ieteiktu vēlreiz aptaujāt koordinatorus pēc 15.janvāra. - Pārskatīt programmu saturu, finansējumu sadalījumu.
Jautājumi (1)
Jautājums - vai ir jāuzkrāj ieejas biļetes uz teātriem, muzejiem u.c. ?

PIESAISTĪTAIS LĪDZFINANSĒJUMS

Aptaujā koordinatoriem tika lūgts nosaukt, kāda veida līdzfinansējums ticis piesaistīts iniciatīvas norīšu finansēšanai (40. attēls). Lielākā daļa jeb 58% norāda, ka tas bijis pašvaldības līdzfinansējums. 22% norāda, ka tā bijusi skolas fonda nauda. 26% koordinatoru norāda, ka nav ticis piesaistīts līdzfinansējums.

5% norādījuši kādu citu atbildi – *karjeras centrs; atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai; sponsori; uzņēmumi ir nodrošinājuši transportu izbraucieniem; Erasmus+.*

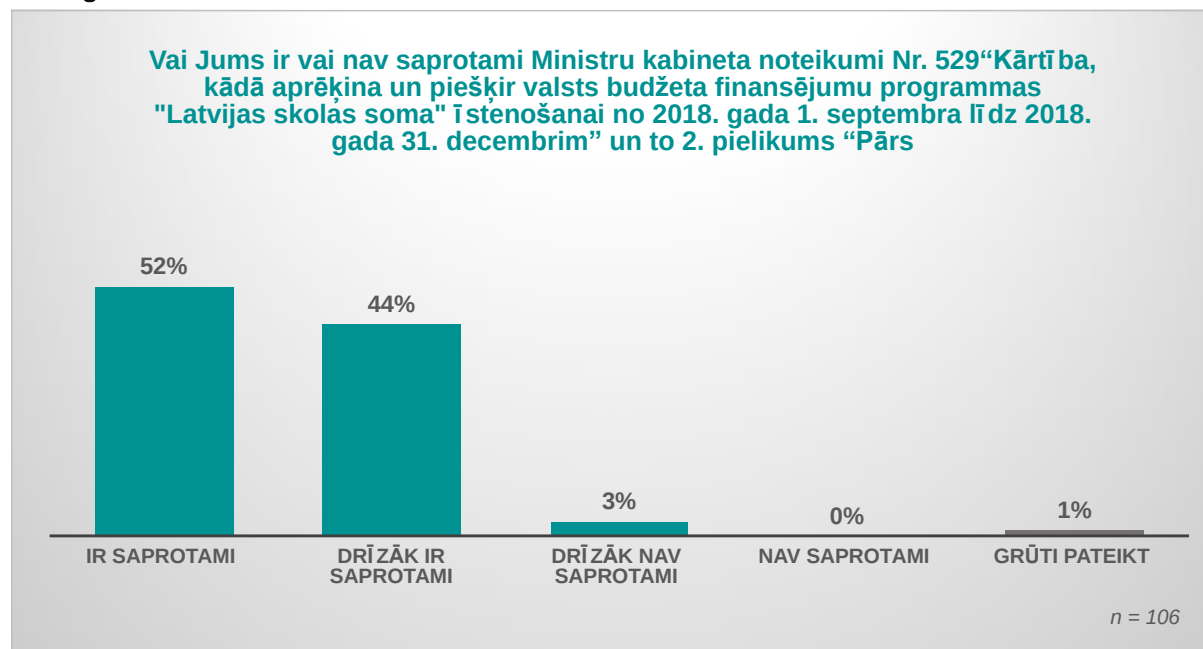
40. attēls. Kāda veida līdzfinansējums ticis piesaistīts "Latvijas skolas somas" norišu finansēšanai.

MK NOTEIKUMI

Koordinatoriem tika jautāts, vai ir saprotami Ministru kabineta noteikumi Nr. 529 "Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. decembrim" un to 2. pielikums "Pārskats parpiešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojumprogrammas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. decembrim". 52% norāda, ka ir saprotami, nedaudz mazāk jeb 44% - ka drīzāk ir saprotami. Tikai 3% norāda, ka drīzāk nav saprotami, bet neviens nenorāda, ka nav saprotami.

41. attēls. Vai Jums ir vai nav saprotami Ministru kabineta noteikumi Nr. 529 "Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. decembrim" un to 2. pielikums "Pārskats par piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. decembrim".

Aptaujas noslēgumā koordinatori bija iespēja sniegt komentārus vai ieteikumus iniciatīvas ieviešanas uzlabošanai. 74 koordinatori sniedza kādu ieteikumu vai izteica komentāru (skatīt 6. tabulu).

Lielākā daļa (32 respondenti) izteica pateicību, pozitīvas atsauksmes un uzmundrinājumus. 14 norādīja, ka nav komentāru. 4 koordinatori bija ieteikumi par atskaitēm, 3 norādīja uz nepieciešamību ātrāk saņemt komentārus, 3 izteica komentārus par piedāvājuma problemātiku, bet 2 norādīja, ka nepieciešama samaksa par koordinatora darbu. 10 respondenti izteica dažādus citus komentārus.

IETEIKUMI UN KOMENTĀRI

6. tabula. Komentāri vai ieteikumi iniciatīvas "Latvijas skolas soma" ieviešanas uzlabošanai.

Pateicības, pozitīvas atsauksmes un uzmundrinājumi (32)
• Paldies par iespēju skolēniem! • Paldies! • Paldies par paveikto darbu :) • Paldies! • Veiksmi! • Darbojamies ar prieku! Esam sajūsmā par piedāvātajām iespējām gan aizbraukt, gan atvest māksliniekus pie sevis. Tik lielas un daudz iespēju izglītojamajiem atvest un pietuvināt kultūru tik tuvu, acu priekšā! • Arī pēc mūsu valsts simtgades gada turpināt iniciatīvu. • Pateicība par iespēju realizēt iniciatīvu pašvaldības izglītības iestādēs un atzinība par ieguldījumu iniciatīvas koordinatoram KM Latvijas simtgades birojā. Pārējie komentāri būs pēc pirmā posma izvērtēšanas kopā ar izglītības iestāžu koordinatoriem.

• Laba līdzšinējā sadarbības pieredze! • Paldies! Viss ir kārtībā. Vienmēr ļoti atsaucīgi un pozitīvi cilvēki atbild uz neskaidrajiem jautājumiem. Šī iniciatīva - tā ir brīnišķīga iespēja mūsu bērniem un jauniešiem! • Viss ok. • Paldies par iespēju skolēniem iepazīt Latviju. • Nav ieteikumu. Paldies par šo iniciatīvu! Vēl jo vairāk par to, ka tas nav "vienas dienas" pasākums! Var plānot turpmāko darbu! • Paldies par jau paveikto darbu! • Paldies! • Saglabāt Latvijā šo iniciatīvu arī turpmākos gadus. • Viss ir kārtībā! • Vienkārš i- uz priekšu! • Paldies par iniciatīvu! • Tā sabiedrībā tiek pozitīvi vērtēta! • Paldies par jauko sadarbību! • Paldies, ka esat maksimāli samazinājuši birokrātiju un, ka neprasiet informāciju, kuras sagatavošana prasa laiku! :) • Manuprāt šī iniciatīva ir izcila gan ieceres, gan piedāvājuma ziņā. Skolēnu ieguvumi atsvēr nelielo papildus administratīvo slogu un jebkuras problēmas, kas rodas, ir izpratnes un sagatavotības jautājums. Mēs mācāmies darot. Publicitāte trūkums, salīdzinoši nelielā skolēnu iesaiste izvēles un plānošanas procesā ir ne tikai šīs programmas vālais punkts. • Iniciatīva ir ļoti laba lieta! • Iniciatīva ir apsveicama. • Turpināt. Lielisks projekts, kura vērtību dalībnieki novērtēs un atcerēsies pēc skolas beigšanas. Paldies! • Strādāsim, darīsim un viss izdosies! • Paldies! • Paldies par šo iniciatīvu skolēniem. Skolēniem no lauku reģioniem ir pavērušās lielākas iespējas apmeklēt kultūras pasākumus ārpus novada, jo bieži vien sociālā nevienlīdzība to neļauj darīt ģimenēm ar maziem ienākumiem. • Paldies! • Paldies par šo iespēju. • Paldies par iespēju bērniem paplašināt redzesloku! • Paldies par sadarbību.
Nav komentāru (14)
Par atskaitēm (4)
• Par atskaitēm laicīgi informēt vai laicīgi iedot formu, kuru jau pakāpeniski varam aizpildīt. • Jau minēju iepriekš par MK noteikumiem. • Samazināt birokrātiju. • Konsolidētā atskaite varētu būt citā formā, jo pašvaldībā ir daudz izglītības iestāžu un daudz pasākumu, šī atskaite pēc apjoma iznāks ļoti gara.
Atsauce uz iepriekšējiem komentāriem (3)
• Skatīt iepriekš! • Turpināt projektu ar iepriekš ieteiktajiem priekšlikumiem. • Ieteikumi iepriekšminēti.
Nepieciešams ātrāk saņemt finansējumu (3)
• Būtu vēlme ātrāk saņemt 2019.gada finansējumu, jo jau ir iecerēti nākošie pasākumi, bet nezinām, kad varēsim tos sākt īstenot, jo nav zināms, kad kontā parādīsies nauda.

- Laicīgāk sagaidīt nākamās MK noteikums un finanses nākamajiem semestriem. Lai novada skolēni, kas dzīvo 120 km no galvaspilsētas, baudītu kvalitatīvu "augsto mākslu", papildus jāērēķinās ar 300 euro zaudēšanu ceļam vienam, katrā izbraucienā. Lai katrs novada skolēns vienu reizi pabūtu Rīgā, būtu nepieciešami 3300 euro, piešķirtais finansējums (3206 euro). Var sanākt, ka ceļam tērējam vairāk, kā pašai mākslai. Reģiona mākslas un kultūras piedāvātāji daudzkārt jau aplūkoti un zināmi, tomēr gribējās aplūkot ko "lielāku", "grandiozāku". Protams, ka uz Rīgu aizbrauca tikai pāris grupas, vairākas klases jau būs pabeigušas skolu, rindu nesagaidot. Tāpēc, peldam pa vietējiem ūdeņiem ar nelielu mieļu piedevu. - Būtu savlaicīgi jāsaprot nākamā gada finansējums! Lai veicas!
Par piedāvājumu (3)
- Vairāk piedāvājumu 6.- 8. klašu skolēniem. - Izglītības iestādes neizvēlas pasākumus saturiskajā jomā "Zinātnes un inovāciju attīstība Latvijā", varbūt vajag tikai trīs saturiskās jomas. - Skaidri nodefinēt, kādus pasākumus drīkst/ nedrīkst apmeklēt šīs iniciatīvas ietvaros, un kāda dokumentācija ir nepieciešama, lai atskaitītos.
Nepieciešama samaksa par koordinatora darbu pašvaldībā (2)
- Piešķirt atsevišķu apmaksu pašvaldības koordinatoriem. - Noteikti atalgojot koordinatoru pašvaldībā.
Citi komentāri (10)
- Atbalsta mehānisms skolu koordinatoriem. - Būtu nepieciešama atgriezeniskā saite par sasniegtajiem rezultātiem. - Gaidīsim jaunās MK noteikums. - Ieteiktu šo jautājumu vēlreiz uzdot pēc 15.janvāra. Domāju, ka tad būs daudz praktisku un vērtīgu ieteikumu. - Izveidot sarakstu, kuriem pasākumi ir saņēmuši atteikumu iekļaut tos LSS ieteicamo pasākumu sarakstā. Pašvaldību koordinatori pieredzes apmaiņas seminārs. Kāds gandarījuma pasākums skolu koordinatoriem, jo, lielākoties, viņi strādā bez atalgojuma. - Paldies par iniciatīvu. Ieteikums: atļaut pašvaldībā esošajām kultūras un izglītības iestādēm pašām organizēt darbnīcas, nodarbības, multimedijas izrādes, nesaskaņojot ar KM, jo iekšējais vietējais resurss ir milzīgs. - Paldies par kolēģu atsaucību gan uz vietas, gan LSS cien. Aijai! Pieredze, tas kas nav obligāts, vai ar rīkojumu, tas tiek darīts tikai pēc sirdsapziņas un paša ieinteresētības. - Par termiņu neatlikšanu uz pēdējo brīdi. Piem., sākuma līgums ar pašvaldību valsts finansējuma termiņi, biežākas koordinatoru sanāksmes. - Līdzekļus nedalīt pa semestriem, bet uz visu gadu.

2. IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PĀRSTĀVJU UN KULTŪRAS PASĀKUMU PIEDĀVĀTĀJU PADZIĻINĀTO INTERVIJU DATI

Lai iegūtu padziļinātu izpratni par izglītības iestāžu līdzšinējo pieredzi Latvijas valsts simtgades programmas iniciatīvas „Latvijas skolas soma” sagatavošanas un ieviešanas procesā, tika izvēlēti deviņi Latvijas **izglītības iestāžu iniciatīvas koordinatori**, kā arī trīs **kultūras jomas pārstāvji**, ar kuriem tika veiktas padziļinātās intervijas (vadlīnijas skat. pielikumā Nr. 1). Interviju dati atklāj konkrētu iesaistīto cilvēku pieredzes par:

- 1) satura izvēli, tā vērtējumu, pieejamību un saikni ar mācību saturu;
- 2) informācijas pieejamību par iniciatīvu kopumā un atgriezenisko saiti ar sabiedrību;
- 3) sadarbības formām starp visiem iesaistītajiem (skolēniem, vecākiem; skolas vadību/skolas koordinatoru; pašvaldības koordinatoru; citiem pašvaldības darbiniekiem; kultūras un mākslas organizācijām vai profesionāļiem);
- 4) finansējuma apguves raksturojumu;
- 5) iniciatīvas kopējo novērtējumu, nepieciešamo atbalstu un ieteikumus.

2.1. SATURS

Iniciatīvas īstenošana paredz daudzveidīga kultūras norišu pieredzējuma nodrošināšanu. Kultūras norišu saturs iniciatīvas kontekstā grupēts četrās saturiskajās jomās un astoņās kultūras nozarēs: skatuves māksla (arī deja un laikmetīgais cirks); mūzika; vizuālā māksla; kino; arhitektūra, dizains, radošās industrijas; literatūra; kultūras mantojums; novadpētniecība. Ir vairāki pētnieciski jautājumi, kas ir svarīgi, lai novērtētu norises/aktivitātes/pasākuma izvēli:

- Kā notiek satura izvēle? Kādi ir galvenie kritēriji?
- Kā tiek vērtēts esošais piedāvājums?
- Kā tiek vērtēta dažādu aktivitāšu pieejamība? Vai tā atšķiras pa jomām, vecuma grupām vai teritoriāli?
- Kā izvēlētais aktivitātes tiek sasaistītas ar mācību saturu?

SATURA IZVĒLE

Satura izvēli Programmas ietvaros nosaka divas galvenās Iniciatīvas realizācijā iesaistītās grupas – izglītības iestāžu un kultūras nozaru pārstāvji. Katrai no grupām ir savas intereses Programmas piedāvājuma un pieprasījuma kontekstā, tāpēc to sadarbība lielā mērā ir Inicīvas plānoto mērķu sasniegšanas rezultāts.

Izglītības iestāžu koordinatori

Izglītības iestāžu koordinatori atzīst, ka tiek piemērotas dažādas satura izvēles stratēģijas, kas mainās semestra gaitā, tomēr tiek nosaukti vairāki universāli izvēles kritēriji, kas tiek ņemti vērā visu laiku: satura matrica, citu skolu ieteikumi, finansējums/cenas, lai tiktu nodrošināts piedāvājums katram skolēnam, lai tiktu piedāvāts kas tāds no profesionālās mākslas, ko individuāli vai kopā ar ģimeni, skolēns neapmeklētu.

Tur ir ļoti dažādi aspekti. Viens no faktoriem ir lietas, kas saistās ar saturu, ar tematisko plānu. Nākošais faktors ir pieredze un citu ieteikumi. Vēl ļoti svarīgs ir naudas faktors. Sevišķi uz beigām, kad paliek 2

eiro vai 1 eiro uz cilvēku. Tad ir jāsaprot, ko mēs vispār par to naudas summu varam izdarīt. Bet tas ir tādā zināmā brīdī. Vēl ir svarīgi, lai katrs kaut kur būtu bijis. Tas arī reāli strādā. Visas klases arī ir izgājušas. Nu tas ir tā ideāli. Citreiz komanda piedāvā ko tādu, kur jaunieši paši neietu vai arī viņam tam pietrūktu nauda. Tā, piemēram, būtu opera. Es domāju, ka liela daļa tur nekad nav bijusi. Tā ir arī izglītošana caur metodiku. Principā kopā ir kādi 5 vai 6 lieli faktori.

Daži skolu koordinatori norāda, ka lielās līnijās plāns tiek veidots visam mācību gadam, cenšoties veidot izmaksu balansu starp dažādām klašu grupām.

Tad mēs plānojam visam gadam, bet tur nav tā, ka viss realizējās. Bija daži pasākumi, kuri nerealizējās, bet principā, mēs gājām cauri katrai klasei. Pirmajā semestrī to un tad otrajā semestrī to, un tad darām tā, ka, teiksim, viņiem vienā semestrī ir dārgais pasākums, nu, piemēram, teātris, tad nākamajā ir lētais, piemēram, muzejs, jo muzeji, faktiski, ir ļoti lēti, ja. Tā lai sabalansētu, bet vienalga to nevar sarēķināt.

Lielākajā daļā gadījumu koordinators uzņemas galveno atbildību lēmumu pieņemšanā attiecībā uz pakalpojuma izvēli sadarbojoties galvenokārt ar citiem (priekšmetu) skolotājiem un klases audzinātājiem.

Mēs kolektīvā ar audzinātājiem vienojamies par šo aktivitāti, arī vadības grupā es piedāvāju. Es esmu tā, kas izvēlas vairākus piedāvājumus un tad dodos arī pie skolas vadības, un jautāju par, kā saka, viņu vēlmēm un kuru ideju atbalstīt. Tātad, tā vienošanās ir tādā līmenī.

No 5. līdz 12. klasei tur bija tā, ka mēs sanācām metodiskā komiteja, kas aptver latviešu valodu, vēsturi, kulturoloģiju, tos skolotājus, kuriem tas ir galvenais, un pieaicinājām klāt mūzikas skolotāju un vizuālās mākslas skolotāju.

Intervijās paustais liecina, ka šī gada laikā lēmumu pieņemšanas pieredzes tiek uzkrātas un arvien tiek meklētas iespējas apmierināt plaša spektra pieprasījumu gan no skolotāju, gan skolēnu puses.

Pirmajā semestrī, kad sapratām, kas ar finansēm notiek, es un sākumskolas skolotāja, mēs divatā izlēmām. Tagad otrajā semestrī, kad tā lieta ir skaidrāka, sākās ar to, ka visiem audzinātājiem bija jāpāpēta, aizsūtīju saiti, kurā bija visi piedāvājumi, lai izdomā, kas liekas saistošs un vēlams. Tad katrs atsūtīja atpakaļ savas vēlmes. Es neapsolīju visu izpildīt, jo naudas ir tik, cik ir. Tad balstoties uz to, es darīju tā, ka, lai būtu visi bērni bijuši pasākumā. Tas viens obligātais un pēc tam, skatoties pēc naudas un iespējām, un vēlmēm, ko skolotāji gribēja, mēs ņemam to otro. Šobrīd var teikt, ka tās vēlmes tika piepildītas pa astoņdesmit, ja ne pat pa visiem deviņdesmit procentiem. Pagaidām palika pāris klases, kuras tika atliktas uz nākošo gadu, jo viņi man neuzrakstīja, bet arī ja uzrakstītu, man naudas īsti vairs nebija.

Izglītības ieztāžu pārstāvju pieredze liecina, ka satura izvēles nosacījumi mainās semestra gaitā un to nosaka vairāku faktoru kopums, no kuriem nav iespējams vienu izdalīt kā būtiskāko. Liela nozīme satura izvēlē ir pakalpojuma izmaksām un pieejamā finansējuma menedžmentam.

Kultūras nozares pārstāvji

Kultūras nozares pārstāvji pētījumā raksturojot savu izpratni par satura izvēli, norādīja uz diviem galvenajiem aspektiem: 1) satura izvēle jābalsta mākslinieciskā augstvērtīguma un pasākumu kvalitātes kritērijos; 2) jānodrošina izglītības iestādēm iespēja plānot notikumu savlaicīgi. Tradicionālās kultūras nozares pārstāve norāda, ka

kādiem griestiem un kvalitātes līmenim, kuru mēs novelkam, ir jābūt. Vajadzētu būt, ka Skolas somā (iniciatīva) Smurfiņus mēs neskatāmies.... Es domāju, ka šiem kvalitātes nosacījumiem lielā mērā vajadzētu nākt no Kultūras ministrijas, jo neviens cits tos nevar dot.

Jautājums par kvalitātes kritērijiem ir neviennozīmīgs, jo iniciatīvas ieviešanas principi paredz, ka izmaksas ir attiecināmas, ja tās sedz norises, kas dod skolēnam pieredzēt mākslu un kultūru, bet mākslas un kultūras piedāvājuma mākslinieciskie un citi kvalitātes kritēriji nav viennozīmīgi definējami, tāpēc lietderīgi ir turpināt publicēt kvalitatīvākos piedāvājumus Kultūras ministrijas mājaslapā sadaļā *Aicinām iepazīties ar kultūras pasākumu piedāvājumu.*

PIEDĀVĀJUMS

Izglītības iestāžu koordinatori

Interviju dati liecina, ka respondenti satura izvēlē kā galveno piedāvājuma avotu izmanto kultūras pasākumu piedāvājuma apkopojumu, kas pieejams Kultūras ministrijas mājas lapā <https://www.km.gov.lv/lv/kultura/kultura-timekli/projekti/kulturas-norises-berniem-un-jauniesiem/aicinam-iepazities-ar-kulturas-pasakumu-piedavajumu> .

Man ļoti patīk tā sastādītā tabuliņa ar visiem piedāvājumiem. Es nemaz nezināju, ka ir tādas iespējas. Tas ir pirmais, uz ko es parasti balstos un tad, protams, to ko ir redzējuši, dzirdējuši paši.

Reģionos kā nozīmīgs avots tiek skatīts arī novada koordinatora un reģionālo kultūras organizāciju sūtītā informācija.

Mums ir vietējais pilsētas koordinators, kas atsūta vienmēr informāciju. Tāpat katram koordinatoram tiek iedoti piedāvājumi, kas ir, piemēram, no Gora, gan no Rēzeknes teātra „JORIKS”, gan no muzejiem. Tad tikai atliek izvēlēties.... Mēs izvēlamies to, ko mūsu vietējie šeit piedāvā, un katrs jau mums atsūta savu piedāvājumu. Katra iestāde man ir atsūtījuši savus bukletus, piedāvājumus, ko viņi piedāvā šajā pusgadā, pagājušajā pusgadā.

Kopumā piedāvājums tiek vērtēts kā ļoti daudzveidīgs, piemērojams visām tematiskajām un vecuma grupām.

Jā, piedāvājumu atradām visām tematiskajām grupām. Filmas, kino, muzeji, virtuālā studija „Urga”, Vēstures muzejs, Dabas muzejs, rakstniecība, no Leļļu teātra „Romeo un Džuljeta” un „Zelta zirgs”, observatorijā bija Raimonds Eglītis, „Oblomovs” Jaunajā Rīgas teātrī, Stepa dejas atbalsta biedrība u.c. Te varētu saukt ļoti daudz.

Intervētie skolotāji atzīst, ka piedāvājuma daudzveidība pārsteidza ne tikai skolotājus, bet arī skolēnus, kuri, nereti Programmas ietvaros pirmo reizi uzzina par kādas kultūras organizācijas pastāvēšanu.

Tur bija tādi bērni, kuri nekad mūžā nebija bijuši teātrī. Mēs to labi apzinājāmies un tāpēc likām no visa pieejamā sortimenta to, kas būtu vispiemērotākais. Tā, lai nav “tingeltangels”, bet ir pietiekami atraktīvs. ...Tad, kad viņus uz to “Dvēseļu uteni”, mums veikli sanāca to “Leģionāru” vietā aizsūtīt, viņi bija mežonīgi pārsteigti! Tie nabadziņi pat nenojauta, ka ir tāds “Dirty Deal” un kur tas atrodas, un ka teātris var būt tāds. Tas ir smieklīgi, bet mūsu bērniem ir tā, un beigās izrādās, ka viņiem ļoti labi patīk, un viss ir kārtībā. Viņiem ir jādod tā taciņa, jo viņi nezina, un tad, to nojaušot, ko viņi nezina, tā mēs arī plānojam.

Piedāvājuma atlasē daudzpusība tiek saprasta arī tādā nozīmē, ka tiek atlasīts piedāvājums, kas eventuāli tiek mazāk izmantots individuālajā un ģimenes kultūras patēriņā, lai iepazīstinātu skolēnus ar tādu piedāvājuma pusi, kas nav pieejams ārpus skolas.

Lai būtu tā, ka vienā reizē tas ir teātris, otrā reizē tas ir koncerts, trešajā reizē tā ir izstāde, kāda muzeja apmeklējums, lai tie skolēni iegūst to plašāko skatījumu, un varbūt tas piedāvājums ir tāds, lai spētu varbūt iedziļināties tajās mākslas jomās, kuras ikdienā viņi paši varbūt tā neizpēta, neiedziļinās un arī tādas iestādes neapmeklē.

Kopumā caur šo saturu vairāk var to daudzpusību ievērot, nevis tikai tas, kas viņus tikai interesē, jo pārsvarā paši ārpus skolas, ārpus mācību programmas viņi izvēlas doties uz tām vietām un pasākumiem, kas viņus ļoti, ļoti interesē, bet šeit ir tā iespēja ne tikai to, kas interesē, bet ieraudzīt daudz plašāk.

Respondenti atzīst, ka Programmas piedāvājums jāgrupē atbilstoši skolēnu vajadzību specifikai, izdalot tādus pasākumus, kas ir interesanti visai skolai, jaunumus un konkrētai vecuma grupai vai izglītības programmai atbilstošus.

“Skolas somas” aktivitātes izvēli varētu sagrupēt vairākās tādās grupās. Viens ir kaut kas, kas saistīts ar visas skolas kopīgajām lietām, nu, piemēram, valsts svētkiem tuvojoties, kādu aktivitāti kopīgi visa skola grib vai kāds izcils piedāvājums, kaut kas jauns, kāda jauna kino filma parādās un mums ir iespēja uz viņu aiziet, uz šādu aktivitāti... Trešais, kad tas ir tiešām klases audzinātājas kāda izvēle vai nu lai veidotu kādas vērtības klasē, vai arī kā mums skolā tas ir saistīts ar karjeras ievirzi, kad viņi to mērķtiecīgi dara, tās klases kaut kādā ievirzē, kā mums, piemēram, vides klase, kad viņi dodas speciāli uz kādu vides aktivitāti, kas ir tieši sasaistīts vai sportisku aktivitāti kādu vai kādu tehnisku, ja kāds klasē.

Kopumā respondenti norāda, ka visās tematiskajās jomās piedāvājums ir pietiekami daudzveidīgs, izņemot Zinātnes un inovāciju attīstību.

Mēs secinājam, ka varēja plašāks un detalizētāks priekšmetu ievirze būt tieši šajās zinātnes jomās, dabaszinībās. Tā kā ir arī iespēju, bet mums likās, ka saistībā ar eksaktajiem priekšmetiem varēja būt tāds, nu, tāds bagātāks.

Izteikums vienlaikus liecina, ka Programmas darbības matricas tematiskā sadaļa Zinātnes un inovāciju attīstība tiek interpretēta nedaudz sašaurināti, atrauti no kultūras un mākslas nozarēm.

Analizējot piedāvājumu dažādās vecuma grupās, vairāki respondenti norāda, ka 7., 8. klasei piedāvājumu ir salīdzinoši grūtāk atrast.

Jā, tieši tam vecumposmam vairāk pagājušajā semestrī bija problēmas atrast kaut ko. Kaut gan bija pēc tam filma „Bille”. Ļoti labi, visi bija ļoti apmierināti. Atrast jau var.

Es visiem visu atrodu. Ar tiņiem tā problemātiskāk, bet es šoreiz paļāvos uz to, ka mēs paņēmām izrādi “Viņš ir plīks”. Varbūt nosaukuma dēļ varētu aizraut. Ļoti laikmetīgās izstādes ir sarežģītāk piedāvāt. Vidusskola bija uz izrādi “Āda”, un viņi bija stāvā sajūsmā, ļoti patika. Tad es gribēju laikmetīgās dejas performanci tādu, bet tā bija ļoti dārga un vienai klasei četrdesmit minūtes. Mēs to nevarām atļauties. Varbūt, ka to nevajag, bet vienreiz parādīt vajadzētu. Būtu labi, ja varētu noskatīties izrādi “Abas malas”, jo tur ir daudz kas, bet to laikam nevar.

Apkopojot koordinātoru teikto, jāatzīst, ka reģionos (jo īpaši Latgalē) pārsvarā tiek izmantots tikai lokālais piedāvājums.

Jā, mēs vairāk izmantojam to, kas tuvumā. Mēs īstenībā esam Daugavpils tuvumā, un mēs izmantojam gan Marka Rotko, gan skrošu darbnīcu, un tā kā mums patika. [...] Jo mēs arī apvienojāmies kā klases, nu mēs braucām vairākas klases kopā uz šiem objektiem...

Varbūt, ka pilsētā tas ir citādi, bet nu laukos tas piedāvājums ir tāds skopāks. Kopumā jau pietiek arī reģionā, kur tu vari aizbraukt un kur tu vari apskatīties. Nu jā, tas tā kā pietiktu. ...varbūt, ka kādreiz kaut ko varētu atļauties, ko mums neviens nepiedāvā, bet mums tas būtu interesanti varbūt... bet kopumā pietiek, pietiek, lai mēs varētu izbaudīt.

Interviju dati liecina, ka piedāvājuma vērtējumā būtiska nozīme ir klašu grupai, kurai piedāvājums tiek identificēts, kā arī skolas atrašanās vietai.

Kultūras nozares pārstāvji

Kultūras nozares pārstāvji atzīst, ka programmas “Latvijs skolas soma” ieviešana ir rosinājusi kultūras nozares pārstāvjus piemērot savu piedāvājumu skolēniem. Tiek norādīts, ka šobrīd ir laba iespēja intensificēt arī to piedāvājumu, kas radīts jau pirms 2018. gada septembra (jo īpaši, tas attiecas uz skatuves mākslu).

Mūsu teātrī, es domāju, ka pilnīgi visas, īstenībā, teiktu, ka 99% ir izrādes, kuras var skatīties vidusskolēni.

Tas, ko mēs šogad ieviesām, bija vairāk “Skolas somas” virzīta un attīstīta ideja - tādu kompleksu ekskursiju nodarbība. Iepriekš bija ekskursija “Detektīva karte”; tad katru reizi, kad skolotāji zvanīja un lūdza: “Bet mēs gribētu kaut ko pazīmēt,” un it kā tika katru reizi kaut kas domāts, un tagad ir ekskursiju nodarbība.

Dominē viedoklis, ka bieži nākas pielāgot darbību lielajam pieprasījumam, kas ne vienmēr izdodas resursu (cilvēku, laika un finansējuma) trūkuma dēļ.

...katrai grupai nav iespējams nodrošināt tādu piedāvājumu, kas paņem daudz mūsu resursu. Tāpēc mēs šobrīd domājam, kā padarīt apmeklētāju patstāvīgāku, kā viņam radīt kaut kādu piedāvājumu, kas viņam ir interesants, kas viņam dod to pienesumu, dod iespēju iepazīt, kas ir muzejs, kas ir māksla, kas ir Latvijas māksla, bet neprasītu tik ļoti lielu darbinieku klātesamību. Mums ir mākslas muzejs Rīgas Birža un Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs, kuriem ir ļoti specifiski piedāvājumi skolēniem. Speciāli izstrādātas nodarbības “Iepazīsti dizainu”, “Iepazīsti keramiku”, “Iepazīsti tekstilmākslu”, “Iepazīsti ornamentu”, respektīvi, nodarbības muzejā, kas ir vērstas uz tēmas apguvi, kas ir izstrādātas tieši uz skolēniem...principā, viss iet uz tādu nodarbību principu. Nodarbību, materiālu un ekskursiju kombinācija.

Tāpat, nozares pārstāvji atzīst, ka tiek domāts par piedāvājuma dažādošanu arī vietas aspektā - gan uzņemot skolēnu komandas organizācijas telpās, gan dodoties izbraukumos uz izglītības iestādēm vai reģionālajiem kultūras centriem.

Mēs kā organizācija piedāvājam skolām dažādus produktus, ko viņi var iegādāties...un šie produkti ir teātra izrādes. Pirmkārt, mēs braucām viesizrādēs, bet viesizrādēm arī ir divas pakāpes. Pirmkārt, mēs braucām pa tiešo uz skolām ar mazām izrādītēm, izrādam mazas izrādītes. Otrkārt, mēs braucām uz reģionālajiem, lielajiem kultūras centriem, faktiski, kur viņi jau mums pa tiešo apmaksā un tā tālāk, un es domāju, ka tur, nu noteikti tur ir klāt vēl arī dažādas pašvaldības vai valsts dotācijas un tā tālāk, kur tiek, kā tiek izrādīts.

Kultūras organizāciju pārstāvji dažādos kontekstos norāda, ka piedāvājuma veidošanā tika ņemtas vērā dažādas mērķa grupas specifiskās iezīmes, piemēram, tas, ka daži skolēni var būt pirmo reizi kultūras organizācijā.

Mēs arī sapratām, ka daudzi no skolēniem nav bijuši muzejā, šī viņiem ir pirmā saskaršanās ar muzeju un neviens nav pastāstījis, kas tas tāds muzejs ir. Ka ekskursijas nodarbības ir jāsāk no pilnīgas nulles, vienojoties un nosinhronizējoties ar grupu, kur mēs esam un kā mēs šeit uzvedamies. Tajā pašā laikā tas ir arī darbs ar skolotājām, jo skolotājas mēdz aizplūst prom no grupas, nepievērst uzmanību, nedaudz atslābt, un tad mēs aktualizējam iekšējās kārtības noteikumus, ka tomēr grupas vadītājs ir atbildīgs par grupas uzvedību.

Kultūras organizāciju pārstāvji, līdzīgi kā izglītības iestāžu koordinatori, norāda, ka programma iegūtu, ja finansējuma piešķiršanas laiks neietekmētu pieprasījuma “sablīvēšanos” noteiktos laika posmos.

Rīgas skolas pieteicās pavasarī, un viņām bija būtiski jau to pavasarī zināt. Viņām vajadzēja sarēķināt naudas, kā tas izkārtosies. Savukārt bija nedēļa novembrī, kad pēkšņi vienā dienā zvanīja pa trim skolām no rajoniem, jo viņiem bija piešķirta nauda. Attiecīgi laikam no tā, bet mēs bijām šogad gan Limbažu novadā, aizvakar vēl Rūjienas novads, Bauskas novads, Tukuma novads. Tagad šajā semestrī ir aicinājums no Riebiņiem, ir zvanīts no Ventpils, Kuldīgas un Rīgas, protams!

Kultūras nozaru pārstāvju viedokļi liecina, ka Programmas attīstība ir sekmējusi piedāvājuma attīstību gan saturiskā, gan mērķauditorijas (dažādu izglītojamo vecuma grupu) kontekstā.

PIEEJAMĪBA

Izglītības iestāžu koordinatori

Kā viena no būtiskākajām pieejamības barjerām tiek norādīta skolas teritoriālā atrašanās vieta un attālums no Rīgas.

Tā ir tā viena problēma, kas varētu, nu, ietekmēt izvēli un ierobežot iespējas. Tāpēc mēs plānojam pāris tādus izbraukumus, bet lielākoties visi pasākumi notika mūsu pilsētā vai skolā.

Vairāki skolu koordinatori, kuri pārstāv no Rīgas tālu esošas skolas, kā arī daži Rīgas skolu koordinatori norāda, ka izvēlas kultūras piedāvājumu savas skolas tuvumā, jo ceļa naudu izmaksas radītu situāciju, ka nevarētu piedāvāt minimumu visiem skolēniem.

Mēs nekur tālāk par Rēzekni tāpat nedosimies tieši to transporta izdevumu dēļ. Tad iznāks man tikai kādu klasi vienu divas aizvest ar vienu autobusu, bet ko pārējie? Pārējie nekā.

Šo gadu, lai vispār saprastu, mēs būsim tikai Rīgā, jo tad ir jāieplāno atsevišķas finanses autobusam. Tad, lai aptvertu to, kas ir te, mēs sapratām, ka ir vēl diez gan daudz kas nepieciešams. Nav arī jēga skriet prom.

Reizēm paskatos Kultūras ministrijas mājaslapā piedāvājumu, intereses pēc pārlasu dažreiz, bet es saprotu, ka mēs nekur tālāk par Rēzekni tāpat nedosimies...

Nē, nu uz šo brīdi tiešām ir tas, ka mēs esam patālu no tā centra, varbūt no tās Rīgas, kur arī ir diezgan reizēm lauku bērnam vairāk gribētos uz turieni. Tuvākajos objektos viņi ir tā kā ar saviem līdzekļiem bijuši varbūt vai ar vecākiem, vai vēl kaut kur. Tā ir tā problēma, kas mums tā kā varbūt varētu parādīties.

Minētās pieredzes būtiski atšķiras no skolas pieredzes, kas atrodas no Rīgas salīdzinoši netālu.

Kaut kādu zelta vidusceļu mēs mēģinām rast. Piemēram, mūsu skolā mums ir tā, ka pirmajā semestrī mums bija četri muzeja apmeklējumi, un tur tad bija vizuālā māksla, izstādes, vietējie. Nu, tāda teiksim, kas ir tā mūsu lokācija, mūsu vērtības, sākt ar to. Tad, protams, Rīgā gan kino, gan teātris, tad šīs koncertlekcijas šeit, skolā, ja, mēs aicinām, jo izbraukt ārpus Tukuma, teiksim, uz Rīgu vai kaut kur tālāk, tās ir šīs ceļa izmaksas un tad mums šķiet, ka skolēni labāk pieklūs tad, ja mēs jau kādas trīs vai četras varam nodrošināt arī skolā. Bet, protams, nu, vismaz kāda viena izbraukuma reize noteikti ir, lai vairāk klātienē redzētu.

Tāpat, koordinatori atzīst, ka mazāko klašu skolēniem piedāvājums vairāk tiek organizēts skolā, jo sarežģīti noorganizēt braucienus.

Pie mazajiem pārsvarā atbrauc. Kaut kur aizbraukt nemaz nav tik vienkārši, jo ir jāatrod vēl viens cilvēks, kurš brauks līdz. Ar lielākiem bērniem gan ir vieglāk.

Skolu koordinatoru un vadības viedokļi liecina, ka pastāvošā situācija rada riskus, ka var veidoties pieejamības šķēršļi lauku reģionu un mazāko klašu skolēniem.

Kultūras nozares pārstāvji

Arī kultūras organizāciju pārstāvji atbilstoši sava pakalpojuma specifikai pievērš uzmanību tam, lai uzlabotu tā pieejamību maksimāli daudzveidīgai auditorijai: pielāgo piedāvājumu tā izplatīšanai uz vietas skolās vai reģionālajos kultūras centros, domā par piedāvājumu dažādām vecuma grupām.

Ir pilnīgi skaidrs, ka mēs "Skolas somai" gatavojamies jau iepriekš, ka mēs faktiski ļoti lielā mērā balstīsimies tikai uz tādām maza formāta viesizrādēm, kuras var aizvest, parādīt. Bet tur ir atkal citas problēmas šajā jomā, tāpēc mēs sapratām, ka ir jēga arī izrādīt mūsu vietā. Tad es domāju, kā tas ir. Nu tie pirmie projekti, viņi noteikti bija tādi, ka mēs zinājām, ka tā mērķprogramma kaut kad būs, iepriekš jau tu esi runājis, bet tas uzstādījums ir tāds, ka mēs viņus ražojam, šīs izrādes, lai viņas varētu vest apkārt. Līdz ar to tas ir ļoti, ļoti specifiski. Faktiski, nevienu izrādi, kas mums ir repertuārā, mēs, izņemot uz tiem lielajiem kultūras centriem, tāpat aizvest uz skolu nevaram.

Centieni ar savu piedāvājumu nodrošināt teritoriāli plašu noseģumu atspoguļojas izteikumā:

Es domāju, ka mūsu skolu auditorija būtībā ir visa Latvija. Latgale mazāk. Protams, mazās skolas ir grūtāk sasniegt.... Es domāju, ka mums ir laba sadarbība ar reģionālajiem kultūras centriem, tur arī parādīsies iespējas vēl lielāku laukumu apklāt, kā tas bija šogad.

Teiktais atkārtoti liecina, ka ir izglītības iestāžu tips, kur piedāvājumu izplatīt ir sarežģītāk kā citur – skolas ar nelielu skolēnu skaitu un skolas, kas ir tālu no Rīgas un reģionālajiem centriem. Tāpat intervijās tiek pausts, ka notiek satura segmentācija, piemērojot to vecuma grupām.

Tas, kas strādā pirmajai klasei, nestrādā divpadsmitajai klasei...muzeja pedagogs sazinās ar skolu un noskaidro aptuveni klases sagatavotības līmeni, un pielāgo to nodarbību. Ir ļoti skaidri nodalīts, divas nodarbības, ko var paņemt papildus ekskursijai, kas ir pa vecumiem.

Par saturu mums zvana, un tad es stāstu, kas tai konkrētajai mērķauditorijai, mērķa grupai, kas viņiem ir - sākumskola, pamatskola vai vidusskola - kas mums ir piedāvājumā. Mums ir arī tādas piedāvājuma sadaļas, kas ir sadalītas trīs daļās... mums ir dažas izrādes tādas, teiksim ļoti specifiskas, tur tikai pirmajai vai otrajai klasei, vai tikai ceturtajai vai piektajai klasei vai faktiski sestajai, septītajai, astotajai, devītie vairs neder. Tur ir kaut kas tāds, ko viņiem var piedāvāt, ja viņiem tas šķiet interesanti, ja viņiem tas šķiet saistoši, tad viņi ved bērnus.

Viens no būtiskākajiem pieejamības šķēršļiem ir lielās ceļa izmaksas pakalpojumam, kas ir attālināts no izglītības iestādes atrašanās vietas. Tas rada situāciju, ka piedāvājums, kas pieejams Rīgā, *de facto* nav pieejams tālāko reģionu skolām. Kaut arī pašvaldību koordinators aptauja liecina, ka 99% skolēni ir izmantojuši piedāvājumu ārpus savas pašvaldības teritorijas, tomēr, intervijas liecina, ka piedāvājums izmantots tikai sava reģiona robežās.

SAIKNE AR MĀCĪBU SATURU

Izglītības iestāžu koordinatori

Izglītības iestāžu pārstāvji min daudzus pozitīvus piemērus, kā Programmā piedzīvotais tiek izglītības iestādē saistīts ar izglītības saturu.

Mēs ļoti mērķtiecīgi izmantojām iespēju aizbraukt uz izstādi Latvijas simtgadei veltītu par Latvijas vēsturi, kur lielās vidusskolas klases mērķtiecīgi tika vestas, tiešām sasaistot ar mācību programmu par Latvijas vēsturi un skolotāja pēc tam, manuprāt, ne vienu stundu, bet pat vairākas stundas gatavojās tam un pēc tam vairākas nodarbības ir bijušas analizētas par to informāciju, kas ir bijusi lielajā izstādē izvietots.

Mēs izmantojam muzeja pedagoģijas nodarbības, kur mājturības skolotāji bija un mājturības nodarbībā pēc tam bērni kopā taisīja koka zīmogus, apdrukāja materiālus, sasaista to ar etnogrāfiju un tām zīmēm, ko tur uzdrukā. Reizēm veselu ciklu stundu spēj pakļaut tai vienai muzeja nodarbībai, lai pēc tam skolā strādātu un izmantotu to informāciju! Manuprāt, tas ir visvērtīgākais. Tā stunda ir tieši sajūgta ar mācību priekšmetu, tad tam ir jēga un bērni novērtē to mācību informāciju, jo, vienkārši, kā mēs zinām, dažreiz – aiziet, izstādē izstaigā cauri un bērni labākajā gadījumā atceras muzeju, kurā bijuši, bet nevis to mācību informāciju.

Mums literatūrā, piemēram, vidusskolā ir sengrieķu mitoloģija un teātris, un eposi. Teātrī „Iliādu” rāda. Tur gan no tās sengrieķu kultūras ļoti maz, vairāk par mūsdienām, bet nu kāda lieta! Lai domā! Tur vispār nekādas problēmas nav. Piemēram, ir mūzika, deja. Mums ļoti daudz deju kolektīvu skolā ir pašiem, arī koris. Tad var paskatīties, kā cilvēki to dara.

Tiek raksturotas arī dažādas stratēģijas, kā skolēni tiek gatavoti pasākumam pirms tā norises, kā arī – kā tiek nodrošināta atgriezeniskā saikne.

Veidojot arī šīs programmas, es rakstu, paredzu šīs pirms pasākuma to posmu sagatavošanos un tad arī pēc pasākuma. Pirms pasākuma mēs parasti tad vai nu audzināšanas stundā, nu ar kuru jomu, protams, te visvairāk mums ir saistība ar latviešu valodu, ar literatūru, ar vēsturi, nu, ar kādām sociālajām zinībām, un tad skolotāji iekļauj kādus jautājumus, kādus uzdevumus, ja, tajā sagatavošanās fāzē. Piemēram pēc, tad, kad braucām uz Rīgu, uz “Splendid Palace” “Tēvs Nakts”, tad tā sagatavošanās ir tāda, ka mēs apskatāmies, kas tā ir par vietu, noskaidrojam kaut nedaudz kaut ko vēsturisku par šo celtni, ja, kā es teicu, piemēram, par arhitektūru vai tamlīdzīgi, tad pēc šī pasākuma vienmēr tiek rakstītas atsauksmes, tādi īsie viedokļi, komentāri, un publikācijās mēs iekļaujam tiešos skolēnu komentārus un viedokļus.

Principā tas ir viss, ko mēs varam metodiski iedomāties – darba lapas, sacerējumi, pārrunas audzināšanas stundā, dalīšanās. Kāds arī mēģina demonstrējumus. Mazajiem var būt arī pārrunas vai eksperimenti, vai izmēģinājumi vēl pēc kāda pasākuma.

Koordinatori norāda, ka dažkārt veiksmīgai programmas pasākuma izmantošanai izglītības saturā traucē nepietiekama informācija par pasākumu pirms tā norises.

Mums, piemēram, pēc tās operas dziedātājas mūzikas skolotāja izteica nožēlu, ja viņa pirms tam būtu zinājusi sīkāk, kas tajā programmā ir iekšā, tad viņa tos bērnus būtu sagatavojusi. Tur bija fragmenti no operām un bērni līdz galam varbūt nesaprata. Ja tajā piedāvājumā būtu kaut kāda anotācija vai apraksts, mēs viņus varētu sagatavot.

Tāpat, tiek minēti daži piemēri, kur saikni ar izglītības saturu ir sarežģītāk veidot.

Nekad jau nebūs, ka tev pēc programma pēkšņi viss būs. Labi, tiek tagad izrāde „Zelta zirgs” piedāvāta, bet pieaugušajiem. Tomēr pēc programmas Raiņa „Zelta zirgs” ir septītajā klasē. Neiet kopā.

Kopumā, arī kvalitatīvie dati apstiprina faktu, ka izglītības iestādes cenšas mērķtiecīgi pasākuma izvēli sasaistīt ar izglītības saturu. Sasaistes izveidei kā šķērslis tiek minēts fats, ka par gaidāmo pasākumu ne vienmēr ir pieejama pietiekami plaša informācija, kas traucē veikt sagatavošanās darbu.

Kultūras nozares pārstāvji

Atšķirīgs skatījums uz pasākuma satura sasaisti ar izglītības saturu ir kultūras nozares pārstāvjiem. Arī kultūras nozares pārstāvji ir informēti par to, ka viens no programmas darbības principiem ir tas, ka „Latvijas skolas soma” norisēm ir jābūt tieši saistītām ar mācību un audzināšanas darba saturu, tomēr intervijās tiek atklātas dažādas pieredzes – gan par tāda piedāvājuma veidošanu, kur 1) saturs netiek mērķtiecīgi salāgots ar izglītības saturu, gan tāda, kur 2) pakalpojuma saikne ar izglītības saturu tiek mērķtiecīgi veidota.

Es uzskatu, ka tas nav mākslinieku uzdevums. Es uzskatu, ka tā salāgošana ar saturu, tas ir absolūti skolotāju uzdevums. Manuprāt, šī ir brīnišķīga programma vai iniciatīva, kur bērniem vienkārši tvert šo mākslas faktu kā tādu. Tajā mirklī, kā to salāgot ar skolā paredzēto vielu, es neuzskatu, ka tāds ir mākslinieku uzdevums, mākslinieku uzdevums ir radīt mākslas darbu, nevis domāt par precīzām, pedagoģiskām programmām, vai tas atbildīs mācību saturam.

Protams, skolotāji paši, izlasot anotāciju vai iepriekš noskatoties izrādes, noteikti lielā mēra var to salāgot ar vielu.

Tiek norādīts, ka centieni ļoti tieši pielāgot piedāvājumu izglītības saturam ne vienmēr ir veiksmīgi, kas liecina, ka jāmeklē piedāvājuma un izglītības satura salāgošanas formas.

Jau 2011.gadā tika palaista šī programma “Stunda muzejā”, kas ļoti mēģinājā pielāgoties tam, ko skolēni tajā brīdī apgūst skolā, bet tas ir tik ļoti mainīgi. Daļēji tā lieta aizgāja un daļēji neaizgāja. Tad mēs sapratām, ka tas nav tas uz ko koncentrēties, piemēram, ja izstāžu zālē “Arsenāls” ir izstāde un tad tagad pedagogam meklēt, ko katra klasīte dara un mēģināt atrast to savilcēju. Es nezinu, cik tas būtu efektīvi. Mēs vairāk izejam uz tādu muzeja pieredzi, māksas pieredzi, emocionālu mācīšanos. Tas, ko mēs pēdējā laikā cenšamies darīt, ir iedrošināt skolotājus vest savās stundās uz muzeju un parādīt, kā dažādās stundās - literatūrā, mūzikā, mākslā, matemātikā, fizikā - viņi var nākt šeit un novadīt savu stundu un apgūt vielu. Es domāju, ka šī kombinācija, kad skolēni nāk gan ar klasi stundas ietvaros, gan arī nāk uz muzeju un viņus sagaida kaut kas pilnīgi jauns, ka ir citi vielas apgūšanas formāti - tas ir diezgan labi.

Kultūras nozaru pārstāvju viedoklī dominē ideja, ka piedāvājuma satura salāgošana ar izglītības saturu ir pedagogu un izglītības iestādes atbildība, kā arī priekšlikums attīstīt piedāvājuma un izglītības satura salāgošanas formas.

2.2. INFORMĒTĪBA

Izglītības iestāžu koordinatori

Izglītības iestāžu pārstāvji intervijās atzīst, ka vislielāka nozīme iniciatīvas sekmīgā ieviešanā ir skolotāju spējā atrast un apmainīties ar informāciju.

Rudenī mēs secinājām, ka kopumā "Skolas somas" veiksmē vislielākā mērā ir atkarīga no mācību priekšmetu skolotāju un audzinātāju informētības, iespējas atrast informāciju.

Labi ir gūt pieredzi no citiem. Ja izbauda kāds un tad saka, aha, tas derētu arī tam, un kolēģi iesaka, ka tai tēmai arī derētu, jo tēmu var pagriezt citādāk. Tā informētība aug no pieredzes. Tad, kad vari dalīties pieredzē, kā šo vēl var izmantot, to piedāvājumu.

Koordinatori atzīst, ka informētība semestra gaitā ir uzlabojusies, jo īpaši pēc tam, kad noskaidrojās, cik īsti naudas piešķirts.

Sākumā īsti laikam arī koordinatoram nebija skaidrs, kā tur viss notiks. Tad jau vēl nebija zināms, cik tur tās summas tiks piešķirtas. Tad jau, kad viss sākās, tad atsūtīja visu pēc kārtas. Pirmais, otrais, trešais, kas jāizdara. Kad jau papīrs priekšā, darbs ar papīru.

Principā, ja pirmo pusgadu sakārto, tad jautājumu vairs nav. Ir skaidrība, ir kārtība. Visi niansētie jautājumi ir atbildēti. Tīri praktiski, visam izejot cauri, nāk arī pieredze.

Īstenībā informācijas ir ļoti daudz un izvēle jau arī ir, nu nenoliedzami. Tā kā te nu visu cieņu, jāsaka.

Informanti uzsver, ka ir skaidrs ceļš, kā informāciju var iegūt, un atzīst, ka vienmēr ir saņēmuši kompetentas un izsmeļošas atbildes.

Visu informāciju sniedz koordinatore pilsētā, un tad tālāk, ja nepieciešams, viņa kārto un skaidro to jautājumu, līdz atbild. Tīri gan par finansējumu, gan par to, ko drīkst un ko nedrīkst, tīri par tādām lietām. Teikšu, ka mūsu skolā šī informācija ir pietiekama un līdz pat katram skolēnam nogādāta. To es redzu tajā mirklī, kad klases pārstāvji atnāk un paprasa - cik mums vēl ir naudas, vai mēs varam atļauties to un to. Es kā piemēru varu pateikt, viņi ir izskaitļojuši, ka viņu aktivitāte pārsniedz tos pašus 14 eiro, viņi saka, vai tas ir iespējams, viņi saka, ka ir gatavi piemaksāt, viņi tiešām rēķina līdzī, un tas man patīk.

Izglītības iestāžu pārstāvji informētības uzlabošanai iesaka veidot mērķtiecīgus pieredzes apmaiņas seminārus par esošajām labajām un problemātiskajām praksēm.

Pētot skolu koordinatoru informētību par programmas piedāvājumu, ir novērots, ka koordinatoru vispārējā informētība, profesionālā kompetenču iezīmes (priekšmeti, kurus māca, dalība dažādās profesionālās pilnveides aktivitātēs u.tml.) un korporatīvo saišu loks ļoti ietekmē koordinatora informētību specifiski Skolas somas programmas kontekstā.

Nu teiksim tā, pamatā es informāciju saņemu no pašvaldības koordinatorā, bet tā kā es esmu sekojošs kultūras darbiniekiem un "Skolas somai" un citiem, nu tā kā es esmu iesaistīta šajā, tad es informāciju arī saņemu no citām mājaslapām, kas man parādās FB vai kaut kur citur, kur es tā kā tam sekoju. Līdz ar to tā kā es pati varbūt zinu vairāk nekā citi, par cik es sekoju līdzī, nu tad, nu jā, tad es arī tādā veidā to informāciju iegūstu.

Respondenti norāda, ka arī atgriezeniskā saite – sabiedrības informēšana par norisēm tiek veikta atbilstoši Programmas prasībām, taču koordinatori dažādi vērtē to, vai informēšana notiek pēc būtības un, vai sasniedz plašas sabiedrības grupas. Visi respondenti atzīst, ka informācija tiek ievietota skolas

un/vai pašvaldības mājaslapā. Skolās ir dažādas prakses – dažreiz informāciju sagatavo skolotāji, dažreiz skolēni.

Pats "Skolas somas" projekts jau nosaka, ka tā aktivitāte ir akceptēta un legāli pieņemta tikai tad, kad par viņu sabiedrībā ir komunikēts. Mūsu skolēniem ir, manuprāt, divi nosacījumi - viņi veido pie skolas plakātu ar attēliem un aprakstiem ik pa laikam parādās pie sienām un otrs - viņi nevar šo aktivitāti uzskatīt par pabeigtu, kamēr nav skolas mājaslapā ielikts informatīvs ziņojums ar bildēm un aprakstiem. Un, kad patin mājaslapu atpakaļ, precīzi var redzēt datumus, kad ir parādījušies šie raksti, jo tas ir tāds nosacījums. Arī Facebook, Instagram, kad viņi atrodas tajās aktivitātēs, viņi liek šīs bildītes. Man gan ir Jums grūti atbildēt vai viņi liek to "Skolas somas" mirklbirku vai vēl kaut ko, to mēs nevaram pateikt, bet to mēs varētu pat motivēt vairāk, jo bērniem uzreiz tie ātrie foto, kas parādās...skolotājas varētu mudināt vel vairāk, tad visi varētu ar to mirklbirku, piemēram, tikt klāt pie tās informācijas labāk.

Tajā pašā laikā, ir koordinatori, kuri atzīst, ka formālās sabiedrības informēšanas prasības tiek izpildītas, taču pauž skepsi, vai informācijas izvietošana mājaslapās sasniedz plašu sabiedrības daļu.

Nu, skolā mums ir speciāla mājaslapā sadaļa, tad par visiem pasākumiem mums ir publikācija, tieši tāpat novadā Izglītības pārvaldes mājaslapā arī ir sadaļa "Latvijas skolas soma", un tur arī ir visu novada skolu iepriekšējo pasākumu publikācijas. Tātad tās ir vietnes, kas ir pieejamas jebkuram. Skolā vecāku sapulcēs informējam par visām aktivitātēm, kas ir noticis un kas ir iepļānots kalendārā. Nu, tā. Bet, vai, teiksim, pašā pilsētā mēs apstādinātu jebkuru cilvēku un pajautātu, vai jūs zinātu par tādām aktivitātēm, es domāju, ka vecāki, kuru bērni mācās skolā, tie zinātu, vai pārējā sabiedrības daļa, grūti atbildēt.

Tas, kas mums ir bijis nedaudz gūtāk, izvērtējot šo pusgadu, kas ir pagājis, ir publicēšanās. Tas, kā es to redzu, katrs to nosaka iekšienē – plakāti, kaut vai e-pasti un tad arī tas, ko arī es izdarīju janvārī. Es izveidoju vienu lielu apkopojumu. Es to publicēju mājaslapā, kur mēs esam bijuši „Skolas somas” projekta ietvaros pusgada laikā. Nākošais pusgads noteikti būs tāds pats. Mēs varētu uzskaitīt. Nu daudz tur būs. Nākošā lieta gadam noslēdzoties, pilno atskaiti noteikti publicēšu e-klasē.

Minētais piemērs liecina, ka koordinatori meklē arī plašākas iespējas, kā ar atbilstošu informāciju sasniegt plašāku sabiedrību.

Izglītības iestāžu pārstāvju viedokļi liecina, ka kopumā ir labas iespējas iegūt informāciju par Programmas pasākumiem un citiem jautājumiem, kas saistīti ar Iniciatīvas realizāciju, jo īpaši gadījumos, ja pašvaldību un skolu koordinatori ir plašs kooperatīvo saišu loks. Savukārt, izteikumi par to, kā noris sabiedrības informēšana par programmas norisi, liecina, ka dominē formāla pieeja - informācijas izvietošana skolas mājaslapā.

Kultūras nozares pārstāvji

Lai veiksmīgi piedalītos Programmā, arī kultūras nozaru pārstāvjiem nepieciešama gan precīza informācija par Latvijas skolas somas darbības principiem un finansējuma apguvi, gan par izglītības iestāžu vajadzībām un iespējām.

Ja man kaut kas nav skaidrs, es uzreiz zvanu arī uz Kultūras ministriju (smejas). Vai arī, piemēram, ja ir kādi dīvaini vai interesanti gadījumi, kādi ik pa laikam parādās, tad es arī zvanu Kultūras ministrijai un jautāju, vai tas ir normāli, vai tā tam ir jābūt. Viņi ir ļoti atsaucīgi. Vienmēr man sniedz konstruktīvas un jēgpilnas atbildes.

Saskaņā ar kultūras nozares pārstāvju pieredzi, sekmīgai programmas īstenošanai, ļoti būtiska ir skolotāju kompetences un informētības paaugstināšana gan par Programmas norisi kopumā, gan konkrēto piedāvājumu.

Viens no kultūras organizāciju pārstāvju novērojumiem ir par to, ka skolotāji nereti tiecas vienkāršāk "notērēt" 7 eur.

Tas vislielākais klupakmens tajā "Skolas somas" projektā bija tieši skolotāju informēšana par tām iespējām. Es domāju, ka vēl joprojām ir jārūnā par iespējām, kā efektīvi iztērēt tos septiņus eiro, jo dažu brīdi likās, ka viņiem tas pilnīgi ir slogs. Viņi zvina un prasa, "vai jūs nevarat vēl kaut ko pielikt klāt, lai būtu tie septiņi eiro?" Muzejā tas īsti nav iespējams, jo cenas ir ļoti demokrātiskas skolēniem. Ja mēs paceļam cenas vai domājam par kaut kādu ekskluzīvāku piedāvājumu pieaugušajiem, kuri ir maksāspējīgi, tad mēs nevaram astronomiski pacelt cenu skolēniem. Ja ekskluzīva lekcija pieaugušajiem maksā no pieciem līdz desmit eiro, tad mēs nevaram prasīt par skolēnu ekskursiju un nodarbību septiņus eiro. Tas ir pilnīgi neadekvāti. Tāds neliels izmisums skolotāju vidū un tur vajadzētu daudz vairāk informēt par to, kā viņi var izlietot tos septiņus eiro.

Arī konkrēta piedāvājuma sekmīga nodrošināšana paredz pietiekamu skolotāju izglītību.

Tur ir jādama, mēs vēl esam procesā, lai saprastu kā labāk strādāt tur ar skolotājiem, un kā viņus iedrošināt, informēt un pastāstīt. Nezinu, vai tas ir video, vai kas tamlīdzīgs būtu vajadzīgs.

Mums ilgi muzejā klejo doma par skolotāju ceļvedi. Būtu tāds materiāls skolotājiem, būtu tur ieteikumi. Taču problēma ir tā, ka viņi viņu nelasa, nelieto. Tas ir par daudz, jo šāds ceļvedis diezgan tāds "extensive", viņš tika radīts mākslas muzejā "Rīgas Birža". Tad mēs tīri tā joku pēc domājam, "klau, bet īsti nevaram saprast, cik daudz viņu lieto". Tad mēs uztaisām skolotāju semināru, tur apmēram septiņdesmit skolotāju un pirms tam mēs esam aizsūtījuši šo failu epastā ar lūgumu apskatīt un dot savu "feedback'u", kas patīk, kas nepatīk. No septiņdesmit cilvēkiem viens bija apskatījis to ceļvedi. Viņi teica, ka tas ir par daudz, vajag vienu lapu.

Daļa no skolotājiem, vai daļa no skolu koordinatoriem ir tā kā ļoti, ļoti informēti par šo projektu, bet daļai, kas bija, nu aptuveni vismaz viena trešdaļa, vai pat vairāk, nu tā kā balta lapa (smejas). Tad tu ej un skaidro, faktiski tu tā kā izskaidro, nu tā kā nosacīti mazliet cenšoties pārdot mūsu repertuāru, bet no otras puses, mēs tā kā darbojamies arī faktiski tā kā "Skolas somas", tās sistēmas, kā tas darbojas, izskaidrotājas (smejas).

Kultūras organizāciju pārstāvji labi apzinās skolotāju profesionālās pilnveides un informētības celšanas nepieciešamību.

Mums ir informācija, kuru mēs ievieojam savā mājaslapā, ir informatīvi skolotāju semināri vairākas reizes gadā, kur mēs aicinām visus interesentus bez maksas vienkārši uzzināt par to, kāds būs muzeja piedāvājums, kā to var izmantot. Šogad, piemēram, šajā izstādē "Portreti Latvijā" mēs izveidojam tādu ne tikai informatīvu skolotāju semināru, bet mēs uzaicinājam citus skolotājus, kas sagatavo dažādu priekšmetu programmas šīs izstādes apgūvē. Tātad skolotāji var nākt uz semināriem, var meklēt mūsu mājaslapā. Tad mums ir liels, apjomīgs skolu kontaktu saraksts. Tur, protams, ir skolotāji, kuri ir pierakstījušies pie mūsu jaunumiem, bet arī vispār skolu galvenie epasti un, ja mums ir jauns piedāvājums vai aktuāls piedāvājums, mēs vienkārši izsūtām šo piedāvājumu. Ja, piemēram, viņi vēlas nākt uz šo ēku, uz šo muzeju, bet te ir pilns līdz martam, tad mēs sakām: "varbūt vēlaties apmeklēt izstāžu zālī "Arsenāls"?" Vai kādu citu muzeju, jo tie ir mazāk noslogoti un iespēja, ka ātrāk tiks.

Kopumā padziļināto interviju dati liecina, ka iesaistīto pušu kopējā informētība par Programmas norisi ir augsta, taču, iespējama salīdzinoši zemāka informētība ir par atsevišķu, konkrētu kultūras piedāvājumu (izrādi, koncertu u.tml.), kas var traucēt to sekmīgi integrēt izglītības saturā.

2.3. SADARBĪBA STARP VISIEM IESAISTĪTAJIEM

Kultūras nozares pārstāvji

Kultūras nozaru pārstāvjiem ir atšķirīgas sadarbības pieredzes ar izglītības iestādēm un skolēnu grupām. Lielā mērā to nosaka vieta, kur pasākums norisinās. Gadījumos, kad pasākums noris skolas telpās, tad sadarbības pieredze ir ļoti pozitīva. Ja skolēnu grupas ierodas kultūras organizācijā, tad nereti tiek novērota skolēnu un arī skolotāju nesagatavotība pasākuma pieredzēšanai.

Dažkārt skolotāji domā, ka muzejā visi sēž un gaida, kad viņi atnāks. Viņi neizprot, ka grūti nomenedzēt visas grupas, arī to, ka mums ir jāzin visas detaļas. To, kādā valodā jāvada šī ekskursija, ir jāpaziņo savlaicīgi. Nevar pieteikt vienā valodā un tad atnākt un gribēt citā valodā. Mums ir konkrēti gidi, kuri varētu novadīt krievu valodā, un mums ir laicīgi viņi jāsaliek. Tādas pēdējā brīža izmaiņas parasti nav pieejamas. Mēs pamanījām nepatīkamas nianšes komunikācijā ar skolēniem, tāpat ar skolotājiem. Bieži vien ir jāatgādina, ka varētu korektāk, nevis stilā "man vajag to, šeit un tagad" un tad ir dusmas, ka tā nevar. Mums ir brīnišķīgi komunikācijas speciālisti, kas to visu noklausās un korekti atbild. Jā, viena no vājajām saitēm ir skolotāju izglītošana par to ka muzeja apmeklējums, kultūras iestādes apmeklējums, jebkurš izbrauciens nesākas ar to, ka tu iekāp autobusā vai tramvajā. Pirms tam jāizrunā, kā mēs brauksim, kā mēs tur uzvedīsimies. Tas būtu brīnišķīgi.

Izglītības iestāžu pārstāvju (skolu koordinatoru) pieredzes liecina, ka šāds sagatavošanās darbs tiek veikts, taču, iepriekš citētais liecina, ka ne visās skolās. Tiek arī izteikts priekšlikums, ka kultūras organizācijām būtu jāparedz finansējums metodiskajiem materiāliem, kas palīdzētu sagatavoties sadarbībai gan izglītības iestādēm, gan kultūras organizācijām.

Es domāju, ka papildus finansējums skolotāju informēšanai tiks atrasts. Tāda nolīmeņošanās abās pusēs būtu labi un, es domāju, ar laiku tas arī notiks.

Ja tas apmeklētāju skaits dubultojas vai trīskāršojas, bet muzeja darbinieki ir tik, cik ir, un viņi tā jau ir diezgan pārslogoti, tad, protams, būtu brīnišķīgi, ja būtu papildus finansējums materiālu izstrādei. Nu kaut kas, kas atvieglo to darbu. Jā, bija šis VKKF konkurss, ja nemaldos novembrī, kas izslēdz valsts muzejus, jo muzeja budžets strādā līdz gada beigām un pēc gada beigām viņš aiziet pa nullēm. Tas nozīmē, ka mēs nevaram paspēt dabūt un apgūt to budžetu, tas nozīmē, ka projekts jāiesniedz caur kaut kādām biedrībām, kas ļoti sarežģī šo procesu.

Īpašas sadarbības prakses būtu jāattīsta starp kultūras norises piedāvātājiem un teritoriāli attālinātajām skolām ar nelielu skolēnu skaitu.

Dažkārt jau tur ir arī diezgan būtiskas problēmas, kas notiek reģionos. Ja Rīgā skolas ir lielas, tad reģionos, ir, piemēram, 40 bērni. Tas mūsu piedāvājums ir tāds, ka mēs pie šiem 40 bērniem, lai arī cik ļoti mēs gribētu aizbraukt, vēl iekļaujot plus transporta izmaksas, tas vienkārši nav iespējams. Vienkārši nav iespējams! Nu tur nesaiet tie gali kopā. Nav beigās nullīte, tur mēs paliekam mīnusā. Tad tas veids, ko es mēģinu darīt, ir mēģināt motivēt un stimulēt sadarboties ar vietējām skolām, bet tas arī ir ļoti dažādi, jo dažkārt arī viņiem pašās pašvaldībās nav tāda izmēra transporta līdzekļi, lai viņus aizvestu uz to blakus skolu. Tur ir ļoti, ļoti dažādas situācijas, cik ļoti skolas ir nodrošinātas ar iespēju kaut kur doties, ar iespēju kooperēties, un kaut kur noskatīties kopā izrādes, ar iespēju paši doties pie mums. Tas ir ļoti, ļoti dažādi.

Teiktais norāda, ka t.s. "mazo" un no reģionālajiem centriem tālu novietoto skolu iespējas kooperēties ir samazinātas.

Man gribētos teikt, ka es izjūtu šajā projektā ļoti lielu nevienlīdzību starp lielo pilsētu un lauku skolām. Ļoti, ļoti lielu finansiālu nevienlīdzību tādēļ, ka, pirmkārt, skolās ar mazu skolēnu skaitu, ja viņi nevar dabūt kaut ko blakus, viņi nevar atļauties tādus produktus, ko varētu atļauties lielās skolas. Otrkārt, tiem, pie kuriem mēs braucam ciemos, viņiem ir jāmaksā papildus transporta izmaksas, kas arī šo padara nevienlīdzīgāku, tas ir skaidrs. Jo skola ir tālāk no mūsu konkrētās atrašanās vietas, jo tas ir dārgāk.

Kultūras nozares pārstāvji ir novērojuši, ka, iespējams veidot daudzpusīgāku un bagātāku piedāvājumu tur, kur sadarbība starp kultūras organizācijām, pašvaldībām un skolām ir veiksmīga, jo tur iespējams kombinēt valsts, pašvaldību un skolas fondu finansējumu.

Ir labs piemērs tas, ko dara "Gors" un Ventspils. Es domāju, ka tā ir ļoti laba iniciatīva, jo viņi faktiski, pieliekot klāt savu dotāciju, kas viņiem ir, viņi panāk, ka tas piedāvājums var izlīdzsvaroties. Piemēram, es zinu kā "Gors" strādā ar tuvākās apkārtnes skolām, viņi izsūta piedāvājumus, kas viņiem būs, kā tas notiks. Viņi liek izrādes gan pa dienu, gan vakaros, kā kuram ir izdevīgāk, viņi jau zin, kuros laikos ir labāk vidusskolēniem, kuros kam. Tajā mirklī, jā, tas process var notikt. Bet tas ir arī skaidrs, ka tikai par "Skolas somas" piešķirtajiem līdzekļiem, tas vienkārši nebūtu iespējams.

Tas ir ļoti, ļoti būtiski, ka iesaistās reģionālie kultūras centri. Es uzskatu, ka tas ir arī pilnīgi normāli, ka tieši pie šī konkrētā reģionālā centra tas lielāks finansējums arī nonāk. Nu tā. Tad viņi var, spēj pielikt klāt to naudiņu vai... no pašvaldības.

Sadarbības pieredžu analīze liecina, ka arī sadarbības efektivitātē būtisku lomu spēlē skolas atrašanās vieta, kā arī tas, vai pasākums notiek skolas telpās vai kultūras organizācijā. Gadījumos, kad pasākums noris skolas telpās, tad sadarbības pieredzes raksturojums parasti ir pozitīvs, taču kultūras organizācijās piedāvātajos pasākumos var būt gan pozitīvi, gan negatīvi sadarbības gadījumi.

2.4. FINANSĒJUMA APGUVES RAKSTUROJUMS

Izglītības iestāžu koordinatori

Ir četri būtiskākie temati, par kuriem tiek debatēts dažādos kontekstos attiecībā uz "Latvijas skolas somas" finansējuma apguvi: 1) transporta izmaksu īpatsvars; 2) piešķirtā finansējuma apjoms un atbilstība aktuālajam skolēnu skaitam; 3) finansējuma piešķirums vienam semestrim (pusgadam); 4) birokrātiskās finanšu/grāmatvedības procedūras.

Transporta izmaksas lielā mērā nosaka satura izvēli, jo daudzos gadījumos kļūst par vienu no būtiskākajiem Programmas aktivitāšu izvēles nosacījumiem. Vairāki respondenti atzīst, ka Iniciatīvas uzsākšanas laikā septembrī bija ļoti daudz neskaidrību par attiecināmajām un neattiecināmajām izmaksām, izmantojamajiem līdzfinansējuma veidiem un citiem ar finansējumu saistītiem jautājumiem.

No malas skatoties kā skolas vadītājs, un kā mani kolēģi mēģināja to izprast, tas bija diezgan sarežģīts, ļoti informācijas pilns process, kur sākumā mēs ar tādu gandrīz šoku secinājām, ka nevarēs ar savu transportu piepalīdzēt, vai nevarēs piefinansēt vai vēl kaut ko, kas radīja sākumā tādu neticību, ka tas ir jēgpilni. Tad laika gaitā, kad pārzvana un precizē, kā saka, mēs neticam, ka tā nevar, jo mēs redzam loģiski, mēs pārzvanām, precizējam, Izglītības pārvalde atkal kādam zvana, tad līdz šim tagad tas ir sakārtojies un mūsu tā sajūta ir tāda, ka var gandrīz visu.

Neskatoties uz to, ka vairāki neskaidrie jautājumi semestra gaitā precizēti, saglabājusies skolotāju pārliecība, ka programmas veiksmīgu apguvi traucē nesamērīgi augstās transporta izmaksas.

Mēs aizvedam bērnu uz izrādi, kas ir superīgi, bet tas ceļš ir tik dārgs, ka vieglāk viņš un viņa vecāks ir gatavs samaksāt divus vai trīs eiro un viņam biļete nav jāmaksā, un viņi brauc uz to teātri. Bet šobrīd ir tā, ka aiziet tā teātra nauda, aiziet autobusa nauda un galu gala paliek viena tā desmitā klase, kas vispār var aizbraukt uz to teātri.

Mēs vedam ar savu transportu, ja tas ir ļoti dārgs pasākums. Mums pašlaik neviens nav aizliedzis to darīt. Mēs ļoti ierobežojam vai praktiski vispār nepieļaujam iespējamību, ka tur klāt nāktu bērnu finansējums, tas, jā. Bet mums skolai ir savs transports, un mums vēl ir arī cita projekta aktivitātes un tad mēs skatāmies, vai tās ir iespējams apvienot, vai nav iespējams, bet tur ir iespējamās divas aktivitātes, viena un otra, cenšamies arī to izmantot. No bērnu finansējuma veiksmīgi izvairāmies.

Skolu koordinatori atzīst, ka maksimāli tiek izmantotas sabiedriskā transporta iespējas, taču tās ne vienmēr ir piemērotas skolēnu vecuma grupai un pakalpojuma norises (laika, vietas) specifikai, turklāt, paredz specifiskas naudas plūsmas aktivitātes.

Ir labi, ka ir arī autobuss, bet man patiktu, ja būtu arī iespēja izvēlēties. Nu, ja man ir iespēja, es ņemu pilnīgi visu, bet, ja nē, tad arī... Šobrīd arī brauc uz kinolektoriju viena klase un tad mēs izvēlējamies braukt ar vilcienu, jo atkal sanāktu daudz naudu iztērēt autobusam. Mazie bērni nevar aizbraukt uz Rīgu ar vilcienu.

Jā, bet mēs pašreiz izmantojam arī sabiedriskā transporta (vilciena) pakalpojumus. Skolotājam tiek ieskaitīta naudiņa (audzinātājam vai priekšmetu skolotājam), kurš brauc, mēs uzrakstam rīkojumu, viņam tiek ieskaitīta kontā naudiņa un viņš pērk visiem biļetes. Tas ir risinājums, ko esam izvēlējušies, bet, nezinu, vai skolotājam būtu tādi darbiņi jādara.

Tad vēl atcerējos tādu lietu, ka pašlaik saskaroties ar šo, mūsaprāt, neekonomisko rīcību, kas ir saistīta ar transporta iepirkumiem, ka viņi ir uzskrūvējuši divtik, burtiski divtik uzskrūvēta cena ir, tad mēs esam

kopā ar audzinātājiem izskaitļojuši ja, tā aktivitāte ir Rīga vai virziens, kur ir vilciens, ļoti sarežģīts tas process, ļoti birokrātisks, jo katram bērnam tiek pirktas biļetes, dažādi nebrauc atpakaļ, ja vecāki atļauj viņam Rīgā palikt vai ja var tad pērk atpakaļ kopīgo biļeti, bet mēs braucam ar vilcienu, jo tas ir daudz ekonomiskāk.

Respondenti nosauc arī citus finansējuma apguves šķēršļus, kas saistīti ar reālo finansējuma pieejamību un īso laiku sprīdi, kurā finansējums bija jāapgūst.

Mēs par naudu zinājām septembrī un diezgan mulķīgi, jo septembrī, kad vēl ir labs laiks, mēs neko nevarējām plānot. Mums bija jāapgūst līdzekļi līdz 14. decembrim, jābūt visiem rēķiniem jau gataviem, iesniegtiem. Tas laiks pirmajā semestrī diezgan mazs. Mūsu gadījumā mēs bijām pikti, jo nav tie septiņi eiro uz bērnu, jo rēķina no iepriekšējā gada pirmā septembra. Mums kļuva vairāk bērnu.

Vairāki respondenti norāda uz elastīgas finansējuma apguves ierobežojumiem, kas rodas, jo finansējums tiek ieskaitīts dalīti katram mācību pusgadam.

Manuprāt, mēs visu apgūvām pirmajā pusgadā. Mēs bijām iedomājušies, ka mums iedos gada sākumā uzreiz uz gadu tos 15, un tad mēs varētu atļauties kādu klasi palaist uz visiem 15 un zināt, ka viņi nākošajā semestrī pat nepaņem, bet informācija bija, ka tikai 7 eiro ir iedoti un tad mēs skatīsimies, varbūt pat ar kādu klasi runāsim, ka viņi kādas klases labā, piemēram, nu šajā semestrī paņem kaut ko drusciņ, tai skaitā, ko mēs izdarījām, lai visiem būtu absolūts ieguvums. Mēs astoņas filmas iepirkām šīs "Skolas somas" ietvaros, mākslas filmas, dokumentālās filmas par Dziesmu svētkiem, par mūzikas attīstību Latvijā, arī filmu vakarus. Drusciņ, lai ieekonomētu šo naudiņu un sagādātu viņam šo lielo iespēju aizbraukt ar lielo finansējumu. Tā kā daudzveidīgi, tiešām skatāties, lai jēgpilni aiziet tā naudiņa.

Vairāki respondenti arī tad, kad jau aizritējis pirmais Programmas ieviešanas pusgads, tomēr pauž neapmierinātību ar ierobežotajām līdzfinansējuma iespējām.

Vienīgais, kas mums sagādā problēmas, ir tas, ka mēs nevaram piemaksāt paši. Nu, mums te tāds jautājums radās. Sprotams, ka mēs kā skola nevaram viņiem prasīt piemaksāt, bet, ja viņi paši izdomā, vai viņi nevarētu tomēr piemaksāt? Ja, piemēram, mēs gribam aizbraukt uz Rīgu, tas mums ļoti daudz ko atvieglinātu.

Ceturtais aspekts, kas tiek minēts skolu koordinātoru intervijās, raksturojot finansējuma apguves gaitu, ir centieni mazināt birokrātisko slogu un meklēt juridiski pieļautos vienkāršākos maksājumu kārtotāšanas veidus.

Tad Rīgas Dome dod mums rīkojumu, uz kura pamata mēs katram pasākumam rakstām rīkojumu. Es nevaru nekādā veidā to rīkojumu noformēt un iedot sagatavot, jo man nav tā numura, kurš būs tas, uz kura pamata to pasākumu var rīkot. Formāli, bet viņam ir jābūt, jo pie katra rēķina nāk klāt rīkojums, visu bērnu saraksts. Līdz ar to sekretārei ir papildus darbs, un tad viņu ieskanē, kad meta rēķinos apstiprina tos rēķinus.

Katram rēķinam tur birokrātijas ir mežonīgi daudz, jo katram tam rēķinam klāt ir jābūt tam rīkojumam, un tad tas rēķins nevar būt elektroniski parakstīts, viņam ir jābūt papīra formātā ar oriģinālu parakstu vai arī tajā Rīgas e-sistēmā. Tie puse pakalpojumu sniedzēji nesaprot kaut ko tādu, otrkārt, kā viņus dabūt, vai paspēs, kurā brīdī apmaksās. Nu, principā, tāda ļoti laikietilpīga birokrātija.

Kā liecina dati, visvairāk neskaidrības rada tieši laika nobīde starp pasākuma rezervācijas datumu, rēķina izrakstīšanu un apmaksas termiņu. Vairāki koordinātori pārmet arī pakalpojumu sniedzējiem neprasmi kārtot gramatvedības un finanšu dokumentāciju.

Viņi viena daļa līdz galam neaptver kādam rēķinam jāizskatās. Viņi ieraksta savus datumus, un nez cik ilgi neatmaksā. Tad es piecas reizes zvanu: "Vai jūs esat saņēmuši naudu?". Naudu viņi nav saņēmuši, es nevaru saņemt biļetes un tad es nervozēju.

Vairāki koordinatori norāda, ka Programmas ieviešanā traucējis tas, ka nav bijusi izstrādāta vienota norēķinu sistēma starp pašvaldībām, pakalpojumu sniedzējiem un skolu.

Ir nepareizi arī, ka skolu grāmatvedībām nav vienota informācija, kādā veidā šis finansējums, aprite notiek caur grāmatvedību. Tā pati biļešu pirkšana - bija rūpīga izpēte, kamēr mēs ar grāmatvežiem kopīgi sapratām. Varēja jau sen būt atnācis no augšas, ka tā var darīt. Koordinators, grāmatvedis, viņi nesaprot viens otra lietas un es pa vidu, tas nebija vienkārši. Bet tas pašlaik ir atstrādāts.

Tiek ierosināts izveidot vienotu rēķina formu Programmas ieviešanas pasākumu apmaksai.

...varbūt var izveidot vienotu rēķina formu. Mākslinieki, kad atsūta, liek paskatīties, vai novada dome šādu ņems pretī. Šādu dome ņem pretī, šādu neņem. Katram ir jāpielāgojas, viņi raksta rēķinu, es aiznesu uz domi un dome met pretī. Tas ir laikietilpīgi, jo katrs tas rēķins ir jāparaksta ar direktoru un jāapstiprina.

Rezumējot, jāatzīst, ka izglītības iestāžu koordinatori uzsver vairākus ar finansējuma apguvi saistītus problēmu lokus. Pirmkārt, tiek atkārtoti uzsvērts transporta izmaksu īpatsvars, otrkārt, tiek norādīts uz nelielo piešķirtā finansējuma apjomu un problēmām, kas saistītas ar tā atbilstību aktuālajam skolēnu skaitam, treškārt, finansējuma piešķirums vienam semestrim (pusgadam) norādīts kā traucēklis elastīgai finansējuma izmantošanai arī salīdzinoši augstāku izmaksu pasākumu iekļaušanai programmā, ceturtkārt, norādīts uz sarežģītām finanšu/grāmatvedības procedūrām.

Kultūras nozares pārstāvji

Kultūras nozares pārstāvjiem ir dažādas pieredzes attiecībā uz finanšu dokumentu kārtošanu iniciatīvas kontekstā. Daļa respondentu atzīst, ka skolēnu grupu apmeklējuma plūsma, protams, palielina administratīvo slogu, jo darbinieku skaits (mazākajās organizācijās) un līdzšinējā kompetenču sadale (lielākajās organizācijās) ne vienmēr ir piemērota jaunajai situācijai. Tomēr tiek atzīts, ka problēmas ir risināmas un pieprasījuma pieaugums, protams, ir ieguvums.

Tas ir papildus administratīvais slogs, ja ir jāaizraksta vēl papildus 50 rēķini, tad tas ir papildus administratīvais slogs. Par to vispār nav nekādu jautājumu. No otras puses, savā ziņā tās izrādes notiek. Bet es domāju par to administratīvo slogu, ka tas ir normāli, ja ir vairāki darba procesi, tad ir lielāks administratīvais slogs.

Ar lielāku skolēnu pieplūdumu, ar dažādāku skolēnu ienākšanu muzejā mums rodas dažādas problēmas, kuras mēs mēģinām risināt. Viena no problēmām ir šī priekšapmaksa un pēcapmaksa, tīri tādi grāmatvedīgi jautājumi, ko mēs mēģinām risināt ar ļoti strikti strukturētu garantijas vēstuli, kurā ir jānorāda visas iespējamās lietas, kuras var mums radīt problēmas, piemēram, rēķinu piegādes adrese. Skolas dažreiz rekvizītos ieliek sevi, nevis pašvaldību kā maksātāju.

Gadījumos, kad pakalpojumu piedāvā pašnodarbināti kultūras nozares cilvēki, tiek uzsvērts, ka nekādu administratīvu problēmu ar finanšu un grāmatvedības dokumentu kārtošanu nav.

Man liekas, ka viss ir atnācis, visas naudas ir samaksātas. Nē, es neko sliktu nevaru teikt par to administratīvo pusi.

Respondenti norāda, ka ir zināmas atšķirības veidos kā dažādas pašvaldības un skolas organizē finansiālās attiecības ar pakalpojuma piedāvātājiem.

Dokumentācijā ar skolām, tur mums, manuprāt, nekādu problēmu nav. Bet man ir skaidrs, ka tā sistēma visā Latvijā nav vienota. Tādēļ, ka, teiksim, Rīgas pašvaldībām ir nepieciešams tikai e-rēķins vai e-rēķins papīrā, kas ir visvienkāršāk - ievadi datus, viņi pēc tam apstiprina vai aizsūta uz departamentu, tas tiek segts, viss ir ļoti vienkārši. Dažām skolām vajag vienkārši rēķinu papīra formātā ar parakstu, dažiem vajag arī pieņemšanas un nodošanas aktus, un līgumus. Tas ir kā kurā vietā, kā kura pašvaldība pret to attiecas, jo tādas prasības mēs izpildām, jo mūsu gadījumā mums mūsu grāmatvedībai faktiski vajadzētu tikai un vienīgi rēķinu.

Kultūras organizāciju pārstāvji izjūt pastāvošo finansējuma plūsmu, kas veido viļņveida un pagaidām, neprognozējamu pieprasījumu.

Ir tā, ka pašvaldībām iedod (finansējumu) un ir milzu uzplaukums, tad mēs viņus sarezervējam mēnešiem uz priekšu, tad ir milzīgs zvanu uzplūdums mēnešiem uz priekšu, kad viņiem ir jānodod atskaites. To ļoti var just. Mēs teicām, janvāris ir mierīgs. Kāpēc janvāris ir mierīgs? Jo viņiem vēl nav finansējums, ok, tad tūlīt būs. Tas ir simtprocentīgi jūtams.

Decembrī mums bija, ieskaitot viesizrādes, tās izrādes, kas neparādījās repertuārā, mums tādas bija 19, repertuārā parasti mums bija 17 izrādes, bet arī tur no dažādām skolām nāca skatīties bērni, tad, protams, janvārī mums ir klusums, mums ir kādas 5 izrādes.

Arī kultūras organizāciju pārstāvji norāda, ka liela nozīme ir pašvaldību un izglītības iestāžu spējai attīstīt elastīgāku pieeju finansējuma avotu dažādošanā un finansējuma izlietojuma plānošanā.

Viņi pa četrdesmit centiem var iegādāties biļeti patstāvīgajā ekspozīcijā, kas ir divi stāvi, un viņi bez maksas var paņemt detektīva karti un uz visu grupu samaksāt sešus eiro par gidu. Ja pietrūkst kaut kādi centi tad var atļaut kaut kādu procentu samaksāt vecākiem. Es nezinu, divdesmit procenti no summas, tas ir viens līdz divi eiro, lai būtu kaut neliela fleksibilitāte tajā ziņā, jo tas skaitlis septiņi, turp un šurp, ir diezgan biedējošs skolotājiem.

Visu kultūras organizāciju pārstāvju viedokļos dažādos kontekstos tiek komentēts jautājums par transporta izdevumiem. Viens no aspektiem, ir neapmierinātība ar to, ka kultūras pakalpojuma izmantošanai paredzētais finansējums tiek novirzīts transporta izdevumiem.

Liela nauda nosacīti "tiek atstāta" absolūtā nesaistībā ar kultūru – tie ir transporta izdevumi. Tas droši vien ir papildus bonuss transporta biznesam un vispār biznesam. It kā labi, bet faktiski, ja šī nauda ir paredzēta tieši kultūras produktam, tad, manuprāt, pilnīgi vienlīdzīgi būtu tā, ja reģiona skolām tiktu piešķirta papildus dotācija, nerēķinot pat par laiku, un tālāk, ko viņi pavada, atbraucot un aizbraucot un tā tālāk, tieši transporta jomā.

...jo bagātāka pašvaldība, jo tai nav nekādu problēmu atbraukt pie mums. Nekādu. Vispār viss ir brīnīšķīgi, un tur viss ir kārtībā, bet tas ir tas jautājums par nevienlīdzību, attiecībā pret nomaļajām pašvaldībām. Protams, šis te transports, loģistika maksā vājprātīgu naudu, vājprātīgu.

...kritiskā puse ir tie transporta izdevumi, kas ir neadekvāti, otrkārt, ir tas, kā jau es minēju, ja mums būs lielāks pieprasījums nekā mūsu iespējas, mēs vienkārši to nevaram veikt, jo mums nav papildus dotācijas. Faktiski, kā es teicu, teātris maksā vairāk nekā tie mūsu gadījumā 9 Eur. Mums ir noteikts skaits pieprasījumu, ko varam apmierināt, bet tiklīdz mēs to sasniegsim, mēs nekur uz priekšu tālāk nevaram kustēties, jo nav klāt tās dotācijas.

Tāpat tiek norādīts, ka arī kultūras pasākumu piedāvājums ļoti atšķiras izmaksu ziņā, kas veido zināmus izaicinājumus tiem, kas izvēlas konkrēto aktivitāti. Respondente norāda uz piedāvājuma izmaksu nesamērību.

Ja ir runa par manu piedāvājumu, uzskatu, ka tā samaksa ir pilnīgi adekvāta. Tā ir normāla. Mums neviens nav teicis: “ak šausmas, cik daudz!”. Nē, es esmu tieši dzirdējusi, kad pēc cenas nosaukšanas iestājas klusums. Es jautāju: “Vai jūs to nevarat atļauties?”, atbild: “Vai nē, mums tikko zvanīja no X novada, viņi ir apjautājušies operas cilvēkiem, kas prasa par vienu trīs cilvēku apmeklējumu 800 eiro.” Protams, viņi ir profesionāļi, bet nesamērība ir liela.

Tāpat kā izglītības iestāžu pārstāvji, arī kultūras organizāciju respondenti norāda uz nesamērīgi lielo proporciju, kādu kultūras aktivitātes izmaksās veido transporta izmaksas. Šis fakts kā negatīvs tiek minēts divos saturiskos kontekstos. Pirmkārt, tas netieši “atņem” finansējumu kultūras nozarei, otrkārt, tas palielina Skolas somas izmaksas no Rīgas teritoriāli attālinātajām izglītības iestādēm gan tādā gadījumā, kad skolēni gribētu izvēlēties kultūras pakalpojumu Rīgā, gan tad, kad Izglītības iestādes būtu izvēlējušās aicināt kultūras un mākslas pakalpojumu sniedzējus uz skolu vai vietējo kultūras centru.

2.5. INICIATĪVAS KOPĒJAIS NOVĒRTĒJUMS UN IETEIKUMI

“Latvijas skolas somas” iniciatīvas skolu koordinatori un kultūras nozaru pārstāvji norāda uz vairākiem ieguvumiem un izaicinājumiem, kas rodas Programmas ieviešanas gaitā:

IEGUVUMI

1. Ir iespēja intensificēt Programmas piedāvājumu skolēnu mērķauditorijai.
2. Ir paplašinājušās iespējas uzlabot kultūrizglītības līmeni, uzlabojot pieejamību noteiktām skolēnu grupām.

IZAICINĀJUMI

1. Sekmīgi plānot finanšu plūsmu atbilstoši programmas vadlīnijām.
2. Nodrošināt pedagogu sagatavotību atbilstoši programmas vadlīnijām.
3. Nodrošināt sekmīgu cilvēkresursu vadību atbilstoši jaunajam sadarbības modelim starp izglītības iestādēm, kultūras organizācijām un pašvaldībām, kas prasa papildus darba apjomu.

IETEIKUMI

Izglītības iestāžu koordinatori

1. Papildināt Kultūras norišu piedāvājuma sarakstu Kultūras ministrijas mājaslapā ar pasākumu anotācijām.
2. Papildināt informāciju par pasākumu pieejamību, kas būtu grupēta atbilstoši četrām Programmas tematiskajām jomām, informāciju par pasākuma izmaksām uz vienu skolēnu.
3. Atļaut finansējumu tērēt visa mācību gada garumā.
4. Atbalstīt skolēnu anketēšanas aktivitātes mācību gada beigās, lai varētu iegūt atgriezenisko saiti.
5. Veidot elastīgāku līdzmaksājumu sistēmu.
6. Atvieglināt sabiedriskā transporta biļešu iegādes sistēmu.
7. Finansējuma sadalē ņemt vērā skolas atrašanās vietu.
8. Piešķirt uzreiz 14 eiro pilnam mācību gadam, lai varētu elastīgāk plānot arī pasākumus ar lielākām ceļazīmām.

Kultūras organizāciju pārstāvji

1. Pievērst uzmanību darbam ar skolotājiem, kas varētu notikt gan izstrādājot īpašas izglītības programmas skolotājiem, gan sniedzot iespējas skolotājiem apmeklēt pasākumu/organizāciju) pirms skolēnu grupas, ja tas tehniski ir iespējams.

SECINĀJUMI

PAŠVALDĪBU KOORDINATORU VISPĀRĒJĀS PIEREDZES UN DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

- 1) Dati liecina, ka gan pašvaldību, gan skolu koordinatoru darbība "Latvijas skolas somas" programmas ieviešanā ir kompetenta un ieinteresēta. Pārliecinošs vairākums pašvaldību koordinatoru (78%) saistīti ar izglītības jomu. Tikai 7% saistīti ar projektu vadību, 6% ar kultūru, 4% ar jaunatnes lietām.
- 2) Koordinatori labi apzinās savu kompetenci Programmas ieviešanā. Gandrīz visi pašvaldību koordinatori minējuši, ka viņu pienākumi saistīti ar skolu informēšanu par iniciatīvas pasākumiem un citas informācijas sniegšana (93%). Nedaudz vairāk nekā puse respondentu norāda, ka viņu galvenie pienākumi saistīti ar piešķirtā finansējuma pārraudzību (54%).
- 3) Lielākā daļa jeb 58% pašvaldību koordinatori norāda, ka iemesls viņu izvirzīšanai par pašvaldības koordinatoriem bijis viņu amats. Vairākumam tas ir saistīts ar izglītības jomu (35%). Skolu koordinatori intervijās norāda, ka atbildība uzticēta, pateicoties viņu līdzšinējai darbībai un pieredzei.
- 4) Lielākais vairākums jeb 79% pašvaldību koordinatori norāda, ka nesaņem nekāda veida atzinību. Tikai 5% saņem papildus atbalstu, vēl 4% saņem nemateriālu atzinību. Skolu koordinatori norāda, ka viņiem ar Programmas ieviešanu saistīto uzdevumu veikšanai paredzēts konkrēts stundu skaits darba slodzē.

Negatīvā pieredze

- 5) Kopumā divām trešdaļām (66%) pašvaldību koordinatori nav bijušas problēmas nevienā no anketā nosauktajām jomām, bet tajās, kurās ir bijušas problēmas, izteikti dominē bijēju trūkums vai nepieejamība nepieciešamajos datos.
- 6) Koordinatoru galvenie izaicinājumi ir saistīti ar finanšu plūsmas plānošanu, pedagogu sagatavotības nodrošināšanu un sekmīgas cilvēkresursu vadības nodrošināšanu atbilstoši programmas vadlīnijām.
- 7) Skatuves māksla (t.sk. deja) ir izteikti dominējošā joma, kurā nācies sastapties ar grūtībām – to norādījuši 22% koordinatoru, tajā pašā laikā, skatuves mākslas piedāvājums ir ieguvis vislielāko interesi no izglītības iestādēm.

Pašvaldību koordinatoru savas darbības pašvērtējums

- 8) Pildīt koordinators pienākumus palīdzējusi Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja sniegtā informācija un atbalsts.
- 9) 47% norāda, ka palīdzējis pašvaldības līdzfinansējums transporta izmaksām, 38% - personīga ieinteresētība kultūras un mākslas jomā.
- 10) Koordinatori labi vērtē iniciatīvas īstenošanas normatīvās prasības un noteikumus - 34% uzskata, ka tie ir ļoti skaidri un pamatoti, savukārt lielākajam vairumam jeb 57% tie ir diezgan skaidri un pamatoti.
- 11) Vairākums koordinatoru tomēr uzskata, ka iniciatīva uzliek papildus administratīvo slogu (67%), tikai neliela daļa norādīja, ka neuzliek (11%). 27% norāda, ka nākuši klāt daudz un dažādi jauni pienākumi saistībā ar iniciatīvu. 26% norāda, ka pieaudzis grāmatvedības dokumentācijas apjoms. 15%

papildus sogs ir atskaišu gatavošana. 12% norāda, ka tie ir papildus pienākumi, kurus nenosauc sīkāk, bet 6% tie ir papildus pienākumi, par ko nav atalgojums un kā rezultātā tas ir slogs. 58% koordinatoru uzskata, ka iniciatīva uzliek papildus administratīvo slogu skolām, bet 25% - ka neuzliek.

Ieteikumi pašvaldību koordinātoru darbam

- 12) Lielākā daļa (32 respondenti) izteica pateicību, pozitīvas atsauksmes un uzmundrinājumus.
- 13) Dati ļauj secināt, kāds vēl nepieciešams atbalsts koordinātoriem sekmīgākai iniciatīvas īstenošanai pašvaldībā. 40% norāda, ka tas ir metodiskais atbalsts par kultūras un izglītības sasaistes veidošanu, 38% - samaksa par iniciatīvas koordinēšanu, bet 37% - papildus informācija par pieejamajām norisēm. 27% nepieciešama skolotāju aktīvāka iesaiste, 22% - skolēnu aktīvāka iesaiste, bet 20% skolu administrācijas aktīvāka iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā. 20% nepieciešams pašvaldības līdzfinansējums. 16% norāda, ka nepieciešams papildus atbalsts no Kultūras ministrijas, 13% - vecāku aktīvāka iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā, bet 6% - cita veida atbalsts no pašvaldības, kas nav finansiāls.
- 14) Pašvaldību koordinātori izteica ieteikumus iniciatīvas finansējuma apsaimniekošanā. 7 respondenti iesaka finansējumu piešķirt pa gadu. 5 norāda uz nepieciešamību pārnest finansējumu uz nākamo gadu. 5 izteikuši kādu citu komentāru par finansējumu. 4 iesaka vienkāršot atskaišu sistēmu, 3 paredzēt finansējumu darba algu samaksai, 2 iesaka pārvirzīt finansējumu, apejot pašvaldības. Pašvaldību koordinātoru ieteikumi sakrīt ar skolu koordinātoru ieteikumiem padziļinātajās intervijās.
- 15) Neliels skaits (4) pašvaldību koordinātori sniedza ieteikumus par atskaitēm, 3 norādīja uz nepieciešamību ātrāk saņemt komentārus, 3 izteica komentārus par piedāvājuma problemātiku, bet 2 norādīja, ka nepieciešama samaksa par koordinātoru darbu.

SATURS

Atbildīgie par satura izvēli

- 1) Pašvaldību koordinātoru aptauja liecina, ka pašvaldībās lēmuma pieņemšanā par iniciatīvas "Latvijas skolas soma" satura izvēli visbiežāk piedalās klašu audzinātāji (81%), skolas administrācija (73%) un skolu koordinātori (63%). Pusē pašvaldību iesaistās arī mācību priekšmetu skolotāji (51%) un pašvaldības koordinātori (49%). 44% pašvaldībās to dara skolēni (44%), savukārt skolēni, kas pārstāv skolēnu pašpārvaldi, lēmuma pieņemšanā iesaistās ne pārāk bieži (17%). Vismazāk lēmuma pieņemšanā iesaistās skolas padome (8%), skolēnu vecāki/ģimenes (6%) un pašvaldības kultūras nozares speciālisti (6%). Skolu koordinātoru intervijās atklājas, ka skolas mērogā lēmumu pieņemšanā par pasākumu izvēli dominē skolas koordinātors, noteiktu priekšmetu skolotāji (literatūra, kulturoloģija, vizuālā māksla, mūzika) un klases audzinātāji.

Satura izvēle

- 2) Dominējošās jomas, kuru pasākumus pašvaldību izglītības iestādes ir apmeklējušas no 2018.gada septembra līdz novembrim ieskaitot, ir skatuves māksla (teātris un deja) un kultūras mantojuma joma. Lielākā daļa pašvaldību koordinātori jeb 92% norādīja, ka ir apmeklēti skatuves mākslas pasākumi (t.sk. deja), tāpat daudzas izglītības iestādes bija apmeklējušas pasākumus saistībā ar

kultūras mantojuma jomu (80%). Arī skolu koordinatori apliecina, ka vislielākā interese ir par skatuves mākslas pasākumiem un muzeju apmeklējumu.

- 3) Salīdzinoši daudz izglītības iestāžu apmeklējušas mūzikas (65%) un kino (64%) jomas pasākumus. Gandrīz pusei tā bijusi radošo industriju joma (49%), kā arī literatūra (47%). 41% norāda, ka izglītības iestādes apmeklējušas vizuālās mākslas jomas pasākumus, 35% - arhitektūras, bet tikai 14% - dizaina.
- 4) 75% pašvaldību koordinators norāda, ka visbūtiskāk konkrēta kultūras un mākslas pasākuma izvēli iniciatīvas ietvaros ietekmē sasaiste ar apgūstamo mācību priekšmetu, tā saturu vai standartu, 62% norāda, ka tās ir labas atsauksmes no pasākuma apmeklētājiem, 55% gadījumu tas ir skolotāja ieteikums, bet 54% — skolēnu iniciatīva un interese. Reti to ietekmē skolas vadības viedoklis (8%) un reklāma (8%). Skolu koordinators pieredze liecina, ka liela nozīme pasākuma izvēlē ir arī tā izmaksām.
- 5) Kopumā arī kvalitatīvie dati apstiprina faktu, ka izglītības iestādes cenšas mērķtiecīgi pasākuma izvēli sasaistīt ar izglītības saturu. Sasaistes izveidei kā šķērslis tiek minēts fass, ka par gaidāmo pasākumu ne vienmēr ir pieejama pietiekami plaša informācija, kas traucē veikt sagatavošanās darbu.
- 6) Kultūras nozaru pārstāvju viedoklī dominē ideja, ka piedāvājuma satura salāgošana ar izglītības saturu ir pedagogu un izglītības iestādes atbildība, kā arī priekšlikums attīstīt piedāvājuma un izglītības satura salāgošanas formas.
- 7) Izglītības iestāžu pārstāvju pieredze liecina, ka satura izvēles nosacījumi mainās semestra gaitā un to nosaka vairāku faktoru kopums, no kuriem nav iespējams vienu izdalīt kā būtiskāko. Liela nozīme satura izvēlē ir pakalpojuma izmaksām un pieejamā finansējuma menedžmentam.
- 8) Kultūras nozares pārstāvji aktualizē jautājumu par piedāvājuma mākslinieciskās kvalitātes kritērijiem. Jautājums par kvalitātes kritērijiem ir neviennozīmīgs, jo iniciatīvas ieviešanas principi paredz, ka izmaksas ir attiecināmas, ja tās sedz norises, kas dod skolēnam iespēju pieredzēt mākslu un kultūru, bet mākslas un kultūras piedāvājuma mākslinieciskie un citi kvalitātes kritēriji nav viennozīmīgi definējami. Kultūras nozares pārstāvji iesaka, ka lietderīgi ir turpināt publicēt kvalitatīvākos piedāvājumus Kultūras ministrijas mājaslapā sadaļā *Aicinām iepazīties ar kultūras pasākumu piedāvājumu*.
- 9) Kultūras nozaru pārstāvju viedoklī liecina, ka Programmas attīstība ir sekmējusi piedāvājuma attīstību gan saturiskā, gan mērķauditorijas (dažādu izglītojamo vecuma grupu) kontekstā.

Pieejamība konkrētam pakalpojumam

- 10) Skolu koordinators un vadības viedoklī liecina, ka pastāvošā situācija rada riskus, ka var veidoties pieejamības šķēršļi lauku reģionu un mazāko klašu skolēniem.
- 11) Viens no būtiskākajiem pieejamības šķēršļiem ir lielās ceļa izmaksas pakalpojumam, kas ir attālināts no izglītības iestādes atrašanās vietas. Tas rada situāciju, ka piedāvājums, kas pieejams Rīgā, *de facto* nav pieejams tālāko reģionu skolām. Kaut arī pašvaldību koordinators aptauja liecina, ka 99% skolēni ir izmantojuši piedāvājumu ārpus savas pašvaldības teritorijas, tomēr intervijas liecina, ka piedāvājums izmantots tikai sava reģiona robežās.

Pasākumu plānošana

- 12) Gandrīz visi pašvaldību koordinatori norādīja, ka pasākumi un izbraukuma norises tiek organizētas pa klašu grupām, atbilstoši vecumam skolas ietvaros (94%), bet gandrīz pusē gadījumu tie organizēti katrai klasei atsevišķi (48%). 34% norādīja, ka tas notiek vairāku skolu klasēm kopā novada ietvaros (34%).
- 13) Dati liecina, ka gandrīz visi jeb 99% pašvaldību skolēni ir apmeklējuši pasākumus ārpus savas pašvaldības teritorijas. Skolu koordinatoru pieredze gan liecina, ka lauku teritoriju skolas nevar izmantot iespēju apmeklēt piedāvājumu Rīgā vai attālākos Latvijas reģionos, jo to nepieļauj finansējums.
- 14) Skolu koordinatori norāda, ka pasākumu plānošanu kavē šī brīža prakse, kad finansējums tiek ieskaitīts vienam semestrim.

SADARBĪBA

Sadarbība ar skolām

- 1) Gandrīz visi jeb 94% koordinatoru atzīst, ka nodod tālāk no Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja saņemto informāciju. 78% atzīst, ka sniedz palīdzību sadarbībai ar pakalpojumu sniedzējiem/norišu piedāvātājiem, 74% - meklē un sniedz informāciju par iespējamajām norisēm, 71% - sniedz atbalstu, lai izglītības iestādes var sadarboties ar pašvaldības administrāciju, bet 65% - sniedz atbalstu, lai izglītības iestādes varētu savstarpēji sadarboties. Arī skolu koordinatori atzīst, ka kopumā informācijas plūsma ir laba un uzsver, ka tā uzlabojusies pirmā semestra laikā.

Sadarbība ar skolēniem

- 2) 83% pašvaldības koordinatoru norāda, ka skolēni mācību stundās iepazīstas ar plānotā pasākuma saturu saistītus jautājumus, savukārt 61% norāda, ka skolēni piedalās sagatavošanās darbos, ja pasākums notiek skolā. Gandrīz puse jeb 49% norāda, ka skolēni iesaka vai izvēlas pasākumu. Salīdzinoši retāk skolēni veic pasākuma satura komunikāciju (18%). 8% pašvaldību skolēni netiek iesaistīti norišu plānošanā un organizēšanā. Arī skolu koordinatori atklāj dažādus veidus, kā Programmas pasākumi tiek saistīti ar izglītības saturu, bet kultūras organizāciju pārstāvji norāda uz atsevišķiem gadījumiem, kad skolēnu un arī skolotāju sagatavotība bijusi zema.

Sadarbība ar pakalpojumu sniedzējiem

- 3) Liela daļa koordinatoru norāda, ka veidota sadarbība ar kultūras organizācijām: muzejiem, kultūras mantojuma organizācijām ārpus Rīgas, reģionos (71%). Salīdzinoši daudzi veidojuši sadarbību ar kultūras nozares profesionāļiem un māksliniekiem ārpus Rīgas, reģionos (62%). 58% to veidojuši ar kultūras nozares profesionāļiem un māksliniekiem Rīgā un tikpat ar kultūras un mākslas organizācijām ārpus Rīgas, reģionos (reģionālajām koncertzālēm un teātriem). 54% sadarbību veidojuši ar muzejiem, kultūras mantojuma organizācijām Rīgā. 45% to veidojuši ar pasākumu producentiem, rīkotājiem un tikpat ar kultūras un mākslas organizācijām Rīgā.

- 4) Pašvaldības skolām raksturīgākās sadarbības formas iniciatīvas ietvaros ir sekojošas – skolas uzrunā un aicina kultūras nozares profesionāļus un māksliniekus (82%), skolas sazinās ar kultūras mantojuma organizācijām (79%) un ar kultūras un mākslas organizācijām (79%).

Sadarbība starp skolām un kultūras organizācijām

- 5) Sadarbības pieredžu analīze liecina, ka arī sadarbības efektivitāti starp kultūras organizācijām un izglītības iestādēm lielā mērā nosaka skolas atrašanās vieta, kā arī tas, vai pasākums notiek skolas telpās vai kultūras organizācijā. Gadījumos, kad pasākums noris skolas telpās, sadarbības pieredzes raksturojums parasti ir pozitīvs, taču kultūras organizācijās piedāvātajos pasākumos var būt gan pozitīvi, gan negatīvi sadarbības gadījumi.

INFORMĀCIJA

- 1) 46% pašvaldību koordinatori norāda, ka informācija par programmu ir pietiekama un viss apmierina, savukārt 54% norādījuši, kur pietrūkst informācija vai atbalsts. 10% pašvaldību koordinatori uzskata, ka būtu nepieciešama informācija par piedāvājumu, 9% - pieredzes apmaiņa ar citiem koordinatoriem, 8% - citu pašvaldību atsauksmes par pasākumiem, 6% - informācija par atskaitēm.
- 2) Raksturojot informācijas avotus, visvairāk koordinatori norādījuši regulāru informācijas saņemšanu e-pastos no LV100 biroja (86%), kā arī regulāri lasījuši informāciju vietnē www.LV100.lv. 70% piedalījušies 1. Latvijas skolas somas forumā, 64% izmantojuši iespēju sazināties ar e-pastiem un pa telefonu ar LV100 biroju, 61% piedalījušies koordinatoru seminārā 2018. gada oktobrī. 56% noskatījušies videokonferences ierakstu internetā, 49% noskatījušies videokonferenci, kas tika organizēta ar Latvijas pašvaldību savienību, 48% skatījušies videomateriālus par “Latvijas skolas somu” vietnē www.LV100.lv, bet 36% izmanto un skolām iesaka kā resursu izmantot Kultūras kanonu.
- 3) Dati norāda, ka 73% koordinatoru uzskata, ka pārstāvētajās pašvaldībās izglītības iestādes informē skolēnus par to, ka konkrētais pasākums tiek apmeklēts iniciatīvas “Latvijas skolas somas” ietvaros.
- 4) Kopumā pašvaldību koordinatori ir pārliecināti, ka izglītības iestādes informē vecākus par to, ka mācību procesa ietvaros notiek “Latvijas skolas somas” norises (61%), kamēr 34% domā, ka informē. Tikai 3% domā, ka neinformē.
- 5) Izglītības iestāžu pārstāvju viedokļi liecina, ka kopumā ir labas iespējas iegūt informāciju par Programmas pasākumiem un citiem jautājumiem, kas saistīti ar Iniciatīvas realizāciju, jo īpaši gadījumos, ja pašvaldību un skolu koordinatori ir plašs kooperatīvo saišu loks. Savukārt, izteikumi par to, kā noris sabiedrības informēšana par programmas norisi, liecina, ka dominē formāla pieeja - informācijas izvietošana skolas mājaslapā.
- 6) 84% pašvaldību koordinatori norāda, ka izglītības iestādes informē sabiedrību, 11% domā, ka informē. Tikai 3% domā, ka neinformē, bet 1% — ka neinformē. 1% grūti sniegt atbildi uz šo jautājumu.
- 7) Liela daļa pašvaldību koordinatoru jeb 88% norāda, ka skolas sniedz informāciju savās mājaslapās, tāpat skolas sniedz informāciju medijos (73%). Vairāk nekā pusē pašvaldību tiek veidotas maināmās afišas uz “Latvijas skolas somas” plakāta (59%). 40% respondentu norāda,

ka skolu sniedz ziņojumus pašvaldībai, bet 24% norāda, ka informācija tiek ievietota skolu informatīvajos monitoros.

- 8) Kopumā padziļināto interviju dati liecina, ka iesaistīto pušu kopējā informētība par Programmas norisi ir augsta, taču, iespējama salīdzinoši zemāka informētība ir par atsevišķu, konkrētu kultūras piedāvājumu (izrādi, koncertu u.tml.), kas var traucēt to sekmīgi integrēt izglītības saturā.
- 9) Skolu koordinātoru padziļinātajās intervijās tiek norādīts, ka būtu jāmeklē efektīvākas sabiedrības informēšanas metodes par “Latvijas skolas somas” Programmas norisēm, minot argumentus, kas norāda uz formālu sabiedrības informēšanas prasību izpildi.

FINANSĒJUMA PĀRVALDĪBA

- 1) 81% pašvaldību koordinātoru norāda, ka finansējums izdalīts proporcionāli pa skolām pēc skolēnu skaita. 46% norāda, ka pašvaldība centralizēti apmaksā pasākumus. 10% pašvaldība centralizēti rīko un apmaksā pasākumus.
- 2) Lielākā daļa jeb 58% norāda, ka pasākumu rīkošanā izmantots pašvaldības līdzfinansējums. 22% norāda, ka izmantota skolas fonda nauda. 26% koordinātoru norāda, ka nav ticis piesaistīts līdzfinansējums.
- 3) Skolu koordinātori izvērsti raksturo savu pieredzi finanšu plūsmas un grāmatvedības jautājumos, jo īpaši izceļot virkni ieteikumus šī programmas aspekta izmaiņām: veidot elastīgāku līdzmaksājumu sistēmu; atvieglināt sabiedriskā transporta biļešu iegādes sistēmu; finansējuma sadalē ņemt vērā skolas atrašanās vietu; piešķirt uzreiz 14 eiro pilnam mācību gadam, lai varētu elastīgāk plānot arī pasākumus ar lielākām ceļa izmaksām.
- 4) Izglītības iestāžu koordinātori uzsver vairākus ar finansējuma apguvi saistītus problēmu lokus. Pirmkārt, tiek atkārtoti uzsvērts transporta izmaksu īpatsvars, otrkārt, tiek norādīts uz nelielo piešķirtā finansējuma apjomu un problēmām, kas saistītas ar tā atbilstību aktuālajam skolēnu skaitam, treškārt, finansējuma piešķirums vienam semestrim (pusgadam) norādīts kā traucēklis elastīgai finansējuma izmantošanai arī salīdzinoši augstāku izmaksu pasākumu iekļaušanai programmā, ceturtkārt, norādīts uz sarežģītām finanšu/grāmatvedības procedūrām.
- 5) Tāpat kā izglītības iestāžu pārstāvji, arī kultūras organizāciju respondenti norāda uz nesamērīgi lielo proporciju, kādu kultūras aktivitātes izmaksās veido transporta izmaksas. Šis fakts kā negatīvs tiek minēts divos saturiskos kontekstos. Pirmkārt, tas netieši “atņem” finansējumu kultūras nozarei, otrkārt, tas palielina Skolas somas izmaksas no Rīgas teritoriāli attālinātajām izglītības iestādēm gan tādā gadījumā, kad skolēni gribētu izvēlēties kultūras pakalpojumu Rīgā, gan tad, kad Izglītības iestādes būtu izvēlējušās aicināt kultūras un mākslas pakalpojumu sniedzējus uz skolu vai vietējo kultūras centru.

IEGŪTIE DATI LIECINA, KA INICIATĪVAS SATURISKĀ UN PRAKTISKĀ ĪSTENOŠANA LĪDZ ŠIM IR VĒRSTA UZ KONCEPCIJĀ DEFINĒTAJIEM SATURISKĀS UN PRAKTISKĀS IEVIEŠANAS PRINCIPU IEVĒROŠANU.

PIELIKUMI

INICIATĪVAS “LATVIJAS SKOLAS SOMA” PAŠVALDĪBU KOORDINATORU APTAUJA

Labdien!

Pēc Kultūras ministrijas pasūtījuma Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centrs veic pētījumu par Latvijas valsts simtgades iniciatīvas „Latvijas skolas soma” sagatavošanas un ieviešanas procesu, ar mērķi to raksturot un novērtēt. Aptaujas mērķgrupa ir Latvijas pašvaldību deleģētie iniciatīvas “Latvijas skolas soma” koordinatori.

Lūdzam Jūs sniegt savu viedokli par Latvijas valsts simtgades iniciatīvas “Latvijas skolas soma” sagatavošanās posmu kopš 2018. gada sākuma un ieviešanu 2018./2019. mācību gada pirmajā semestrī (01.09.2018.-15.12.2018). Jūsu pieredze un vērtējumi palīdzēs optimizēt iniciatīvas ieviešanas procesu.

Aptaujas aizpildīšana aizņems aptuveni 20 minūtes. Ja nevarat aptauju pabeigt uzreiz, to iespējams saglabāt un turpināt vēlāk.

Aptauja ir anonīma. Dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā, un atsevišķu koordinatoru pieredze netiks analizēta. Aptauju iespējams aizpildīt līdz **14. decembrim**.

Pateicamies jau iepriekš!

Kultūras ministrijas vārdā,

Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centrs

Kontaktpersona Anda Lake, anda.lake@lka.edu.lv

—
Ja Jums rodas jautājumi par aptauju, lūgums sazināties ar Līgu Vinogradovu, liga.vinogradova@lka.edu.lv

COORDINATORA DARBS

1. Norādiet, lūdzu, kādas nozīmes pašvaldību Jūs pārstāvat!

Atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi!

1	Republikas pilsētas pašvaldību
2	Novada pašvaldību

2. Norādiet, lūdzu, cik Jūsu pārstāvētajā pašvaldībā ir iedzīvotāji!

Atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi!

1	Mazāk nekā 5 000 iedzīvotāji
2	5 001 – 10 000 iedzīvotāji
3	10 001 – 20 000 iedzīvotāji
4	Vairāk nekā 20 001 iedzīvotāji
5	Grūti pateikt

3. Norādiet, lūdzu, cik tālu Jūsu pašvaldība atrodas no Rīgas!

Atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi!

1	Līdz 100 km attālumā
2	101 – 200 km attālumā
3	201 un vairāk km attālumā
4	Grūti pateikt

4. Norādiet, lūdzu, kāda ir ar Jūsu ieņemamo amatu un kompetencēm saistītā pamata joma!

Atzīmējiet vienu atbilstošāko atbildi! Ja amats ir saistīts ar vairākām jomām, norādiet to, ar kuru ikdienas pienākumos jūtaties vairāk saistīts!

1	Izglītība
2	Kultūra
3	Jaunatnes lietas
4	Sociālās lietas
5	Projektu vadība
6	Grūti pateikt
7	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

5. Nosauciet, lūdzu, kādi ir, Jūsaprāt, trīs galvenie pienākumi kā koordinātoram iniciatīvā “Latvijas skolas soma”!

Ierakstiet ne vairāk kā trīs pienākumus!

1.
2.
3.

6. Nosauciēt, lūdzu, galvenās aktivitātes, kādas veicat kā koordinators iniciatīvā “Latvijas skolas soma”!

Ierakstiet ne vairāk kā trīs aktivitātes!

1.
2.
3.

7. Norādiet, Jūsaprāt, būtiskākos iemeslus, kāpēc tieši Jūs tikāt izvēlēts/a par iniciatīvas “Latvijas skolas soma” koordinators savā pašvaldībā!

Ierakstiet, lūdzu!

.....

8. Vai saņemat par „Latvijas skolas somas” koordinators pienākumu veikšanu atlīdzību un / vai kādu nemateriālu atzinību no pašvaldības?

Lūdzu, atzīmējiet vienu atbilstošāko atbildi!

1	Jā, saņemu papildus atalgojumu
2	Jā, saņemu nemateriālu atzinību
3	Nē, neesmu saņēmis(-usi) nekāda veida atzinību
4	Grūti pateikt
5	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

9. Norādiet, lūdzu, kādā veidā Jūs sadarbojaties ar izglītības iestādēm/skolām!

Atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Nododu tālāk no Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja saņemto informāciju
2	Sniedzu atbalstu, lai izglītības iestādes var sadarboties ar pašvaldības administrāciju
3	Sniedzu atbalstu, lai izglītības iestādes varētu savstarpēji sadarboties
4	Sniedzu palīdzību sadarbībai ar pakalpojumu sniedzējiem/norišu piedāvātājiem
5	Meklēju un sniedzu informāciju par iespējamajām norisēm
6	Grūti pateikt
7	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

10. Vai Jūs informācijas apmaiņas jomā un metodiskajā darbā esat vai neesat sadarbojies arī ar savas pašvaldības teritorijā esošajām privātajām un/vai valsts dibinātajām profesionālās izglītības iestādēm?

Atzīmējiet vienu atbilstošo atbildi!

1	Jā, esmu sadarbojies <i>Filtrs</i>
2	Nē, neesmu sadarbojies
3	Grūti pateikt

Filtrs tiem, kas atbildēja 1. atbildi "jā, sadarbojos".

10a Miniēt, kādā veidā īstenota sadarbība ar pašvaldības teritorijā esošajām privātajām un/vai valsts dibinātajām profesionālās izglītības iestādēm!

Atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Nododam no Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja saņemto informāciju
2	Kopīgi veicam plānošanu un sniedzam metodisko atbalstu
3	Rīkojam kopīgas norises
4	Aicinājām pārstāvjus uz Atklāšanas pasākumu 6.septembrī
5	Grūti pateikt
6	Cits variants (<i>lūdzu, ierakstiet!</i>)

11. Norādiet, lūdzu, kādā veidā Jūsu pašvaldībā tiek apkopota informācija par iniciatīvas īstenošanu, t.sk., norīšu saikni ar mācību procesu (pirms un pēc norisēm)!

Atzīmējiet vienu atbilstošāko atbildi!

1	Katra skola veido portfolio pēc pašas izvēlētas formas
2	Visas skolas izmanto vienotas formas veidlapas, kas glabājas pie kopējās projekta dokumentācijas
3	Grūti pateikt
4	Cits variants (<i>lūdzu, ierakstiet!</i>)

SATURA IZVĒLE

12. Iniciatīvas "Latvijas skolas soma" saturā iekļautas kopumā desmit kultūras jomas. Kuru jomu pasākumus ir apmeklējušas Jūsu pašvaldības izglītības iestādes no 2018. gada septembra līdz novembrim ieskaitot?

Atzīmējiet visas atbilstošās atbildes!

1	Skatuves māksla, t.sk., deja
2	Mūzika
3	Vizuālā māksla

4	Literatūra
5	Arhitektūra
6	Dizains
7	Kino
8	Kultūras mantojums
9	Radošās industrijas
10	Grūti pateikt
11	Cits variants (<i>lūdzu, ierakstiet!</i>)

13. Vai Jūsu pašvaldības teritorijā esošo skolu skolēni laika posmā no 2018. gada septembra līdz novembrim ieskaitot ir vai nav apmeklējuši sekojošus pasākumus iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros?

Atzīmējiet vienu atbildi katrā rindīnā!

		Ir apmeklējuši	Nav apmeklējuši	Grūti pateikt
1	Muzeju kopizstādi „Latvijas gadsimts” Nacionālajā vēstures muzejā	1	2	3
2	Deju lieluzvedumu „Abas malas”	1	2	3
3	Nacionālā teātra izrādi „Tikšanās vieta Rīgas pilsētas 2. teātris”	1	2	3
4	Izstādi „Portrets Latvijā. 20.gadsimts. Sejas izteiksme” Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā	1	2	3
5	Programmas „Latvijas filmas Latvijas simtgadei” ietvaros veidoto filmu izrādes	1	2	3
6	Koncertcikla “Latvijas gredzens” koncertus	1	2	3
7	Latvijas valsts veidošanās vēsturei veltītās izstādes Rēzeknē, Valkā vai Liepājā	1	2	3

14. Norādiet, vai esat sastapušies ar grūtībām iegādāties biļetes vai rezervēt norisi (izrādi/koncertu utt.) skolā kādā no jomām!

Lūdzu, norādiet ne vairāk kā 3 atbildes!

1	Skatuves māksla, t.sk., deja
2	Mūzika
3	Vizuālā māksla

4	Literatūra
5	Arhitektūra
6	Dizains
7	Kino
8	Kultūras mantojums
9	Radošās industrijas
10	NAV BIJUŠAS GRŪTĪBAS IEGĀDĀTIES BIĻETES VAI REZERVĒT NORISI SKOLĀ <i>Filtrs neattiecas uz šo</i>
11	Grūti pateikt <i>Filtrs neattiecas uz šo</i>
12	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

Filtrs: neuzdod tiem, kas 15.jautājumā atbildēja 10., 11. variantu.

14a. Miniēt, lūdzu, piemērus, kāda veida grūtības Jums ir bijušas, iegādājoties biļetes vai rezervējot norisi kādā no atzīmētajām jomām!

*Ierakstiet piemērus par katru no minētajām jomām, kuru atzīmējāt iepriekšējā jautājumā!
Varat atstāt brīvas tās jomas, kuras neatzīmējāt iepriekšējā jautājumā! *Jautājums nav obligāts!**

.....

15. Norādiet, lūdzu, kurš piedalās lēmuma pieņemšanā par iniciatīvas “Latvijas skolas soma” satura izvēli Jūsu pašvaldībā!

Atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Pašvaldības koordinators
2	Pašvaldības kultūras nozares speciālisti
3	Skolas koordinators/īpaši nozīmēts cilvēks
4	Skolas administrācija (direktors, vietnieki u.c. pārstāvji)
5	Klašu audzinātāji
6	Mācību priekšmetu skolotāji
7	Skolas padome
8	Skolēni
9	Skolēnu pašpārvalde
10	Skolēnu vecāki/ģimenes

11	Grūti pateikt
12	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

16. Norādiet, lūdzu, kurš Jūsu pašvaldībā pieņem gala lēmumu par satura izvēli, kas tiek finansēta no iniciatīvas “Latvijas skolas soma”!

Atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Pašvaldības koordinators
2	Skolas koordinators/īpaši nozīmēts cilvēks
3	Skolas administrācija (direktors un/vai vietnieki)
4	Klašu audzinātāji
5	Mācību priekšmetu skolotāji
6	Skolas padome
7	Skolēni
8	Skolēnu pašpārvalde
9	Skolēnu vecāki/ģimenes
10	Grūti pateikt
11	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

17. Norādiet, lūdzu, kā pašvaldībā tiek organizēti iniciatīvas “Latvijas skolas soma” pasākumi, t.sk., izbraukuma norises!

Atzīmējiet visas atbilstošās atbildes!

1	Katrai klasei atsevišķi
2	Pa klašu grupām atbilstoši vecumam skolas ietvaros
3	Vairāku skolu klasēm kopā novada ietvaros
4	Grūti pateikt
5	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

18. Kas, Jūsaprāt, visbūtiskāk ietekmē konkrēta kultūras un mākslas pasākuma izvēli iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros?

Lūdzu, atzīmējiet ne vairāk kā 3 atbildes!

1	Skolotāja ieteikums
2	Skolas vadības viedoklis
3	Sasaiste ar apgūstamo mācību priekšmeta/u saturu/standartu
4	Skolēnu iniciatīva un interese
5	Labas atsauksmes no pasākuma apmeklētājiem
6	Reklāma
7	Grūti pateikt
8	Cits variants (lūdzu, norādiet!)

19. Kāda informācija vai atbalsts Jums kā pašvaldības līmeņa koordinātoram vēl būtu vajadzīga, lai veiktu konkrētas aktivitātes izvēli iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros? *Jautājums nav obligāts!*
Ierakstiet, lūdzu!

20. Kādā veidā skolēni tiek iesaistīti iniciatīvas “Latvijas skolas soma” norišu plānošanā un organizēšanā?
Lūdzu, atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Skolēni iesaka/ izvēlas pasākumu
2	Skolēni veic pasākuma satura komunikāciju
3	Skolēni piedalās sagatavošanas darbos, ja pasākums notiek skolā
4	Skolēni mācību stundās iepazīst ar plānotā pasākuma saturu saistītus jautājumus
5	Skolēni netiek iesaistīti norišu plānošanā un organizēšanā
6	Grūti pateikt
7	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

21. Vai iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros skolēni ir vai nav apmeklējuši pasākumus ārpus savas pašvaldības teritorijas?
Lūdzu, atzīmējiet vienu atbilstošāko atbildi!

1	Jā, ir apmeklējuši
2	Nē, nav apmeklējuši
3	Grūti pateikt

22. Vai, Jūsaprāt, izglītības iestādes informē sabiedrību par to, kādus pasākumus apmeklējuši iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros?

Lūdzu, atzīmējiet vienu atbilstošāko atbildi!

1	Jā, izglītības iestādes informē sabiedrību <i>Filtrs uz 23.jaut.</i>
2	Domāju, ka izglītības iestādes informē sabiedrību <i>Filtrs uz 23.jaut.</i>
3	Domāju, ka izglītības iestādes neinformē sabiedrību
4	Izglītības iestādes neinformē sabiedrību
5	Grūti pateikt

Filtrs – atbild tie, kas 22.jaut. atbildēja 1.,2.atbildi.

23. Kā, Jūsaprāt, izglītības iestādes informē sabiedrību par to, kādus pasākumus apmeklējuši iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros?

Lūdzu, atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Skolas sniedz informāciju medijos (vietējā laikrakstā, TV ziņās, mājaslapā u.tml.)
2	Skolas sniedz informāciju savās mājaslapās
3	Skolas sniedz ziņojumus pašvaldībai
4	Tiek veidotas maināmās afišas uz „Latvijas skolas soma” plakāta
5	Informācija tiek ievietota skolu informatīvajos monitoros
6	Skolas maz sniedz atgriezenisko saiti par pasākumu apmeklēšanu
7	Grūti pateikt
8	Cits variants (ierakstiet, lūdzu!)

24. Vai skolas un pašvaldības mājaslapās ir vai nav izveidota atsevišķa sadaļa par iniciatīvas “Latvijas skolas soma” apmeklētajiem pasākumiem?

Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindiņā!

		Ir izveidota	Nav izveidota	Grūti pateikt
1	Skolas mājas lapā	1	2	3
2	Pašvaldības mājas lapā	1	2	3

25. Vai, Jūsaprāt, izglītības iestādes informē skolēnus par to, ka konkrētais pasākums tiek apmeklēts iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros?

Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!

1	Jā, informē
2	Domāju, ka informē
3	Domāju, ka neinformē
4	Nē, neinformē
5	Grūti pateikt

26. Vai, Jūsaprāt, izglītības iestādes informē vecākus par to ka mācību procesa ietvaros notiek „Latvijas skolas somas” norises?

Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!

1	Jā, informē <i>Filtrs uz 27.jaut.</i>
2	Domāju, ka informē <i>Filtrs uz 27.jaut.</i>
3	Domāju, ka neinformē
4	Nē, neinformē
5	Grūti pateikt

Filtrs – atbild tie, kas 27.jaut. atbildēja 1.,2.atbildi.

27. Kādā veidā izglītības iestādes informē vecākus par to, ka mācību procesa ietvaros notiek „Latvijas skolas somas” norises?

Lūdzu, atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Skolas un klases vecāku sapulcēs
2	Ar e-klases starpniecību
3	Izvietojot skolā un klasēs vizuālo informāciju
4	Iekļaujot mācību uzdevumos, t.sk., mājas darbos, saikni ar „Latvijas skolas somas” norisēm
5	Grūti pateikt
6	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

SADARBĪBA

28. Norādiet, lūdzu, kas Jums palīdzējis pildīt koordinators pienākumus, īstenojot iniciatīvu “Latvijas skolas soma” Jūsu pašvaldībā!

Atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja sniegtā informācija un atbalsts
2	Pašvaldības līdzfinansējums transporta izmaksām
3	Pašvaldības finansējums par iniciatīvas koordinēšanu
4	Cita veida atbalsts no pašvaldības (ne finansiāls)
5	Skolu administrācijas aktīva iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā
6	Skolotāju aktīva iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā
7	Vecāku aktīva iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā
8	Skolēnu aktīva iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā
9	Personīga ieinteresētība kultūras un mākslas jomā
10	Grūti pateikt
11	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

29. Kādus no Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja piedāvātajiem atbalsta pasākumiem Jūs esat izmantojis/-usi iniciatīvas “Latvijas skolas soma” īstenošanā savā pašvaldībā?

Lūdzu, atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Pedalījos 1. Latvijas skolas somas forumā 2017. gada decembrī
2	Pedalījos koordinatoru seminārā 2018.gada oktobrī
3	Noskatījos videokonferenci, kas tika organizēta sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību
4	Noskatījos videokonferences ierakstu internetā
5	Regulāri lasu informāciju vietnē https://www.lv100.lv/programma/latvijas-skolas-soma/
6	Skatos videomateriālus par „Latvijas skolas somu” vietnē https://www.lv100.lv/programma/latvijas-skolas-soma/
7	Izmantoju un iesaku skolām kā resursu Kultūras kanonu
8	Regulāri saņemu e-pastos informāciju no LV100 biroja
9	Izmantoju iespēju sazināties ar e-pastiem un pa telefonu ar LV100 biroju
10	Grūti pateikt
11	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

30. Kas Jums būtu vajadzīgs sekmīgākai iniciatīvas “Latvijas skolas soma” īstenošanai Jūsu pašvaldībā?

Lūdzu, atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Papildus informācija par pieejamajām norisēm
2	Papildus atbalsts no Kultūras ministrijas iniciatīvas ieviešanā
3	Pašvaldības līdzfinansējums iniciatīvas īstenošanai
4	Samaksa par iniciatīvas koordinēšanu
5	Cita veida atbalsts no pašvaldības (ne finansiāls)
6	Metodiskais atbalsts par kultūras un izglītības sasaistes veidošanu
7	Skolu administrācijas aktīvāka iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā
8	Skolotāju aktīvāka iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā
9	Vecāku aktīvāka iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā
10	Skolēnu aktīvāka iesaiste iniciatīvas pasākumu ierosināšanā un plānošanā
11	Grūti pateikt
12	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

31. Norādiet, lūdzu, ar ko skolas un pašvaldības veido sadarbību iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros, apzinot iespējamo piedāvājumu!

Atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Ar kultūras nozares profesionāļiem un māksliniekiem Rīgā
2	Ar kultūras nozares profesionāļiem un māksliniekiem ārpus Rīgas, reģionos
3	Ar kultūras un mākslas organizācijām Rīgā
4	Ar kultūras un mākslas organizācijām ārpus Rīgas, reģionos (reģionālajām koncertzālēm un teātriem)
5	Ar muzejiem, kultūras mantojuma organizācijām Rīgā
6	Ar muzejiem, kultūras mantojuma organizācijām ārpus Rīgas, reģionos
7	Ar pasākumu producentiem, rīkotājiem
8	Grūti pateikt
9	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

32. Norādiet, lūdzu, kura no nosauktajām sadarbības formām ir raksturīga Jūsu pašvaldības skolām iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros!

Atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Pašvaldība uzrunā un aicina kultūras nozares profesionāļus un māksliniekus
2	Skolas uzrunā un aicina kultūras nozares profesionāļus un māksliniekus
3	Kultūras nozares profesionāļi un mākslinieki paši sniedz pašvaldībai piedāvājumus
4	Kultūras nozares profesionāļi un mākslinieki paši sniedz skolai piedāvājumus
5	Pašvaldības sazinās ar kultūras un mākslas organizācijām
6	Skolas sazinās ar kultūras un mākslas organizācijām
7	Kultūras un mākslas organizācijas informē par piedāvājumu pašvaldības
8	Kultūras un mākslas organizācijas informē par piedāvājumu skolas
9	Pašvaldības sazinās ar kultūras mantojuma organizācijām (muzejiem, bibliotēkām, arhīviem)
10	Skolas sazinās kultūras mantojuma organizācijām (muzejiem, bibliotēkām, arhīviem)
11	Kultūras mantojuma organizācijas sniedz piedāvājumu pašvaldībām
12	Kultūras mantojuma organizācijas sniedz piedāvājumu skolām
13	Pašvaldības iesaka skolām norises
14	Grūti pateikt
15	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

33. Novērtējiet, lūdzu, iniciatīvas “Latvijas skolas soma” īstenošanas normatīvās prasības!

Atzīmējiet vienu atbilstošāko atbildi!

1	Tie ir ļoti skaidri un pamatoti
2	Tie ir diezgan skaidri un pamatoti
3	Tie ir diezgan ir neskaidri un nepamatoti <i>Filtrs uz 33.1.</i>
4	Tie ir ļoti neskaidri un nepamatoti <i>Filtrs uz 33.1.</i>
5	Grūti pateikt

Filtrs, ja 33. atbild 3., 4. atbildi.

33a. Miniet, kāpēc iniciatīvas “Latvijas skolas soma” īstenošanas normatīvās prasības, Jūsaprāt, ir neskaidras un nepamatotas!

*Ierakstiet, lūdzu! **Jautājums nav obligāts!***

.....

34. Novērtējiet, lūdzu, vai iniciatīva “Latvijas skolas soma” uzliek vai neuzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībām!

Atzīmējiet vienu atbilstošāko atbildi!

1	Uzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībām <i>Filtrs</i>
2	Neuzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībām
4	Grūti pateikt

Filtrs - atbild, ja 34.jaut. ir 1. atbilde.

34a. Norādiet piemērus, kā iniciatīva “Latvijas skolas soma” uzliek papildus administratīvo slogu pašvaldībām!

Ierakstiet, lūdzu! Jautājums nav obligāts!

.....

.....

35. Novērtējiet, lūdzu, vai iniciatīva “Latvijas skolas soma” uzliek vai neuzliek papildus administratīvo slogu skolām!

Atzīmējiet vienu atbilstošāko atbildi!

1	Uzliek papildus administratīvo slogu skolām <i>Filtrs</i>
2	Neuzliek papildus administratīvo slogu skolām
3	Grūti pateikt

Filtrs - atbild, ja 35.jaut. ir 1. atbilde.

35a. Norādiet piemērus, kā iniciatīva “Latvijas skolas soma” uzliek papildus administratīvo slogu skolām!

Ierakstiet, lūdzu! Jautājums nav obligāts!

.....

.....

FINANSĒJUMA PĀRVALDĪŠANA

36. Kādā veidā Jūsu pašvaldībā notiek iniciatīvas “Latvijas skolas soma” finansējuma apsaimniekošana?

Lūdzu, atzīmējiet visas atbilstošās atbildes!

1	Finansējums izdalīts proporcionāli pa skolām pēc skolēnu skaita
2	Finansējums izdalīts pa skolām pēc pašvaldības noteiktiem citiem kritērijiem

3	Pašvaldība centralizēti apmaksā pasākumus/izbraucienus
4	Pašvaldība centralizēti rīko un apmaksā pasākumus/izbraucienus
5	Grūti pateikt
6	Cits variants (lūdzu, ierakstiet!)

37. Norādiet, ja Jums ir kādi ieteikumi iniciatīvas “Latvijas skolas soma” finansējuma apsaimniekošanas uzlabošanai!

Ierakstiet, lūdzu! Jautājums nav obligāts!

.....

38. Kāda veida līdzfinansējums ticis piesaistīts “Latvijas skolas somas” norīšu finansēšanai?

Lūdzu, atzīmējiet visas iespējamās atbildes!

1	Pašvaldības
2	Skolas fonda
3	Nav ticis piesaistīts līdzfinansējums
4	Grūti pateikt
5	Citu projektu finansējuma (lūdzu, ierakstiet!).....

39. Vai Jums ir vai nav saprotami Ministru kabineta noteikumi Nr. 529 “Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. decembrim” un to 2. pielikums “Pārskats par piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojumu programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanai no 2018. gada 1. septembra līdz 2018. gada 31. decembrim”?

Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!

1	Ir saprotami
2	Drīzāk ir saprotami
3	Drīzāk nav saprotami
4	Nav saprotami
5	Grūti pateikt

40. Vai Jums ir kādi komentāri vai ieteikumi iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ieviešanas uzlabošanai?

Ierakstiet, lūdzu! Jautājums nav obligāts!

.....

Pateiciamies par sadarbību aptaujas izpildē!

PADZIĻINĀTO INTERVIJU VADLĪNIJAS

VISPĀRĒJĀ PIEREDZE

- Precizējiet, lūdzu, kāda ir Jūsu profesionālās darbības saikne ar Latvijas skolas somas projektu un kultūras skolas somas iniciatīvu?
- Kā Jūs vērtējat šīs iniciatīvas un projekta līdzšinējo attīstību?
- Kā Jūs kopumā vērtējat iniciatīvu "Latvijas skolas soma"?
- Kāda ir bijusi Jūsu līdzinējā pieredze projekta īstenošanā šī mācību gada laikā?
 - Kas palīdzējis īstenošanas procesā?
 - Kas pietrūcis īstenošanas procesā?

SATURS

- Kā notiek satura izvēle? Kādi ir galvenie kritēriji? Kas pieņem lēmumus par konkrētās aktivitātes izvēli?
- Kā Jūs vērtētu esošo piedāvājumu? Vai tas ir pietiekams, vai nepietiekams?
- Kā Jūs vērtētu dažādu aktivitāšu pieejamību? Vai tā atšķiras pa jomām, vecuma grupām vai teritoriāli?
- Kā izvēlētais aktivitātes tiek sasaistītas ar mācību saturu?

INFORMĀCIJA

- Kā kopumā Jūs vērtētu informācijas pieejamību, daudzumu un skaidrību par iniciatīvu?
- Kādi ir Jūsu galvenie informācijas kanāli, no kuriem saņemat informāciju par iniciatīvu un tās saturu?
- Kā tiek veidota atgriezeniskā saite ar sabiedrību? Kā tiek komunikētas iniciatīvas ietvaros veiktās aktivitātes?

SADARBĪBA

- Kā tiek veidota sadarbība ar:
 - 6) ar skolēniem;
 - 7) ar vecākiem;
 - 8) ar skolas vadību/skolas koordinators;
 - 9) ar pašvaldības koordinators;
 - 10) ar citiem pašvaldības darbiniekiem
 - 11) kultūras un mākslas organizācijām vai profesionāļiem?
- 3. Kā Jūs vērtētu sadarbību ar katru no iesaistītajām pusēm?

FINANSĒJUMS

- Kā ir notikusi finansējuma apguve un sadale?

IETEIKUMI

- Kādi būtu Jūsu ieteikumi iniciatīvas uzlabošanai?
- Kāda veida atbalsts Jums vēl būtu nepieciešams?

PADZIĻINĀTO INTERVIJU RESPONDENTU SARAKSTS

1. Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas “Latvijas skolas somas” skolas koordinatore, latviešu valodas un literatūras skolotāja.
2. Bebreņu vispārīgizglītojošās un profesionālās vidusskolas kulturoloģijas skolotāja, klases audzinātāja.
3. Siguldas pilsētas vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā, “Latvijas skolas somas” skolas koordinatore.
4. Kalnciema vidusskolas “Latvijas skolas somas” skolas koordinatore, matemātikas skolotāja.
5. Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas direktore, kulturoloģijas skolotāja.
6. Rīgas Juglas vidusskolas direktores vietniece izglītības jomā, “Latvijas skolas somas” skolas koordinatore, latviešu valodas un literatūras skolotāja.
7. Nacionālās Mākslu vidusskolas Jaņa Rozentāla Mākslas vidusskolas “Latvijas skolas somas” skolas koordinatore, ekonomikas skolotāja.
8. Tukuma Raiņa ģimnāzijas izglītības metodiķe, “Latvijas skolas somas” skolas koordinatore.
9. Smiltenes vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā, “Latvijas skolas somas” skolas koordinatore.
10. “Dirty Deal Teatro” vadītāja, producente.
11. Mūzikas izdevniecības SIA “Upe tuviem un tāliem” direktore, nodarbības “Tautas mūzikas instrumentu pasaulē” vadītāja.
12. Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izglītības darba vadītāja.

Pētījuma ietvaros kopumā tika veiktas 12 padziļinātās intervijas – deviņas no tām ar skolotājiem un “Latvijas skolas somas” skolas koordinatori, bet trīs ar projekta ietvaros piedāvāto pasākumu veidotājiem. Respondentu izlase veikta, ņemot vērā teritoriālo un reģionālo aspektu, skolotāju un skolu koordinātoru gadījumā, un atšķirīgu tematisko jomu pārklājumu pasākumu veidotāju gadījumā.

PADZIĻINĀTO INTERVIJU TRANSKRIPCIJAS

Intervētājs: Anda Laķe

Respondents: Tukuma Raiņa ģimnāzijas izglītības metodiķe, "Latvijas skolas somas" skolas koordinatore

Intervijas norises vieta: Latvijas Kultūras akadēmija

Intervijas sākuma laiks: 15:00

Intervijas beigu laiks: 15:40

Intervētājs: Tātad, kā jau es teicu, es esmu Anda Laķe no Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centra, un mums Kultūras Ministrija ir pasūtījusi pētījumu par "Skolas somas" iniciatīvas ieviešanas gaitu. Pētījumā mēs mēģinām konstatēt gan, nu, kaut kādus šķēršļus, ierobežojumus, kas traucē, gan arī labās lietas, un tas lielais mērķis ir, protams, uzlabot to iniciatīvas ieviešanu un lai tālāk viss iet gludāk, vēl gludāk, vai kā lai saka. Un tas, kas šobrīd notiek, ir pētnieciska intervija. Es garantēju Jums to pētniecisko anonimitāti. Pētījuma gala atskaitē noslēgumā būs saraksts ar cilvēkiem, ar kuriem ir bijušas intervijas, bet tajā atskaitē nebūs konkrēta norāde, ka tieši Jūs to būtu teikusi vai kāds cits no tiem 12 cilvēkiem. Paldies, ka atradāt laiku. Un pirmais jautājums – varbūt īsi pastāstiet, kāda ir Jūsu profesionālā saikne ar "Latvijas skolas somas" projektu? Kāda ir Jūsu kompetence, kas ir Jūsu pienākumi? Jūs varat savu skolu vārdā nesaukt un stāstīt anonīmi par sevi.

Respondents: Tātad, skolā es esmu latviešu valodas un literatūras skolotāja, esmu arī izglītības metodiķis pavisam jaunā amatā, un koordinēju šo projektu "Latvijas skolas soma" savā skolā. Droši vien, ka direktore izvēlējās mani tādēļ, ka arī valoda un literatūra ir viena no kultūras izpausmēm, un, zinot arī manu varbūt tādu precizitāti un to kultūras redzesloku, arī uzticēja šo pienākumu, kuru es tā cenšos veiksmīgi pildīt.

I: Nu, un koordinatora pienākumi skolā, ko tas Jūsu gadījumā īsti nozīmē? Kādas ir Jūsu rūpes bijušas?

R: Tātad, es veicu organizēšanas procesu un arī noformēju visus dokumentus. Tātad, respektīvi, no izglītības pārvaldes, kas ir mūsu pašvaldības institūcija, kas koordinē novadā projektu par pieejamiem finanšu līdzekļiem un arī izveido noteikumus, kā šis projekts tiek īstenots, un tad, vadoties pēc tām vadlīnijām, pēc noteikumiem, mēs veidojam šo plānošanas procesu. Tātad, caur "Skolas somas" šiem piedāvājumiem meklēju to, kas varētu mūsu skolēniem atbilst pēc viņu interesēm, pēc vecumposmiem, lai arī tas kultūras plašais piedāvājums būtu ļoti daudzveidīgs pēc dažādiem norišu veidiem. Tad, protams, kontaktējos ar māksliniekiem, ar institūcijām, vai tas būtu muzejs vai teātris, vai kāda cita iestāde, kas sniedz šos pakalpojumus. Tad tālāk tā visa dokumentācija, sarunāšana, līgumiem informācija, programmas veidošana skolā uz vietas, tā visa saziņa. Un pēc tam atskaites atkal, skolēnu reģistrācijas lapas, rēķini, u.t.t. Un, protams, publikācija.

I: Un Jums tas gandrīz kā pilna laika darbs iznāk, ja? Kā Jūs spējat apvienot to ar skolotājas darbu, un kā tas ir, tā kā atsevišķa slodzīte ir izveidota skolā?

R: Teiksim tā, tā kā es esmu izglītības metodiķe, tad kontaktstundu man nav daudz. Es mācu latviešu valodu, literatūru tikai vienai klasei. Tad paralēli, protams, es varu vairāk laika veltīt uzmanību šim projektam.

I: Šim projektam, nu jā. Kā Jūs kopumā vērtējat "Latvijas skolas somas" iniciatīvu? Nu, tā ģenerāli, plaši. Salīdzinot, kā kultūras lietas bija iespējams integrēt skolas programmā pirms iniciatīvas un tagad pēc iniciatīvas? Kāds tāds kopējais Jūsu vērtējums būtu?

R: Es šo projektu, protams, ka vērtēju pozitīvi, jo, kā jau es teicu, man šķiet, ka tieši projekta ietvaros ir daudz lielāka iespēja plašāk un daudzpusīgāk nodrošināt skolēniem šīs kultūras aktivitātes, jo, protams, ka arī pirms iniciatīvas esam braukuši gan uz teātriem, gan gājuši uz kino, bet ne tik daudz. Tā noslodze šobrīd ir daudz lielāka, tās iespējas. Ja varbūt semestrī reizi skolēni aizbrauca uz teātri vai kādu citu kultūras iestādi aiziet apmeklēt, tad šobrīd vismaz mēs savā skolā piedāvājam, nu, kādas divas vai trīs, vai pat četras aktivitātes tajā semestrī, pagājušajā semestrī.

I: Tas ir tā kā pret klasi, ja, divas vai trīs klasei?

R: Jā.

I: Mhm. Un par iniciatīvas saturu – kā notiek satura izvēle? Jūs teicāt, ka paplašinājies tas piedāvājums, ko Jūs tagad varat piedāvāt skolēniem, bet kas izvēlas, ko piedāvāt, kādi ir galvenie kritēriji, kas, galu galā, pieņem lēmumus par konkrētās aktivitātes izvēli?

R: Mēs cenšamies, tātad, pirmkārt, jau gan pedagogi, gan skolēni tika informēti pašā iepriekšējā semestra sākumā par šo projektu, un aicinājums bija sadarboties skolotājiem, klašu audzinātājiem ar mani, un nāca dažas idejas no viņu puses, ja šo ideju nebija, tad es centos to plānošanu veikt. Lai būtu tā, ka vienā reizē tas ir teātris, otrā reizē tas ir koncerts, trešajā reizē tā ir izstāde, kāda muzeja apmeklējums, lai tie skolēni iegūst to plašāko skatījumu, un varbūt tas piedāvājums ir tāds, lai spētu varbūt iedziļināties tajās mākslas jomās, kuras ikdienā viņi paši varbūt tā neizpēta, neiedziļinās un arī tādās iestādes neapmeklē. Kaut vai piemēra pēc, mēs uzaicinājām tādā koncertlekcijā operdziedātāju Evitu Pehlaku ar Venti Zilbertu un Karīnu Bērziņu, zinot, ka skolēni varbūt mazāk izvēlēsies, nu, tādu kameramūzikas, operas žanru, līdz ar to tie skolēni, kuri neteiksim, ka tiek spiesti, bet viņiem šis piedāvājums ir tāds obligātais tepat skolā, tad viņiem nāk tā atklāsme, tas prieks, ka, jā, viņi pirmo reizi varbūt kaut ko tādu mūžā izbauda. Tad brauks arī uz to operas namu un baudīs kādu izrādi operas namā. Kopumā caur šo saturu vairāk var to daudzpusību ievērot, nevis tikai tas, kas viņus tikai interesē, jo pārsvarā paši ārpus skolas, ārpus mācību programmas viņi izvēlas doties uz tām vietām un pasākumiem, kas viņus ļoti, ļoti interesē, bet šeit ir tā iespēja ne tikai to, kas interesē, bet ieraudzīt daudz plašāk. Un, kamēr tu nezini, vai tev tas interesē vai neinteresē, nu, tas viedoklis ir citāds. Un tad, kad viņi ierauga to plašo programmu vai, piemēram, kādu mono izrādi, mēs šajā semestrī esam praktizējuši jau divas mono izrādes, un skolēniem atkal ir tas jaunais skatījums, nu, ka, tas nav tas tradicionālais teātris, ko var ieraudzīt, kur viņus vecāki aizved vai arī klases audzinātājs organizētu, bet atkal kaut kāda tāda jauna, nu, niša, varētu teikt, tāpēc tieši mūsu skolā mēs meklējam to daudzpusību, lai viņi ierauga, ka ir vēl kādas atšķirīgākas mākslas izpausmes veids, un tas ieinteresē atkal tālāk turpmāk doties un pamēģināt kaut ko tādu pieredzēt, kaut ko jaunu, kaut ko nebijušu.

I: Un tagad kā Jūs vērtētu esošo piedāvājumu, ja Jums ir tā skaidri definējuši to izvēles politiku, ka nepieciešams daudzveidīga un, iespējams, kaut kas tāds, ko citā veidā skolēni neredzētu, nedzirdētu, neiepazītu, tad kā ir ar to piedāvājumu, ir pietiekama tā daudzveidība? Gan žanru ziņā, gan samaksas ziņā, gan tādu mākslas veidu ziņā.

R: Es domāju, ka šobrīd jā, mēs regulāri skatāmies, kādi ir tie piedāvājuma papildinājumi, tie jauninājumi, un mēģinām to arī tad to izbaudīt. Un vēl jau, kas ir svarīgi, teiksim, novada robežās mēs saprotam caur šīm publikācijām, ko citās blakus skolās, piemēram, ir piedzīvojuši, kas tāds veiksmīgs, tad caur šīm te sarunām atkal popularizēt to veiksmīgo pieredzi tālāk. Un mēs aicinām. Es domāju, ka šobrīd ir jau pietiekami plaša jau tā izvēle.

Gadu garumā tad tas būs, kā saka, gribēsies vēl kaut ko jaunāku un aktuālāku, bet es domāju, ka mākslinieki jau šobrīd arī strādā pie dažādu jaunu piedāvājumu izstrādes.

I: Nu, jā, tas jau laikam labi, ka apetīte rodas ēdot un tas pieprasījums izmainās no tā, kas redzēts, protams. Un tāda klašu ziņā, savulaik pirms iniciatīvās mēs arī veicām pētījumu, un tad skolotāji daudzi norādīja uz to, ka pietrūkst piedāvājuma noteiktām vecuma grupām un noteikti mākslas veidi varbūt nav tik pieejami. Piekto un septīto klasi daudzi nosauca un tad kaut ko vēl minēja no mākslas veidiem, kas varbūt mazāks

pieejams. Kā ir ar to vecumu grupu kultūras vajadzībām un interesēm? Tur tiek galā, attiecībā pret visiem vecumiem ir tas piedāvājums?

R: Tā kā mūsu skolā ir no septītās līdz divpadsmitajai klasei,

I: Ā, jums ģimnāzija, jā.

R: Tad šajā vecumposmā, es domāju, ka nav problēmu.

I: Pareizi, pareizi, piedošanu, jā. Tad arī jau no septītās klases tad ir pietiekami, tad jūs atrodat.

R: Jā.

I: Un kā ir ar, teiksim, tā dažādu to mākslas veidu pārstāvēniecību, tur vizuālā māksla un deja, un teātris, un mūzika, vai jūs mēģināt tā arī proporcionāli vai vairāk tiešām kā Jūs teicāt, ka domāt par to, kas retāk būtu pieejams viņiem ārpus skolas, un uz to vairāk tad akcentējat.

R: Nu, jāsaka gan, gan. Kaut kādu zelta vidusceļu mēs mēģinām rast. Jo es saku, nu, piemēram, mūsu skolā mums ir tā, ka pirmajā semestrī mums bija četri muzeja apmeklējumi, un tur tad bija vizuālā māksla, izstādes, vietējie. Nu, tāda teiksim, kas ir tā mūsu lokācija, mūsu vērtības, sākt ar to. Tad, protams, Rīgā gan kino, gan teātris, tad šīs koncertlekcijas šeit, skolā, ja, mēs aicinām, jo izbraukt ārpus Tukuma, teiksim, uz Rīgu vai kaut kur tālāk, tās ir šīs ceļa izmaksas un tad mums šķiet, ka skolēni labāk piekļūs tad, ja mēs jau kādas trīs vai četras varam nodrošināt arī skolā. Bet, protams, nu, vismaz kāda viena izbraukuma reize noteikti ir, lai vairāk klātienē redzētu.

I: Protams.

R: Vai, piemēram, kaut vai Nacionālajā Teātrī to teātra izrādi vai to kino, nevis skolā noskatīties vienkārši, vienkārši ieslēdzot disku, bet aizbraucot uz Rīgu, uz "Splendid Palace", ieraugot arī to arhitektūru. Nu, tas ir daudz plašāk, ja, daudz dziļāk, mēs varam iekļaut arī mācību procesā tad tās tēmas par ko runāt, tās vēsturiskās vērtības.

I: Jā. Un kā Jūs praktizējat tās izvēlētas aktivitātes sasaistīt ar mācību saturu, kādās ir tās pieredzes, kā skolotāji strādā, kā jūs rosināt savus kolēģus?

R: Veidojot arī šīs programmas, es rakstu, paredzu šīs pirms pasākuma to posmu sagatavošanos un tad arī pēc pasākuma. Pirms pasākuma mēs parasti tad vai nu audzināšanas stundā, nu ar kuru jomu, protams, te visvairāk mums ir saistība ar latviešu valodu, ar literatūru, ar vēsturi, nu, ar kādām sociālajām zinībām, un tad skolotāji iekļauj kādus jautājumus, kādus uzdevumus, ja, tajā sagatavošanās fāzē. Piemēra pēc, tad, kad braucām uz Rīgu, uz "Splendid Palace" "Tēvs Nakts", tad tā sagatavošanās ir tāda, ka mēs apskatāmies, kas tā ir par vietu, noskaidrojam kaut nedaudz kaut ko vēsturisku par šo celtni, ja, kā es teicu, piemēram, par arhitektūru vai tamlīdzīgi, tad pēc šī pasākuma vienmēr tiek rakstītas atsauksmes, tādi īsie viedokļi, komentāri, un publikācijās mēs iekļaujam tiešos skolēnu komentārus un viedokļus. Un mākslinieki par to ir ļoti pateicīgi, jo, nu, tā ir viņiem tā atgriezeniskā saite, ko uzlabot vai kas ir tas, kas ir patīcis skolēniem, nu, kādā virzienā strādāt tālāk. Tā kā mums ir tāda pirms aktivitāte, pēc aktivitāte. Nu, cik tas ir vien iespējams, to tad tā cenšamies izdarīt.

I: Mhm. Un kā, par informācijas pieejamību dažādos kontekstos par pašu iniciatīvu, kā Jūs vērtējat, cik Jums ir pieejama informācija, cik daudz Jums izdodas noskaidrot kaut kādas neskaidrās lietas par finansējumu vai par organizēšanu, vai par, nu, nezinu, sadarbību ar māksliniekiem, vai citiem jautājumiem? Kā Jums liekas, vai tad, kad Jums ir kaut kādas neskaidrības, vai Jums ir kur vērsties? Jūs esat saņēmusi vienmēr atbildes vai varbūt ir kaut kādi jautājumi, kas tomēr paliek neskaidri un šķiet, ka tas ir skolas ziņā vai Jūsu ziņā, kā to atrisināt?

R: Tātad, kā jau es teicu, mūsu novadam ir izstrādāti, nu tādi noteikumi, kā šo projektu organizēt, kā īstenot un kāda dokumentācija ir jāsagatavo.

I: Mhm, kas strādāja pie tiem noteikumiem?

R: Izglītības pārvaldes speciālisti.

I: Mhm. Sadarbojās ar jums arī vai?

R: Teiksim tā, tā pati pirmā reize bija tāda bez īpašas sadarbības, protams, drīkstēja iesūtīt kādus jautājumus un ierosinājumus, bet, kamēr tas vēl bija pilnīgi svešs un jauns, tikmēr es domāju, maz ko skolas iesūtīja.

I: Nu, jā.

R: Bet pēc pirmā semestra gan bija šis izvērtējums, un atkal bija aicinājums iesūtīt priekšlikumus, un mēs esam pamainījuši arī dokumentācijā nedaudz, ja, lai tā sadarbība būtu veiksmīgāka, lai būtu vieglāk īstenot visas lietas, bet noteikti ir dažādi, kā teikt, krikumi, kaut kādi mīnusi, ko varētu vēl novērst, teiksim, mainīt, pilnveidot nākamajiem mācību gadiem.

I: Kas būtu varbūt tie priekšlikumi, ko jūs gribētu varbūt vai pašvaldībai ieteikt vai, nezinu, varbūt valsts līmenī, ko mainīt?

R: Viens būtu, teiksim, šī transportu līdzekļu atmaksa, jo šobrīd mums ir tāda sistēma, ja mēs vēlamies braukt ārpus pilsētas, uz kaut vai galvaspilsētu Rīgu, tad to mēs varam darīt ar vilcienu, un klases audzinātājs vai es kā koordinators tad nopērku šīs vilcienu biļetes par savu naudu, un tad ir jāiesniedz iesniegums izglītības pārvaldei, klāt pievienojot biļeti, un tad izglītības pārvalde pārskaita uz konkrētās personas kontu šo te summu. Nu, tad, protams, tas ir viens no variantiem, ka tā var, bet, iedomājoties, ja mums, piemēram, vienā reizē brauc kaut vai trīs klases uz Rīgu un tie būtu kaut kādi sešdesmit, septiņdesmit, piemēram, skolēnu.

I: Pamatīgs ieguldījums ir, nu, jā.

R: Tad par biļešu, jā, to skaitu tā ir milzīga summa. Mēs rosinājām arī izglītības pārvaldei, bija mans priekšlikums, teiksim, noslēgt kādu līgumu, teiksim, ar Latvijas Dzelzceļu, un, ka ir iespēja pārskaitīt, ja, ar rēķinu, nevis, ka pašiem pedagogiem vai koordinatoram būtu jāmaksā šī summa. Atbilde bija tāda, ka tiek risināt, ir kaut kādas sarunas vai vēstules bijušas, bet, nu, šajā semestrī vēl pagaidām nekas nav mainījies.

I: Pagaidām nav, mhm.

R: Sistēma mums vēl saglabājas. Tā kā, es domāju, varbūt ir skolas, kuras neizvēlas kaut kur doties ārpus skolas tikai tādēļ, ka varbūt ir šīs problēmas ar transporta samaksām. Ar ceļa izdevumiem, respektīvi.

I: Un tie transporta, tie ceļa izdevumi, nu, droši vien, veido pietiekami lielu daļu no visas tās summas, kas ir pasākumam veltīta.

R: Jā.

I: Un kā Jūs tur menedžējat to balansu, starp to, teiksim, biļetes cenu un transporta izmaksām, to vairāki jūsu kolēģi arī min kā problēmu, liels finansējuma apjoms aiziet uz transporta izmaksām. Un līdzīgi kā Jūs stāstāt, arī saka, ka, ja kādreiz varbūt izmantoja autobusu, tad tagad atgriežas pie sabiedriskā transporta pakalpojumiem. Kā Jums šis aspekts?

R: Nu, jā, tāpēc es saku, ka tā ir tā viena problēma, kas varētu, nu, ietekmēt, ja, to izvēli, un tāpēc mēs plānojam pāris tādus izbraukumus, bet lielākoties visi pasākumi notika mūsu pilsētā vai skolā.

I: Vai skolā, mhm.

R: Jā. Un, nu, otrs vēl tāds aspekts, tieši tā valstiski skatoties, valsts mērogā domājot, nu, protams, ka tagad tas vidējais ir tie septiņi eiro uz skolēnu, bet, manuprāt, ka tas nav īsti korekti, ja, nu, teiksim, ja

mēs gribam uz to Rīgu aizbraukt, tad mums vajag teātri biļeti, gan ceļa izdevumi, bet rīdzinieki, lielo pilsētu skolēni šo pakalpojumu var izmantot daudz, kā saka, plašāk, viņiem tās ceļa naudas nav jāmaksā. Varbūt kaut kā mēģināt diferencēt tos finanšu līdzekļus.

I: Jā, skaidrs. Un vēl par to informētību, par "Skolas somas" iniciatīvu, no kurienes Jūs tad visvairāk to informāciju saņemat savam darbam, kas Jums ir tas galvenais avots, kas Jums, nu, vārdu sakot, ir tas pamats, kas Jums ļauj strādāt, kas Jums kaut kādas vadošās direktīvas kaut kā noziņo?

R: Tātad, regulāri skatos interneta vietnē, kur ir šis piedāvājums tieši "Latvijas skolas somai", arī tās publikācijas, pēc tām vadāmiem un skatāmiem, kas tad notiek visā valstī un citās skolās, kas ir tie veiksmīgākie piemēri, noteikti arī no tā ietekmējamies, un noteikti arī sadarbojoties ar izglītības pārvaldes speciālisti, kura ir atbildīga par šo projektu, viņa arī iesūta jaunāko, aktuālāko informāciju, kas notiek. Un, protams, saņemam visu to informāciju, kas ir no Aijas Tūnas, tie regulārie pārsūtījumi, tā kā mēs esam par to regulāri informēti, jā.

I: Kā Jums kopumā liekas, vai izdodas kopumā skolai veidot arī atgriezenisko saiti ar pilsētu, ar sabiedrību kopumā? Vai cilvēki uzzina, ka ir šāda "Skolas somas" iniciatīva, ka bērniem ir iespēja tagad vairāk redzēt, vairāk pieredzēt kultūras notikumus, kā Jūs komunicējat, kā Jūs to mēģināt, vai popularizējat šo, kāda Jums tā pieredze?

R: Nu, skolā, kā jau es teicu, mums ir publikācija, mums ir speciāla mājas lapā sadaļa, tad par visiem pasākumiem mums ir publikācija, tieši tāpat novadā izglītības pārvaldes mājas lapā arī ir sadaļa "Latvijas skolas soma", un tur arī ir visu novada skolu iepriekšējo pasākumu publikācijas. Tātad, tās ir vietnes, kas ir pieejamas jebkuram. Skolā vecāku sapulcēs informējam par visām aktivitātēm, kas ir noticis un kas ir ielānots kalendārā. Nu, tā. Vai, teiksim, pašā pilsētā mēs apstādinātu jebkuru cilvēku un pajautātu, vai jūs zinātu par tādām aktivitātēm, es domāju, ka vecāki, kuru bērni mācās skolā, tie zinātu, vai pārējā sabiedrības daļa, grūti atbildēt.

I: Grūti pateikt, nu, jā, jo, ja tā informācija mājaslapā, tad tas atkarīgs, kurš tai mājaslapā ieiet. Tā ir. Par vecākiem Jūs pieminējāt. Vai ir vēl kaut kādi aspekti, kā Jūs ar vecākiem sadarbojaties? Vai pie pasākuma izvēles vai diskutējat par tiem transportiem? Vecāku sapulce ir tā satikšanās vieta, bet vai ir tā vecāku iesaiste, nezinu, kādas ir tās iesaistes formas, vai vecāki vienkārši tagad pieņem, ka tas tagad notiek tā un āmen.

R: Lielākoties noteikti, kā es teicu, mēs kolektīvā ar audzinātājiem vienojamies par šo aktivitāti, arī vadības grupā es piedāvāju. Es esmu tā, kas izvēlas vairākus piedāvājumus un tad dodos arī pie skolas vadības, un jautāju par, kā saka, viņu vēlmēm un kuru ideju atbalstīt. Tātad, tā vienošanās ir tādā līmenī. Nu, ar vecākiem mazāk. Varbūt tā ir atsevišķa klase, kur vecāks izsaka kādu iniciatīvu, un tad caur klases audzinātāju tā doma atnāk pie manis, ja, tā ideja, bet vecāki ir mazāk vēl šobrīd iesaistīti.

I: Nu, jā, tas jautājums arī tāpēc, ka, veicot arī pirms iniciatīvas pētījumu, tādi drosmīgākie skolotāji vai pat skolu direktori arī norādīja, ka nu ir no vecāku puses arī dažkārt satopama arī tāda izteikta, nu, pat kategoriska nevēlēšanās, ka bērni tiek vesti uz kultūras pasākumiem, uztverot to kā lieku, nevajadzīgu papildus, nu, nezinu, vārdu sakot, ar tādu negatīvu novērtējumu raksturojamu lietu, un tagad es domāju, klausoties Jūsos, kā tas ir šobrīd, ja, vai, nu, tas tā smieklīgi droši vien skan, bet vai ir vecāki, kas tagad iznāk, ka nu gribi vai negribi tam bērnam jābrauc ir uz to notikumu vai jāskatās tas notikums, un kā tas ir. Jā, nezinu.

R: Nav bijusi mums tāda, kā teikt, negatīva pieredze, ka vecāki protestētu vai iebilstu kaut kādā veidā pret kultūras pasākumiem, jo mēs esam ģimnāzija, un kulturāls cilvēks ir viens no mērķiem, kā saka, viens no uzdevumiem, šo jauno inteliģenci veidot un izbaudīt kultūras pasākumus. Tā kā nav bijusi tāda iebilde no vecāku puses.

I: Tad es te vēl tādu provokatīvu jautājumu Jums par arī kādas skolas pieredzi, ka vecāki ir sašutuši par to, ka tagad nav iespējams tas vecāku līdzmaksājums un ka it kā iznāk, ka tas, nu, braucienu skaits pat ir

mazāks nekā tas ir bijis kādreiz, tieši tāpēc, ka, nu, tagad ir tas “Skolas somas” finansējums un tad it kā vairs nav iespējams tos pašu finansētos braucienus rīkot un tam līdzīgi. Kā Jums – vai šāda diskusija ir bijusi vai nav bijusi?

R: Nav gan mums tā par to nācies vēl runāt, jo es saku, mums ir tās tikai tādas pāris reizes, kad mēs esam pirmajā semestrī bijuši uz Rīgu, saistībā ar teātri un ar to kino apmeklējumu, tā kā nē. Ir papildus, kā saka, dienas, kad klases audzinātājs ar savu klasi dodas kādā mācību ekskursijā, un tas ir kaut kas cits.

I: Tas ir kaut kas cits, nu, jā. Jo tas..

R: Mēs sakām – tas nav papildus, tas ir mācību procesa ietvaros

I: Mhm. Un tās brīvā laika pavadīšanas lietas jau var īstenot jebkurā laikā.

R: To var darīt jebkurā laikā pēc stundām un brīvdienās, un jā, tā kā mums nav bijusi šāda problēma vēl pagaidām vismaz.

I: Un tagad “Skolas somas” iniciatīvas ietvaros, vai ir bijušas kādas varbūt ar kultūras un mākslas organizācijām vai radošajiem cilvēkiem, vai ir kaut kāda tāda aktīvāka komunikācija bijusi vai vienkārši, nu, tagad ir tas pasākums, un viņi ir un aizbrauc, nu, nezinu, nu jau jautājums, vai ir tur kaut kāda sadarbība ir aktivizējusies vai tur īsti nekādu tādu izmaiņu nav? Nu, tas jautājums tāds, vai Jūs arī tos māksliniekus kaut kā papildus iesaistāt varbūt tajā izglītības saturā, vai kā?

R: Ja tā ir, piemēram, koncertlekcija, tad jau nē, bet, nu, piemēram, ko mēs esam aicinājuši un jau otrreiz aicināsim, tāda stāstniece Līga Reitere no Ventspils, mums tā skaitās kā mācību stunda. Ja nerunā kaut ko ārpus mācību procesa, bet viņa runā par, teiksim, to tieši, kas ir mācību process, tikai to nepasniedz skolotājs.

I: Skolotājs, jā.

R: To dara cits cilvēks un viņa to vēl uzsver: “Jums šodien būs citādas, jums ir cits lektors priekšā”. Tā ir atkal tāda vērtīga pieredze, ja, savstarpēji, ka mēs ieraugām, kā vienu un to pašu tēmu var pasniegt cits cilvēks no malas.

I: Dažāds, jā. Un tā ir brīnišķīga pieredze, nu, jā. Tad par finansējuma apguvi un sadali. Kā kopumā tad jūs tur tikāt galā ar to, jo, nu, protams, arī tas, tie septiņi eiro, tas ir nu, tā kā, fiziski izklausās maz uz vienu cilvēku, kāda tad ir tā Jūsu stratēģija, kā Jūs dalāt, pārdalāt, kā mēģināt tikt ar to salīdzinoši nelielo summu galā.

R: Neteiksim tā, ka es izrēķinu, ka vidēji tagad katrai klasei un katram skolēnam ir tie septiņi eiro, tā tas nav. Un, tā kā šis projekts ir tāds ilgtermiņa projekts, ka tie nebija tikai tie pirmie četri mēneši, un tagad ir atkal otrais semestris, un, iespējams, būs tālāk arī nākamajos gados, tad vienkārši to līdzsvaru meklēt, nu, pirmajā semestrī. Varbūt dažām klasēm tiek vairāk, kādai klasei mazāk, un tad atkal tajā otrajā semestrī mēģināt izlīdzināt. Tiem, kuriem bija varbūt to pasākumu mazāk pirmajā, tagad otrajā semestrī nodrošināt, lai gada, mācību gada laikā izlīdzinātos kā daudz maz vienādi vai pēc skaita ir līdzīgi tie pasākumi kā vieniem, tā otriem. Lai kāda klase vai kādu klašu grupa nesaņemtu, nu, tagad ļoti daudz to piedāvājumu, un kādam varbūt ir tikai viens. Ja, tā kā to es tagad mēģinu starp abiem semestriem sabalansēt. Otrs veids ir tāds, ka ne tik daudz aicināt māksliniekus, ka tiek maksāts par katru skolēnu, nu, respektīvi, par biļeti, ja, piemēram, par ieejas biļeti, bet ka ir šīs kopējās summas par pasākumu.

I: Par pasākumu, mhm.

R: Un tad var piedalīties pēc iespējas lielāks skolēnu skaits.

I: Jā, tad ir kaut kāda summa, kas ir gabalā par notikumu, vai ne? Un tad neatkarīgi no tā. Nu jā, un laikam man liekas, ka galvenās lietas mēs esam izrunājušas. Nu, tādi, varbūt vispārēji, ko es nepajautāju vēl, vai

ir kaut kādi ieteikumi? Jums gan jau bija kaut kādi komentāri, bet varbūt vēl noslēgumā – kādi būtu ieteikumi, nu, ko varbūt vajadzētu vēl uzlabot, un lai Jums vieglāk būtu strādāt, un lai efektīgāk sasniegtu to mērķi.

R: Šobrīd man pat tādu īstu ieteikumu nav, jo man šķiet, ka, tā kā mums tā sistēma novadā ir iestrādāta, ka pagaidām tas ir tā pieņemami un saprotami, un šis otrais semestris ir jau daudz vieglāks un veiksmīgāks, arī visas dokumentācijas sakārtošanas ziņā, jo pagājušajā gadā tas bija pirmo reizi, nu, šāds projekts. Teiksim, ka es to koordinēju skolā.

I: Protams.

R: Tā kā ar katru to nākamo reizi kļūst aizvien vieglāk. Tā kā es nezinu, šobrīd tādu īsti ieteikumu nav. Ja varētu variēt to, kas dzīvo ārpus lielām pilsētām, varbūt tā summa būtu nedaudz lielāka proporcionāli, un otrs, ja būtu iespējams atvieglot, ka skolotājiem nav jāpērk pašam par savu naudu tās biļetes, ja. Ar tiem ceļa izdevumiem noteikti kaut ko tur pamainīt.

I: Jā, tas būtu tikai saprotami. Viena lietiņa, ko es skatos, ko es vēl nepaprasīju, tad, kad Jūs izvēlaties to saturu, kā ir ar priekšmetu skolotājiem? Vai priekšmetu skolotājiem, nu, katram jau saturā ir, teiksim, kaut, nu, tāpat literatūras vai vēstures, vai kulturoloģijas šobrīd, kad, nu, ir kaut kādi notikumi vai lietas, vai ko vajadzētu redzēt. Vai skolotāji aktīvi nāk ar kaut kādu interesi, ka viņiem ir temats un ka tur, lūk, būtu labi kaut ko redzēt. Vai otrādi tomēr ir, Jūs skatāties no tā piedāvājuma, kas ir, un tad saskaņojat.

R: Nu, šobrīd tā, ka no piedāvājuma un tad saskaņojam. Jā, bet nākotnē noteikti varētu darīt arī tā. Jo tas piedāvājums ir visiem skolotājiem apskatāms un redzams, un, plānojot tālāk uz priekšu, nu, teiksim, es tagad domāju par nākamo mācību gadu, ja, tad jau ir vieglāk saprast, kas mums ir bijis, kādā veidā tas darbojas, un tad kurā mēnesī ko piesaistīt. Jā. Tā kā varētu būt arī tā, bet šobrīd jā. Šobrīd tā ir vairāk, kā saka, mana un klases audzinātāja iniciatīva, un tad mēs vienojamies, sadarbojamies. Bet veiksmīgāk droši vien tas varētu būt, sasaistot ar konkrētu mācību priekšmetu. Tāds viens piemērs atkal - no muzeja apmeklējuma par 1905. gadu, un tad es meklēju, nu, kurai klasei tas būtu visnepieciešamākais šobrīd, ja. Un tad mēs izvēlējamies, vai nu tā ir 9. klase, kurai ir eksāmens vēsturē, ja.

I: Jā.

R: Nu, ka tas būtu kā tāds atbalsta materiāls un emociju ziņā pieredze uzkrāta, ko varētu izmantot, vai atkal kurai klasei tas ir tieši vēsturē pēc mācību programmas, ja, paredzēts. Nu, tā kā tā saruna, tā diskusija jau notiek.

I: Nu, jā. Nu, Jums jau arī tāds apmēram priekšstats ir par to, ko māca, kā māca, kurā vietā, un tad tā kā skolā pati strādājat. Nu, labi, nu, es nezinu, man liekas, ka mēs esam izrunājušas visu. Vai ir kaut kas vēl varbūt noslēgumā, ko gribat nodot vēlējumā Aijas iniciatīvas īstenotājiem?

R: Nu, es saku, iniciatīva ir brīnišķīga, ir iespēja daudzveidīgi piedzīvot šos kultūras pasākumus, un skolēni tādā ziņā ir tikai un vienīgi ieguvēji. Droši vien ir jāiesaista vēl vairāk varbūt gan skolēni, gan, kā Jūs arī teicāt, arī vecāki, ja, lai tas būtu vēl produktīvāk. Bet pašiem projekta veidotājiem es saku vēlreiz paldies par iespēju!

I: Par iespēju.

R: Mēs saskatām tikai pozitīvas lietas, jā, jo skolēni piedzīvo, un piedzīvo daudz.

I: Vēl man ienāca prātā, vai, kā lai saka, skolēni uzdrošinās varbūt pateikt, kas ir tās lietas, kas viņiem specifiski tieši interesē un kas varbūt varētu būt pārsteigums skolotājiem, ka viņiem tas ir vajadzīgs, vai, Jūsos klausoties, drusciņ liekas, ka tas ir tāds skolas izglītības politikas tāds jautājums, un arī tas lēmums, vai skolēniem būtu kaut kas tāds specifiski viņu interesēm vajadzīgs? Kā tas būtu, jūs atbalstītu? Viņi nāktu pie Jums ar to ierosinājumu, ka vai to var par "Skolas somas" finansēm?

R:Jā, jo es, piemēram, pati šodien runāju ar savu audzināmo klasi, un viņi arī tā teica, jo mēs vienmēr to atgriezenisko saiti saņemam no skolēniem par katru pasākumu, ja, tas ir tā pilnīgi regulāri. Un tad jau viņi arī pauž, vai tādu mākslinieku aicināt vai neaicināt, vai tas būtu interesanti vai neinteresanti. Un, uzklausot viņus, jā, atkal var plānot nākamajam posmam tas, ko viņi vēlas, kāda ir tā viņu iniciatīvu. Tā kā viņi nebaidās izteikt savas domas.

I:Nu, ļoti jauki! Nu, paldies liels tiešām piektdienas pēcpusdienā, ka atradāt tomēr laiku un tik, tik. Nu, skaips Jums arī tagad būs pa rokai, tagad varēs arī citiem gadījumiem varbūt īstenot. Liels paldies, un tad, kad pētījuma atskaite būs gatava, tad būs jau publiski pieejams “Skolas somas” mājaslapā, un paldies, ka dalījāties savā pieredzē.

I:Varbūt, ja vēl vienu.

I:Jā, droši.

R:Vienu ideju. Tā kā šobrīd tas ir sadalīts, nu, tātad, uz semestri tie septiņi eiro vienā semestrī un septiņi eiro otrā semestrī, un jau pagājušajā semestrī man bija tāda doma, ka varbūt, ja tas būtu, es, protams, saprotu, ka plānā budžets ir, kā saka, kalendārais gads, bet, ja būtu tāda iespēja, teiksim, uz mācību gadu piešķirt šos 14 eiro, nedomājot pirmais semestris, otrais semestris, ka tas varētu būt vēl kā tāds atvieglinājums un veiksmīgāks piemērs, lai varētu skolēni izbaudīt kādus kultūras pasākumus kaut kur attālāk.

I:Nu, jā, varētu pārbīdīt, vai ne?

R: Aizbraukt, piemēram, uz Daugavpili, aizbraukt, nezinu, kaut vai Liepāju uz kādu teātra izrādi vai vēl kaut kur, tātad, tie 14 eiro būtu tādi, ka mēs varam gan to teātra biļeti nopirkt.

I: Jā.

R:Gan arī transportu.

I: Nu, jā, un tad, vai ne.

R:Bet tas ierobežojums tomēr tā vidēji, ja, tie septiņi eiro kaut kur tā attālāk, ja, tad tas tomēr ierobežo, jā, tā doma bija, ko es gribēju pateikt.

I:, Jā, ļoti labi, jā, jo tad tas tiešām būtu arī kaut kāds risinājums, uz to noteikto laika posmu finansējums lielāks pieejams.

R:Jā, jā, un tad brīvāk skola pati var operēt ar to summu un plānot.

I:Jā, labi, liels paldies vēl par šo piezīmi. Labi, nu, paldies, paldies, un uz redzēšanos droši vien tad.

R:Lai mums izdodas!

I: Lai mums izdodas, tieši tā! Labi, atā!

R:Visu labu!

Intervētājs: Anda Laķe

Respondents: Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas direktore, kulturoloģijas skolotāja.

Intervijas norises vieta: Latvijas Kultūras akadēmija

Intervijas sākuma laiks: 13:00

Intervijas beigu laiks: 14:00

Intervētājs: Vai Jūs būtu ar mieru piedalīties intervijā? Intervijas laiks apmēram 40 - 45 minūtes.

Respondents: Jā.

I: Es mazliet paskaidrošu arī intervijā anonimitātes garantiju veidu. No vienas puses mēs garantējam Jūsu anonimiāti tādā ziņā, ka pētījuma atskaitē mēs neatsauksimies uz Jūsu vārdu uzvārdu un konkrētu skolu, kuru Jūs pārstāvat, bet, protams, ka tas stāstītais un tā pieredze var, ja kādam ļoti interesē, arī rast iespēju "izsekot" kurš ir to teicis, vai Jums pietiek šādi ar anonimitātes garantiju vai kaut kā citādi mēs vel vienojamies?

R: Jā.

I: Vai varat precizēt savas profesionālās darbības saikni ar Latvijas skolas somas projektu ar šo iniciatīvu kādā veidā Jūsu profesionālā darbība paredz sasaisti ar šo iniciatīvu.

R: Jā, es esmu Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas direktore un tāpat kā visām Latvijas skolām mēs esam iesaistījušies šajās skolas somas aktivitātēs un līdz ar to pārraudzība, atbildība par finansu līdzekļu izmantošanu "Skolas somas" darbībās ir mana atbildība.

I: Sākšu varbūt ar tādu ļoti plašu jautājumu - kā Jūs vispār vērtējat šīs iniciatīvas un projekta līdzšinējo attīstību kā ir izdevies tos mērķus sasniegt un kā viss rit un kādi ir kopējie plusi un mīnusi.

R: Ļoti gaidījām šādu iespēju no valsts saņemt skolēniem finansējumu dažādu mācību aktivitāšu realizēšanai, kas ir it kā ārpus skolas ikdienas mācību stundas, jo mēs arī līdz šim mēģinājām kaut ko tādu darīt, bet tad mēs meklējām vai nu vecāku finansējumu vai skolas finansējumu, tātad pirmais, kas tas ir, tas dod iespēju par valsts līdzekļiem papildus mācību vielai dažādas aktivitātes bērniem realizēt. Mums bija daudzas vēlmes, kuras pateicoties šīm "Skolas somas" aktivitātēm ļoti mērķtiecīgi varam realizēt, atbalsta skolas iespēju bagātināt mācību procesu.

I: Un, ja vērtē konkrēti Jūsu skolas pieredzi tieši šī mācība gada laikā, pirmās gada puses laikā, kas ir palīdzējis iniciatīvas īstenošanas procesā un kas pietrūcis vai kas traucējis, kas bremzējis.

R: Palīdzēja...

I: Nu kas atviegloja..., jo tā tomēr ir jauna iniciatīva ar savām tādām likumdošanas normām tomēr.

R: Mēs secinājām, ka kopumā nav pietiekoši daudz informācijas par iespējām un, mēs secinājām, ka "Skolas somas" tāda veiksmē vislielākā mērā ir atkarīga no tiem tieši no mācību priekšmetu skolotāju un audzinātāju informētības, iespējas atrast informāciju. Sākumā mums šķita, ka būs ļoti sarežģīti visa tā izvēle, atskaites formas...viņas, protams, ir ļoti birokrātiski daudz, bet tajā mirklī, kad mēs sapratām, ka tas mūs tik ļoti neierobežo un īstenībā mēs varam gandrīz visas savas vēlmes realizēt, tad tas process un izpratne arī priekšmetu skolotājiem atviegloja gandrīz neierobežoti šo izvēli. Pietrūka, mēs savstarpēji parunājām par to, kas ir par maz. Par maz ir informētības par tām iespējām. Sākumā, es atceros, ka es pētīju to lielo tabulu, kas bija, bet nu jau tas bija gandrīz gadu atpakaļ, iepriekšējā vasarā kādas būs

iespējas. Tad trūkst kaut kādu tādu, nezinu, ļoti īsu, ātru informāciju - o! kaut kas jauns parādīties un sagrupētas pa tām dažādām jomām vai arī mēs nemākam atrast. Varbūt ir, bet mēs nemākam atrast.

I: Tomēr tā sajūta, ka tā informācija...un tieši par saturu, ja?

R: Jā. Par tām iespējām, lai nav sarežģīti meklēt, ka varētu būt kaut kāda vienkāršota vietne, kur būtu zinātne un hops apakšā attiecībā uz zinātniskajām aktivitātēm tāda, tāda un tāda iespēja. Māksla - tāda iespēja. Pa priekšmetiem vai pa lielajām jomām varbūt, jo tagad jaunais saturs ir par jomām. Tāda vietne vai kabata kaut kur internetā vai kur, kur uzspiež vai pat...nu jā, tā kā bija jau klašu grupas orientieris uz kuriem septiņi deviņi vai viens seši kaut kāda ievirze, bet jau kaut kāda viena vietne, kur interesējošā jomā mēs uzreiz varam dabūt tās iespējas, jo pagaidām tas ir - vienai skolai laba pieredze, mēs uzzinām, kāds kolēģis no kāda uzzina, tad paši meklē un tad izplatām citiem. Visvairāk tagad tas ir tā savstarpējā pieredze kaut ko labu, kas ir dabūjis, kāda klase, piemēram, ir aizbraukusi, o! izstāsta otram audzinātājam o! mēs pieliksim kaut ko citu klāt un arī paņemsim kaut ko tādu. Pašlaik tas ir tāds, labā savstarpējā pieredze.

I: Pieredzes tāda dalīšanās. Bet sākotnēji, atbildes sākumā Jūs teicāt, ka, protams, ka ir daudz birokrātisku lietu, dokumentu kārtošānu. Vai var varbūt detalizētāk mazlietiņ, kur tieši, kurā posmā, kas ir tās lietas, kas rada sajūtu, ka ir tas birokrātiskais slogs?

R: Ļoti tas ir tas lielais mīnuss, ko mēs ar vietnieci pārrunājam, iepirkums, piemēram, uz transportu, es zinu, ka karjeras projektā tas ir īpaši, par "Skolas somu" es tik daudz neesmu, bet transports, piemēram, un tad tas lielais mīnuss tas ar absolūti lielo izsaukuma zīmi mīnuss, šo projektu "Skolas somu" kā karjeras, gan kā talantu attīstības projektu ir uztvēruši kā iespēju pelnīt, un tās summas, kas ir pavairojušās pēc šo projektu atklāšanas, piemēram, transporta izdevumiem no 180 līdz burtiski pāri pa 300 eiro, aizbraukšana līdz Rīgai, tas ir neaptverami! Vai arī, piemēram, tikko nesen mums par "Skolas somu" zvina kāda no kārtējām koncertu apvienībām, ka bērniem uz vietas divu cilvēku koncerts ar vienu komentētāju, kurš kaut ko pastāsta plus cilvēks, kurš uzliek fona informāciju, kuru, es nesaprotu kāpēc tas komentētājs nevar to fona informāciju datorā uzlikt, septiņi eiro no bērna klases zālē pat bez transporta. Tas ir pus gada finansējums. Man tas neliekas adekvāti un arī, es domāju daudzi tie piedāvājumi, viņi orientējas uz to, kā pelnīt tieši caur projektu, nevis tas lielais mērķis, kas bija skolēniem pēc iespējas dot daudzveidīgāku iespēju. Un tad ir tā, mums ir jāklūst par tiem ekonomistiem, kuri no tiem atsijā tās uzpūstās un neadekvātās naudas, kur mēs neesam kompetenti, mēs diez vai varam novērtēt cik tas maksā, bet lai paši.

I: Labi, turpināsim tad par to, kā tie kas ir iesaistīti piedāvājuma veidošanā mākslīgi mēģina uzskrūvēt cenas un varbūt arī nu par, ne tik vērtīgu piedāvājumu paprasīt lielas naudas, man liekas tur bija tas piemērs par to koncertu par 7 eiro ar to mazo komentāru, ja, varbūt kaut kur tur. Tātad par tiem mīnusiem ja, tur par tām birokrātijas lietām. Mazlietiņ detaljās pastāstiet, neskatoties uz to, ka Jūs jau minējāt, ka attiecībā uz satura izvēli būtu, labi, ja būtu kāda vietne, viena vietne, kur tiek jaunami ievietoti un varbūt rekomendācijas un anotācijas, bet varbūt vel detalizētāk kā Jūsu skolā notiek satura izvēle. Kas to dara un kādas ir varbūt citas problēmas, kas nav pieminētas, kādi ir galvenie kritēriji, kas pieņem lēmumus par konkrētās aktivitātes izvēli, par šo.

R: Jā, jā, labi. "Skolas somas" tās aktivitātes izvēli varētu sagrupēt vairākās tādās grupās. Viens ir kaut kas, kas saistīts ar visas skolas kopīgajām lietām, nu, piemēram, valsts svētkiem tuvojoties, kādu aktivitāti kopīgi visa skola grib vai kāds izcils piedāvājums, kaut kas jauns, kāda jauna kino filma parādās un mums ir iespēja uz viņu aiziet, uz šādu aktivitāti. Otra lieta, ka tas ir cieši un ļoti cieši sasaistīts ar mācību priekšmetu un mums ir tāda laba pieredze, ka skolotāji gan mājturībā, gan mākslā, gan fizikā ļoti mērķtiecīgi ar savu priekšmetu sasaistot, kas mums šķiet vispār tas būtu ideālais gandrīz variants. Tātad izveidojot gan darba lapas, gan saliekot ar priekšmetu, pēc tam pēctecīgi, piemēram, mājturībā speciāli bērni to ko viņi apguva muzejā viņi pēc tam stundā taīsa gatavus produktus, izstādes liek. Tas ir tad, kad priekšmetu skolotājs to izlaiž caur savu priekšmetu. Trešais, kad tas ir tiešām klases

audzinātājas kāda izvēle vai nu lai veidotu kādas vērtības klasē vai arī kā mums skolā tas ir saistīts ar karjeras ievirzi, kad viņi to mērķtiecīgi dara, tās klases kaut kādā ievirzē, kā mums, piemēram, vides klase, kad viņi dodas speciāli uz kādu vides aktivitāti, kas ir tieši sasaistīts vai sportisku aktivitāti kādu vai kādu tehnisku, ja kāds klasē...tātad vai nu skola kopumā izvēlas vai tas ir mācību priekšmets, tieši sasaistot ar priekšmetu, vai klases audzinātājs. Un tad vēl, man tikko ienāca prātā ir vēl arī tie lielie, kad pašvaldība redz, ka viņiem ir izdevīgi tādu piedāvājumu finansiāli efektīvāk, kad, piemēra, viņi var paņemt kādu filmu, kā tagad "Tēvs nakts" bija visā Kultūras namā bija izdalīts visām skolām, ka...mēģināju no kolēģes noskaidrot, es nevarēju atcerēties cik tā naudiņa bija, tiešām neliela, ap eiro, tad pilsēta mērķtiecīgi dod izvēli kuras klašu grupas, piemēram, mēs gribam sūtīt, piemēram, varbūt gatavojoties uz devītās klases kesāmenu mēs mērķtiecīgi sūtam devītās klases uz tādu. Tātad četrā veida šādas aktivitātes.

I: Kā ir ar skolēniem? Vai skolēni arī nāk ar iniciatīvu kādreiz?

R: Jā. Tad kad īpaši tas sasaistīts ar priekšmeta, ar klases audzinātāju, tad to izvēli, es domāju, viņi atrunā kopumā klasē vai arī, piemēram, to pašu labo filmu. Arī viņi ir informācijas atnesēji - skolēni. Viņi dzird, ka kāda skola kaut kur ir...tagad ir Facebook, viņiem pat nav vajadzīgs, ka tā ir Jelgavas skola, viņi uzzina no kādiem draugiem, ka tāda iespēja bija un tad mēs skatāmies, cik daudz naudiņa mums ir, kas tajā klasē...viņiem vēl jāvienojas, ka visa klase piekrīt tam, jo problēma ir tā, visefektīvāk ir tad, ja visa klase kopā to var izdarīt, jo tad arī tā atgriezeniskā saite ir iespējams vai nu stundā vai klases stundā, jo ja viņi sadalās pa dažādiem bērniem, tad tas rezultāts nebūs tik efektīvs, jo nevar to visu kopā atrunāt.

I: Jā, vēl par to esošo piedāvājumu, ja par to satura tematu vel, tad kā Jūs domājat, vai var just, ka kādā no tādām mākslas nozarēm vai kultūras jomām ir lielāks, pietiekamāks piedāvājums vai arī, nu teiksim kā zinātnē vai novada pētniecībā un kaut kur ir mazāks. Kā tas ir, varbūt ir kādi skolotāji, kuriem saviem priekšmetiem ir grūtāk izvēlēties vai par kādām tēmām grūtāk izvēlēties vai taisni otrādi, varbūt ir kāds satura bloks, ja tā var teikt, vai buķete, kas ir plašāks piedāvājums tādu salīdzinājumu ir iespējams veikt?

R: Tā kā mēs visu neesam izbaudījuši, bet esam meklējuši, tad mēs ar savu vietnieci, kura vairāk vai mazāk atbild, mēs secinājām, ka varēja plašāks un detalizētāks priekšmetu ievirze būt tieši šajās zinātnes jomās, dabaszinībās un tur, kaut gan mūsējie jau ir arī izmantojuši, mēs tiešām esam bijuši šādās aktivitātēs, piemēram, uz Baldones observatoriju tieši fizikā un vel tur bija komplekss vel kādā dabas objektā, tā kā esam. Viena klasīte atkal uz tādu ļoti kompleksu, izmantoja dažādu senu un jaunu mērinstrumentu izmantošanu, pēc tam darba lapās klasē. Tā kā ir arī iespēju, bet mums likās, ka saistībā ar eksaktajiem priekšmetiem varēja būt tāds, nu, tāds bagātāks.

I: Kā Jums liekas, vai tas piedāvājums nav, vai viņš nav pieejams, nav apkopots, varbūt par tām kultūras lietām vairāk apkopo, tur aktīvāki. Vai viņš nav?

R: Jā, piekrītam drīzāk tam, ka viņš varēja būt apkopots, jo iespējams viņš ir, vienkārši katru reizi tad ir jāzvanās, jāinteresējas un jāmeklē, ka nav tik viegli atrast. Mākslas un kultūras ļoti viegli atrast ir.

I: Un, ja analizē tādu to piedāvājumu pa klasēm, pa vecuma grupām, var kaut kā salīdzinoši, teiksim, labāks piedāvājums, sliktāks piedāvājums vai apmēram vienmērīgs?

R: Es nevarētu šādu tagad pateikt, jo mēs esam atraduši gan vidusskolēniem, gan...un dažreiz ir tā, ka tur uzrakstīts, ka vienai klašu grupai, bet īstenībā viņš tīri labi der arī lielākiem vai mazākiem. Tas atkal ir no tās pašas pieredzes, ko mēs esam dzirdējuši, tad izbauda kāds un tad saka, aha, tas derētu arī tam un kolēģi iesaka, ka tai tēmai arī derētu, jo viņu var pagriezt citādāk. Tā informētība aug no pieredzes. Tad kad vari dalīties pieredzē kā šo vēl var izmantot, to piedāvājumu.

I: Teiksim tā, informācijas apmaiņa par to saturu un par īstenotajām aktivitātēm starp skolām. Tāda arī notiek vai...Jūs stāstījāt, ka skolotāji apmainās bieži. Vai ir kaut kāds sistemātisks veids kā var apmainīties ar pieredzi vai tas ir tāds nejaušībā un varbūt privātos kontaktos balstīts?

R: Vairāk domāju, ka pašlaik tas ir nejausībā, jo mēs ar kolēģi runājām, cik daudz ir bijušas tādas vairāk vai mazāk konstruktīvas kaut kādas organizētas no pašvaldības vai no valsts, kur mūsējie piedalījušies, kaut kādas sanāksmes īstenībā nav, tikai informatīvā pēc tam kaut kāda atskaite jānodod, kur ir kontakts ar vadītājiem, viņi vairāk deliģē te uz skolām pašām, mums ir pilsētā tās jomu vai metodiskās apvienības, varētu būt, ka tur ir iespēja kādi satiekās tā var dalīties pieredzē, bet "Skolas somai" tieši veltītas - es neesmu dzirdējusi, ka tādas būtu bijušas.

I: Mhm, ka būtu kāda pieredzes apmaiņa. Un tad par tām izvēlētajām aktivitātēm un saikni ar mācību saturu. Mazlietiņ jau Jūs komentējāt par to izmantošanu darba lapās un, ka tas mērķtiecīgi tiek veidots. Varbūt tur vel kaut kas ir ko papildināms vai kādas konkrētas pieredzes kā to dara un kādas ir tās prakses varbūt tieši arī saiknē ar kultūras un mākslas tiem notikumiem, kur varbūt ne vienmēr bērni vai skolēni spēj interpretēt un izprast to nozīmi?

R: Jā, es visus nevarēju atcerēties, tāpēc, ka tas ir plaši. Mēs ļoti mērķtiecīgi izmantojām iespēju aizbraukt uz izstādi Latvijas simtgadei veltītu par Latvijas vēsturi, kur lielās vidusskolas klases mērķtiecīgi tika vestas, tiešām sasaistot ar mācību programmu par Latvijas vēsturi un skolotāja pēc tam, manuprāt, ne vienu stundu, bet pat vairākas stundas gatavojās tam un pēc tam vairākas nodarbības ir bijušas analizētas par to informāciju, kas ir bijusi lielajā izstādē izveidots, bija pat vēl doma, ka mēs gandrīz skolotājus gribam aizvest uz to izstādi un jā. Tālāk mēs izmantojam muzeja šīs te pedagoģijas nodarbības, kur mājturības skolotāji bija un tad uz nodarbību, kur pēc tam bērni kopā taisīja skolā pat kopā ar puiku mājturību taisīja koka zīmogus, apdrukāja materiālus, pēc tam sasaista to ar šūšanu, jo vai priekšautus vai, manuprāt, gāja runa ar priekšautu šūšanu, tad sasaista to ar etnogrāfiju un tām zīmēm, ko tur uzdrukā virsū, tātad veselu ciklu stundu spēj pakļaut tai vienai nodarbībai, lai pēc tam skolā strādātu un izmantotu to informāciju, manuprāt, tas ir visvērtīgākais. Tā stunda ir tieši sajūgta ar mācību priekšmetu, tad tam ir jēga un bērni novērtē to mācību informāciju, jo, vienkārši, kā mēs zinām, dažreiz aiziet izstādē izstaigā cauri un bērni labākajā gadījumā atceras muzeju, kurā bijuši, bet nevis to mācību informāciju.

I: Mhm, to ekspozīcijas ideju.

R: Jā., jo mums pašlaik ir tādi labi piemēri iesaistot to, ko es arī teicu, ka ar to, ka ar šo tehnisko virzienu, ka brauca uz Motoru muzeju plus šo mērinstrumentu nodarbību, ka viņi varēja reflektēt pēc tam un zināt, kur to visu izmantot arī pēc tam gan savā dzīvē, gan pēc tam mācību priekšmetos.

I: Mhm, un ja tagad vērtējat to pus gadu iniciatīvas, vai Jūs esat mēģinājuši apkopot tādā kvantitatīvā apjomā vai saturiski kā tas ir, vairāk vai citādāk, kā tas bija pirms tam, jo Jums skolā, cik es zinu, arī līdz šim ļoti aktīvi praktizēja šo ārpusskolas izglītības satura apguvi.

R: Es teiktu tā, ja senāk mēs tā tīri nevarējām izsekot, ka visi to ir dabūjuši, mums bija piemēram komplekss sociālajiem virzieniem viena aktivitāte, mēs noīrējām divus autobusus, visus vienā reizītē aizvedām uz to aktivitāti, lai pēc iespējas ekonomiskāk būtu. Tad tagad viņi ir daudz bagātāki un nevis tā, ka visai klašu grupai, piemēram 10. – 12. viena virziena aktivitāte, bet jau var piemērot viņas konkrēti pie 10. klases, pie 11. klases un, kā mēs ar kolēģi vienojāmies, mēs varējām izdarīt to, ko mēs bijām tā kā sapnī iecerējuši un nevarējām tā kā izdarīt materiālo apsvērumu dēļ. Īstenībā arī skolai ir iecere, ko viņi saturā grib saviem bērniem, tad šīs "Skolas somas" finansējums iedod iespēju, tikai jābūt tam redzējumam, ko grib.

I: Skolai jābūt pašai mērķiem. Tagad par informācijas pieejamību par pašu iniciatīvu. Par to kā finansējumu apgūt, par līdzmaksājumiem - var/nevar, kas ir iespējams, kas nav iespējams, kā kopumā Jūs vērtētu informācijas pieejamību, daudzumu, skaidrību par iniciatīvu? Ne tikai par saturu, bet par to pašu veidu.

R: No malas tā skatoties, kā skolas vadītājs, un kā mani kolēģi mēģināja to izprast, tas bija diezgan sarežģīts, ļoti informācijas pilns process, kur sākumā mēs ar tādu gandrīz šoku secinājām, ka nevarēs ar savu transportu piepalīdzēt, vai nevarēs piefinansēt vai vēl kaut ko, kas radīja sākumā tādu neticību, ka

tas ir jēgpilni. Tad laika gaitā, kad pārvana un precizē, kā saka, mēs neticam, ka tā nevar, jo mēs redzam loģiski, mēs pārvanam, precizējam, Izglītības pārvalde atkal kādam zvana, tad līdz šim tagad tas ir sakārtojies un mūsu tā sajūta ir tāda, ka var gandrīz visu.

I: Kas ir tie galvenie informācijas kanāli no kuriem saņemam informāciju par iniciatīvu un saturu?

R: Koordinatore pilsētā, un tad tālāk viņš kārto un skaidro to jautājumu, līdz atbild. Tīri gan par finansējumu, gan par to, ko drīkst un ko nedrīkst, tīri par tādām lietām.

I: Kā Jūs esat sapratuši to līdzfinansējuma iespējamību vai neiespējamību?

R: Mēs vai nu vedam ar savu transportu, ja tas ir ļoti dārgs pasākums. Mēs pašlaik neredzam, mums pašlaik neviens nav aizliedzis to darīt. Mēs ļoti ierobežojam vai praktiski vispār nepieļaujam iespējamību, ka tur klāt nāktu bērnu finansējums, tas jā, bet mums skolai ir savs transports un mums vēl ir arī cita projekta aktivitātes un tad mēs skatāmies, vai tās ir iespējams apvienot, vai nav iespējams, bet tur ir iespējamās divas aktivitātes, viena un otra, cenšamies arī to izmantot. No bērnu finansējuma izvairāmies.

I: Ir dzirdētas pieredzes, kur skolas ļoti kritiski vērtē to normu, ka nevar būt vecāku līdzfinansējums, jo ir arī vecāki protestējuši pret šādu veidu, jo ir daudzi vecāki, kuri labprāt līdzfinansētu kādu iniciatīvu un varbūt tas kaut kādas iespējas palielinātu...kā Jūsu skolā šo situāciju, vai ir bijusi diskusija par vecāku līdzfinansējuma nepieciešamību vai taisni otrādi - nevajadzību?

R: Kā es teicu jau iepriekš, mēs ļoti cenšamies, lai nebūtu šāda finansējuma no malas, bet, es varu no pieredzes teikt, ka mums ir divas tādas definīcijas skolā šīm mācību ekskursijām. Viena ir, ka viņa tiešām ir mācību, sasaistīta ar priekšmetiem skolā, tad viņai principā ir jābūt finansētai no valsts, no pašvaldības, no skolas fonda, ja tās ir un tā var notikt mācību procesa laikā. Bet ir iespēja, ka bērni saka - mēs negribam mācību, mēs gribam aizbraukt, nezina, aizbraukt ar visu klasi kopā pastaigāt pa jūras malu, vai vēl kaut kas tāds, tad tādām aktivitātēm, mēs sakām tā ir jūsu - vecāku vēlme ir viens nosacījums, viņš principā nevar notikt mācību laikā, jo tā nav mācība. Ja bērni atrod iespēju, es, piemēram, šīs "Skolas somas" savienojamību redzu, viņa paņem veselas dienas aktivitāti un "Skolas somā", kā jau normāli, bērns jau nevar četrus vai piecus muzejus pēc kārtas apmeklēt, bet viņš izmanto "Skolas somas" aktivitāti, tālāk vecāki saka, nu tad, ja skolotāja ir ar mieru, tad braucat gar jūras malu staigāt vai nobraukt pa kādu sniegotu kalniņu lejā..., ka tur varētu redzēt to piefinansējumu, bet mēs pašlaik tā baidāmies drusku, cenšamies izvairīties pagaidām no tāda finansējuma. Bet īstenībā tas būtu ļoti dabiski, jo bērniem būtu iespēja, piemēram, pēc ekskursijas aizbraukt un paēst pusdienas "Lido", bet mēs pašlaik to nevaram atļauties, jo tajā mašīnā parādīsies, ka viņi ar autobusu ir vesti uz "Lido", kas ir pilnīgi muļķīgi, kāpēc viņiem būtu jākāpj ārā, jābrauc ar transportu. vajadzētu izdomāt kā to izdarīt.

I: Kā kombinēt vai ne?

R: Jā, tas palīdzētu, bet es piekrītu, ka mācību aktivitātei ir jābūt mācību laikā un, ja viņi brauc izklaidēties, viņi to nedrīkst darīt mācību laikā.

I: Nu jā, bet praksē droši vien, kā tas Jūsu piemērs bija, ka diezgan grūti ir novilkt robežu, ja ir laikietilpīgs pasākums ar braucienu, tad mācību laiks un ne mācību laiks, jo īpaši ja ir tālāks kaut kur brauciens, ja Jūs brauktu uz Daugavpili...

R: Jā, mums ir bijis šis te gadījums, ka vecāki līdzfinansē tieši uz Daugavpili uz lielo Rotko muzeju, kad brauca, tad nebija iespējams ne no šīm naudām, ne no skolas nekādīgi dabūt, tas bija pašā "Skolas somas" sākumā.

I: Bet principā jau regulējums neliedz arī cita tipa aktivitātes īstenot, vai ne?

R: Jā, bet to liedz Izglītības likums, jo visam izglītības procesam ir jābūt bez vecāku it kā finansējuma, bet mēs esam atraduši vienu šādu risinājumu arī lai izietu no šīs situācijas. Tad, ja vecāki - klase vienojas un šo kopīgi ieziedoto naudiņu ieziedo skolas ziedojumu fondā vai lielajā kontā un tad maksājums tiek veikts no skolas. Šāds ir risinājums, mēs to esam izmantojuši pāris reizi, kad bērni uz ārzemēm brauc. Vecāki līdzfinansēja biļešu pirkšanu, bet viņas tika pirktas no skolas budžeta.

I: Vai tiek veidota kaut kāda atgriezeniskā saite ar sabiedrību, ar citām skolām vai pilsētas iedzīvotājiem? Ko Jūs esat darījuši skolas somas projekta ietvaros, vai ir kaut kāda šo Jūsu aktivitāšu komunikācijas politika vai principi? Vai Jūs to stāstāt kaut kur uz ārpusi ko Jūs darāt?

R: Pats "Skolas somas" projekts jau nosaka, ka tā aktivitāte ir akceptēta un legāli pieņemta tikai tad, kad par viņu sabiedrībā ir komunicēts. Mūsu skolēniem ir, manuprāt, divi nosacījumi - viņi veido pie skolas plakātu ar attēliem un aprakstiem ik pa laikam parādās pie sienām un otrs - viņi nevar šo aktivitāti par nobeigtu, kamēr nav skolas mājaslapā ielikts informatīvs ar bildēm un aprakstiem ziņojums. Un kad patin mājaslapu atpakaļ, precīzi var redzēt datumus, kad ir parādījušies šie raksti, jo tas ir tāds nosacījums.

I: Mhm, tam Jūs sekojat jā, stingri. Vai bērni paši arī neformāli komunicē, ir iespējams sekot sociālajos tīklos par to kopīgi piedzīvoto?

R: Facebook, Instagram, kad viņi atrodas tajās aktivitātēs, viņi liek šīs bildītes. Man gan ir Jums grūti atbildēt vai viņi liek to "Skolas somas" to mirklbirku vai vēl kaut ko, to mēs nevaram pateikt, bet to mēs varētu pat motivēt vairāk, jo bērniem uzreiz tie ātrie foto, kas parādās...skolotājas varētu mudināt vel vairāk. tad visi varētu ar to mirklbirku, piemēram, tikt klāt pie tās informācijas labāk.

I: Jā, jo es domāju vai skolēni un vecāki jūt, ka tas ir kaut kāds jauns finansējums un, ka tās ir jaunas iespējas un vai skolēni tikai pakalpojumu pieņem vai arī viņi zin to, ka ir tā "Skolas somas" iniciatīva un, ka ir tas finansējums.

R: Zina, grūti pateikt vai simtprocentīgi visi, bet zina, jo mums ir gada lielā sapulce un mēs informējam vecākus par šo "Skolas somas" aktivitāti un arī stāstījām par to principu, ka tās būs ļoti mērķtiecīgas aktivitātes, vairāk saistītas ar skolas mērķiem un skolotāju mērķiem, mazāk ar bērnu izklaidi, to mēs informējam, tā kā viņi zina.

I: Noslēgumā man tāds jautājums, daļēji jau tas ir atbildēts. Kā tiek veidota sadarbība ar skolēniem, ar vecākiem ar pašvaldības koordinatoru...vai Jums ir kas piebilstams par to sadarbību ar skolēniem "Skolas somas" ietvaros? Visā posmā - informēšanā, par to iniciatīvu, gan izvēlē, gan pēc tam kaut kādā atgriezeniskajā saitē, vai arī viss jau ir pateikts?

R: Es teikšu tā, ka ja skolā, es teikšu, ka mūsējā šī informācija ir pietiekama līdz pat katram skolēnam nogādāta. To es redzu tajā mirklī, kad klases pārstāvji atnāk un paprasa - cik mums vēl ir naudas, vai mēs varam atļauties to un to. Es kā piemēru varu pateikt, viņi ir izskaitļojuši, ka viņu aktivitāte pārsniedz tos pašus 14 eiro, viņi saka vai tas ir iespējams, viņi saka, ka ir gatavi piemaksāt, viņi tiešām rēķina līdz un tas man patīk. Vai mēs varam varbūt šogad iztērēt vairāk un nākamgad mazāk un mēs komunicējam no tāda ekonomikas viedokļa, lai viņi iztērētu gudri. Viņi nāk un pamato, tad mēs sakām, ka Jums tad varbūt nevajag tik mazu, viņi saka nē, bet Jūs redzat mēs varam aizbraukt līdz Daugavpili un mums tur vēl ir pa nakti jāpaliek, viņi ir izdomājuši kā to var izdarīt un mums vēl tas muzejs un tas un šī aktivitāte mums kopā sanāk 15.70 eiro. Man tas ļoti patīk, ka viņi zina un pamato, ka izmantos to un to, citādāk būs otrreiz jābrauc līdz turieni un tas ir tālu un atkal būs transports. Es domāju, ja bērnus iesaista tajā, viņi vēl attīstās un viņi izrēķina, kā viņi gudrāk to var sasniegt. Tad mēs deliģējam šo devīto klasīti, piemēram, uz kino "Tēvs nakts", kas saistīts bija ar šo vēstures eksāmenu. Tā kā es domāju. jo bērnus vairāk iesaista, jo mērķtiecīgāk un no bērnu puses motivētākas būs tās aktivitātes.

I: Jā, viņi jau jūtas paši tādi, kas uzņemas atbildību. Kā ir ar vecākiem, kuros brīžos tā saikne parādās iniciatīvas kontekstā?

R: Varbūt tad, kad jūt, ka nepietiks tās naudas, tad ir gatavi komunicēt par to, ka ir gatavi kādu piemaksāšanu veikt vai kā, bet mums vienmēr atduras pret cilvēktiesību un līdztiesības principa, ka klasē kāds varbūt nevar un mēs atgriežamies pie tā, ka tā naudiņa, piemēram, tiek iemaksāta, tad viņai ir jāvar tikt dalītai uz visiem bērniem, jo no visiem nevar pieprasīt to naudu. Tā nav vienkārša.

I: Tā vecāku iesaiste ir klašu grupās līdzīga vai tur kaut kā atšķiras mazākām klasēm un vecākām klasēm un arī attiecībā uz to saturu, vai nav kādreiz bijuši kādi komentāri vecāku sapulcēs vai neapmierinātība ar izvēli vai otrādi?

R: Ir bijis, bet viņi ir tādi emocionāli. Aizbraucāt uz Līgatni, tad kāpēc neiegājāt tur un tur. Ja ir iepļānots maršruts, tad acīmredzot bija jānokļūst līdz tumsai atpakaļ un visu fiziski nevar, bet viņi tomēr vienojas klasē, viņiem ir jāvienojas un tad kad klase ir vienojusies, tad viena vecāka komentārs - paldies, ka ieteica, mēs turpmāk padomāsim varbūt var kā citādāk komunicēt, bet es domāju vecāki ir informēti, viņiem tiek sūtīts gan uz e-klasi informatīvi, jo viņiem ir jāpārliecinās, ka bērns pārrunā visu drošību un vecāki ir informēti, jo tālāk šajos braucienos jau nevar izbraukt bez vecāku apstiprinājuma. Tā kā komunikācija ir laba, skola to riņķveidīgi veic, ka nepārtraukta informētība gan par drošību, gan par saturu, informējot par saturu saprot bērni ir apmierināti vai neapmierināti, tādā lokā vecāki ir ievilkti iekšā.

I: Skolas līmenī arī ir skolas somas koordinators, ja? Kādas ir tās koordinatora funkcijas un kā jūs esat tur sadalījuši, jo Jūs, piemēram teicāt, ka lielu lomu uzņemas priekšmetu skolotāji attiecībā uz satura izvēli un kādas ir skolas koordinatora funkcijas un vai ir saprotams kas tam cilvēkam ir jādara un kā viņam izdodas veikt šīs funkcijas?

R: Jā, es palūdzu, viņai to lielo atskaites tabulu arī, kādas aktivitātes tur ir iespējamas, gan kultūrvēsturiskas, gan valstiskuma saglabāšanai, gan zinātnei, gan visam, viņas rūpe ir tā lielā atskaites tabula, lai mēs varam saprast kur kādas jomas aktivitātes mēs esam un kāda virziena aktivitātes esam izpildījuši, nauda - viņai jāseko līdz, cik daudz kura klase ir iztērējusi naudiņu un iepirkumi, ja ir vajadzīgi kaut kādi vai līgumi, kā pārsvarā visos gadījumos. Tad vēl atcerējos tādu lietu, ka pašlaik saskaroties ar šo, mūsaprāt, neekonomisko rīcību, kas ir saistīta ar transporta iepirkumiem, ka viņi ir uzskrūvējuši divtik, burtiski divtik uzskrūvēta cena ir, tad mēs esam kopā ar audzinātājiem izskaitlojuši ja, tā aktivitāte ir Rīga vai virziens kur ir vilciens, ļoti sarežģīts tas process, ļoti birokrātisks, jo katram bērnam tiek pirktā biļete, dažī nebrauc atpakaļ, ja vecāki atļauj viņam Rīgā palikt vai ja var tad pērk atpakaļ kopīgo biļeti, bet mēs braucam ar vilcienu, jo tas ir daudz ekonomiskāk. Iedomājaties ja tas ir vel Vecrīga, vel muzeji, kas ir tuvu pieturai, tad brauc ar vilcienu. Tas drošības ziņā ir ļoti aplami, jo paši saproties, kā nokontrolēt 30 bērnus, arī tad, ja otru skolotāju dabū līdz, kā nokontrolēt bērnus, ka nenokavēs, jo ieskries kaut ko nopirkt. Tomēr autobuss, tā ir drošība, ka reizē iekāpām, reizē izkāpām, saskaitījām. Vilciens nav drošība, bet no vienas puses viņi arī mācās šos te transporta noteikumus un tas atkal nav iespējams bērniem, kas brauc no Daugavpils uz Rīgu vai vel kaut kur.

I: Jā, tas neder, tas kādiem noteiktiem pasākumiem un noteiktāk klašu grupām droši vien derētu.

R: Jā, bet mēs pašreiz izmantojam un skolotājam tiek ieskaitīta naudiņa audzinātājam vai priekšmetu skolotājam, kurš brauc, mēs uzrakstam rīkojumu, viņam tiek ieskaitīta kontā naudiņa un viņš pērk visiem biļetes. Tā ir tāda arī, diez vai skolotājam būtu tādi darbiņi jādara.

I: Jā, skolotājs uzņemas papildus, vai ne?

R: Jā, jo kā man ir stāstīti kuriozi, ka cilvēki gandrīz nokavē vilcienu, jo ir jānopērk 30 biļetes un dažam labam viņa ir vajadzīga turp, dažam laba atpakaļ un visa rinda stāv un skatās kā skolotājs pērk bērniem biļetes.

I: Nu jā, bet tas ir tāds mēģinājums ekonomēt naudiņu.

R: Jā, tiešām pusi no naudas var iekonomēt. Un tas nav pareizi, tā nevajadzētu būt.

I: Un tā atbildība lielākā par šo ir skolas koordinatorei samēnīdžēt un vadīt visu šo te procesu?

R: Jā, jā, bet sākumā kad mēs nesapratām, kā tās biļetes nopirkt un atmaksāt, tas, īstenībā pirmie divi braucieni bija haosa pārvaldība un tagad jau mēs zinām, kā tā naudiņa ienāk, kā atskaite jātaisa, skolotājs taista atskaiti, jāzina kurš paliks, kurš nepaliks Rīgā, kuram atpakaļ, kuram ne atpakaļ, tas ir sarežģīti,

I: Ļoti sarežģīti, jā. Kā ar pašvaldības koordinatorei kā veidojas Jums tā sadarbība?

R: Visus neskaidros jautājumus atrisina.

I: Uz pašu skolas somas biroju nav nācies rakstīt vai ziņot?

R: Nē, bet varu noskaidrot.

I: Nē, nav tik...skaidrs. Vai ir saikne ar citiem pašvaldības darbiniekiem jeb nav nekāda komunikācija nepieciešama? Tur tas koordinators ir un visu informāciju sniedz?

R: Mums sanāk savstarpēji starp koordinatorei un grāmatvežiem. Tur gan, tas ir nepareizi arī, ka nav vienota dota skolu grāmatvedībā informācija kādā veidā šis finansējums, aprīte notiek caur grāmatvedību, jo tā pati biļešu pirkšana, kamēr mēs ar grāmatvežiem kopīgi sapratām. Varēja jau sen būt atnācis no augšas, ka tā var darīt. Koordinators, grāmatvedis, viņi nesaprot viens otra lietas un es pa vidu, tas nebija vienkārši. Bet tas pašlaik ir atstrādāts.

I: Mhm, to sistēmu esat izveidojuši finanšu plūsmas. Vai tagad iniciatīvas ietvaros ir notikusi kaut kāda ciešāka sadarbība ar kultūras un mākslas organizācijām vai radošajiem profesionāļiem? Ir kaut kādas sarunas vai pārrunas? Vai ir kaut kāda tāda pieredze?

R: Tad, kad mums uz skolu, pat ne skolas smas sakarā par lekcijām vai nodarbībām brauc vai kāda improvizācijas teātra pārstāve vai kas, bet kad tas nav bijis ar skolas somu sakarā, tad mēs esam daudziem stāstījuši par šo iespēju un aptuveni teikuši tās savas vajadzības un kas mūs interesētu kopumā, gan par personības veidošanos kaut kādas aktivitātes, kas var būt arī caur teātra formu, mēs esam teikuši tās savas vajadzības, ko mēs jūtam, kas bērnos ir jāattīsta un piedāvājuši viņiem iespēju izveidot šādu aktivitāti un publicēt viņu un piedāvāt caur "Skolas somu", tādā veidā...ne tikai caur "Skolas somas" projektu, mums ir arī karjeras projekts un mēs tiešām stāstām par to, ka šajā tīklā ir iespējams piedāvāt savas aktivitātes. Mēs to izmantojam.

I: Tāds kopējs vērtējums skolas somas iniciatīvas ietvaros sadarbība ar katru no iesaistītajām pusēm. Kā tas mehānisms kopā darbojas. Vai jūt, ka kāds no tiem spēlētājiem destruktīvāk uztver visu šo vai kāds atkal ļoti optimāli. Nu, ko mēs te skatījāmies, skolēnu vecāki, skolas koordinators, pašvaldības koordinators, citi pašvaldības darbinieki, kultūras un mākslas organizācijas vai profesionāļi, kā tas ritenis tur viss, tā kā, labi tā sadarbība notiek vai ir sajūta, ka kāda no tām pusēm varbūt ne tik veiksmīgi iesaistās?

R: No tāda skolas direktora viedokļa, es teiktu, ka ļoti labi strādā, problēma vienīgi, es domāju ir tad, kad saskaras ar finanšu lietu, kas saistīta ar samaksāšanu, pasūtīšanu, tajā brīdī, jo transports jāpasūta, iepirkums jāizsludina divas nedēļas iepriekš, bet īstenībā ir uzzināts par kādu aktivitāti, ļoti nozīmīgu, ka, piemēram, viss tulīt tā izstāde aizslēgsies un tajā mirklī, protams, var zvanīt un teikt, mēs pārkāpjam likumu par kaut kādu termiņu autobusiem vai vēl kaut ko, tad šī situācija vilciens, bet kaut kas var nenotikt tāpēc, ka pa vidu ir birokrātija. Un nav tā teikts, ka mēnesi iepriekš visu var saplānot, tā nav taisnība. Kur nu vēl dzīvi bērni, mācību process, saslīmī skolotājs vai vēl kaut kas. Bieži vien mēs esam

gatavi būt mobilāki un ātrāk izmantot un reaģēt uz kaut ko. Uzzinam, pēkšņi paziņo, ka kaut kas fantastisks ir un šeit mums ir naudiņa, kur paņemt un viss ir, bet mūs aptur kaut kādas tādas lietas.

I: Lielākoties tas ir ar tiem iepirkumiem, transporta iepirkumiem saistīts, ja?

R: Jā. Arī, ka kādam līgumam pa vidu ir jābūt. Ir tāda sajūta, ka nezticas, ka domā, ka mēs kaut kā negodīgi iztērēsim. Es saprotu, ka nezticas, valstij nav pamata uzticēties visiem, bet ja gudra skola, ja būtu samazināts šis birokrātiskais slogs, tad varētu vēl ātrāk un vēl gudrāk izlietot. Bet es pieļauju domu, ka ne visas skolas.

I: Kā tad ir veicies ar finansējumu sadali un apguvi tajā pirmajā pusgadā?

R: Manuprāt mēs visu apguvām pirmajā pusgadā un tagad pat, mēs bijām iedomājušies, ka mums iedos gada sākumā uzreiz uz gadu tos 15 un tad mēs varētu atļauties kādu klasi palaist uz visiem 15 un zināt, ka viņi nākošajā semestrī pat nepaņem, bet informācija bija, ka tikai 7 eiro ir iedoti un tad mēs skatīsimies, varbūt pat ar kādu klasi runāsim, ka viņi kādas klases labā, piemēram, nu šajā semestrī paņem kaut ko drusciņ, tai skaitā, ko mēs izdarījām, lai visiem būtu absolūts ieguvums, mēs astoņas filmas iepirkām šīs "Skolas somas" ietvaros, mākslas filmas, dokumentālās filmas par Dziesmu svētkiem, par mūzikas attīstību Latvijā, arī filmu vakarus. Drusciņ, lai iekonomētu šo naudiņu un sagādātu viņam šo lielo iespēju aizbraukt ar lielo finansējumu. Tā ka daudzveidīgi, tiešām skatamies, lai jēgpilni aiziet tā naudiņa.

I: Vai būtu kādi varbūt ieteikumi iniciatīvas īstenošanas uzlabošanai?

R: Tiešām sagrupēt, dot iespēju kaut kādā vietnē uzklīkšķināt atslēgas vārdus, bioloģija, kaut kādu vēl specifiskāku tēmu...

I: To saturu piedāvāt pret priekšmetu, ja? Tā Jūs domājat?

R: Vai pret jomu, kā dabaszinības, piemēram. Jā, lai vienkāršāka ir atrašana, jo tā izvēle ir tik liela, mēs nenokļūstam līdz daudzām labām lietām, jo vienkārši tas ceļš ir pārāk garš vai negadījās ceļā tā informācija. Kaut kādus atslēgas vārdus pielikt klāt, uztaisīt vietni, kurā ir joma, tad ir atslēgas vārdi kādi 4 vai 5 un viņš izlec.

I: Tā kā anotācijas veida kaut ko?

R: Jā, ar atslēgas vārdu tikai. Anotācija vai atslēgas vārdi pēc kuriem meklēt. Tad tā būtu tāda vieglāka iespēja, jo tiešām mēs esam pateikuši priekšmetu skolotājiem un audzinātājiem, sēdiet, meklējiet un domājiet gudras idejas, nāciet un tad mēs skaitam kā tas iespējams ir ar transportu, ar naudu, ar dienu, jo tā ir diena. Vai skolotājam stundas ļoti daudz neizkrīt un tad mēs to menedžēšanu sākam, bet iniciatīvu mēs gaidam, ka nāk no bērniem, no klases un no skolotāja, kurš tos bērnus tā kā iedoršinājis kaut ko tādu darīt.

I: Un kāda veida atbalsts būtu nepieciešams tagad, mēs veicam pētījumu iniciatīvas ieviešanu vārdā, varbūt ir kādi vēlējumi vai ieteikumi? Šī ir tā iespēja.

R: Tad kad, kaut kas līdzīgs, tālākizglītības kursus kad mēs nopērkam un nezinam vai tas ir zaķis maisā vai tas ir šausmīgi dārgs un nevērtīgs vai ļoti lēts un ļoti vērtīgs, ka būtu kaut kāds, nezinu, zvaigznītes kaut kādas, ārējais vērtētājs tiem pasākumiem, jo mēs jau neuzzinam vai tas pasākums ir bijis labs vai slikts. Mani tas nošokēja tas koncerta piedāvājums par tiem 7 eiro skolas zālē, mēs kādreiz, kad izrāde atbrauc, mēs rēķinām, ka 2 eiro sēžot savā zālē bez īpašiem apstākļiem un bez īpaša apgaismojuma, tad vel kad mēs tādas summas izdzirdam, tad rodas jautājumi par to kāpēc, kā vārdā. pie tam, ja tā skarbi saka, es esmu dzirdējusi, ka vienkāršāk, lai nebūtu pašvaldībā, kur nav sakārtota tā birokrātiskā līnija un tas cilvēks nav gatvs strādāt, tad viņiem, lai būtu mazāk darba, tiek paņemta šādā aktivitāte, tiek norakstīta visa semestra nauda un viss. Un notikusi atrakstīšanās. Kāda no tā jēga bijusi? Es jau par to

programmu pajautāju, es teicu, kā tad tagad to var sasaistīt, bet es saprotu, jāzina visa programma, lai skolotājs saprastu, izgudrotu kā ielīst tādā tematā iekšā. Mums ir bijis, kad pašu orķestris spēlē baroka mūziku, tad pie tēmas var pielikt, bet ja tā ir, un es domāju daudzās vietās neredzoši tie koordinatori ir, tad šādā veidā var ļoti ērti atrakstīt. 7 eiro, kāpēc tā summa 7 eiro, kāds tad cits iemesls viņai ir? Noraksta, visa skola noskatījusies, viss, šajā gadā nekas nav jādara. Tad žēl, ka tā, bet es domāju varbūt tie 7 eiro tāda summa ir uztaisīta tiem, kas negrib saspringt.

I: Kā ir iespējams, pieņemsī, tādas pieredzes zināmas, ka par skolas somas projekta naudu iegādātas biļetes uz koncertu un skolēni pie koncerta pārdod biļetes. Kā vispār interpretēt šādu notikumu un vai ir kādas iespējas šādas situācijas apiet vai no tādām izvairīties? Kā Jūs to darat skolā?

R: Mēs, teikšu tā, tad kāpēc viņus dzina uz izrādi, uz kuru viņi negrib iet? Vai tad nebija vispirms jābūt skolēna apzināšanai, saprast motivāciju kāpēc mēs brauksim. Ja tur būtu darba uzdevums, kur pēc tam Tev nākošajā stundā ir jāatreferē par to vai kaut kāds kopīgais darbs par kuru saņem vērtējumu, kā viņš varētu uz viņu neaiziet? Vai arī, kāpēc, ja viņam neuzticas, deva biļeti uz rokas? Tad visus kopā ielaiž, it kā jāzina taču ir tas. Bet visvairāk, es domāju tas ir tad, kad bērns nav sagatavots tam, kad uztver formāli šādu pasākumu, nopērk biļeti, iedod, nokļūsti, pats noskaties...tas ir liels darbs, lai mērķtiecīgi to virzītu, sasaistot ar to, kas skolā jādara, bērns jāveido par cilvēku, kas ir gan vērtību gudrs, gan emocionāli gudrs, tas ir darbs un skolas soma ir labs darba rīks, lai šo izdarītu. Es domāju kā katra pašvaldība cik formāli izturēsies, tik formāli tā skolas soma būs un ja viņi ir jēgpilni, tad arī jēgpilns būs. Diez vai to var no malas ar varu ieteikmēt. Tikai no pašiem ir atkarīgs.

I: Liels paldies, ka dalījāties pieredzē, pateicos, ka atvēlējāt laiku intervijai.

R: Jā, paldies.

Intervētājs: Anda Laķe

Respondents: Smiltenes vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā, "Latvijas skolas somas" skolas koordinatore

Intervijas norises vieta: Latvijas Kultūras akadēmija

Intervijas sākuma laiks: 10:30

Intervijas beigu laiks: 11:00

R: Mums bija kvantitatīvā aptauja pašvaldību koordinatoriem par to norisi un tad mēs nejaušā kārtā izvēlējāmies cilvēkus no dažādiem reģioniem, kuri tiešā veidā ir iesaistīti skolās ar to. Mēs ar kādiem desmit cilvēkiem esam veikuši intervijas. Burtiski šodien ir pēdējās. Mans pirmais, kā jūs personiski esat saistīta ar "Skolas somas" iniciatīvu, kādi ir jūsu pienākumi un kādas ir jūsu profesionālās atbildības?

I: Skolā esmu direktores vietniece audzināšanas darbā attiecīgi atbildu par ārpus skolas pasākumiem. Novada koordinatore bija tā kas aicināja vienu no skolas būt par šī procesa koordinatoru attiecīgi tā biju es.

R: Kā jūs kopumā vērtējat to kā šī iniciatīva attīstās, kā izdodās "Skolas somas" projektu ieviest? Izdodas, neizdodas? Kāds ir jūsu kopējais priekšstats?

I: Priekšstats, piedāvājuma ziņā, ir pozitīvs. Tas ir ļoti jauki, ka visiem bērniem ir iespēja apmeklēt, apzināt dažādus kultūras vietas, teātrus, muzejus. Tajā pašā laikā, man jāatdzīst, ka mēs iepriekš esam strādājuši tā, ka mācību ekskursijā ir jāiekļauj kāda kultūras aktivitāte. Nebija tā, ka brauc tikai izklaidēties bērni no Smiltenes uz Rīgu. Klāt, ietvaram, bija kāda kultūras aktivitāte. Perifērijas bērniem tas bija vienkāršāks plānošanas process, jo tad kad notika vecāku sapulces un bija vienošanās par to, ko tad mēs šogad apmeklēsim, es runāju par laiku pirms "Skolas somas", tad arī vienojāmies par braukšanu uz Rīgu, došanos uz teātri. Tā bija vecāku iniciatīva un vecāki to apstiprina. Tagad "Skolas soma" paredz to, ka līdzfinansējuma būt nedrīkst, tas nozīmē, ka bērnam no perifērijas, kurš dodas uz Rīgu, viņam ir jāplāno ar skolu, ar budžetu saistītas, ir jāplāno kā to bērnu nogādāt līdz noteiktai kultūras iestādei, lai viņš var apmeklēt šo kultūras pasākumu.

I: Kas nebija līdz šim?

R: Es vēlreiz stāstu. Ja līdz šim mēs apmeklējām kādu kultūras pasākumu, tad vecāku iesaiste, nu, vecākiem apstiprinot visu ekskursijas plānu un izdevumus, vienkārši saplānoja to kāda varētu būt ekskursija, vecāki maksā par ceļa izdevumiem, nu, kā tas parasti notiek.

I: Jā, jā.

R: Tad tagad ir tā, ka zinot to, ka nekāda līdzfinansējuma nedrīkst būt ir ļoti rūpīgi jāplāno saistībā ar skolas budžetu. Mums ir skolas apmaksāti izdevumi katru gadu, bet tie neaptver pilnībā visus transporta izdevumus, piemēram, tie ir septiņdesmit eiro klasei, kas nozīmē, ka reāli klase uz Rīgu viena pati tik nevar. Tas, savukārt, nozīmē, ka mēs izmantojam visus apkārtnes piedāvājumus. Ir klases kas dodas uz Rīgu. Tur ir domes finansējums tam, ka viņi dodas uz Rīgu. Mēs ļoti plānojam, kā to "Skolas somas" iniciatīvu īstenot tā, lai šī līdzfinansējuma nebūtu un lai Smiltenes bērns var Rīgā aizbraukt uz izrādi. Tas nav vienkārši.

I: Protams. Par to iepriekšējo laiku, pirms "Skolas somas" iniciatīvas daudzi skolotāji teica, ka šī rezultātā, ka vecāki maksāja un daudzi bērni netika, un teica, ka brauca pa divām klasēm, pa trijām kopā, tāpēc, ka

puse no klases nebrauca, jo vecāki nevar samaksāt. Šis jautājums ir risinājies vai jūsu skolā nebija šāda situācija?

R: Mūsu skolā tāda situācija bija. Mēs skolas budžetā meklējām risinājumu. Principā, brauca visi bērni, bet protams bija visādi ētiski momenti, tas protams netika darīts zināms nevienam, bet mēs palīdzējām bērniem vai vecākiem, kuri nevarēja atļauties. Vēl šī problēma tika risināta, ka tika pielietots izlīdzinātais maksājums. Nebija tā, ka puse klases nebrauc tādēļ, ka nevar atļauties. Es vēlreiz gribu precizēt, to ka, jā, apkārtnes piedāvājumus mēs izmantojam un tas ir lieliski, un tas ir pateicoties Latvijas "Skolas somai". Tajā pašā laikā, brīnišķīgas teātra izrādes, tagad arī gribēju doties uz Latvijas Nacionālo Teātri un nevar šobrīd to atļauties. Ja jāmaksā izrādi un ceļš jāmaksā, diemžēl nevaram arī budžetā to īstenot. Izmantojam apkārtnes piedāvājumus, principā, orientējamies uz tiem. Manuprāt, tomēr nedaudz apdalīti bērni no laukiem, jo Rīgas bērniem tas ir vienkārši, nekā tas Liepājas, Valmieras bērniem.

I: Kā notiek satura izvēle? Kādi ir galvenie kritēriji? Kas pieņem lēmumus, kuras aktivitātes izvēlēties un kuras nē? Vai pa klašu grupām atšķiras?

R: Ir tā, ka es koordinēju, lai tas process tiek virzīts un notiek. Mums notiek arī sanāksšanas kopā. Par katru klašu grupu ir vēl atbildīgie skolotāji un, protams, audzinātāji ir tie kas pieņem lēmumu, ka, piemēram, pirmo klašu grupā mēs apmeklēsim tādu pasākumu. Pasākumus mēs skatāmies paši apmeklējot kultūras iestādes mājaslapas, gan, protams, izmantojot "Skolas somas" piedāvājumu. Sākotnēji mēs apskatāmies kas ir piedāvājumā. Šobrīd, piemēram, Valmieras Drāmas teātri ir tāds akūts notikums viesizrāde pusaudžiem domāta tur momentā ir reakcija un biļešu cena atbilstoša. Principā, mēs visu laiku turam roku uz pulsa un skatāmies kādas aktivitātes tiek piedāvātas. Šajā semestrī jaunāko klašu bērni ir apmeklējuši izrādi "Staburaga bērni", kas ir atvesta pie mums uz kultūras namu. Tādā veidā šī izrāde mums sanāca lētāk, ja mēs dotos uz Valmieras Drāmas teātri, tad būtu tie paši septiņi eiro jāmaksā, bet izrādi atvedot uz šejieni sanāca lētāk. Savukārt, vidusskolēnus mēs vedam uz Valmieru par nedaudz lielāku summu, bet sabalansējot vidēji sanāk tie septiņi eiro, uz "Pazudušo dēlu", tad vidusskolēni dodas uz Rīgu, apmeklējot Skolu Divi tūkstoši un vakarā viņi dodas uz izrādi. Katrā ziņā mēs ļoti plānojam to, lai nav nekādi izdevumi paralēli un lai visi vecumposmi ir aptverti. Vissarežģītākais vecumposms ir vidusposms, tas tā vienmēr ir, bet šobrīd ir labs piedāvājums te pat Valmierā, tā ir teātra izrāde. Galvenokārt, mēs izmantojam teātru izrāžu apmeklējumus, tiek apmeklēti arī koncerti.

I: Kā jūs vērtējat esošo piedāvājumu? Tas ir pietiekams, nepietiekams?

R: Manuprāt, tas nav "Skolas somas" sakarībā, tas vienkārši tā ir, ka pusaudžiem piedāvājums ir specifiskāks un atšķirīgs, un arī apjomā nelielāks kā maziem bērniem. Tā vienmēr ir bijis. Bet ir piedāvājums un tas ir labs. Katrā ziņā, Latvijas simtgades filmas, tagad būs pēdējā un tā ir pavisam lieliem domāta, bet "Tēvs nakts" apmeklēja arī deviņi. Un tas ko mēs noteikti darām ir pirms saruna un pēc saruna. Šīs visas aktivitātes ir notikušas un lai arī filma, kas ir domāta pieaugušajiem, bija ļoti vērtīga arī deviņtājiem. Atgriezeniskā saite bija tāda, ka bērniem patika, bija vērtīgais pienesums. Pat ja tas nav tam vecumposmam šķietami atbilstošs, bet īstenībā ir gan. Piedāvājums ir ļoti labs, mēs to noteikti akceptējam kā ļoti labu.

I: Jūs jau pieminējāt to aktivitāšu sasaisti ar mācību saturu. Kā to skolotāji praktizē?

R: Kad aktivitātes ir paredzētas, skatoties kam šī aktivitāte atbilst, ir vai nu literatūras, vai nu kultūras vēstures, vai vēstures, vai arī audzināšanas stunda mācību procesā, ir ietverts pirms tam. Atkarībā no aktivitātes pēc tam tiek mācību stundā apspriests ko saprata, kā saprata un tamlīdzīgi.

I: To iniciatīvas informāciju kopumā kā saprotat? Vai ir neskaidrības par finansējuma apguvi, vai grāmatvedību, vai citām lietām? Ir pietiekama informācija par iniciatīvu?

R: Ir pietiekama, nesaredzu trūkumus. Katrai aktivitātei ir sava maksāšanas specifika. Tās filmas ko apmeklējām pagājušajā semestrī tur bija sasaiste ar domes budžetu un tur bija vienā veidā jāmaksā.

Tad izbraukuma izrādes ir citādāk jāapmaksā. Tagad devītklasnieki dosies uz “Labajiem bērniem” uz Rīgu tur atkal citādi tā apmaksā jāveic. Tas nav sarežģījums, tas vienkārši ir citādāk, ir jāsaprot kā un mēs to izdarām. Informācija ir pietiekama, nāk epastos jauna. Tagad arī ekskursiju piedāvājums ir. Visu laiku ir šī jaunā informācija. Mums katru dienu nav jāparedz laiks, lai meklētu informāciju, jo informācija atnāk pie mums.

I: No kurienes jūs saņemat ar “Skolas somu” saistīto informāciju?

R: Ja tā ir informācija, kas atnāk pie mums, tā ir skolas epastā. Ir vienots epasts, kurš atnāk visiem audzinātājiem, koordinatoram, visiem kas ir iesaistīti skolā.

I: Un ja ir runa par “Skolas somu”, tā ir tāda iniciatīva, kas ir diezgan sarežģīta, kas aptver dažādas skolas, māksliniekus, vecākus un pašvaldību. Kā jūs iniciatīvas ietvaros veidojat sadarbību ar skolēniem? Viņi ir kaut kādā veidā iesaistīti vai viņi tikai pieņem pakalpojumu?

R: Bija septembrī kad visi skolēni brauca uz Rīgu iepazīties ar šīm aktivitātēm, tad viņi veda šo informāciju uz skolu un stāstīja klasei kas ir “Skolas soma”. Tāds bija uzstādījums un tas bija ļoti labi. Ja mēs runājam par to, ka izmantojam tuvākos resursus mums te skolā kultūras izglītības interešu pulciņa vadītājs no Valmieras un tur bērni darbojas teātra pulciņā. Arī tādā veidā ir saskarsme, ka viņi dodas uz ģenerālmēģinājumu un viņi dod atpakaļ šo informāciju, un tad klase pēc tam dodas uz šo izrādi. Gada sākumā bija aktivitāte ko es minēju, ka viņi paši klasei stāsta kas ir kultūras piedāvājums.

I: Par atgriezenisko saiti ar sabiedrību un tamlīdzīgi. Jūs komunicējat kur skolēni brauc, kur jūs ejat? Kā jūs to darāt?

R: Mums ir skolas mājaslapa, sociāli tīkli – facebook, kad notiek kāda aktivitāte uzreiz ieliekam informāciju, Mums ir cilvēks, kurš arī raksta ziņas par to kas skolā notiek. Šis cilvēks arī dodas uz šīm aktivitātēm. Vienmēr viņš izbraukāt uz šīm aktivitātēm nevar, bet tad viņš saņem informāciju no audzinātāja, tur ir arī skolēnu aptaujas, skolēnu reakcijas. Tas viss ir ievietots, tagad bija par “Staburaga bērni” un tur bija fotogrāfijas ar aktieriem kopā.

I: Jūs pieminējāt, ka aptaujas taisat. Kādi ir vērtējumi?

R: Vērtējumi ir pozitīvi, ļoti labi vērtējumi.

I: Kā ir ar aktivitāšu izvēlēm? Vai paši kaut ko piedāvā?

R: Tas aktivitāšu piedāvājums tiek izrunāts ar bērniem vai, ja pavisam jauns vecumposms, tad ar vecākiem. Vecāki arī protams piedalās. Ir arī vecāki, kuri dod ziņu ja kāda ziņa nav saņemta vai ja audzinātājs nav kaut ko stāstījis, tad ir vecāki kas dod ziņu par to, ka ir šāda aktivitāte, kurā var ar klasi doties.

I: Vai ir kas tāds pusgadā bijis, kas skolēnos lielāko interesi, apmierinājumu radīja? Ir kas tāds kas atstāja vienaldzīgākus?

R: Man šķiet, ka kopumā ņemot nav tādas aktivitātes kas nebūtu patikušas. Teātra izrādes patīk bērniem apmeklēt. Turklāt man jāsaka, ka lauku bērniem... Viņi teātri ar ģimeni tā neapmeklē. Klase ir vienīgais veids kā viņi dodas uz izrādi, tas ir ļoti īpašs... Par teātra izrādēm ir lielākais prieks.

I: Kā jums rit sadarbība ar pašvaldības koordinatoriem? Vai ir citi pašvaldības darbinieki iesaistīti tajā?

R: Pašvaldības koordinatori ir tas, kurš mums dod ziņu. Tas ir epasts.

I: Citādā veidā nekāda saikne ar pašvaldību nav?

R: Nē, nav.

I: Ar kultūras profesionāļiem sazinaties epastā? Kaut kādas tikšanās nerīkojat, ja?

R: Īsti nē. Vienīgā sasaiste ir ar cilvēku, kurš mums izstāsta, ir ar Valmieras Drāmas teātra aktieri, kurš arī vada nodarbības un tādā veidā viņš pietuvina teātri skolā.

I: Par finansējumu kopumā. Kā jūs vērtējat kā notika finansējuma apguve un sadale? Kas bija grūtāk un kas vieglāk?

R: No sākuma mēs orientējamies, pirmo informāciju saņemot, plānojam to aktivitāti tādu lai būtu tie septiņi eiro, tad tagad mēs jau miksējam un domājam par to lai klases kuras vienā periodā devās uz kaut ko lētāku, nākošajā dodās uz kaut ko dārgāku un otrādi. Esam tādi elastīgāki šī piedāvājuma izmantojumā. Pirmais iespaids, ka tie septiņi eiro tika informatīvi akcentēts, tad mēs uz to orientējamies. Principā, tas lietas būtību nemaina. Vidēji septiņi eiro ir ša vai tā. Nav problēmu, vienīgais ko stāstīju par tiem papildus budžeta plānošanas tām... Saprotiet, tas nozīmē to, ka ja mēs budžetā ieplānojam to ko līdz šim mēs nebijām plānojuši, mums līdz šim bija septiņdesmit eiro klasei budžeta līdzfinansējums tam lai viņi var doties uz attālāku Latvijas vietu, tad tagad mums ir jāplāno vēl nauda klāt, kas liek kaut kam noņemt nost.

I: Citās skolās viņi veido vienkārši kā ārpusklases pasākumu un tā pat izmanto skolas fondu un brauc.

R: Es jums saku, man skolas fondam pilnīgi visām klasēm vienmēr ir paredzēta noteikta summa un tas tiek ieplānots budžetā. Tas ir vienmēr bijis ārpusskolas pasākumiem. Vēl ir dažādi pasākumi skolā, kuriem galvenās balvas ir dažādi apmaksāti braucieni. Tās ir lielas summas, jo mēs esam tūkstots bērnu skola. Bet tagad ir jāplāno vēl klāt. Tas liek plānot vēl klāt.

I: Protams, ja tā iepriekšējā ierastā kārtība ir bijusi sakārtota un noteikta sistēma, tad tas ir traucējoši. Varbūt ir kopumā kaut kādi ieteikumi iniciatīvas uzlabošanai? Vai jūs redzat kādus risinājumus?

R: Perifēriju skolām vajadzētu piedāvāt papildus transporta izmaksas. Ja mēs noliekam vienu Rīgas bērnu un vienu Smiltenes bērnu, Rīgas bērnam aiziet ar kājām līdz teātrim un noskatās, Smiltenes bērnam jādodas ar autobusu. Tas ir vienīgais ko varu minēt. Bet pats kultūras izglītības piedāvājums ir ļoti labs. Un jā arī bezmaksas iespējas, tagad tā klase kas dodas uz Rīgu uz teātri, dosies arī uz bibliotēku, kur viss ir bezmaksas. Tās arī izmantojam. Tas ir ļoti pozitīvi.

I: Es vēl vienu gribēju precizēt, par skolotājiem. Kā skolotāji stundā mēģina integrēt to pasākuma apmeklējumu? Vai tie ir uzdevumi, vai pārūnā, vai visos priekšmetos, vai skolotāji savā starpā vienojas, kurš ņem atbildību?

R: Tās ir kārtīgas stundas par šo tēmu atkarībā no aktivitātes, bet tie priekšmeti ir saistīti ar kultūru. Tie nav matemātika un tādi. Tie ir konkrēti priekšmeti kas saistīti ar kultūras izglītību un tajos priekšmetos... Pat ja tas nav kaut ka ar programmu saistīts, bet ja šāda aktivitāte klasei paredzēta, tad stunda ir plānota tā lai bērniem ir dziļāka izpratne par to ko viņi redzēs.

I: Pamatskolā kas tās parasti ir par stundām?

R: Tā ir vēsture, tā ir literatūra un ir arī valodas.

I: Vai ir kāds atbalsts kas nepieciešams vēl? Organizatoriski, informatīvi vai kaut kāds citādāks?

R: Organizācija ir laba. Viss ir aktuāls un laicīgs. Tikai pozitīvu varu teikt. Informācija pie mums nonāk savlaicīgi un arī tas, ka mājaslapā ir mainīgs un aktuāls. Nav konstanti statiska šī lapa.

Intervētājs: Ance Kristāla

Respondents: Siguldas pilsētas vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā, "Latvijas skolas somas" skolas koordinatore

Intervijas norises vieta: Latvijas Kultūras akadēmija

Intervijas sākuma laiks: 16:00

Intervijas beigu laiks: 16:40

I: Vai jums nav iebildumi pret intervijas ierakstu?

R: Nē.

I: Pateikšu arī, ka intervija ir anonīma, Jūsu vārds nekur neparādīsies. Tad kāds ir jūsu amats skolā un kāda ir jūsu saistība ar "Skolas somas" projektu?

R: *Es esmu direktora vietniece audzināšanas darbā un man ir viss jākoordinē, kas ir saistīts ar "Skolas somu", jāraksta plāni, jāiedzīvina tie dzīvē, jāinformē skolotāji, jāsaģaida mākslinieki, jāveido atskaite.*

I: Visām klašu grupām sastādat plānus? Kā notiek plāna sastādīšana? Jūs vienpersoniski sastādat šo plānu vai kopā ar skolotājiem?

R: *Pirmajā semestrī, kad sapratām kas ar finansēm notiek, bijām es un sākumskolas skolotāja viena, un mēs divatā izlēmām. Tagad otrajā semestrī, kad tā lieta ir skaidrāka, sākās ar to, ka visiem audzinātājiem bija jāpapēta, aizsūtīju saiti, kurā bija visi piedāvājumi...*

I: Kultūra ministrijas?

R: *Jā, lai izdomā, kas liekas saistošs un vēlams. Tad katrs atsūtīja atpakaļ savas vēlmes. Es neapsolīju visu izpildīt, jo naudas ir tik cik ir. Tad balstoties uz to...Es darīju tā, ka, lai būtu visi bērni bijuši pasākumā. Tas viens obligātais un pēc tam skatoties pēc naudas un iespējām, un vēlmēm ko skolotāji gribēja, mēs ņemam to otro. Šobrīd var teikt, ka tās vēlmes tika piepildītas pa astoņdesmit, ja ne pat pa visiem deviņdesmit, procentiem. Pagaidām palika pāris klases, kuras atlikās uz nākošo gadu, jo viņi man neuzrakstīja, bet arī ja uzrakstītu, man naudas īsti vairs nebija.*

I: Sanāk, ka šajā semestrī viņi iet uz diviem pasākumiem vai viņiem tāpat ir viens?

R: *Tiem kam itkā nepietika?*

I: Jā.

R: *Tiem ir viens pasākums. Tiem kam pietika ir divi. Mēs darījām tā, ka pagājušajā semestrī kam bija divi, tiem tagad būs viens obligātais. Visa problēma tajā plānošanā ir tajā, ka ir jāsaplāno līdz kaut kādam padsmītajam, divdesmitajam janvārim vai septembrim. Tā ir vissliktākā lieta. Man patiktu, ja tā nauda stāvētu un tiešām kad ir vajadzība vai kad atnāk tas piedāvājums, jo mums šobrīd ir pilns epasts ar piedāvājumiem, es varu viņiem pateikt, "paldies, uzredzēšanos, jūs nokavējāt", jo man vairs nav naudas un es nezinu kam viņa tur vēl ir. Tā ir tā problēma. Ja kādam skolotājam pēkšņi ir jauns piedāvājums tur muzejā un viņam pat ar stundu sakrīt, tas būtu pareizākais variants, kā jāiztērē, bet mēs to nevaram nodrošināt. Skolotājs nevar paredzēt, kurā datumā un kad viņam būs tā stunda. Ja tā nauda stāvētu, būtu citādāk, tad viņš ieplāno, ka būs stunda muzejā, es iešu tad un tad arī izrakstu rēķinu. Tas ir tas sliktākais.*

I: Šī semestra naudu jūs esat jau saplānojuši?

R: Jā, naudas nav vairāk.

I: Citās skolās teica, ka janvārī nauda ir aizkavējusies.

R: Jā. Bija līdz divdesmitajam janvārim. Es biju mazliet nokavējusies, bet nu vienalga, mēs tur neiesniedzām precīzi datumā, bet stāsts ir par to, ka viņa ir jāiztērē un jāizdomā uzreiz. Tas nav labi.

I: Kā jūs kopumā vērtētu, tieši, drošvien par iepriekšējo semestri, kur viss no A līdz Z tas process tika iziets? Kā jūs kopumā vērtētu "Skolas somas" projektu?

R: Pirmkārt, fantastiski, sen bērni bija to pelnījuši. Dažs labs nekad mūžā neko ne redzētu, ne dzirdētu no tā, ko mēs viņiem piedāvājām. Tas tiešām ir fantastiski. Tā ir tā labā lieta. Sliktā lieta ir plānošanas opcija. Trešā lieta ir tas, ka koordinatorei tas ir jādara pa velti. Tas patiesībā ir ļoti laukietilpīgi. Skolā ir ļoti maz cilvēki, kas spēj tik daudz laika tam veltīt. Es pati esmu gājusi pie direktora un teikusi atrodi kādu citu manā vietā, bet tā arī viss ir palicis. Viņš saka, "tas pietāv tavam amatam".

I: Tā ir tieši tā motivācija kāpēc jūs esat skolas koordinatore?

R: Jā, jo tas pietāv amatam. Tas ir saprotams un viss kārtībā. Tā ir tā milzu sāpe, visas tās atskaites un rēķini, kas piecreiz ir jāpāraksta. Ā, un vēl viena lieta ko jūs varat tur augšā pateikt, varbūt var izveidot vienotu rēķina formu. Mākslinieki kad atsūta liek paskatīties vai novada dome šādu ņems pretī. Šādu dome ņem pretī, šādu neņem. Katram ir jāpielāgojas, viņi raksta rēķinu, es aiznesu uz domi un dome met pretī. Tas ir laukietilpīgi, jo katrs tas rēķins ir jāparaksta ar direktoru un jāapstiprina. Bet kopsummā tas ir fantastiski.

I: Kas visvairāk ir palīdzējis projekta ieviešanā, tieši skolā, jums kā koordinatorei?

R: Man ļoti patīk tā sastādītā tabuliņa ar visiem piedāvājumiem. Es nemaz nezināju, ka ir tādas iespējas. Tas ir pirmais uz ko es parasti balstos un tad, protams, to ko ir redzējuši, dzirdējuši paši.

I: Vai jūs braucāt uz kādiem semināriem kad tika rīkots? Tur stāstīja par atskaišu aizpildīšanu un tamlīdzīgi.

R: Nē, uz tādu neesmu bijusi. Es biju citiem kursiem, kur stāstīja, kā pareizi būtu jāiztērē šī nauda. Man galvā ir iesēdies tas, ka man ļoti gribētos, lai mēs viņu tā varam tērēt. Reālajā dzīvē mēs to nevaram, jo stāstīja tur par Kurzemes pieredzi, ka savieno vairākas klases, lielākos ar mazākajiem, uz muzeju, kā tam būtu jābūt, bet ar šādu plānošanu to nevar izdarīt. Ja nauda nestāv kontā un mēs nevaram viņu bīdīt, kad vajag. Un tad ir vēl viena lieta ko man daudzi skolotāji iebilda. Es saprotu, ka "Skolas somas" projekts pieprasa, ka, ja tas bērns iet uz pasākumu, tad pilnīgi viss viņam ir par velti. Kas ir ļoti jauki, bet no otras puses mēs aizvedam bērnu uz izrādi, kas ir superīgi, bet tas ceļš ir tik dārgs, ka vieglāk viņš un viņa vecāks ir gatavs samaksāt divus vai trīs eiro un viņam biļete nav jāmaksā, un viņi brauc uz to teātri. Bet šobrīd ir tā, ka aiziet tā teātra nauda, aiziet autobusa nauda un tā lūk paliek viena tā desmitā klase. Tāpēc mēs pagājušajā semestrī varējām vairāk samaksāt. Ir labi, ka ir arī autobuss, bet man patiktu, ja būtu arī iespēja izvēlēties. Nu, ja man ir iespēja, es ņemu pilnīgi visu, bet, ja nē, tad arī... Šobrīd arī brauc uz kinolektoriju viena klase un tad mēs izvēlējamies braukt ar vilcienu, jo atkal sanāktu daudz naudu iztērēt autobusam. Mazie bērni nevar aizbraukt uz Rīgu ar vilcienu.

I: Jūs uz Rīgu braucat, ja?

R: Jā, uz Rīgu, bet mēs arī uz Valmieru braucam. Tas jau vienalga.

I: Jums nav no pašvaldības nekāds finansējums? Tikai no "Skolas somas"?

R: Tikai, jā.

I: Vai jūs vēlētos, lai būtu kaut kas klāt no vai vecākiem, vai kaut kas?

R: *Nebija nekādu problēmu pagājušajā semestrī. Es pati ar personīgo klasi braucu uz Rīgu un mēs pa vidu aizbraucām nolikt svecītes, jo bija novembris. Tad es varēju atmazgāties godīgi (smejas), ka mēs autobusu maksājām paši. Vecāki bija stāvā sajūsmā, ka viņus ved. Mums bija divi autobusi reizē un tad viņiem nesanāca daudz ko maksāt, un visi bija priecīgi. Ir ļoti labi, es domāju, ka citās vietās ir ļoti nepieciešams. Mums kā siguldiešiem... Domāju tik daudz viņi var atļauties. Ja laikus ir iepļānots tad pavisam...*

I: Būtībā jums tas ceļš nebūtu tik garš, tas papildu finansējums nebūtu tik liels vajadzīgs.

R: *Man patiktu, ja viņi ļautu izvēlēties. Drošvien, ka tā nevar.*

I: Jūsu varētu vairāk pastāstīt par satura izvēli? Kādi ir tie galvenie kritēriji? Jūs skatāties konkrētas mākslas jomas vai atkarībā kas katrai klasei ir šajā brīdī aktuāli kādā mācību priekšmetā.

R: *Ir tā, ka pirmajā semestrī mums bija tik vēlu nauda, ka mēs ņēmām, kas bija, bet tas arī bija ļoti labi. Mēs dabūjām fantastisku operas dziedātāju, kuru neviens negribēja ņemt, viņa arī bija ļoti dārga un viņa brauca pie mums. Tā bija lieliska pieredze bērniem pirmo reizi dzīvē dzirdēt operas dziedātāju. Šo semestri skolotāji pārsvarā ļoti dažādi... Viņi skatījās uz savu klasi, dažs labs arī uz savu priekšmetu. Latviešu valodas skolotāja vidusskolās izvēlējās Pūt Vējiņus, tad mums skolotāja palūdza, ka būtu jauki ja varētu Latvian Voices meitenes un kinolektoriju un to mēs paņēmām tikai vidusskolai un pamatskolai. Viena kolēģe sākumskolā izvēlējās folkloras pasākumu otrajai klasei. Viņi balstās uz to kas tieši tai klasei ir. Mēs neesam saplānojuši pa jomām, kā mums toreiz mācīja, lai visiem viss pārklātos, bet to mēs neesam izdarījuši, jo tīri praktiski tas tā nesanāk. Savukārt, skolotājs, kurš māca vēsturi, savai desmitajai klasei arī paņēma kinolektoriju.*

I: Par tām simtgades filmām?

R: *Jā. Katrs atrod to nišu, protams, kura pašam arī interesē un tad līdz ar to viņš var aizraut tos bērnus līdz.*

I: Būtībā tas tiek sasaistīts ar to kas tiek mācīts stundās, ar to mācību saturu?

R: *Protams. Mums, piemēram, pēc tās operas dziedātājas mūzikas skolotāja izteica nožēlu, ja viņa pirms tam būtu zinājusi sīkāk kas tajā programmā ir iekšā, tad viņa tos bērnus būtu sagatavojusi. Tur bija fragmenti no operām un bērni līdz galam varbūt nesaprata. Ja tajā piedāvājumā būtu kaut kāda anotācija vai apraksts, mēs viņus varētu sagatavot.*

I: Sagatavošanas darbiem tiek sekots līdz, skolotāji paši atbild, jo es zinu, ka būtībā, viens no noteikumiem ir, ka skolotājiem ir jānodrošina publicitāte, atgriezeniskā saite pēc tā pasākuma. Vai ir darbs pirms un pēc pasākumiem?

R: *Katrā gadījumā ir tā, ka mēs skolā organizējam kursus, kuros mēs šo skolotājiem mācījām, viņiem šis ir zināms. Laika trūkuma dēļ es neesmu tam sekojusi līdz, bet lielākā daļa skolotāju zina. Piemēram, mēs braucām uz Planēta Nr. 85, tur es nevarēju aizvest tos bērnus, jo mums bija materiāls, jo viņi tad nezinātu un nesaprastu. Es zinu, ka mēs, kas braucām uz šo teātri, mums bija pirms, pa vidu un pēc. Bet vai visi tā dara un vai visi zina uz ko gatavoties? Viņi nav visur bijuši un viņi īsti nezina... Mums bij mazliet žēl par to mūziku, ka tad būtu to operu mazliet pagatavojusi. Teiksim kaut kādus terminus vai ko tamlīdzīgu.*

I: Vai varētu teikt, ka būtu labi, ka pie katra pasākuma Kultūras Ministrijas mājaslapā būtu detalizētāks aprakstiņš?

R: Jā, kaut vai mazliet. Es sen nebiju to teātri redzējusi un paskatoties to reklāmiņu un palasot, es sapratu, ka kaut kas ir jārūnā par to.

I: Kā jūs vērtētu pasākumu piedāvājumu? Ir pilnīgi pietiekami, kaut ko vēl vajag, kaut kas trūkst?

R: Tas ko mēs esam redzējuši mums patika. Nevienā mirklī neesam vīlušies par to ko ir maksāta nauda. Mēs mazāk esam izmantojuši muzejus, jo tur ir karjeras izglītības projekts un tur mēs kaut ko dabūnam. Otra lieta ir tā ka... To parasti tad ekskursijās, jo tīri mācību procesā to var izplānot, bet tā nenotiek, ja viņi nezina kad un ko. Izbraukt ātri uz muzeju, tas īsti nav iespējams un braukt tikai uz vienu muzeju, tā bērniem nav interesanti. Tāpēc tas paliek uz klašu ekskursijām, jo tie muzeji nav tik dārgi.

I: Kā jūs vērtētu pieejamību? Vai atsevišķās jomās varētu būt kaut kas klāt? Kā ir pa vecumgrupām, vai vienlīdzīgi vecākajām un jaunākajām klasēm?

R: Es visiem visu atrodu. Ar tiņiem tā problemātiskāk, bet es šoreiz paļāvos uz to, ka mēs paņēmām izrādi "Viņš ir plīks". Varbūt nosaukuma dēļ varētu aizraut. Ļoti laikmetīgās izstādes ir sarežģītāk. Vidusskola bija tikko uz izrādi "Āda" un viņi bija stāvā sajūsmā, ļoti patika. Tad es gribēju laikmetīgās dejas performanci tādu, bet tā bija ļoti dārga un vienai klasei četrdesmit minūtes. Mēs to nevaram atļauties. Varbūt, ka to nevajag, bet vienreiz parādīt vajadzētu. Būtu labi, ja varētu noskatīties izrādi "Abas malas", jo tur ir daudz kas, bet to laikam nevar.

I: Nākamais būtu par informētību. Vai jums mājaslapā ir... vai kaut kur?

R: Mums ir mājaslapā. Mēģinām iekļaut arī Siguldas mājaslapā. Tās ir divas galvenās vietas kur mēs mēģinām likt šo informāciju.

I: Paši bērni sagatavo tās relīzītes?

R: Paši skolotāji ņem uz sagatavo. Būtu ļoti jauki, ja bērni parunātu, bet to es atstāju klases stundām. Vienkārši tam nav laika. Tas būtu jauki, bet reāli tas tā nenotiek.

I: Klases audzinātājs tajā neiesaistās?

R: Ja es neesmu bijusi, protams, viņi dod to kopējo informāciju. Ja es esmu pati bijusi pasākumā, tad es rakstu pati.

I: Vai jums ir arī pašvaldības koordinators?

R: Jā, jo viņai man jānodod plāns un tad attiecīgi visi tie rēķini, un dalībnieku skaits. To visu viņa dod domei, ja domei nepatīk, tad pa apli, caur viņu dod man atpakaļ.

I: Ko jūs saņemat no koordinatores? Vai viņa kaut kādu informāciju no Kultūras Ministrijas vai par kādiem pasākumiem?

R: Pagaidām nav gadījies. Drīzāk nāk piedāvājumi uz skolu ļoti daudz. Paši mākslinieki sūta. Tagad tikko atnāca piedāvājums, es saprotu, ka arī ir finansējums dots kaut kāda daļa, izrāde par Sibīrijas bērniem. Mēs palikām pie tā, ka es piedāvāšu bērniem pa naudu vienkārši aiziet.

I: Lai optimizētu līdzekļus jūs apvienojat vairākas klasītes kopā, braucat kopā visi?

R: Jā, protams. Tagad arī kopā uz izrādi brauks devītā klase un piektā klase.

I: Katrs uz savu izrādi?

R: Nē, viņi brauks kopā uz vienu. Mums ir tādi piektie kas ir ļoti advancēti un devītie kas ir visādi. Viņiem ir ļoti liela vēlme, jo tie kas mēs rudenī bijām, bija priecīgi.

I: Vai jums ar vecākiem sanāk kaut kāda sadarbība?

R: *Īsti nē. Viņi vienkārši ir priecīgi.*

I: Ar citiem pašvaldības darbiniekiem, izņemot koordinatoru, ir kāda saskare? Vai tikai caur koordinatoru?

R: *Koordinators un grāmatvedis.*

I: Ar māksliniekiem jūs veidojat tiešos kontaktus?

R: *Tieši caur mani. Viņi atsūta savas vēlmes un man ir rekvizīti ko es viņiem pārsūtu un viss pārējais.*

I: Pašvaldības koordinators nekomunicē ar māksliniekiem? Tikai jūs?

R: *Tikai ja kas ir ļoti nepieciešams, ja es kaut ko nesaprotu līgumos.*

I: Ir bijuši tādi lielie sarežģījumi ar līgumiem vai rēķiniem?

R: *Diezgan traki bija ar operu, ar operdziedātāju. Tur vajadzēja tādu un šitādu, un tur summa bija liela, un dome prasīja kāpēc tik daudz jāmaksā, tāpēc, ka jāmaksā. Tagad ir atsūtīti tie rēķini pasākumiem uz priekšu un domes negrib priekšapmaksas veikt, un tad viņi stāv pie manis. Itkā nav tik sarežģīti, ja es strādātu tikai ar šo projektu, bet tā kā ir vēl stundas un vēl, un vēl, un vēl. Par to būtu jādomā, lai skolā būtu atsevišķi projektu vadītājs.*

I: Cik aptuveni papildus laiku tas prasa? Vai ir kaut kāda aptuvena nojausma?

R: *Pasākumi ir gana bieži. Janvāris aizgāja ar plānošanu. Tagad mums ir projektu nedēļa. Divdesmitseptītajā brauc tās divas klases. Tagad sākas, principā, februāra beigas, marts un aprīlis ir pilns. Tad sanāk, ka jāaiziet no savām stundām, ja ir jāsagaida mākslinieki, viņi ir jāpavada. Diezgan liels darbs papildus. Ja man būtu vēl laika, tad noteikti rakstītu kvalitatīvāku atgriezenisko saiti, lai man pašai nav visu laiku jāskrien un žurnālisti jātēlo. Šobrīd prasa to, lai ir atskaite.*

I: No Kultūras Ministrijas nauda aiziet uz pašvaldību un tad kad esat sastādījuši plānu, jūs paprasat naudu un pašvaldība jums par konkrēto pasākumu ieskaita naudu?

R: *Nē, dome maksā. Līdz mums nauda vispār neatnāk. Tāpēc man ir tie papīri jāsakārto caur koordinatori.*

I: Vai ir kas ko jūs ieteiktu?

R: *Vienīgā problēma ir liekais darbs un plānošana. Tie būti divi galvenie.*

I: Kāda jums ir sajūta par ģeogrāfisko novietojumu? Liekas, ka viss ir pilnībā pieejams? Vai redzat kaut kādas problēmas?

R: *Nejūtam to kā problēmu, jo Rīga ir te pat tuvumā. Protams, gribētos arī Ventspils piedāvājumu vai Latgalē kaut kas. Ja ļoti gribas šos tālos, tad tas tiek apvienots ar ekskursiju. Tad ir bijis, ka mēs apmaksājam no Karjeras izglītības projekta. Viņi visur brauc un dara par savu, bet to vienu mēs apmaksājam no tās naudas.*

I: Tas ir kaut kāds cits projekts?

R: *Jā. Domāju, ka mums ir labi, jo mums ir Cēsis, Rīga, Valmiera tuvumā. Siguldā mums tagad ir ļoti labs piedāvājums. Vienīgi tur ir savas iekšējās problēmas, jo tagad mums sanāca uz šo izrādi "Āda", viņa bija Rīgā, bet mēs gājām te pat Siguldā. Tur ir tā, ka siguldiešu ID kartēm ir atlaide un visi nav siguldieši, un kā to visu sarēķināt kultūras nams nav izdomājis, un viss aizgāja pa pilno summu. Piemēram, "Biļešu*

paradīzē” grupām dod atlaidi, bet šeit aiziet vesela grupa un viņiem nav atlaide, pat ne tā, kura viņiem itkā pienākas. Mums vajadzēja izcīnīties, jo pāgājušo gadu skolotāji gāja un viņiem pašiem bija jāmaksā, bet tas nebija no “Skolas somas”, viņš bija tikko atvēries un nebija tā opcija, ka skolotāji var nemaksāt. Tas ir cits stāsts. Tie visi ir sīkumi.

I: Jums semestrim plāns ir gatavs?

R: Es domāju, mums būs forši, interesanti un man patīk saturs. Man visiem bija ideja ko piedāvāt. Visi skolotāji varēja atrast kaut ko savai klasei un neteica, ka šausmīgi grūti. Tā kā es domāju, ka ir labi.

I: Vai ir kaut kas ko vēlējāties piebilst nobeigumā?

R: Lai notiek tā “Skolas soma” arī ne tikai simtgadē. Viss ir labi.

I: Prieks dzirdēt, ka tomēr, lai gan darba daudz, bet viss veiksmīgi rit uz priekšu. Galvenais, ka bērni priecīgi.

R: Bērni ir priecīgi. Viņus pārsteidz daudz lietas, kas ir parādījušās. Nav jēgas skatīties to ko viņi jau zina.

I: Daudziem var teikt, ka tas ir pirmais kultūras piedzīvojums?

R: Protams. Mums viena skolotāja izvēlējās bērnus uz operu baletu aizvest. Man jau likās, varbūt pa mazu viņi ir un te pat Siguldā labs piedāvājums ir, bet viņa uzstāja, “mums ir jāredz tā ēka, tā vide”. Es protams to pildīju. Taisnība jau ir, varbūt bērns pirmo un pēdējo reizi tur būs.

I: Bērni paši neietekmē to izvēli?

R: Es pat nezinu. Viņi nemaz nezina ko viņi var redzēt. Piemēram, “Pūt Vējiņi” vienā klasē skolotāja gribēja, bet viena meitene bija bijusi un bija stunda, un viņa stāstīja cik ļoti fantastiski. Jā, varbūt tāpēc, ka viņa bija bijusi, bet viņi paši baigi neskatās to kultūras programmu un kur viņi gribētu iet.

I: Nepastāv iespēja semestra vidū viņi pasaka:”O, mēs redzējām tur notiek tas un tas.”

R: Tur jau tā lieta. Tāpēc man nepatīk tā situācija, ka tā nauda jāiztērē uzreiz. Tagad ieslēdzu e-klasi un tur Baleta Burziņš bērniem. Likās interesanti, bet mēs neko vairs nevaram izdarīt.

I: Arī paši mākslinieki minēja, ka tur ir tā problēma, ka skolām tā nauda ienāk vēlāk un tad viņiem ir tas tukšais periods, un tad atkal aktīvais periods.

R: Jā. Man piektdien vai ceturtdien zvanīja māksliniece par izrādi, plus vēl viņa Siguldā ir. Tā ir tik reta vieta kur var uzlikt, jo liela formāta darbs. Es nevaru neko samaksāt. Tur trīs eiro jāmaksā, kas nav tik daudz, lai mēs vesela kaudze varam aiziet. Nē, viss. Tas nav pareizi. Viņa teica, ka viņa nezināja, ka viņai tik ātri ir jāpiedāvā.

I: Ar citām skolām jums nav nekāda sadarbība?

R: Mēs tikai savas skolas ietvaros. Mēs esam astoņi simti. Mēs esam vienojušies, ka mums būs teātris, tad Allažu skola nāk pie mums. Lai viņi tiktu pie mums, viņiem arī autobusu jāņem.

I: Liels, liels paldies jums par sarunu! Lai veiksmīgs semestris!

Respondents: Rēzeknes Valsts poļu ģimnāzijas "Latvijas skolas somas" skolas koordinatore, latviešu valodas un literatūras skolotāja

Intervijas norises vieta: Latvijas Nacionālā bibliotēka

Intervijas sākuma laiks: 15:00

Intervijas beigu laiks: 15:40

Intervētājs: Informēju, ka intervija tiks ierakstīta, taču tā būs anonīma. Protams, ir iespējams „izsekot” Jūsu sniegtos datus, bet kopumā visi dati tiks apkopoti un Jūsu vārds nekur neparādīsies. Vai Jūs tam piekrītat?

Respondents: Jā, labi.

I: Labi, tad sāksim ar to, ka Jūs varētu pastāstīt, kāds ir Jūsu amats skolā un kāda ir Jūsu saistība ar „Skolas somas” projektu.

R: Skolā es esmu latviešu valodas, literatūras skolotāja, bet darbojos arī kā koordinators „Skolas somas” projektam skolā.

I: Kā Jūs vērtējat „Skolas somas” līdzšinējo attīstību šajā semestrī, un kāda ir Jūsu pieredze?

R: Kādā ziņā? Pieejamība vai kā citādi?

I: Kopumā. Kādas Jums ir sajūtas?

R: Nu, man šķiet, ka mums Rēzeknē ir pieejamas daudzas lietas, ko paskatīties. Varbūt grūtāk ir pamatskolas posmam, tas ir, septītajām, astotajām klasēm, kaut ko piemeklēt, bet tā ar pārējiem īsti problēmu nav.

I: Kā Jūs raksturotu Jūsu līdzšinējo pieredzi? Kā vispār ir veicies un, vai viss vērtējams vairāk pozitīvi vai negatīvi?

R: Nu es domāju, ka ir vairāk pozitīvi.

I: Un kas ir tas, kas Jums visvairāk ir palīdzējis šī semestra laikā ieviest „Skolas somas” projektu skolā?

R: Mums ir vietējais pilsētas koordinators, kas atsūta vienmēr informāciju. Tāpat katram koordinatoram tiek iedoti piedāvājumi, kas ir, piemēram, no Gora, gan no Rēzeknes teātra „JORIKS”, gan no muzejiem. Tad tikai atliek izvēlēties. Jā, ir arī citur republikā, protams. Tur gan ir grūtāk ar transportu, tas sašaurina braucēju loku. Katrā ziņā, to ne sevišķi mēs izmantojam.

I: Varbūt Jūs varat pastāstīt, kā notiek semestra plāna sastādīšana un tieši konkrēto pasākumu izvēle Jūsu skolā? Kādi ir tie galvenie kritēriji, kā Jūs izvēlaties pasākumus?

R: Ar pasākumiem ir tā – mēs skatāmies, ko mums piedāvā...

I: Ko tieši mākslinieki piedāvā, ja?

R: Jā, nu, ko viņi piedāvā, kādas ir tās izrādes. Nu, tad mēģinām.. pirmā lieta, ko skatos, kā tas saskaņojas ar mācību programmu, un tad izvēlos attiecīgi arī vecumam.

I: Bet, vai Jūs vienpersoniski sastādāt šo plānu vai ir sadarbība arī ar citiem skolotājiem?

R: Piedāvā, arī vecāki. Šogad mums pirmajā pusgadā vispār sanāca tā, ka es biju saslimusi, un tad skolotājiem nācās pašiem izvēlēties. Viņi tad pēc tam man iedeva, kur un kā. Šajā pusgadā tad es skatos un viņiem piedāvāju. Ja piekrīt, tad zvanām un sarunājam.

I: Vai bērni arī kaut kā iesaistās šajā procesā? Vai bērni saka: „Skolotāj, mēs gribētu šo”, un tad skolotāji Jums tālāk nodod informāciju vai tomēr skolotāji paši izvēlās?

R: Nu, jāsaka, ka mazie posmi, mazie bērni noteikti ne, bet vidusskolēni, jā. Tie gan ir izteikuši vēlmi, kur viņi gribētu varbūt aizbraukt vai aiziet, bet arī īstenībā tādas, nu, teiksim tā, lielas pieredzes viņiem nav. Bet, ja noskatās, piemēram, izrādi tad, jā. Tad viņi vēl varētu apmeklēt kaut ko tādu. Tā pieredze ar kultūras dzīvi mums tāda, jāsaka, pabēdīga, tāpēc ļoti labi, ka tā „Skolas soma” ir, kurā vismaz piespiedu kārtā priekšstatu par to, kas ir kultūra daļai var sniegt.

I: Bet bēdīgi, jo vienkārši nav tā pieejamība vai...

R: Nē, pieejamība ir tik, cik gribi, bet, manuprāt, pārāk daudz paņem internets un visas tās lietas. Tur viss notiek ātri un uz vietas.

I: Citas aktualitātes, jā...

R: Un tad, ja es gribu, es varu izslēgties un, kad gribu, atkal pieslēgties. Šeit prasa, lai aiziet un nosēž. Tur jādoma līdzī, pēc tam būs atgriezeniskā saite vēl. Tas viss tā. Arī ģimenē nav gājuši, teiksim. Es tā pavaicāju, cik no skolēniem ir kaut kur bijuši. Neteiktu, ka lielākā daļa, ne, ne.

I: Tad šī semestra laikā, vai Jums ir izdevies visas klases kaut kur aizvest?

R: Šī semestra laikā vēl mēs neesam paguvuši visas, esam tikai plānojuši. Būs aprīlī. Trešās un ceturtās klases ies uz izrādi. Tad esam bijuši uz mūsu vietējo Rēzeknes teātra izrādi „Iliāda” ar vidusskolēniem. Bijām arī uz koncertuzvedumu „Vilkam tāda dvēselīte”. Tad ir pamatskolas klases. Vēl palika septītā, astotā klase, kuriem pagaidām mēģinām izvēlēties. Ir vairāki varianti. Ko labāk, vēl nezinām, skatāties.

I: Bet būtībā katrā semestrī Jūs tā plānojat, ka katra klase kaut kur ir aizbraukusi, kaut ko redzējusi...

R: Jā.

I: Vai, kad skolotāji kaut ko iesaka, Jūs kādreiz uzliekat tādu kā veto? Piemēram, vai Jūs iesakāt, ko varbūt labāk neapmeklēt un ko apmeklēt? Vai kaut kā koriģējat, ko skolotāji ir izvēlējušies un vai Jums ir tas gala vārds?

R: Nē, nu, pirmajā semestrī tikai skolotāji plānoja, jo bija tāda situācija. Nu šajā semestrī teica, ka tas esot viņiem nedaudz par grūtu, lai labāk es izvēlos un kaut ko piedāvāju.

I: Tad Jums sanāk vienpersoniski vairāk, jā?

R: Jā, jo tā esot vienkāršāk. Nē, nu tagad arī nāca daži jautājumi, vai mums tur naudas pietiks. Tad es teicu, ka, jā. Vēl kaut kur jāaiziet.

I: Tad sanāk, ka Jūs jau semestra sākumā saliekat to plānu un tad pie viņa turaties vai tomēr tas mainās?

R: Šajā pusgadā mums iznāca tā, ka šomēnes es jau daudz maz varēju salikt. Vienīgi astotajiem un septītajiem mēs neesam izvēlējušies tieši, kur labāk aiziet vai ko paaicināt, lai atbrauktu. Tas ir viens variants. Varbūt atkal aizvest filmu noskatīties. Nu, ir varianti. Tā principā šogad, pirmajā semestrī mums īsti nesanāca. Tad tas plāns tapa brīdī, kad pus semestris jau bija garām, vairāk pat.

I: Bet tad būtībā semestra laikā Jūs varat kaut ko pamainīt, tā diezgan brīvi pieejat tam plānam?

R: Jā.

I: Un, kā Jūs kopumā vērtētu pasākumu piedāvājumu? Vai ir pietiekams vai liekas, ka kaut kas pietrūkst? Jūs minējāt septītās un astotās klases...

R: Jā, tieši tam vecumposmam vairāk pagājušajā semestrī bija problēmas atrast kaut ko. Kaut gan bija pēc tam filma „Bille”. Ļoti labi, visi bija ļoti apmierināti. Atrast jau var. Varbūt vienīgi tie virzieni... Tas, ka tur tiešām vairāk tiek tieši kultūra, nekā no citām nozarēm.

I: Tad Jūs uzskatāt, ka tas būtu tā kā mazāk, ja?

R: Jā, es pat īsti nezinu, kur varētu tā...

I: Bet Jūs pasākumus izvēlaties arī no „Skolas somas” mājaslapā atrodamā saraksta?

R: Īstenībā, nē. Mēs izvēlamies, ko mūsu vietējie šeit piedāvā, un katrs jau mums atsūta savu piedāvājumu. Katra iestāde man ir atsūtījuši savus bukletus, piedāvājumus, ko viņi piedāvā šajā pusgadā, pagājušajā pusgadā. Tur nav īsti pārskatāms. Man grūti.

I: Mājaslapā, ja?

R: Jā. Tur ir tik daudz informācijas. Vietām nav skaidrs, cik tas viss maksā, un tas man paņem laiku. Jāzvana un jāprasa. Un tad tur var sazvanīt, tad nevar, visādi. Tagad atkal ir atsūtīts labs piedāvājums. Būtu uzrakstījuši, cik tas maksā vienam bērnam, nu, lai man uzreiz ir skaidrs, vai man ir vērts zvanīt ar to naudu, kas ir, vai nav vērts. Lai nesanāk tērēt savu laiku, kur man varbūt nemaz nepietiek līdzekļu.

I: Bet, piemēram, tad, kad pašvaldības sūta Jums šos piedāvājumus, viņi uzreiz konkrēti pasaka, cik būs tā summa uz bērnu? Sanāk, ka viņiem ir lielāka konkrētība, ja?

R: Jā, viņi ir tepat vietējie, tad jau viņi uzreiz zina.

I: Vai viņi arī skaitās zem „Skolas somas”?

R: Viņi ir zem „Skolas somas”, viņi tajā lielajā sarakstā arī ir iekšā, tikai viņi man konkrēti atsūta.

I: Vai Jūs tad teiktu, ka Jūsu apkārtnē tie pasākumi ir pieejami? Vai jūsu novietojumā kaut kas ir sliktāk pieejams? Kā tieši par to teritoriālo novietojumu Jūs domājat?

R: Mums jau Rēzeknes skolām nav problēmu. Mēs ar kājām varam aiziet. Ar transportu vairs neko.

I: Jūs būtībā tos pasākumus apmeklējat savā apkārtnē vai sanāk kaut kur tālāk arī aizbraukt?

R: Nu vienreiz mēs te braucām, jā, bet nu tas bija tā pa ceļam.

I: Tā kā ekskursijā braucāt tālāk kaut kur, ja?

R: Jā, un tad pa ceļam. Ar piektajām klasēm braucām, nu tad ieraudzīju, ka tur piedāvā radošās darbnīcas un rotaļas. Tas viņiem zem „Skolas somas” tad arī gāja, un to arī izmantojām. Bet mūsu skolā tas laikam arī vienīgais gadījums.

I: Vai pie jums brauc arī kāds uz skolu? Vai skolā ir kāds pasākums, kur kāds brauc ciemos, vai jūs paši uzaicināt?

R: Par vienu domāju pašlaik, būs jāzvana un jājautā. Ja finansiāli atļaus, tad varēs aicināt, ja neatļaus, tad nekā.

I: Bet būtībā viss ir kultūras namā...

R: Nu notiek Latgales koncertzālē, notiek Nacionālās biedrības namā. Latgales kultūrvēstures muzejs piedāvā savus piedāvājumus. Nu sinagogā, kas nav bijuši. Kultūras namā šogad gan pamazāk. Laikam bija viens pasākums pagājušogad. Principā visās iestādēs esam bijuši, kas ko piedāvā.

I: Pastāstiet, lūdzu, kā notiek sasaiste ar mācību saturu. Vai skatāties, kurā priekšmetā tagad ir kāda aktuālā viela, ar kuru varat sasaistīt noteiktus pasākumus vai primārais tomēr ir tas, ka šobrīd tiek piedāvāts kāds pasākums jūsu pilsētā, un tad jūs ejat uz to.

R: Nu, ļoti elementāri. Mums literatūrā, piemēram, vidusskolā ir sengrieķu mitoloģija un teātris, un eposi. Teātrī „Iliādu” rāda. Tur gan no tās sengrieķu kultūras ļoti maz, vairāk par mūsdienām, bet nu kāda lieta. Lai domā. Tur vispār nekādas problēmas nav. Piemēram, ir mūzikā, deja. Mums ļoti daudz deju kolektīvu skolā ir pašiem, arī koris. Tad var paskatīties, kā cilvēki to dara. Nekad jau nebūs, ka tev pēc programma pēkšņi viss būs. Labi, tiek tagad izrāde „Zelta zirgs” piedāvāts, bet pieaugušajiem. Tomēr pēc programmas Raiņa „Zelta zirgs” ir septītajā klasē. Neiet kopā.

I: Vai pirms un pēc pasākuma ir kaut kāds sagatavošanās ievads, nodarbība, kad Jūs skolēniem pastāstāt, kā uzvesties, par ko pasākums būs?

R: Gan pirms, gan pēc.

I: Vai tas notiek audzināšanas stundās?

R: Jā. Audzināšanas stundās tas parasti, jo tad ir jāparaksta visi papīri, kur tu ej.

I: Bērniem?

R: Nu, protams, vajag parakstīties, lai visi zina, kur viņi iet un kā...

I: Arī par uzvedību, ja?

R: Jā. Kā uz ielas uzvesties un tā tālāk. Par to ir saruna. Un pēc tam jau, kad redzējuši, tad darba lapas ir izstrādātas. Par „Billi” mums bija un par „Homo Novus” bija, par „Iliādu” to pašu. Atgriezeniskā saite – ko viņi no tā visa ir sapratuši, ko redzējuši, kādi jautājumi.

I: Un tas pēc tam arī pie Jums nonāk? Vai Jūs kaut kā apkopojat to informāciju un vai skolotāji Jums nodod kaut kādus apskatus vai atskaites?

R: Nu, jā, pēc tam jau parādās, kas viņiem ir iznācis.

I: Tad Jūs tālāk savā lielajā atskaitē, ko nododat, to arī atspoguļojat?

R: Tajā lielajā atskaitē krustiņi jāsaliek par to izrādi. Kas tur bijis, kuri ir tie aspekti. To jau vairāk tad, kad rakstījām rakstu vietējā presē, vai tur skolas avīzē, tas ir, skolas vietnē.

I: Tad jums tomēr ir arī tā atgriezeniskā saite tālāk ar sabiedrību, kurā pastāstāt, kur esat bijuši, ja?

R: Jā.

I: Un, kā Jūs vispār vērtētu to administratīvo pusi? Cik liela Jums ir papildus slodze nākusi klāt tieši kā koordinatorei, kad Jums viss ir jāpārtrauga un jāveido šīs atskaites?

R: Nē, īstenībā jau pārāk daudz laika it kā neaizņem atskaites veidošana un visi tie rēķini, bet tāpat es pati nevaru tikt līdz tam mūsu centrālajam koordinatoram. Labi, ka es no skolas varu aizsūtīt..

I: Uz pašvaldību?

R: Jā, uz pašvaldību. Tad tur elektroniski sūta. Lielākais darbs jau ir sazvanīt visas vietas.

I: Tad būtībā skolotāji ir izvēlējušies visus pasākumus, un Jūs tad esat tā, kas zvana visiem māksliniekiem un visu organizē un norunā, ja?

R: Jā.

I: Un visus rēķinus arī Jūs kārtojat?

R: Jā.

I: Vai Jūs apmeklējāt arī kādus seminārus, kas bija par „Skolas somu”, kad tieši stāstīja par visām administratīvajām lietām?

R: Jā. Vairākas reizes.

I: Vai tas bija pašvaldībā?

R: Jā.

I: Pašvaldību koordinators tad stāstīja, ja?

R: Jā.

I: Vai viss bija Jums skaidrs?

R: Sākumā īsti laikam arī koordinatoram nebija skaidrs, kā tur viss notiks. Tad jau vēl nebija zināms, cik tur tās summas tiks piešķirtas. Tad jau, kad viss sākās, tad atsūtīja visu pēc kārtas. Pirmais, otrais, trešais... kas jāizdara. Kad jau papīrs priekšā, darbs ar papīru.

I: Bet, vai semestra gaitā bija nepieciešams Jums meklēt arī palīdzību vai bija jau skaidrs no tiem materiāliem, ko Jūs bijāt saņēmusi?

R: Nē, tad jau bija skaidrs. Ja kaut kas, tad varēja uzzvanīt koordinatoram.

I: Būtībā tas galvenais atbalsta punkts Jums ir pašvaldības koordinators, ja?

R: Jā.

I: Un vai Jūs vēl kaut kur meklējat un skatāties informāciju par „Skolas somu”, piemēram, Kultūras ministrijas mājaslapā, „Skolas somas” mājaslapā, varbūt vēl kur citur?

R: Reizēm paskatos, intereses pēc pārlasu dažreiz, bet es saprotu, ka mēs nekur tālāk par Rēzekni tāpat nedosimies tieši to transporta izdevumu dēļ. Tad iznāks man tikai kādu klasi vienu divas aizvest ar vienu autobusu, bet ko pārējie? Pārējie nekā.

I: Tas nebūtu, jā, godīgi. Bet, ne tikai par pasākumiem, ko Jūs vēl esat meklējusi par „Skolas somu”? Vai vispār esat meklējusi? Par atskaišu aizpildīšanu, varbūt ko citu?

R: Man īsti nav vajadzīgs, jo viss tika izskaidrots.

I: Es gribēju jautāt, vai Jūs arī ar citām Rēzeknes skolām kooperējaties? Vai Jūs kaut kur kopā dodaties?

R: Tas īsti nebija nepieciešams.

I: Nu, jā. Ja Jūs apmeklējat pasākumus, kas notiek tuvākā apkārtnē, tad jau īsti nav nepieciešams...

R: Varbūt vienīgi bija vienu brīdi tāda doma, ka varētu paaicināt māksliniekus, bet tad bija sazvanīts, viņi netika, nu tā... Vairākas skolas bija domājušas. Bet nebija tie mākslinieki.

I: Jūs minējāt, ka arī vecāki iesaistās pasākumu izvēlē...

R: Nē. Īsti, nē.

I: Tad varbūt varat pastāstīt nedaudz precīzāk tieši par sadarbību ar pašvaldības koordinatoru. Kāda ir tā jūsu ikdienas sadarbība?

R: Atsūta mums informāciju elektroniski. Sākumā bija tās sanāksmes, tagad sūta visādus piedāvājumus elektroniski. Un, ja kaut kas nav skaidrs, tad ir telefons un var zvanīt. Nav problēmu.

I: Jūs arī ar citu skolu koordinatoriem sazināties?

R: Jā. Arī visi telefona numuri ir.

I: Vai tad, kad Jūs nododat atskaites, Jūs visu vispirms aizsūtāt pašvaldības koordinatoram un tad koordinators pats nodot Kultūras Ministrijai?

R: Jā.

I: Viss tā kā iet caur viņu, ja? Un rēķini arī iet caur pašvaldības koordinatoru vai Domi?

R: Jā. Arī.

I: Un, kāda Jums ir bijusi tā līdzšinējā pieredze ar māksliniekiem, kas piedāvā pasākumus, vai tur viss ir bijis kārtībā?

R: Nu tā kā mums te visi vietējie, nav problēmu. Man vismaz, nē.

I: Arī ar tām papīru, rēķinu lietām... vai vienmēr abām pusēm viss ir bijis skaidrs, vai nav bijuši nekādi pārpratumi?

R: Pagaidām, nē.

I: Varbūt varat pastāstīt par finansējumu? Vai Jums arī tas iet caur pašvaldības koordinatoru, vai pašvaldības koordinators Jums paziņo to summu?

R: Jā, paziņo, cik katrai skolai ir iedots attiecīgi skolēnu skaitam. Un tad ar to summu arī rēķināmies.

I: Un kad jums to summu paziņo?

R: Šajā pusgadā paziņoja, piemēram, jau pašā janvāra sākumā. 10. janvāris laikam bija. Rudenī – tad bija ilgāk. Tagad gan nepateikšu kad, bet arī jau septembrī bija.

I: Tad attiecīgi, kad Jūs sastādāt to plānu un izvēlaties pasākumus, vai Jūs katru reizi Domei pieprasāt to konkrēto summu, lai viņi pārskaita vai uzreiz jau atskaita to visu summu uz skolu?

R: Nē, tur ir tā, ka mēs rakstām garantijas vēstuli, piemēram, uz Goru vai teātri, ka tad, kad viņi mums atsūtīs rēķinu, dome samaksās no mūsu skolai piešķirtajiem līdzekļiem. Ejot uz pasākumu, mēs viņiem parasti iedodam vēstules oriģinālu, un tad viņi atsūta rēķinu. Tad to rēķinu, visus apliecinājumus, ka mēs tur bijām, skolēnu sarakstu un direktores pavēli mēs nesam pie koordinatora.

I: Pie pašvaldības koordinatora un tad viņš nodod tālāk, jā... Jums ar kādiem citiem pašvaldības, Domes darbiniekiem nekādu saistību nav? Viss notiek ar koordinatora starpniecību?

R: Jā.

I: Un vai Jums pašai ir kāds papildus finansējums par tiem Jūsu papildus pienākumiem, kas nākuši klāt. Vai no pašvaldības vai kā...

R: Godīgi sakot, laikam par kādu vienu stundu, jo man vairāk, es saprotu, slodze neatļauj.

I: Bet viena stunda – tas ir klāt nedēļā?

R: Nu, jā. Slodze man var būt četrdesmit stundas. No tām viena stunda man nāk klāt par koordinēšanu.

I: Vai pasākumiem, pašam „Skolas somas” projektam papildus pašvaldība dod naudu? Varbūt ir skolas fonds, kur varētu rast kādu līdzfinansējumu papildus jau esošajai naudai?

R: Nē. Tur jau arī nekāds līdzfinansējums nedrīkst būt. Ne no vecākiem, ne no kā. Vienīgi no kādām organizācijām un projektiem...

I: Bet tāds jums nav, ja?

R: Nē, tāda nav. Izteikam ar to, kas mums ir. Mums jau diezgan daudz priekš mūsu skolas vajag.

I: Cik aptuveni pasākumus ir sanācis apmeklēt? Vai katram skolēnam ir viens vai kādai grupīnai ir vairāk sanācis?

R: Pagājušajā pusgadā mums diezgan labi iznāca. Ir kam pat divi, citam viens. Tas tāpēc, ka citur tā summa mazāka. Ir bijuši, kas uz muzeju iet. Tiem ir mazāka summiņa. Tur bērnam astoņdesmit centi. Tad, piemēram, ir filma pa divi eiro un piecdesmit centiem. Tad bija viena pa pieci, pa četri eiro. Nu tādas tur tās summas. Tur aptuveni uz septiņiem eiro izdalīts, tad arī izrēķinām tā, lai sanāk.

I: Kā Jūs vērtējat, vai tā summa ir pietiekama, kas jums piešķirta uz to semestri?

R: Es teikšu tā, ja var iet uz vietējiem, tā kā mēs te varam Rēzeknē vai Rīgā, es domāju, jā. Es gan nezinu, piemēram, Rīgas cenas, bet mūsu Rēzeknes cenās, kur viņi arī šīs „Skolas somas” ietvaros iedod lētāk, kad biļete maksā septiņi eiro, bet „Skolas somas” ietvaros pieci eiro, tad mums ir pietiekami. Bet, ja ir kaut kur jābrauc, no kādām lauku skolām, man tā grūti stādīties priekšā. Un cik daudz tur var izmantot, jo transports ir mežonīgi dārgs.

I: Bet, ja jums kaut kur jābrauc, jums ir skolas autobuss?

R: Nav mums nekāda autobusa. Mums ir jātaisa iepirkums caur Domes koordinatoru.

I: Nu, jā, tas atkal visu sarežģī...

R: Šausmīgi sarežģī, un to jādara kādus divus mēnešus vismaz iepriekš. Un tas tā padārgi ir.

I: Tad kopumā, kā Jūs vērtētu vispār šo iniciatīvu, vispār “Skolas somas” ideju?

R: Es domāju, ka tā ir ļoti laba ideja, jo dažs labs skolēns pirmo reizi vispār uz tādiem pasākumiem tiek, kāds vispār redzējis nav neko, tāpēc domāju, ka tas ir tā labi, ka ir tāda iespēja. Tad tādā piespiedu labprātīgā kārtā, bet aiziet.

I: Vai Jums ir vēl kaut kādi ieteikumi, ko Jūs redzat, kas vēl būtu uzlabojams?

R: Nu, jā. Mums personīgi grūtības ir arī ar to, piemēram, ka mums jāraksta tā garantijas vēstule, kurā jānorāda konkrēts skaits skolēnu, cik būs. Paredzēt nav iespējams, piemēram, kuri bērni saslims, vai kuriem pēkšņi jāizbrauc, un tad, piemēram, to rēķinu viņi atsūta, bet pasākumā mēs vēl neesam bijuši. Pasākums būs tikai pēc trīs nedēļām vai divām, vai tā kā tagad, tikai aprīlī, bet rēķins mums desmit dienu laikā jāapmaksā un mēs, protams, apmaksājam uz visiem skolēniem, kas ir minēti. Un tad sanāk, ka aiziet desmit bērni no tā lielā skaita. Tad tās biļetes pēdējā brīdī tu vairs nevari citam iedot. Manā skatījumā prātīgāk izlietoti līdzekļi būtu tad, ja maksātu pēc apmeklējuma, un konkrēti tik, cik to bērnu ir bijis. Tas tā reāli būtu. Un to, kas palika pāri, varētu, kādā citā reizē kaut kur pielikt klāt, kādā citā pasākumā.

I: Varbūt ir vēl kāda veida atbalsts un informācija, kas Jums būtu nepieciešama, kas vēl Jums pietrūktu pašai gan kā skolotājai, gan koordinatorei?

R: Tā grūti pateikt. Varbūt par to, kas tālāk notiek, kur aizbraukt. Ko tie mākslinieki piedāvā tajā lielajā sarakstā, tajā mājaslapā, to tad īsti nevar saprast, cik vienam skolēnam maksā. Jāskaita nauda, varam jau daudz ko gribēt. Pašreiz tur nav skaidrība.

I: Vai ir vēl kaut kas, ko Jūs gribētu piebilst?

R: It kā, nē.

I: Labi, tad es teikšu Jums lielu paldies, ka piekritāt intervijai. Noteikti ļoti vērtīgi, un cerams, ka Jums turpmāk arī viss veiksmīgi notiks un varēsiet īstenot iecerēto. Pieredze pamazām tiks uzkrāta un tad jau arvien veiksmīgāk un veiksmīgāk viss notiks. Paldies Jums! Lai Jums veiksmīgas brīvdienas! Visu labu!

Intervētājs: Ance Kristāla

Repondents: Bebrenešs vispārīgizglītojošā un profesionālā vidusskolas kulturoloģijas skolotāja, klases audzinātāja.

Intervijas norises vieta: Latvijas Kultūras akadēmija

Intervijas sākuma laiks: 15:00

Intervijas beigu laiks: 15:30

I: Sveiki, šeit Ance, es Jums zvanu par to interviju.

R: Jā, jā. Tā es Jūs brīdināšu, man ir ļoti zems akumulatora līmenis. Ja mēs nepaspēsim un ja es "nomiršu", tad mēģināsim pēc tam tad kaut kad pēc kāda laika sazināties. Labi?

I: Jā, labi, sarunāts. Paldies! Jā, es drošvien tad sākumā pateikšu, ka intervija tiks ierakstīta, taču viss ir anonīmi. Un jā, tad pastāstiet kāds ir Jūsu amats skolā un kāda ir Jūsu saistība tieši ar "Skolas somas" projektu?

R: Tā, es esmu skolotāja, klases audzinātāja, līdz ar to tas arī ir tā mana saistība, ka es kopā ar klasi izmantoju šī projekta pakalpojumu.

I: Kā Jūs vērtētu, kā Jums ir gājis pa šo semestri? Jo būtībā tagad ir tas pirmais ieviešanas posms īstais sācies.

R: Es īstenībā, nu normāli. Kā, lai es pasaku, nu projekts tā kā ir zināms man, tas, ko tur piedāvā. Nu varbūt teiksim vienīgais, ka mēs tur... izejot no tā, ka dzīvojam laukos, mums varbūt gribētu piesiet zin ko, bet cik nu tas finansiāli... Vienīgais, kas mums tā kā radās, mums personīgi, par cik klase man, kāpēc tā kā mēs nevaram piemaksāt paši. Nu, mums te tāds jautājums radās, ja. Nu, ka mēs it kā viņiem nevaram piespiest, tas ir vienošanās, bet, ja viņi paši izdomā, vai viņi nevarētu. Ja, piemēram, mēs gribam aizbraukt uz Rīgu, ja. Nu tas tāds tā kā mums. Bet tā jau nu nekāda problēma, var jau atrast arī kaut ko tuvāku uz vietas. Nav jau tā, ka nav nekādas iespējas. Tā kā apmierināta.

I: Jā, kopumā, tad viss ir diezgan pozitīvi, ja?

R: Jā.

I: Tad varbūt varat sīkāk pastāstīt, kā Jums tieši tiek izvēlēts - uz ko Jūs iesiet vai kaut kur brauksiet, vai pie Jums ir braukuši? Kādi ir tie pasākumi, ko Jūs šī semestra laikā esat apmeklējuši?

R: Nu mēs paši braucām. Mēs izvēlējamies paši, jo nu teiksim ar to projektu mums tā sanāca, ka mums kaut kā tā kā vēlū pateica, nu pateica, ka...Nu tur bišķiņ notika nesaprašanās par to vai mēs esam šai projektā, vai neesam, vai mēs varam izmantot, vai nevaram. Mums diezgan vēlū pateica par to, ka mēs varam un mēs tā kā bišķi bijām sasteigti.

I: Bet par ko tieši radās tā nesaprašanās? Tas bija no pašvaldības puses vai...Par ko tieši?

R: Jā, jā, jā. Nu mums tā kā no pašvaldības radās, mums, man liekas, mēs tā īsti uzzinājām, ka mēs viņu varam izmantot, nu teiksim tā, man liekas, ka novembra sākumā.

I: Jā, tas tiešām vēlū.

R: Nu tā, lai tā droši, nu, lai es droši varētu pateikt, ka mēs varam izmantot, nu varbūt es kļūdus - oktobra beigās - bet nu diezgan pavēlu bija. Nu tā, lai man kā skolotājam būtu pārlicība, vai es tiešām šai projektā varu darboties. Jo teiksim, es jau par to projektu zināju, par cik es vispārīgi esmu kulturoloģijas skolotāja, es jau biju paspējusi gan to kulturoloģijas konkursu, gan uz semināru pavasarī Rīgā būt, bet nu tur tā nesaprašanās ar pašvaldību bija tāda. Mēs bijām diezgan ierobežoti laikā, lai paspētu realizēt, bet nu, tad mēs atradām pietiekami, nu mēs atradām iespēju un izdarījām, un apvienojāmies, un

aizbraucām, tā kā tālāk nu problēmu mums it kā nebija. Es tā nevarētu teikt, ka tas mums bija traģiski. Nu tā nebija.

I: Bet Jums tas pasākums bija kaut kur tuvumā, vai Jūs uz Rīgu braucāt?

R: Jā, mēs tuvumā bijām. Mēs īstenībā esam Daugavpils tuvumā, un mēs izmantojam gan Marka Rotko, gan skrošu darbnīcu, un tā kā mums patika.

I: Tas bija viens izbraukums vai tie bija divi atsevišķi?

R: Nē, tas bija viens izbraukums, kā mums tur bija. Mēs varējām, nē, viens izbraukums, mēs varējām apvienot divus šos objektus. Jo mēs arī apvienojāmies kā klases, nu mēs braucām vairākas klases kopā uz šiem objektiem, tāpēc mēs tā tā kā varējām izdarīties.

I: Un ar kurām klašu grupām tas bija?

R: Vidusskola, tā bija vidusskola, jā.

I: Un tad Jūs kaut kā arī sasaistījāt būtībā ar to, kas viņiem tagad ir aktuāli mācību vielā vai kaut kādā konkrētā priekšmetā?

R: Protams, protams. Mums fizika, mums Skrošu rūpnīcā, liekas, mutes bija vaļā, tur fizika, ķīmija, kas tik vēl mums tur nebija, ja. Nu teiksim tur varbūt tas Marka Rotko centrs, nu labi tur ne visiem teiksim kā ar mācību priekšmetiem, nu varbūt vizuālā, bet nu tā 12. klase, 11., kulturoloģija, nu tas tā kā viss mums tur tajā visā bija iekšā, jā, jā, jā.

I: Bet būtībā Jūs bijāt tā, kas ieteica, ka mēs varētu braukt uz šīm vietām vai skolēni paši, vai...

R: Nu, tā kā mums, nu tās kājas šobrīd vairāk varbūt auga arī no manis, nu par cik bija diezgan ātri, bet nu nevarētu teikt, ka tikai no manis. Mums vēl bija pozitīvi tas, ka mēs bijām piedalījušies jau konkursā "Skolas soma 20 - 30 ", un līdz ar to man bija tā atbalsta grupa, manas karsējmeitenes, kas nu ta kā, viņas arī, nu mums tā gluži nebija, ka mēs tā, ka tikai es, tas gluži nebija. Bet nu jā, es biju šajā gadījumā varbūt ka varbūt, nu nē, varbūt tā arī nevarētu teikt, bet nu jā, bišķiņ varbūt, ka tas arī mans darbs bija, es ta kā varētu teikt, par cik ļoti ātri vajadzēja to realizēt. Bet nu jā, jā, meitenes man arī palīdzēja.

I: Jā, jā. Kā Jūs vispār vērtētu to pasākumu, par visu norisi, pieejamību? Būtībā Jūs arī skatījāties ministrijas mājaslapā bija arī tieši tie ieteikumi, ko varētu "Skolas somā" ietvaros izmantot?

R: Jā, nu īstenībā, jā, tas mums bija, jo te atkal man jāatsaucas gan uz konkursu, gan uz visu pārējo, nu es tā kā īstenībā biju lietas kursā. Jā, un tiem bērniem es arī nu ta ka, par cik arī pēc tā konkursa meitenes arī uzstājās nu daudz maz pastāstīja kas un kā, nu tā tradīcija ir ta kā, ka mēs ta ka atskaitāmies, ka kāds bija. Tā kā pieejamība bija un īstenībā informācijas ir ļoti daudz un izvēle jau arī ir, nu nenoliedzami. Tā kā te nu visu cieņu, jāsaka.

I: Vai Jūs kaut kā varbūt izjūtat tieši arī tajā pasākuma daudzveidībā to reģionālo aspektu. Vai ir tā, ka varbūt gribētos aizbraukt uz Rīgu, bet nesanāk? Vai būtībā tajā tuvākajā apkaimē Jums ir pilnībā pietiekami viss?

R: Nu redziet. Nu īstenībā jau pietiek, tak, protams. Bet vienīga, kas nu tā kā būtu, tas ir tāds tīri man personiski, teiksim pieradināt pie tādām lietām kā, piemēram, tur balets, nu jā, jo pasaki vārdu balets, un tad nokrīt dzelzs priekšskars, ja. Nu lūk, ko tad mani vedīs uz baletu, ja, bet tajā brīdī, kad tu uz to baletu aizbrauc, ja, nu tad lūk nu tādas tās lietiņas. Es nezinu, varbūt, ka pilsētā tas ir citādi, bet nu laukos tas tā kā tāds bišķiņ nu tāds ir, ja. Nu jā, bet, bet kopumā jau pietiek, pietiek arī reģionā, kur tu vari aizbraukt un kur tu vari apskatīties. Nu jā, tas tā kā pietiktu. Varbūt vienīga, ka...nu jā, mēs jau te

skatījāties to piedāvājumu, nu varbūt, ka kādreiz kaut ko var, ko mums neviens nepiedāvā, bet mēs atrodam interesantu varbūt, nu tā, bet, nē, nē, kopumā pietiek, pietiek, lai mēs varētu izbaudīt, jā.

I: Un arī būtībā vidusskolniekiem, man liekas, ka tas piedāvājums pieņemtu ir diezgan jau liels. Varbūt ar mazākiem bērniem ir grūtāk...

R: Tieši tā, tieši tā, jo te jau viņi taču arī teātri, tur ir Gora skola, kura nu labi, mums ir patālu, bet, ja apvienojas tad var, nu jā nu. Nē, nē, pietiek, pietiek, ir jā.

I: Bet Jūs tikai savas skolas ietvaros kooperējaties un braucat, vai Jūs arī ar citām tuvākajām skolām?

R: Uz šo brīdi mēs to darījām tikai savas skolas ietvaros. Nu šeit es īsti, nu jā nezinu. Nu manā skatījumā, tur varbūt kaut kas arī pašvaldības līmenī bišķīt ir vai nu neskaidrs vai nu kaut kāda tāda nesaprašanās ir, jo...

I: Kādā ziņā?

R: ...ņemot vērā mūsu, nu personīgi es domāju, ka mūsu pašvaldība, mums nav tik daudz to bērnu, lai mēs nevarētu organizēties arī tās mūsu divas skolas, kas mēs esam. Bet nē nu, es nevaru sūdzēties, jo mēs, piemēram, atbilstoši autobusa vietām un transporta pieejamībai, mēs piepildījām autobusu, mēs apvienojāmies klases, līdz ar to mums tā kā viss bija kārtībā. Nu mēs ta kā jā, nu viss kārtībā. Var, var, viss ir, jā.

I: Un kā Jūs vispār kopumā vērtētu to sadarbību ar pašvaldībām darbiniekiem, vai Jums ir pašvaldības koordinators tieši "Skolas somai" vai...?

R: Nu, ir, ir tur, es pieļauju, ka tas ir tas koordinators, jā, jo es visu laiku sazinājos ar vienu cilvēku, mums visu laiku bija viens cilvēks, jā.

I: Un viņš, tas cilvēks, Jums sūtīja informāciju par pasākumiem vai kā konkrēti tas viss notikās?

R: Nu mums principā bija tā, ka mēs saņēmām to informāciju - "jā, mēs esam projektā" - tad kad es jau biju droša, ka mēs esam. Tad mums pārsūtīja tās lapas, kas jāpilda, bet vispār, īstenībā, tur visu cieņu, mēs tā kā nekādas dižos dokumentus nepildījām, visu to izdarīja viņa, nu tas cilvēks, kas pašvaldības pārstāvis. Nē, nu bija kaut kādas lietas, kuras, protams, mēs arī darījām, nenoliedzami, bet teiksim saistībā visi līgumi bija sarakstīti, viss, tā kā tā saziņa mums bija, tur viss notika. Sākumā pat mūsu vietējā administrācija sabiedēja par to papīra gūzmu, bet to papīra gūzmu darīja viņa, tā kā tur pat tās gūzmas nekādas mēs nejutām, ja tur arī viņa ir, līdz ar to sadarbība bija. Es tā neko ļaunu nevarētu teikt šobrīd. Bija tā sieviete, es pieļauju, ka viņa bija, jā, viņa bija lietas kursā, nu par to, ko tur vajag un kā vajag, jā, tur bija viss kārtībā.

I: Tad Jūsu gadījumā būtībā tas pašvaldības koordinators gan līgumus, gan rēķinus, būtībā visu administratīvo uzņēmies?

R: Jā, jā. Jā, viņa to darīja, nu tikai, protams, es pēc tam paņēmu, jo es arī biju tā persona, kas nu man vārds bija tur bez viņas, un parakstīju un atdevu, mēs tur apmainījāmies ar tiem dokumentiem, bet principā to, kas ir Jūsu tā puse, ja, kas nav teiksim, nu nav skolas, to visu viņa uzņēmās, jā. Nu viņa, protams, prasīja mums kaut kādu informāciju, nenoliedzami, bet nu jā, papīrus kārtoja viņa.

I: Un to saziņu ar tām vietām Jūs pati gan kārtojāt?

R: Principā, jā. Jā, jā, jā, jā. Jā, jā, es kārtoju, jā, jo nu taču mums bija jāvienojas, to gan es pati darīju.

I: Un vai Jums ir arī skolas koordinators vēl atsevišķi?

R: Nu teiksim tā īsti, nē.

I: Jūs paši skolotāji, ja?

R: Nav. Nē. Mēs ta ka paši skolotāji, nu ir mums tas cilvēks, kurš tad ir varbūt pirmais, kas to informāciju nodod, bet principā mēs paši skolotāji vienojāmies, jā.

I: Bet, ja nu. Vai skolas vadībā ir kāds cilvēks, kas ir vēl tā kā tāds starpposms būtībā starp Jums, skolotājiem...

R: Jā, jā, jā. Mums audzināšanas darba koordinators, jā, ir starpposms, kurš ta ka ir. Jā, mums kaut kādu informāciju varbūt piespēlē, jā.

I: Bet būtībā nekādas administratīvās lietas uz viņu neiet, tikai būtībā pārsūta informāciju, padalās?

R: Ziniet, man liekas, ka, nē. Man šķiet, ka, nē. Varbūt kaut kas tas, ko es nezinu, bet, man šķiet, ka, nē.

I: Jā, jā. Kā Jūs vērtētu sadarbību ar kultūras un mākslas organizācijām, ar kurām Jums ir nācies sadarboties, kur Jūs esat bijuši?

R: Nu, nekādu pretenziju, viss kārtībā, visnotaļ pretimnākoši, un nekādu problēmu, tur es neko nevaru teikt. Viss bija kārtībā, un arī tās programmas bija ļoti, nu tādas sagatavotas, un visu cieņu.

I: Bet, tad vai tās bija speciāli "Skolas somai" izveidots pasākumu programmas, vai vienkārši viņiem ir...

R: Ziniet, ar to Marka Rotko centru, mēs bijām tur, ta kā mums radās bišķi, bet, man liekas, ka viņi mums kaut ko piedāvāja, jo tur tā sanāca, ka mēs pieteicām vienu, bet mums bišķiņ bija kaut kas cits, lai gan nu nevarētu teikt, ka mums tur tas nepatika. Bet tas, ko es saprotu tai otrajā Skrošu muzejā, nē, bet rūpnīcā, man liekas, tas, ko viņi tur piedāvāja tai programmā, to viņi arī mums rādīja, jo viņiem jau tur, ko tad viņi tur. Viņiem jau tur laikam...

I: Baigi, jā, nevar kaut ko izmainīt, jā.

R: Tur jau neko viņi mums pašiem skrotis nebija jālej. Viss bija kārtībā.

I: Vai ir šī projekta sakarā sanācis arī kaut kāda sadarbība ar citiem pašvaldību darbiniekiem, izņemot Jūsu koordinatori?

R: Nē. Nē, nē. Pagaidām ta ka, nē.

I: Labi. Vai Jūs arī audzināšanas stundās kaut kā pirms vai pēc tiem pasākumiem kaut kā pārrunājat īpaši, vai...

R: Protams. Mums tagad ir tieši jau nākamais pasākums, jau šī semestra pasākums, mēs te plānojam, kuru mēs, jā, jā. Šobrīd jau ir tikai demokrātija, jo tagad mums ir laiks, tagad tiek aktīvi iesaistīti arī viņi plānošanā.

I: Vai Jūs arī gatavojat kaut kādus apskatus pēc tam, kad Jūs atbraucat atpakaļ vai skolas mājas lapa jums ir, skolas mājas lapā liekat vai kaut kādā avīzē?

R: Tā īsti, nu šobrīd mums ir bijusi vietējā, nu vietējā novada avīzītē, bija par to, ka mēs pasākumā. Mājaslapā, man šķiet, ka bija informācija no skolas, tagad, tagad momentā, aij, kaut kur es redzēju to informāciju, bet es nepateikšu, kurā lapā, es to redzēju. Ta ka, jā, jā, mēs to arī atspoguļojam un parādām, tā redzami, lai cilvēki zinātu, jā.

I: Kādi būtībā būtu tie Jūsu galvenie informācijas kanāli, no kuriem cilvēkiem Jūs saņemat galveno informāciju, tieši par "Skolas somu"? Tas ir pašvaldības koordinators vai ir kāds vēl?

R: Nu teiksim tā, pamatā es informāciju saņemu no pašvaldības koordinatora, bet tā kā es esmu sekojošs kultūras darbiniekiem un "Skolas somai" un citiem, nu tā kā es esmu iesaistīts šajā, tad es informāciju arī saņemu no citām mājas lapām, kas man parādās FB vai kaut kur citur, kur es tā kā tam sekoju. Līdz ar to tā kā es pati varbūt zinu vairāk nekā citi, par cik es sekoju līdzī, nu tad, nu jā, tad es arī tādā veidā to informāciju iegūstu.

I: Nu tad kopumā ir sajūta, ka ir pietiekami vai kaut kas pietrūkst tieši informācijas ziņā, vai viss ir skaidri, saprotami?

R: Nu es domāju, ka nu gan, man pietiek, man tā kā pietiek, nē, nu nekad jau nav tā, ka nevarētu vēl vairāk, bet nu es tiešām nevarētu sūdzēties, man pietiek, man tiešām pietiek.

I: Jā, un arī tiem papīriem, ar kuriem sanāk darīšana, tur arī viss ta ka ir skaidri. Bet Jūs arī braucāt uz kaut kādiem semināriem tieši "Skolas somai"?

R: Jā, tas, kas bija pavasārī Kultūras akadēmijā, kas tur bij, nu...

I: Jā, jā, jā, atceros, jā. Tad, nu par tādām varbūt vēl nopietnākām lietām. Kā ir notikusi tā finansējuma apguve, vai tur bija viss kārtībā? Vai nebija nekādu aizķeršanos?

R: Īstenībā, tur bija viss kārtībā, mums pat bija kaut kādā veidā pašvaldība pat piedāvāja, ka viņiem pat paliek nauda... nu kā iznāk, es saprotu tā, ka pašvaldības līmenī varbūt kādam mazāk vajadzēja līdzekļi, kādam vairāk, un tad tos līdzekļus, es saprotu var pārdalīt, ja. Tā kā mums teica, jā, ka mums ar finansēm problēmu nebija. Nu mēs pat varējām paņemt to projektu, ko mēs pat bijām ātrāk domājuši tālāku, kur mēs sapratām, ka nepietiks naudas, bet beigās izrādījās, ka nu būtu pieticis, bet nu jā, varbūt tā tā pirmā sadarbība, līdz ar to, bet pietika, mums nebija nekādu problēmu. Tiešām nebija problēmas ar naudu.

I: Bet Jums bija arī kaut kāds līdzfinansējums tad sanāk no pašvaldības puses, ja? Ne tikai tieši no "Skolas somas" naudiņa, bet arī vēl papildus kaut kas?

R: Nu es saprotu, ka tas līdzfinansējums ir tādējādi, ka transports, tas jau mums ir novada transports, viņš ir lētāks nekā tur varētu būt, ka mēs, nu ta kā...

I: Paši, jā.

R: ...uz tā transporta, jā, tas ir par transportu, kas mums bija ta kā pašvaldības līdzfinansējums, nu kaut kā par pašizmaksu vai kā...

I: Nu jā, jā, ta ka lētāk sanāk.

R: Jā, tur mums tas bija.

I: Jā, tad varbūt, vai Jums būtu vēl kaut kādi tādi lielie secinājumi, vai kaut kāds tāds skats uz nākotni? Jā, kā jums notiek tas nākamais plānošanas posms, un kā tur ir ar finansējuma apguvi?

R: Nu šobrīd mēs īpaši neesam līdz tam finansējumam vēl tikuši, nu ta ka neesam vēl sazinājušās ar koordinatori, līdz tam nu teiksim līdz tam pēdējam sīkumam. Bet uz šo brīdi mums arī ta ka, cik es zinu, cik es esmu runājusi, pagaidām es vēl nevarētu teikt, ka mēs tā ļoti aktīvi, mēs tikai esam vienojušies par to mēnesi, kad mēs ta ka varētu braukt un to attālumu. Mums nav, nu pagaidām mums viss ir kārtībā, šobrīd, ja, ta ka. Mēs nevaram sūdzēties.

I: Bet jā, nav tā, ka Jums, Jūs sastādat savu plānu, programmu un koordinators Jums pasaka - nē?

R: Nē, nē, nē. Tik traki nav.

I: Jā, tad, vai Jums būtu varbūt vēl kaut kādi ieteikumi, ko vēl varētu uzlabot? Kas Jums liekas, kas varētu būt tās kritiskās puses vēl "Skolas somā"? Ko Jūs redzētu, kas vēl būtu nepieciešams varbūt?

R: Godīgi sakot, uz šo brīdi varbūt vienīgais, kas nu tas varētu būt, ja, ka tas, ka bērni paši izvēlas, ko nu viņi var, piemēram, piemaksāt. Varbūt, ja viņi izvēlas. Ja, piemēram, mums pasaka, ka, nu teiksim mēs nedrīkstam prasīt, tas ir viennozīmīgi. Bet, piemēram, viņi vēlas aizbraukt uz Rīgu, mums tur pietrūkst 3 Eur, mums ir jautājums, vai mēs braucam uz Skrīveriem vai mēs braucam līdz tai Rīgai. Nu tad mēs esam ar mieru paši piemaksāt, bet mēs gribam uz Rīgu. Tas varbūt varētu būt tāds bišķis nu tāds elastīgāks. To gan nedrīkst prasīt, tam es piekrišu, ja, bet nu ja viņi paši tomēr kaut kādā veidā izvēlas to, varbūt tomēr var ļaut. Es nezinu, nu tā, bet nu viss pārējais ta ka, pagaidām neko īpaši, jo programma ir ļoti plaša, īstenībā atliek viņu tikai izpildīt un izmēģināt, ja. Un ir izvēle, ja tev nepatīk kaut kas viens tu vari izvēlēties kaut ko citu. Līdz ar to nu es nevarētu teikt, ka ir kaut kas nu briesmīgs. Ir ļoti forši, ka var kaut ko tādu izmēģināt.

I: Jā, tad būtībā pagaidām nekādu problēmu Jums nav bijis, tikai tāda laba pieredze?

R: Nē, nu man ir laba pieredze, tiešām laba pieredze, jā, jā.

I: Vai būtu varbūt kaut kāds vēl atbalsts, kas Jums ir nepieciešams, izņemot to finansiālo, jā, vai kaut kādi nezinu papildus informācija? Vai varbūt skolēniem, kas būtu varbūt papildus nepieciešams, varbūt mācību saturā, kas vēl būtu jāiekļauj, lai viņus labāk sagatavotu varbūt šiem dažādajiem notikumiem, pasākumiem?

R: Es pat nemācēju pateikt, man ta ka nav, jo tas ir viss ļoti atkarīgs no tā, cik tu pats tajā visā esi, ka kādam, nu, kurš varbūt nav tik ļoti saistīts ar to "Skolas somu", tad varbūt. Varbūt, ja kādam skolotājam, tas ir tikai kā tāds ļoti liels jaunums. Bet man jau tas nav kā jaunums ļoti liels, jo teiksim, ja tu pats strādā, pats redzi, es ta kā negribētu teikt, ka man tur īpaši kaut ko vajadzētu. Es domāju, ja tur kaut kas izlien un parādās, to taču var atrast. Nu es nevarētu Jums šobrīd atbildēt neko.

I: Varbūt ir kaut kādi tieši konkrētas jomas pasākumiem, kur liekas varbūt tas piedāvājums ir nepietiekams vai Jums grūti sasniedzams? Kaut kas, ko Jūs iedomājaties varbūt, ko Jūs gribētu, bet tas varbūt varētu būt grūti vai nu finansiāli vai attālumā, vai vienkārši tāpēc, ka tādi pasākumi netiek rīkoti?

R: Nē, nu uz šo brīdi tiešām tas ir tas, kas varbūt, ka mēs esam patāli no tā centra, varbūt no tās Rīgas, kur arī ir diezgan reizēm lauku bērnam vairāk gribētos uz turieni. Tuvākajos objektos viņi ir tā kā ar saviem līdzekļiem bijuši varbūt vai ar vecākiem vai vēl kaut kur. Tā ir tā problēma, kas mums tā kā varbūt varētu parādīties, ja, bet nu atkal, es nezinu vai...Varbūt kaut kāda sadarbība ar skolām, piemēram, maniem bērniem ļoti ieinteresēja gan arī tad, kad mēs gatavojāmies konkursam, tā kaligrāfija rakstīšana, ko piedāvā Nacionālā bibliotēka, tas ir vienīgais, kas man nāk prātā. Tad varbūt es īsti nezinu, varbūt tad ir iespējams, ka viņi kaut kur izbrauc uz kaut kādām teiksim laukiem varbūt, ja. "Skolas somu" varbūt nevis piedāvāt, piemēram, kā skolai kā tādai, bet, piemēram, pašvaldībā lūk viņi atbrauc un tad tā pašvaldība noorganizē to skolēnu pieplūdumu vai piebraukumu kaut kur, ja. Varbūt kaut kā tā, varētu būt, bet nu tā īsti.

I: Līdz šim nav īsti bijuši Jums gadījumi, kad pie Jums kāds brauc vai skolā, vai pašvaldībā?

R: Nē, nē. Mēs šobrīd, nē. Jā, mēs esam redzējuši to, gan tās filmiņas līdzņemšanai, mēs esam lietas kursā, ka var paaicināt, jā. Par to es esmu lietas kursā...

I: Nav ta ka tā bijis?

R: ...bet mēs tā nedarījām.

I: Nu skaidrs, nu jā, nu, tad diezgan labi izklausās jums iet.

R: Nu man tur tā reize bija pozitīva. Varbūt tāpēc, ka es nezinu es jau ta ka biju lietas kursā...

I: Jā, lietas kursā, jā.

R: Līdz ar to man tas bija pozitīvi, es varēju, nu es ta ka zināju, kas man ta ka jādara, un kādu ceļu man ir jāiet.

I: Jā, viss tā viegli aizgāja, jā. Jā, nu labi, liels Jums paldies, telefons arī neizlādējās, paspējām izrunāt visu laicīgi, tā kā labi, tad jau, lai Jums veiksmīgs nākamais semestris, lai izdodas iecerētais, aizbraukt uz kurieni gribējās. Labi, tad jau, lai Jums jauks vakars. Paldies Jums liels par interviju.

R: Jā, jā, paldies.

I: Visu labu, atā.

R: Atā.

Intervētājs: Ance Kristāla

Repondents: Kalnciema vidusskolas "Latvijas skolas somas" skolas koordinatore, matemātikas skolotāja

Intervijas norises vieta: Latvijas Kultūras akadēmija

Intervijas sākuma laiks: 15:00

Intervijas beigu laiks: 15:40

Intervētājs: Labdien! Tātad Latvijas Kultūras akadēmija šobrīd veic pētījumu par “Skolas somas” pirmo posmu. Sakiet, vai Jūs piekristu intervijai un ierakstam? Mēs nodrošinām anonimitāti, tā kā Jūsu vārds nekur neparādīsies.

Respondents: Jā, piekrītu.

I: No Jūsu kolēģes saprotu, ka tik tikko uzsākāt?

R: Jā, mūsu skola tikai ar septembri uzsāka dalību šajā projektā.

I: Jā, kā Jūs kopumā vērtētu, kā Jums pa šo semestri ir gājis?

R: Nu es uzskatu, ka mums ir gājis pat ļoti labi, varbūt nedaudz haotiski..

I: Kādā ziņā?

R: Nu tādā ziņā haotiski, ka mums tur nedaudz novads to summiņu palielināja.

I: Tas jau pozitīvi.

R: Neklātienas vidusskolas bērniem un amatu skolā, bērni, kas mums ir praksēs, kursu vadītāji nespēja viņus savākt kopā, lai kaut kur aizvestu, tādā nozīmē, tad mums tā kā tā summiņa iznāca nedaudz lielāka, nevaru pateikt tagad kāda viņa tur galā iznāca, bet viņa bija lielāka un tad, kad mēs uzzinājām, ka tā summiņa ir nedaudz lielāka, tad bija tā diezgan ātri jāatrod kā viņu iztērēt. Lielākās problēmas bija sasaistīt tieši ar to kultūru, ar to kultūras kanonu, teiksim tur, klases teiksim tur iecerēja braukt uz Laumas dabas parku, varētu būt, ka tur bija tā sveču radošā darbnīca, sveču liešana un tā bišu taka, kultūrvēsturisko dabas ainavu, par cik tur tāda dabas taka, tas bija vairāk tā, ka audzinātājiem nav skaidrs, ka caur to kultūras prizmu jāpaskatās arī, uz to pasākumu uz kuru viņi ar to klasi brauc.

I: Vai Jūs sastādat semestra planu katrai klašu grupai?

R: Tas notiek kopīgi. Nē, nav tā, ka es nosaku, tagad, lūdzu, kino, tagad, lūdzu, teātra izrādi, nē, vienojoties ar audzinātājiem. Tiešām, jo mēs neesam liela skola, cik mēs kopā esam...divsimts pāri nedaudz ja, tā kā mums apvienojās klašu grupas kopā un mēs aicinām arī kādu mākslinieku pie mums uz skolu, viss notiek koordinējoties, sadarbojoties.

I: Bet Jūs tā kā rīkojat kādas sapulces semestra sākumā?

R: Jā, mums ir skolotāju informatīvās sanāksmes un tas notiek to ietvaros, desmit, piecpadsmit minjtes, katru trešdienas rītu mums ir šīs informatīvās sanāksmes, tad viens no punktiem ir skolas somas projekta aktualitātes, ja viņas ir.

I: Tad vūtibā ir tā, ka Jums semestra sākumā ir plāns uz visu semestri vai Jūs tā operatīvi, ja kāds skolotājs ierauga, ka mēs tur varētu doties...

R: Nē, nē, mums ir tā kā tomēr plāns uz to semestri tikai mums viņš šobrīd ir nedaudz iekavējies, skaidrība man ir šobrīd tikai par sākumskolu, ka viņi gribētu apmeklēt teātra izrādi, bet pārējās klasēs mums šobrīd ir tāds saspringts brīdis - slimo skolotāji, es tā kā vienpersoniski bez audzinātājiem negribētu izlemt un mums nākamnedēļ ir projekta nedēļa, mums skolai ir salidojums un šobrīd ir lielas aktualitātes, kaut gan novada koordinatore jau man atsūtīja e-pastu, ka gribētu redzēt saplānoto. Tā kā šīs nedēļas laikā mums

noteikti ir jāsaplāno, jāsazvana arī tie audzinātāji, kuri ir uz slimības lapām. Apmēram tas virziens ir vai tā būs lekcija vai pedagoģijas nodarbība, jāsaplāno tomēr.

I: Būtībā ar klašu audzinātājiem, priekšmetu pasniedzēji...

R: Nē, nē, tā nav, pirmajā semestrī arī bija ļoti laba sadarbība ar priekšmetu skolotājiem, tieši vidusskola un izlaiduma klases izvēlējās kaut ko kas vītu saistīts arī ar eksāmeniem. Viņi brauca uz Ziedoņa muzeju, uz Murjāņiem un tieši priekšmetu skolotāji noorganizēja šo braucienu.

I: Tad būtībā arī tie pasākumi vai notikumi tiek sasaistīti arī ar to, ko viņi tajā brīdī mācās.

R: Jā, tiešām. Mums gandrīz katrai klasei bez citiem pasākumiem iznāca muzeja pedagoģiskā nodarbība un sākumskolā tas bija ar folkloru saistīts un ar Krišjāņa Barona muzeju, tad piektā klase bija Latvijas Dabas muzejā uz vienu muzeju pedagoģijas nodarbību, astotie bija uz Vēstures un kuģniecības muzeju, tā kā sasaistās jau arī kaut kas ar mācību priekšmetiem. Lielākās tādas neskaidrības un, tā kā mums tā bija pirmā reize, tad vislielākās problēmas bija ar to atskaites veidošanu. Bet paldies Dievam, ka mums novadā ir ļoti atsaucīga koordinatore, viņa tās mūsu kļūdiņas palaboja, kā būtu pareizi tajās mūsu atskaitēs rakstīt. Par katra pasākuma pareizo ķeksīti pēc tam taja lielajā tabulā kā ir jāieķeksē.

I: Vai pasākumus Jūs skatāties no Kultūras ministrijas mājaslapas, kur ir ieteikumi vai paši meklējat?

R: Mēs viskautkur meklējam, ļoti daudz e-pastus tagad sūta pašvaldības koordinatore, ir tādi, kas paši pazvana, piemēram, filharmonija, Rīgai jau esam samērā tuvu, bet mēs diemžēl ar kaimiņu skolu nevarējām sakooperēties, jo mums tā auditorija tieši tajā vecuma posmā nav tik liela, lai mēs varētu tik lielu auditoriju...mēs tā kā gribējām varbūt ar kaimiņu skolu tieši par otro pusgadu domājot, bet tas mums neizdevās, ar transportu nav tik vienkārši deviņdesmit bērni būs mūsejie, deviņdesmit no kaimiņu skolas. Tie ir tikai daži kilometri, bet viņi tomēr ir ar kaut ko jāatved, tad viss pasākums sadārdzinās. Tā kā paši zvana, meklējam mājaslapās, arī Kultūras ministrijas mājaslapā...man liekas, ka tur bija vēl kaut kādas iespējas, ne tikai ministrijas, arī skolas somas mājaslapā, man liekās...ar vietējo Kultūras namu arī sadarbojamies, Kultūras nams noorganizēja katrai klasei simtgades filmu, kino seansu, mazie multfilmu, lielie Homo Novus.

I: Būtībā izklausās diezgan daudz Jums tie pasākumi, vai katram bērnam sanāk ciens vai vairāki?

R: Nē, nē, maksimums trīs sanāk katram bērnam. Muzeja pedagoģijas nodarbība, tad bija filma un trešais kā kuram. Ilūziju šovs arī pie mums bija atbraucis, par tādu labdarības cenu, tā kā pazīstami cilvēki un tad tas bija tā kā Ziemassvētkos kā pārsteigums.

I: Kādi tad būtu tie galvenie kritēriji pēc kuriem Jūs izvēlaties tos pasākumus? Vai Jūs izvēlaties par jomām, lai būtu visas jomas, jo tie trīs pasākumi, lai tie būtu dažādi, vai...

R: Par cik man ir pirmā saskare ar šo projektu, tad ir tā izpratne, ka vajadzētu gan - gan, jā. Lai to gadu laikā būtu gan, teiksim, izrāde, koncerts kino....lai aptvertu vairāk jomas.

I: Būtībā plānojot tagad uz nākamo semestri, tad Jūs skatāties kurai klašu grupai attiecīgi kaut kas ir bijis, tad arī lai nepārklājas. Kā Jūs kopumā vērtētu, kāds ir tas pašreizējais pasākumu piedāvājums? Vai Jums liekas, ka ir visām vecuma grupām, visās jomās, vai liekas, ka kaut kas tomēr trūkst, ko Jūs gribētu redzēt vēl.

R: Es domāju, ka no trūkšanas viedokļa šaubos. Viņi jau arī visi ir tagad sarosījušies. Trūkt - netrūkst, bet ir varbūt labas lietas, kur par tiem septiņiem eiro tā kā pietrūkst, lai aizbrauktu uz Nacionālo operu un nopirkt biļeti par septiņiem eiro, nu to tomēr nevar, teiksim, man gan tas neizdevās, bet kaimiņu skolai izdevās multimedijlais šovs, mēs arī vēlējamies, lai kāda klase var aizbraukt, bet tieši tajā brīdī es to neuzķēru, bet kaimiņu skola to bija tā kā uztvērusi, speciāli bija sazvanījusi un tad viņi pa pieciem eiro bija biļetītes dabūjuši. Kad es skatījos, nebija nekādas iespējas aiziet, tad es sapratu, ka tādi

multimediālie šovi būtu tā kā jāmeklē arī tieši zinātnes inovācijas, lai aptvertu. Vienīgais, jā, tas, ir tas mīnusiņš, ka ir finansiālais ierobežojums. Mazākai skolai, kura tomēr nevar savākt un tad attiecīgā vecuma grupa no pieci līdz divpadsmit ja, tas sadārdzinās, viņi jau vūtu gatavi braukt, gan tā filharmonija, gan arī daudzas teātra izrādes, tajā mājaslapā var atrast ja, bet tā summiņa ir tāda, ka izdalot uz mūsu esošo nesanāk.

I: Jums no pašvaldības nav nekāds līdzfinansējums?

R: Transports. Līdzfinansējums nav, bet transports jā.

I: Bet tad ne ar vienu citu skolu nav Jums izveidojusies sadarbība?

R: Nav, jā, esam mēģinājuši, tā kā gribējām to filharmoniju, tiešām bija interesants piedāvājums, bet nu tas mums šobrīd neizdevās, bet nu nākotnē par to mēs varētu padomāt. Tā nav, ka mes būtu galīgi atmetuši roku.

I: Kā Jūs vērtētu dažādo pasākumu pieejamību, tādā ziņā, vai no Jūsu ģeogrāfiskā no ietojuma visur pieejams vai tas nerada nekādas grūtības?

R: Nē, mums ģeogrāfiskais stāvoklis ir ļoti pieejams, vienīgais, protams, ka mes gribētu kaut ko vairāk no Latgales redzēt, tad mums tas nesanāk, jauno Rotko muzeju apskatīt...tas mums nav tā kā sasniedzams vai, teiksim, AHA zinātnes centru vai kā, bet nu, es domāju, ka var arī rīkoties tā, ka klasē lielākas ekskursijas ietvaros varētu, tas viens ounkts varētu būt šī skolas somas aktivitāte. Teiksim, tos pārējos pasākumus vecāki sponsorē un tad mēs apskatām vēl ko klāt. Tāds mums šobrīd ir izaicinājums, ka tā Latgale ir tā tālāk.

I: Kā Jūs kopumā vērtētu informācijas pieejamību tieši par skolas somas īstenošanu, par administratīvajām lietām, par rēķiniem un tādām lietām?

R: Viss ir ļoti skaidrs, protams, sākumā bija dažas kļūdiņas rēķinu izrakstīšanā un pareizo formulējumu pielietošanā, bet tās mēs ātri novērsām, sapratām, pateicoties novada koordinatorei. Es domāju, ka es varētu teikt, ka mums nebija nekādu tādu sarežģījumu. Ja bija vēl arī kādas neskaidrības par atskaitēm, tad tās arī mēs atrisinājām un izrunājām.

I: Rēķinus visus Jūs pari stādat vai?

R: Būtība ir tāda, ka es viņus tā kā sakoordinēju, kā arī vienu no ekseplāriem paņemu, bet mums tomēr visas skolotājas ir saprātīgas, viņas vienojās ar to pakalpojumu sniedzēju un mums to grāmatvede ir uzņēmusies, mums ir tāda kopīgā sistēma, kur ir jāieskenē, jāliek iekšā un nosūtām novadam.

I: Tad būtībā nav tā, ka Jūs pašvaldības koordinatorei sūtāt un tad pašvaldības koordinatore tālāk?

R: Nē, nē, tā ir, bet mums skolā to dara grāmatvedis. Rēķinu mēs sagatavojam vai arī skolotājas ar mani pakonsultējas, tad to rēķinu atsūta uz skolu un tad grāmatvede darbojas ar rēķiniem.

I: Skaidrs, jā. Kā notiek finansējuma sadale? Vai pašvaldībai ieskaita naudu un tad viņi Jums vai...

R: Ne, nē, tas ir pašvaldības konts, nekas nekur netiek pārskaitīts, novada koordinatore arī zin visas summas, viņa redz visus novada rēķinus un viss satek vienā mūsu novada punktiņā un tur tad arī visas tās summas ir redzamas un tad arī tālāk novada koordinatore kārtu visu ar grāmatvedībām un mūsu darbs ir tikai sagatavot rēķinus un nodot novada koordinatorei.

I: No otras puses par to informācijas tālāku izplatīšanu? Viens no tiem punktiem ir, ka pēc tam ir jāinformē arī sabiedrība, ko Jūs esat darījuši skolas somas ietvaros, kā Jūs, vai Jūs skolas mājaslapā liekas vai novada avīzē vai kā Jūs tālāk informējat par to, ko esat darījuši?

R: Jā, mums ir bijis gan novada avīzē, gan skolas avīzītē, Facebook mājaslapā, gan skolas mājaslapā. Kaut gan mums tā mājaslapa tagad ir uzlabošanas stadijā, šis tas tur īsti nedarbojas, bet, katrā ziņā, tikko tā mājaslapa sakārtosies, tad arī tur visa informācija būs iekšā.

I: Vai skolēni ir tie, kas sagatavo relīzes vai skolotāji?

R: Tie ir skolēni un arī, teiksim, tā atgriezeniskā saite kā jau pēc katra pasākuma, vai tur ir zīmējumi vai recenzija pēc kino filmas vecākajām klasēm un bija arī vērtējums literatūrā, tā kā visādi mēs cenšamies.

I: Jā, tad ļoti iesaistīts ir mācību saturā arī. Vai skolotāji paši kaut ko vēl raksta, sagatvo kādas atskaides Jums?

R: Jā, mums ir vienotā platforma skolā, kur ir izveidota atskaides forma, kur audzinātāji vai mācību priekšmetu skolotāji saraksta arī atskaitītes. Iekšā ir arī skolēnu atziņas un jā, tādu atskaitīti mēs sagatavojam par pasākumu.

I: Vai Jūs vēl no kaut kurienes saņemat informāciju par skolas somu vai tikai no pašvaldības koordinatores.

R: Mākslinieki sūta vai mākslinieku pārstāvji arī sūta informāciju, aktieriem ir pārstāvji, mono izrādes arī mums piedāvāja, nu tā, viņi jau arī rosās.

I: Vai Jūs pati esat apmeklējusi kādus seminārus, kad bija par skolas somu, kad skaidroja par to projekta būtību?

R: Jā, es pati kā koordinators novadā biju šo pirmā semestra tikšanos un tagad otrajā semestrī par aktualitātem, bet mūsu skolas bija arī uz atvēršanas pasākumu. Es konkrēti pati nebraucu, bet mums brauca skolotājs, kas atbild par pašpārvaldi. Mums ir arī atbildīgs skolotājs, kas ar skolēnu pašpārvaldi darbojās. Man šķiet, ka viņi bija aizbraukuši jā, bet tas bija pašā sākumā, kad es vēl nemaz nezināju, ka es bušu atbildīgā un arī vēl nekādas summas nebija piešķirtas.

I: Vai Jūs arī skataties skolas somas mājaslapā, kad Jums ir kādas neskaidrības?

R: Jā, skolas somas mājaslapā es esmu skatījusies gan informāciju, gan palasījusi jā tur tos attiecināmās un neattiecināmās izmaksas, visu to, jā, esmu skatījusies.

I: Tieši, lai tos dokumentus labāk saprastu un sapildītu, ja. Kā ir ar skolas vadību? Vai direktors arī kaut kā iesaistās? Kā Jums veidojas sadarbība?

R: Jā. Man šķiet, ka sadarbība ir ļoti laba. Cik prasa viņa pienākumi, tik viņš arī iesaistās un atskites es arī pārsūtu direktoram.

I: Vai Jums kā projekta koordinatorei ir papildus samaksa par to klāt pie algas?

R: Nē, tas ir manas lim es ietvaros kā ārpusklases darba organizatoram.

I: Kā veidojas sadarbība ar skolēniem? Vai viņi var izvēlēties uz kurieni brauks un kuru pasākumu apmeklēs?

R: Jā, tas ir audzinātāju ziņa un tad viņi izrunā vispirms un tad audzinātāja ar mani tālāk runā.

I: Tad būtībā Jums ir nedaudz fleksablāk jābūt, ja, piemēram, bērni semestra cidū izdomā, ka viņi grib to un to apmeklēt, tad vai viņi tajā brīdī var Jums pieteikt un pamainīt to plānu vai arī Jūs semestra sākumā to sastādat un tad tas ir tā stingri noteikts?

R: Nē, nu, tāda prakse līdz šim nav sanākusi, vienīgais pirmajā semestrī mums uzradās liekāka naudiņa, bet es domāju, ja finanses atļautu, tad varētu arī pamainīt to plānu, tas nekas, ja mēs esam ieplānojuši kino vai radošo darbnīcu. Ja pēkšņi ir jauks piedāvājums, tad kāpēc ne. Var pamainīt.

I: Jums pa tiešo ar domes darbiniekiem nesanāk nekāda saistība projekta ietvaros?

R: Ir novada izglītības pārvaldes koordinatore, viss. Mēs tomēr esam 13 pagasti, diezgan liels novads un tāpēc novada dome ir tāds diezgan tāls jēdziens, mēs tur tikai komunikējam ar tiem cilvēkiem, kas par mums atbild kaut kadā ziņā.

I: Vai Jums ir braukuši kādi mākslinieki?

R: Jā, pie mums bija teātra izrāde un iluzionistu šovs.

I: Vairāk tad Jūs braucat ārpus, ja?

R: Jā.

I: Vel nedaudz par to finansējumu. Vai tas pašreizējais modelis Jūs apmierina? Kā ienāk nauda, kā tā tiek sadalīta. Vai par finansējumu Jums liekas, ka viss ir kārtībā?

R: Protams, ka gribētos vairāk, tad varētu sēdēt, labi, ne lirmajā rindā operā, bet vismaz parteri, nevis otrajā balkonā pašā augšā, tas būtu tāds, bet nu, vārdsakot, projektā kāds finansējums ir, tāds viņš ir.

I: Jā, bet būtībā sanāk, ka Jums diezgan dažādi tie pasākumi ir, kurus Jūs esat apmeklējuši?

R: Jā, par cik mēs sameklējām ne tik dārgus tos pasākumus un teātra uzrāde atbrauca lie mums, tad mums iznāca vairāk pasākumi. Tā vidēji mums iznāca astoņi eiro uz bērnu.

I: Kas Jums vēl ir iesakāms, ko Jūs varbūt gribētu uzlabot projektā? Vai arī kādi ieteikumi?

R: Cilvēks, kurš saprot, kas ir projekts, skaidrs ir, ka atslogot no papīrs padarīšanām nevar, diemžēl tā tas ir. Nelielas, ka ir par daudz, bet nu kā jau katram cilvēkam liekas, ka viņa dzīvē ir papīra darbu par daudz. Minimums ir jāizdara un es domāju, ka viss šobrīd ir kārtībā, tā ir laba iespēja aizbraukt un redzēt katram skolniekam reizi semestrī kādu kultūras pasākumu...

I: Jā, vai Jūs redzat kā tas iespaido skolēnus? Daudziem tā varbūt ir pirma pieredze?

R: Nu nē, mums tomēr skola ir tāda, kur mēs katru gadu braucam pavasara ekskursijās, pašvaldības transports vienmēr ir bijis pieejams, tagad ir finansējuma atslogojums.

I: Tad būtībā Jūs jau pirms tam aktīvi viskautkur braucāt,

R: Jā, arī organizējām lai teātris brauc pie mums, arī uz hokeju bijām, labi, tas varbūt nav tāds, braucam slēpot, mēs ļoti daudz organizējām braucienus. Tāpat skolēnu brīvdienās uz Stokholmu, mums ir tiešām kabas tradīcijas ārpusstundu darbā. Šis tikai vairāk pagriež uz kultūras pusi.

I: Tad būtībā nekas īpaši nav mainījies, tikai vairāk ir jāpiedoma, lai vairāk tie kultūras pasākumi būtu.

R: Jā, jo tiešām ir bijis tā, ka mēs katru gadu braucam kadā ekskursijā. Toreiz tā saucās mācību ekskursija un tagad tā ir jāpārformulē nedaudz savādāk. Vienīgais, protams, tad bija bērni no kādām nelabvēlīgākām ģimenēm, kuri epiedalījās šajos braucienos, tagad viņi to var atļauties. Tas ir pozitīvi.

I: Vai nākotnē Jūs redzat kādi materiāli vai informācija Jums būtu nepieciešama. Varbūt ne tikai Jums, bet arī skolotājiem, lai izvēlētos tos pasākumus.

R: Man jau liekas, ka šobrīd ir tās informācijas ļoti daudz, lai atrastu kaut ko, kas interesē tieši klasei, tur ir tomēr tas audzinātāja darbs. Te jau teiksim skola starp skolu arī uzzina informāciju par interesantām lietām, es domāju, ka mūsdienās jau bērni braukā un viskautko redz, tādas interesantas lietas jau tiek rādītas ģimenēs un viņi ir daudz ko jau redzējuši paši individuāli. Šeit tas mēs tiešām paliekam vairāk pie tam kultūras izklaidēm. Kino, muzeji un tā, ko varbūt ar vecākiem viņi nedarītu.

I: Liels paldies Jums par interviju. Apkoposim datus un varam Jums pēc tam nosūtīt pētījuma atskaiti. Veiksmi nākamajā semestrī.

R: Paldies.

Intervētājs: Ance Kristāla

Repondents: Nacionālās Mākslu vidusskolas Jaņa Rozentāla Mākslas vidusskolas "Latvijas skolas somas" skolas koordinatore, ekonomikas skolotāja

Intervijas norises vieta: Nacionālās Mākslu vidusskolas Jaņa Rozentāla Mākslas vidusskola

Intervijas sākuma laiks: 15:15

Intervijas beigu laiks: 15:50

I: Vai Jums nav iebildumi pret intervijas ierakstu?

R: Nē

I: Vai Jūs priekšstat, ka Jūsu vārds netiks norādīts, taču atsevišķas detaļas var norādīt uz Jūsu skolu ?

R: Jā, es piekrītu.

I: Kāds ir Jūsu amats skolā un kāda ir Jūsu saistība ar „Skolas somas” projektu?

R: Rozentāla Mākslas skolā es esmu projekta vadītāja un ekonomikas skolotāja. Tā kā šī ir tikai viena no struktūrvienībām Nacionālajai Mākslas vidusskolai, tad lielos projektus mēs savā starpā sadalām, un līdz ar to visu skolu ietvaros es atbildu par „Skolas somu”.

Tie, kuri vada projektus un dara citus darbus pārējās trijās struktūrvienībās, visas gala atskaites sūta un koordinē caur mani. Sanāk dubulta darīšana, bet šajā gadījumā nav iespējams savādāk.

I: Kā Jūs vērtētu savu pieredzi šajā semestrī? Vai Jūs sākat darboties šajā semestrī, vai Jums bija kāds izmēģinājums?

R: Mēs šo projektu uzsākām septembrī. Pieredzi es vērtētu diez gan labi, jo tas ir tiešām ļoti labs un jauks pieredzums jauniešiem. Ir jomas, kur mūsu jauniešiem ir vairākas priekšrocības. Piemēram, ja mēs runājam par muzejiem, kuri arī piedāvā „Skolas somas” projektu, tad, piemēram, mūsu muzejā jauniešiem ir par brīvu. Līdz ar to arī mums ir iespēja šo te naudiņu novirzīt citām alternatīvām. Tā pat arī „baletniekiem” un Rīgas Doma kora skolai ir sava specifika, kur viņi tiek pie citām naudiņām, bet tad viņiem ir iespēja kādas citas jomas izmēģināt.

Patiesībā mēs ļoti daudz paveicām. Mēs pat izdarījām vairāk nekā bija plānots. It kā šī nosacītā summa, kas ir 7 eiro uz skolnieku un, kas saistās ar „Skolas somas” projektu, nekā nav saistīti ar skolēnu skaitu, jo tik pat labi var būt arī mazāks skaits. Kopumā mēs visu ļoti veiksmīgi izdarījām. Pa visu skolu mums ir 800 jaunieši. Tātad ieguvumi ir tādi, ka gandrīz katrs divas reizes kaut kur ir bijis un kaut ko ir izbaudījis. Tas ir tad, ja visu veiksmīgi saplāno. Tā ir arī laimes spēle, jo tas, ko es prasīju un kam lūdzu atgriezenisko saiti saistībā ar kaut kādām neveiksmītēm, kam būtu jāpievērš uzmanība, ir tas, ka ne vienmēr norādītā „Skolas somas” summa sakrīt. Tā var mainīties tiklīdz mainās skolēnu skaits vai mainās vēl kas cits. Ir dažas lietas, kuras tā īsti līdz galam nevar izplānot.

I: Principā Jūs plānā ieliekat vienu summu, taču beigās ir cita.

R: Jā! Tāds plāns, kādu mēs uztaisījām, bija ļoti provizorisks, jo patiesībā, ko tu vari, to tu dari. Es pat neredzu tā plāna jēgu. Bet mums tas bija, jo tā nav problēma izveidot plānu, jo piedāvājums ir ļoti liels no visām pusēm. Zinot, cik grāmatvedībai ir lielas specifikas, piemēram konkrēta naudas summa, kura ir jāiztērē līdz decembrim, ļoti liels pluss ir garantijas vēstules. Protams, tas nav visiem iesaistītajiem, bet ir kas ir ar mieru, ka skola uzraksta šo garantijas vēstuli. Piemēram tas, ka par budžetu lēma līdz janvāra vidum. Mēs neko nezinājām, bet biļetes jau ir jāsāk pirkt un daudz kas cits jau bija sarunāts, taču mēs zinājām, ka būs garantijas vēstule. Līdz ar to varēja to uzrakstīt un palikt zolīdās attiecībās, lai nebejātu tālāku sadarbību, ja gadījumā budžetu nepiešķir.

Ļoti maz skolās ir tāda specifika kā struktūrvienības, tāpēc mūsu gadījumā sanāk gluži kā dubulta grāmatvedība. Tā kā tā atbildība ir mana, pēc būtības, tad visi tie, kas par projektiem atbild, vāc visus

rēķinus, iet uz grāmatvedību, pēc tam savāc arī DLS, lai es varētu izsekot līdz. Laika gaitā tas viss iet divkārtīši vai trīskārtīši, bet citu variantu nav. Tas ir nedaudz sarežģīti, bet mēs vienkārši fiziski atrodamies katrs savā vietā un tā ir tāda kā papildus slodze.

I: Vai Jūs pati plānu sastādat tikai šajai skolai?

R: Plānu sastāda šeit skolā. Mums skolēnu skaits, piemēram, Jāņa Rozentāla mākslas skolā, kopā visosursos, ir 120 skolēnu. Man katrs iesūta un es lieku kopā un apkopuju. Tā pat „domniekos” – arī paši labāk visu. Viņi zinās specifiku un viņi jau arī patiesībā vērsās. Tā kā tā ir saistība ar mācību un tematiskām vielām, un arī ar visu pārējo, tad bieži vien ir īpaši jautājumi gan audzinātājiem, gan atsevišķu priekšmetu skolotājiem. Patiesībā mēs visi esam saistībā ar šo, bet tā ir koordinēšana. Reāli jau arī tie darītāji paliek tie, kas pasaka kur un ko vajag. Piemēram, mēs zinām, ka muzejs mums nav atmaksāts, tāpēc mēs ieplānojam 1eiro katram skolēnam. Var jau arī gidu paņemt. Līdz ar to ir arī kādas lietas, kur vairāk var atļauties, jo, lai arī cik jocīgi tas nebūtu, lielai daļai jauniešu 1eiro vai 2eiro ļoti daudz ko nozīmē. Ja kāds saka, ka 7eiro nav nekas, tas patiesībā ir ļoti daudz.

I: Jā! Tas arī ir tā kā mācīšanās.

R: Tas, kas mums ir bijis nedaudz gūtāk, izvērtējot šo pusgadu, kas ir pagājis, ir publicēšanās.

I: Atgriezeniskā saite, jā?

R: Publikācija, savā veidā atgriezeniskā saite, sabiedrības informēšana. Tas kā es to redzu, katrs to nosaka iekšienē – plakāti, kaut vai e-pasti un tad arī tas, ko arī es izdarīju janvārī. Es izveidoju vienu lielu apkopojumu. Es to publicēju mājas lapā, kur mēs esam bijuši „Skolas somas” projekta ietvaros pusgada laikā. Nākošais pusgads noteikti būs tāds pats. Mēs varētu uzskaitīt..nu daudz tur būs. Nākošā lieta gadam noslēdzoties, pilno atskaiti noteikti publicēšu e-klasē. Tur atsaucība ir vienmēr. Tas ir tāds kopējs, kas nāk no manis.

I: Vai skolēni arī paši kaut kā iesaistās? Jums ir tā plakātu veidošana vai kas tālīdzīgs?

R: Tā kā mums ir tādi mākslinieki, tad jā. Tā ir tāda informācijas nodošana.

Ir lietas par kurām vēl varētu padomāt, jo kad tu sāc darīt, tad tu arī saproti kas vēl ir vajadzīgs, veicot tādas izziņas. Vēl varētu gada beigās iedot šo te atgriezenisko saiti tieši jauniešiem – piemēram anketēšana. Tā varētu uzzināt ieguvumus, kas patika, kas nepatika, ko vēl vēlētos. Kaut gan tas jau arī būs tā ļoti relatīvi. Ja tas ir vajadzīgs mācību procesā, tad viņi dosies uz muzeju vai operu. Tas būs viņu ļoti subjektīvais viedoklis. Tā kā to būtu grūtāk izvērtēt. Bet es domāju, ka tāda apkopošana veidota arī no skolotājiem, projektu vadītājiem. Principā gadam vai pusgadam noslēdzoties, tiek uzreiz sapulcē mutiski izrunāts pie kā vēl jāpiedomā. Tā ir publicēšanās un arī summas, kuras mainās.

I: Iepriekšējam semestrim un šim semestrim summas ir vienādas?

R: Tās ir ļoti līdzīgas. Mums arī minimāli bija mainījies skolēnu skaits – divu vai trīs cilvēku robežās. Bet principā summa ir tāda pati.

I: Būtbū var arī ilgtermiņā rēķināties, ka ir viena un tā pati summa? Vai tas arī atvieglo plānošanu?

R: Es nezinu. Kad saka, ka budžets vēl tiek plānots, tad man tas nerada drošības sajūtu, ka mēs varam rēķināties ar to pašu summu. Kad summa ir dabūta, tad arī var plānot. Tad es arī izdalu uz skolēnu skaitu un katrai skolai aizsūtu ar kādu summu var rēķināties, lai to izlietotu. Tad vēl arī grāmatvedība dod savu norādījumu, jo, tā kā mēs esam zem Kultūras ministrijas, tad arī viņi dod norādījumus cik un līdz kuram mums ir jāizlieto. Piemēram līdz pirmajam ceturksnim.

I: Tad būtbū nauda iet caur Jums.

R: Nauda tiek ieskaitīta skolas kontā un tad tiek slēgts jauns līgums. Es veicu sadali. Tas arī ir viss. Tā ir vienkārša matemātika. Sanāk apmēram 7eiro uz vienu skolnieku. Vienīgais, es to arī pasaku, lai katrs zin, jo ir vēl viena specifika. Piemēram, tie, kas mācās Dārziņos, daļa jauniešu pēc tam iet vēl arī uz Horeogrāfijas skolu. Būtībā Horeogrāfijas skolā iet skolēni, kuri jau iet kādā citā skolā. Tā kā mēs izdalām starp trijām skolām to visu skolēnu skaitu.

I: Tad, kad skolotāji izvēlās konkrētus pasākumus, tad rēķinus arī sūta caur Jums? Kā notiek tā visa koordinēšana?

R: Nē. Rēķinus nesūta caur mani. Tas ir vienkārši neiespējami. Tas ir tā, ka tiek sarunāts, viņi dabū rēķinu un paši iet uz grāmatvedību. Tiem cilvēkiem, tieši projektu vadītājiem, kas darbojās ar „Skolas somu”, nav pirmā pieredze ar projektiem un vispār ar rēķiniem un pārējo lietu kārtību. Tā nav problēma. Arī grāmatvedība no savas puses seko līdzi. Tur nav iespējams pārteikties. Cik ir tik ir.

I: Kā tieši notiek plānošana? Vai atsevišķi katrā skolā skolotāji tiek sapulcēs un provizoriski nosaka pasākumus katrai klašu grupai, un tad sūta Jums, lai Jūs sakārtotu?

R: Ja gribat zināt tieši secību, tad sākumā tiek uzzināta summa, kuru izdala uz visiem. Tālāk tiek nosūtīts e-pasts. Tad projektu vadītājiem, gan man, gan pārējiem, kuri ir atbildīgi pārējās struktūrvienībās, notiek sapulce. Mēs izrunājam lietas, kuras ir saistītas. Tālāk to lietu, kas jau notiek, viņi koordinē savās skolās. Es viņiem nosūtu galveno informāciju, lai viņi zina, kam pievērst uzmanību un kas ir jāizdara, varbūt kādi plakātiņi jāveido, kur un ko var iegūt, kādi jaunumi ir mājas lapā. Tad tālāk viņi paši koordinē. Tad, piemēram, kāds saka: „Es gribu, lai piektajai klasei būtu ieinteresētība dabaszinībās vai, lai būtu kāda ekskursija.” Principā augša sadala – tas ir ļoti īss brīdis. Tālāk jau ir sadarbība katras skolas ietvaros, projektu vadītājam ar visu komandu.

I: Kā notiek pasākumu atlase? Skolotāji paši tos ieplāno vai arī bērni iesaistās?

R: Tur ir ļoti dažādi aspekti. Viens no faktoriem ir lietas, kas saistās ar saturu, ar tematisko plānu. Nākošais faktors ir pieredze un citu ieteikumi. Vēl ļoti svarīgs ir naudas faktors. Sevišķi uz beigām, kad paliek 2eiro vai 1eiro uz cilvēku. Tad ir jāsaprot, ko mēs vispār par to naudas summu varam izdarīt. Bet tas ir tādā zināmā brīdī. Vēl ir svarīgi, lai katrs kaut kur būtu bijis. Tas arī reāli strādā. Visas klases arī ir izgājušas. Nu tas ir tā ideāli. Citreiz komanda piedāvā ko tādu, kur jaunieši paši neietu vai arī viņam tam pietrūktu nauda. Tā, piemēram, būtu opera. Es domāju, ka liela daļa tur nekad nav bijusi. Tā ir arī izglītošana caur metodiku. Tu aizej uz operu un tu tur esi pirmo reizi. Varbūt meitenēm, kuras ir horeogrāfijā vai kādam, kurš ir orķestrī, tā nebūtu sveša lieta, bet citiem gan ir. Principā kopā ir kādi 5 vai 6 lieli faktori.

I: Vai Jūs zināt, vai bērniem ir kāda sagatavošana pirms vai pēc pasākumiem?

R: Tas arī ir ļoti dažādi. Tā ir tā atgriezeniskā saite un tā var būt ļoti dažāda. Principā tas ir viss, ko mēs varam metodiski iedomāties – darba lapas, sacerējumi, pārrunas audzināšanas stundā, dalīšanās. Kāds arī mēģina demonstrējumus. Man to ir tā grūtāk pateikt. Mazajiem var būt arī pārrunas vai eksperimenti, vai izmēģinājumi vēl pēc kāda pasākuma.

I: Ko Jūs domājat par esošo piedāvājumu? Vai ir arī kādas jomas, kur tomēr pasākumi pietrūkst?

R: Ir tā, ka tas visu laiku paplašinās.

I: Vai Jūs arī no „Skolas somas” mājas lapas skatāties?

R: Jā. Un arī, ja nav saistīti ar „Skolas somu”, es vienmēr informēju. Lai grāmatvedībā viss būtu kārtībā, rekvizītos būtu jāieraksta, ka tas ir „Skolas somas” ietvaros, ir paredzēts šim projektam. Tā kā tas vispār neko neierobežo. Es neredzu atšķirību. Ja tas iet caur piedāvājumu, tad ir atsūtīts saraksts. Vienīgā

atšķirība būtu ar garantijas vēstulēm, bet, ja grib, tad garantijas vēstuli var uzrakstīt jebkuram. Meklē, ko gribi, ja spēj sasaistīt. Kaut vai Zooloģiskais dārzs.

I: Vai Jums nešķiet, ka kopumā visām struktūrvienībām būtu nedaudz grūtāk, jo tomēr bērniem ir kultūras izglītības bagāža?

R: Nē. Nav jau runa tikai par kultūru. It sevišķi mazajiem, kas ir no Doma skolas, kas ir no pirmās klases. Viņiem, piemēram, atšķirās muzeju pedagoģija. Doma skolai vai mūziķiem tur tāda nav. Tā pat arī zinātnes un inovāciju attīstība. Tur apakšā iet izrādes, koncerti, kino, radošā darbnīca u.c. Piedodiet, bet daži pat nav bijuši uz teātri. Un ne tāpēc, ka viņi negribētu, bet tāpēc, ka viņi nevar to izdarīt. Vienīgais, muzeja pedagoģijas nodarbība..mums tas viss nedaudz atkrīt. Bet tā pat ies uz citu muzeju, kas nav saistībā ar mākslu, bet ar literatūru. Piemēram, uz Ojāra Vācieša muzeju.

Tā kā es teiktu, ka nē, nav pilnīgi nekādu ierobežojumu.

I: Arī tas, ka jūs esat Rīgā, atvieglo.

R: Jā, ļoti atvieglo. Te ir viss.

I: Jūs pārsvarā kaut kur ejat vai pie jums arī brauc? Piemēram pie mazajiem?

R: Arī brauc, jā. Pie mums bija Fotogrāfijas māksla Latvijā, vairākas reizes ir bijis Zinātniskais teātris „Laboratorium”, Rakstniecības un mūzikas muzejs „Velniņi”. Pie mazajiem pārsvarā atbrauc. Kaut kur aizbraukt nemaz nav tik vienkārši, jo ir jāatrod vēl viens cilvēks, kurš brauks līdz. Ar lielākiem bērniem gan ir vieglāk. Pavisam kopā ir 36 vienības, dažas arī atkārtotas. Principā ļoti daudz kas ir darīts.

I: Būtībā Jūs varētu teikt, ka visādās jomās esat pārklāti?

R: Jā, visādās. Filmas, kino, muzeji, virtuālā studija „Urga”, Vēstures muzejs, Dabas muzejs, rakstniecība, no Leļļu teātra „Romeo un Džuljeta” un „Zelta zirgs”, observatorijā bija Raimonds Eglītis, „Oblomovs” Jaunajā Rīgas teātrī, Stepa dejas atbalsta biedrība u.c. Te varētu saukt ļoti daudz.

I: Ja plāns vairāk vai mazāk ir provizorisks, tad plāns varētu arī mainīties? Piemēram, ja bērni paši kaut kur vēlētos doties, tad viņiem būtu kāda iespēja ietekmēt plānu?

R: Jā, ir iespējams. Kā jau es teicu, plāns ir ļoti nosacīts. Tas ir tikai tā, lai saprastu, ka mēs kaut ko plānojam un vispār gribam kaut ko darīt. Ja iepriekš mums bija daudz koncerti un teātri, tad tas nozīmē, ka tagad akcents būs uz kaut ko citu. Nu tas tā, lai izbalansētu. Piemēram, kaut kas dabaszinību jomā 10. vai 11. klasēm vispār būtu izcili. Vai arī skolēni dosies uz mākslinieku darbnīcām, lai redzētu kā reāli strādā. Tas dotu vēl lielāku pienesumu.

I: Izklusās, ka Jūs plānojat pasākumus, kas ir vairāk saistīti ar vēsturi vai literatūru, vai mākslu. Kā ir ar eksaktajiem priekšmetiem?

R: Jā, tā ir. Tieši šogad mums nebija nekas ar eksaktajiem priekšmetiem, bet mēs tieši plānojam ar tiem ko vairāk, jo tā pat jau tie ir jānācās. Mums pat ir tādi, kas pagājušajā gadā kā izvēles priekšmetu kārtoja fiziku. To jau nevar tā ignorēt.

I: Kā Jums veidojas sadarbība ar dažādām iesaistītajām pusēm? Vai Jums ar pašvaldības koordinātoru ir kāda sadarbība?

R: Nē. Mēs paši zvanām un sarunājam. Kāda tad sadarbība varētu būt ar pašvaldību?

I: Vai, piemēram, pašvaldības koordinators sūta kādu informāciju, vai ko tamlīdzīgu?

R: Nu jā. Tādā ziņā kā informācijas nodošana. Tā kā mēs esam zem ministrijas, mēs atskaiti arī tad veicam ministrijas mājas lapā. Tur tas ir nedaudz savādāk. Bet principā sadarbībai ar pašvaldību nav liela loma.

I: Kā ir ar administratīvajām lietām?

R: Sākumā mēs precizējām kādas lietas man ir jā saglabā. Principā tie ir bijuši tikai pāris zvani septembrī un viss.

I: Jūs zvanījāt pašvaldības koordinatoram vai uz Kultūras ministriju?

R: Uz Kultūras ministriju, jo viņi ir atbildīgi. Tās, kas ir pašvaldības skolas, tās zvana uz pašvaldību, bet mēs uz Kultūras ministriju. Tas principā bija tikai tā, lai zinātu kā iesākt.

I: Jūs devāties arī uz kādiem semināriem, kad projekts tika palaists?

R: Es toreiz nebiju. Pavasarī, pirms „Skolas somas” aktivizēšanās, es neredzēju jēgu to apmeklēt. Vispār neko nevarēja saprast. Uz cilvēku uzdotajiem jautājumiem diemžēl neko daudz nevarēja atbildēt. Tā kā es neko neesmu zaudējusi, ka neesmu bijusi. Patiesībā jau viss ir noskaidrojams. Šis arī nav sarežģītākais projekts. Protams, ka atskaite ir jāveic un man arī viss ir jāsaliek pa visām skolām. Tomēr no visiem projektiem, kuri ir redzēti, piedzīvoti un realizēti, tas nav bijis sarežģītāks. Es ieteiktu sākumā rīkot konferenci, informatīvas sapulces, lai viss būtu skaidrs un, lai varētu atbildēt uz vismaz 97% jautājumu. Pretējā gadījumā tam visam nav jēga, jo vienkārši pastāsta, ka būs „Skolas soma”. Cilvēkam tikai sajauc galvu, jo daudzi jautājumi tā arī palika neatbildēti. Kad es to iesāku, tad man tā pat viss bija skaidrs.

I: Vai kopumā nav pietrūcis informatīvais materiāls?

R: Nē, nav pietrūcis.

I: Kā ir ar citu struktūrvienību koordinatoriem? Vai Jums viņiem ir kaut kas arī jāpaskaidro vai jāpalīdz?

R: Jā. Bija jautājumi, taču tas viss pirmajā pusgadā ļoti veiksmīgi aizgāja. Principā, ja pirmo pusgadu sakārto, tad jautājumu vairs nav. Ir skaidrība, ir kārtība. Visi niansētie jautājumi ir atbildēti. Tīri praktiski visam izejot cauri nāk arī pieredze.

I: Tad jauno semestri var sākt ar pārlicību.

R: Jā, noteikti! Galvenais jautājums ir tas, cik daudz naudas būs, ar ko mēs varēsim rēķināties.

I: Vai Jums nāk arī papildus finansējums kā koordinatori?

R: Nē. Es esmu projekta vadītāja un es to vienkārši arī daru. Un kur tad vēl papildus finansējums? No skolas budžeta? Nē, tā nav. Parasti, ja kaut ko piemaksā, tad to arī pasaka, bet tas viss iekļaujas normālos darba pienākumos. Ja tas būtu daudz sarežģītāks un nopietnāks projekts, kas prasa lielu lietvedību, tad varētu būt papildus finansējums, bet šis nav tik laikietilpīgs.

I: Tad Jūs nevarētu apgalvot, ka ir nākusi klāt papildus slodze?

R: Nē. Protams ir laiks, kas tam jāvelta. Piemēram, jāveido atskaite. Lai to ievadītu sistēmā, ir jāpavada visa diena, bet tā nav katra reize. Tas viss kopsummā neaizņem tik daudz laika. Ipaši, ja katrs zina, kas ir jādara.

I: Tad katrā struktūrvienībā koordinatori paši tiek galā?

R: Principā jā.

I: Tad tas izklausās diez gan veiksmīgi! Vai ir redzamas arī kādas negatīvās puses?

R: Nav nekā negatīva. Ir daži šķēršļi ar kuriem ir jārēķinās. Ja summa mainās, tad to nevar labot, ar to vienkārši ir jārēķinās. Vienīgais, ko varētu minēt, ir tas, ka ir maza summa. Tā varētu būt lielāka. Lai gan arī tas nav negatīvi. Ja katram būtu 10eiro, tad arī varētu pacelt latīņu. Kaut gan tas viss arī ir jāsabalansē ar mācību procesu. Neviena atbildīgs direktors nebūs priecīgs par stundu kavēšanu. Pasākumi varētu būt iekļauti pēc stundām vai iekļauti attiecīgās stundas ietvaros. Kopumā ar vārdu negatīvs, man šeit nekas nesaistās. Varbūt neiet kāda sistēma, bet es to neesmu pieredzējis.

I: Kāda Jums ir sadarbība ar pašiem māksliniekiem? Vai vienmēr viss ir bijis kārtībā?

R: Ar māksliniekiem vienmēr viss ir bijis kārtībā. Kā jau es iepriekš minēju, mēs mēģināsim iet uz darbnīcām.

Jūs domājat ar tiem, kuri jau praktizē mākslu, ja?

I: Jā, ar pakalpojumu sniedzējiem.

R: Tur nevajadzētu būt problēmām.

I: Vai nav problēmas, piemēram, ar rēķiniem?

R: Nē. Viņš jau tā pat ir pašnodarbināts un pats arī rēķinu raksta.

I: Vai Jūs gribētu vēl ko ieteikt? Varbūt gribētu vēl kaut ko redzēt?

R: Nē. Es domāju, ka nē. Viss jau ir iespējams. Ņem, atrodi un izdari. Pie mūsdienu iespējām nevar teikt, ka kaut kas nav atrodams.

I: Vai jūs braucat arī ārpus Rīgas, vai viss ir tikai Rīgā?

R: Šo gadu, lai vispār saprastu, mēs būsim tikai Rīgā, jo tad ir jāieplāno atsevišķas finanses autobusam. Tad, lai aptvertu to, kas ir te, mēs sapratām, ka ir vēl diez gan daudz kas nepieciešams. Nav arī jēga skriet prom. Kā jau es iepriekš minēju, arī mācību procesam ir jārēķinās, tad var rēķināt tos atsevišķos brīžus. Vairāk vajag pievērst uzmanību, piemēram, laikam pirms Lieldienām. Tad pēdējā skolas dienā varētu kaut kur braukt. Tā atkal ir tāda atsevišķa diena, kur var ar akceptu un mierīgu sirdi iekļaut. Tad arī to formu var pasniegt savādāk. Šajā gadā mēs vienojāmies, ka bijām šeit uz vietas un tad, kad jau esam kārtīgi visu sapratuši, tad ejam tālāk.

I: Vai direktors iesaistās šajā procesā ar kādiem akceptiem vai aizliegumiem?

R: Rēķini jebkurā gadījumā ir saskaņoti. Mēs zinām, ka tie tiek novīzēti, bet tādi kā aizliegumi nav bijuši. Pirmkārt, mēs saskaņojam ar vadītājiem nevis ar direktoriem, jo vadītājs atbild par visu mācību procesu. Paši skolotāji jau arī saprot, ka pasākumus nevar iekļaut attiecīgās dienās, jo tad ir svarīgas stundas. Viss jau ir skaidrs. Viss ir ļoti kvalitatīvi.

I: Tad nav arī papildus finansējums? Tikai „Skolas somas”?

R: Nē, mēs citus līdzekļus nepiesaistām. Tā pat jau vēl ir dažas lietas, kurām mēs dodam. Kā piemēru varu minēt skolas karnevālu. Tas būs liels pasākums, kas būs lielās skolas ietvaros. Un tas jau arī ir izglītojoši ar māksliniecisko pieeju. Tā kā nevar visu laiku kaut kam pielikt.

I: Būtībā jums ir divi pasākumi semestrī, ja?

R: Jā. Principā ir divi.

I: Tas, manuprāt, ir daudz.

R: Jā!

I: Tas noteikti arī ir bonuss, ka jums īsti nekur nav jābrauc, jo Rīgā viss ir.

R: Ja ir kaut kas īpašs, tad jau var saplānot, bet tas nav izslēgts.

I: Jums ir skolas autobuss?

R: Mums nav, bet mēs to varam noīrēt. Tā nebūtu problēma.

I: Ja nekas vairs nav piebilstams, tad teikšu Jums lielu paldies par sarunu!

Intervētājs: Ance Kristāla

Repondents: Ieva Gaņģe Rīgas Juglas vidusskola

Intervijas norises vieta: Rīgas Juglas vidusskolas direktores vietniece izglītības jomā, "Latvijas skolas somas" skolas koordinatore, latviešu valodas un literatūras skolotāja.

Intervijas sākuma laiks: 17:00

Intervijas beigu laiks: 17:55

Intervētājs: Tā. Vai jums nav nekādu iebildumu pret intervijas ierakstu?

Respondents: Nē, nav.

I: Jā, tad sāksim ar to jūsu vārds, uzvārds, jūsu loma projektā? Protams, ja jūs vēlaties palikt anonīma, jūs varat palikt anonīma.

R: Nē, nē. Es esmu Ieva Gaņģe, es esmu Juglas Vidusskolas koordinatore. Es esmu latviešu valodas skolotāja, es esmu direktora vietniece izglītības jomā. Nu, tas ir tas... Un patiesībā, man ļoti patīk, pēc būtības, ar to nodarboties, jo man tas liekas ļoti jēgpilni. Pat... Nu jā, tajā pašā...

I: Kādā ziņā?

R: Nu, tāpēc, ka patiesībā tā ir milzīga problēma, ka tie bērni nav redzējuši... Es nezinu (nopūšas). Tas tā varbūt ir nelāgi teikt, bet tas ģeogrāfiskais novietojums, teiksim, Rīgas nomalē ļoti daudz ko nozīmē. Nav nemaz tik viegli viņus aizvest jebkurā laikā.

I: Jā, jo daudzi tieši teiktu, nu Rīga... Tad Rīgā visi visur...

R: Nē, nē, patiesībā tā nav, varbūt, ka no laukiem atbraukt pat ir vieglāk. Nu labi, es tā varbūt iedomājos. Bet no nomales aizvest, tas ir laiks, un tad, ja viņiem ir, līdz ar to, vēl par to jāmaksā, tad nemaz tik labi nav. Tāpat ir naivi iedomāties, ka vecāki, šeit dzīvodami, piemēram, Pierīgā vai Rīgas nomalē būtu viņus daudz veduši. Ir katrā klasē tādi, kas, protams, ir daudz redzējuši, bet kritiskā masa patiesībā ir bērni, kas ļoti maz ko ir redzējuši, un viņi pat līdz ar to neizjūt īsti vajadzību, un tas arī rada problēmas tagad, lai viņus dabūtu turp, pat tagad, kad viņus ved, vienu daļu, stundu laikā, un viss ir apmaksāts, un tikai aizej un baudī un pēc tam kaut kā reaģē. Viņiem nav īsti tā taciņa vēl iemīta, jo mēs, protams, ļoti, ļoti strādājām pie tā, lai katrā klasē būtu tas, ko viņi tiešām nav redzējuši, līdz tam brīdim gan, lai mazliet dabūtu āķi lūpā, lai piesaistītu, gan lai būtu tāda pārliecība, ka viņš vismaz kādreiz dzīvē kaut ko būs redzējis. Tur dažādi ir tie iemesli, bet kopumā, jā, es esmu tāda utopiste un ideāliste, un tāpēc man patiesībā patīk, bet, protams, tas bija ļoti nervozs posms.

I: Kādā ziņā?

R: (nopūšas) Vai saies visas naudas kopā? Vai mēs tiešām paspēsim? Vai tie bērni aizies? Vai tajās stundās tiks izmantots pietiekami? Vai kolēģi to novērtēs? Tas viss ir ārkārtīga problēma, tā ir ļoti liela problēma. Nu, galvenokārt, tas, ka es pirmo reizi ņemu uz tādiem rēķiniem, piemēram. Katram rēķinam tur birokrātijas ir mežonīgi daudz, jo katram tam rēķinam klāt ir jābūt tam rīkojumam un tad tas rēķins nevar būt elektroniski parakstīts, viņam ir jābūt papīra formātā ar oriģinālu parakstu vai arī tajā Rīgas e-sistēmā. Tie puse pakalpojumu sniedzēji nesaprot kaut ko tādu, otrkārt, kā viņus dabūt, vai paspēs, kurā brīdī apmaksās. Nu, principā, tāda ļoti laikietilpīga birokrātija. Es protams saprotu, ka tā ir nauda, tas ir skaidrs, bet vispār vienkārši tas nebija, katrā ziņā, pirmajā reizē noteikti nē. Es pieņemu, ka tagad man viss ies daudz vieglāk, es jau būšu iestaigājusi taciņu, bet, nu, tagad es esmu nervoza, jo nav rīkojuma numura un es nevaru neko izpildīt, es nevaru nodot rēķinu apmaksai. Man tūlī pat februāra sākumā ir sarunāti pirmie pasākumi. Atkal nesaprotu kas notiks. Tās ir tādas lietas kas krenķē, bet no tā satura viedokļa esmu ļoti lepna par mūsu skolu par to ko mēs izdomājām, ko mēs ieplānojām un realizējām, jo, goda vārds, man liekas, mums ļoti labs tas plāns kas mums bija.

I: Kā jūs plānojat? Pa klašu grupām vai tematiski pa jomām?

R: Nē, tās jomas mēs skatāmies tā lai būtu, bet tādu režģi... Mums jāatskaitās tādā režģī, bet to režģi man personīgi nevajag. Mums ir tā, ka pirmajām četrām klasēm, es tikos ar mazo klašu skolotājiem, jo viņi jau visu māca. Mēs veidojām tādu kā visam gadam pagājušajā gadā, bet beigu beigās viņi vienojās savā starpā un tur ļoti daudz man viena kolēģe palīdz. Tā ir viena sadaļa un tad no piektās līdz divpadsmitajai tur bija tā, ka mēs sanācām metodiskā komiteja kur ir latviešu valoda, vēsture, kulturoloģija, tādi skolotāji, kuriem tas ir galvenais un pieaicinājām klāt mūzikas skolotāju un vizuālās mākslas skolotāju. Tad mēs plānojām visam gadam, bet tur nav tā ka viss realizējās bija daži pasākumi kuri nerealizējās, bet principā, mēs gājām cauri katrai klasei, pirmajā semestrī to un tad otrajā semestrī to, un tad darām tā, ka, teiksim, viņiem vienā semestrī ir dārgais pasākums, nu, piemēram, teātris, tad nākamajā ir lētais, piemēram, muzejs, jo muzeji, faktiski, ir ļoti lēti, ja. Tā lai sabalansētu, bet vienalga to nevar sarēķināt. Tas, ko es biju sarēķinājusi augustā, nekādā veidā nebija... Tur mainās. Cits ir drusku dārgāks, cits ir lētāks, jo kaut kādu atlaidi iedod negaidīti un gala rezultātā palika mazliet pāri nauda. Es nevarēju decembrī to vairs dabūt gatavu, jo semestra beigas 14.12. un bija jābūt visiem rēķiniem gataviem, neviens pat nebija... Nu divpadsmitie samaksāja vēstures muzeju. Tas bija lēts un to varēja arī citiem sataisīt, bet viņiem nebija laika iet. Varēja sataisīt lai visa skola iet. Nu jā, nebija daudz, kaut kādi simtčetrdesmit eiro palika pāri no tiem astoņiem tūkstošiem.

I: Bet tad jūs papildus finansējumu nepiesaistat?

R: Nedrīkst jau piesaistīt.

I: Nu, drīkst... Izņemot vecākus un pašus bērnus, bet ja ir skolas fonds vai kas tamlīdzīgs.

R: Mums nav skolas fonda. Piesaistīts klāt ir skolas autobuss. Šur tur ir vesti mazie ar skolas autobusu. To formāli varētu pieskaitīt, ka tas ir līdzfinansējums, bet nav jau nemaz tik daudz to vietu. Nu līdzfinansējums, principā, ir tas, ka tie bērni brauc ar autobusu vai tramvaju pa velti Rīgā. Tas ir Rīgas Domes līdzfinansējums, tas gan, bet to, tā kā (smejas), nē nu ir jau, ir jau... Pēc idejas jau ir, bet mēs viņu nerēķinām, bet nekādas citas naudas gan nav. Nē, nav.

I: Tad būtībā jūs jau semestra sākumā sastādījāt tādu plānu visam gadam, visām klasēm...

R: Pagājušā gada beigās jau. Un tagad drusciņ pamainīja un šodien aizsūtīja jauno nākamā semestra plānu. Divpadsmitajiem bija paredzēts, ka pirmajā semestrī ies uz vienu konkrētu izrādi, bet viņa nebija tajā brīdī un viņa būs otrajā semestrī. Mēs samainījām viņus. Piemetām klāt vēl vienpadsmitos...

I: Būtībā, jūs izveidojat to komisiju, tad viņi ir tie, kas iesaka un izvēlas tos pasākumus.

R: Mēs kopīgi, mēs visi esam domubiedri. Ja mēs sasēdāmies, tad mēs visi gājām cauri.

I: Būtībā, tas ir no Kultūras Ministrijas mājaslapas?

R: Nē, tur var visu ko.

I: Jā, es domāju, no kurienes tieši jūs izvēlaties?

R: Vispār mums ir galvas uz pleciem (smejas). Godīgi sakot, mēs vispār maz meklējam kaut ko tādu, bet principā, piemēram, šādi mums izskatījās lielās līnijās uz rudeni jau (rāda kaut ko). Šis ir pasākums kas bija speciāli Rēzniece ar to spēli. Mēs viņu bijām testējuši. To mēs paņēmām.

Tos mazos stipri negribēja vest laukā, jo viņiem ir bail un arī nevarēs savākt, savukārt, mēs šeit jau to uzskatām par problēmu, jo viņi nav raduši kaut kur doties un tas var radīt problēmas. Tas nav tik vienkārši. Mūsu doma ir tāda, ja aizies šie pasākumi tad nākamajā gadā mēs neplānosim citus nākošajai klašu grupai, mēs paņemsim to pašu kas ir aprobēts un saprotams, ka tas der. Kur neder, tur pamainīsim. Tas nozīmē, ka trīs ar pus gadus... Tad var skatīties, šis gabaliņš ir paredzēts tai pirmajai klasei laika gaitā. Vai, teiksim, ja ir ceturrtā klase tad varam šeit skatīties un redzēt, ka viņi aptuveni orientēsies. Mēs tādā veidā plānojam, pa gabaliņam uz priekšu, lai tur viss būtu. Tad vēl piepulēsim. Kas mums te ir...

I: “Teātris un es”.

R: Ā, to mēs nomainījām, jo mēs bijām plānojuši viņus vest uz “Niķa un Rīķa stiķiem”. Tur nekas nesanāca, jo bija problēma ar teātri. Mēs bijām pieteikušies un viņi šo izrādi piedāvāja tikai brīvlaikā, ziemassvētku brīvlaikā, tikai sestdienās un svētdienās. Tas ir pilnīgi un absolūti neiespējami. Astotos mēs piedabūjām svētdienā braukt, lielāko daļu, bet daļa šausmīgi bēdējās.

I: Būtībā šī ir daļa no mācību satura un viņi uzskata, ka to vajadzētu darīt mācību stundu laikā.

R: Jā. Viņiem ir viņu “svētās govis” mūzikas skolas un sporta sacensības, tāpēc, katrā ziņā, tas nav tik vienkārši. Un, jā, tāpēc to ātri nomainīja un arī trešie redzēja to pašu izrādi. Tā bija tāda improvizācijas teātra izrāde. Viņiem bija ļoti labas atsauksmes. Mazo klašu skolotāji teica, ka esot bijusi laba. Esot bijis daudz par ko runāt un pārspriest. Šeit (rāda kaut ko) viņi brauca uz Doli, uz nodarbību. Tā bija lēta nodarbība. Šeit (rāda kaut ko) viņi devās uz mākslas muzeju. Šo (rāda kaut ko) viņi nedabūs, tāpēc, ka mēs šeit pārplānojam. Te (rāda kaut ko), savukārt, bija izziņots, ka tā “Burvju Flauta” brauc uz skolu klāt, bet nebrauc, bet operā visas izrādes tikai sestdienās un svētdienās. Tagad viņa tiks nomainīta uz “Kas par traku tas par traku” ar O.Vācieša dzeju. Tā mēs atduramies, ka nevar izdarīt vienkārši. Ceturrtajiem bija ziemassvētki Brīvdabas muzejā un te viņi dosies ekskursijā pa operu. Nu, lūk, tas ir mazajiem. Šeit (rāda uz kaut ko) ir “Sudraba Slidas”, ļoti dārgs pasākums. Savukārt, šeit (rāda kaut ko) viņi dosies atkal uz muzeju. Tālāk...

I: Brīvdabas muzejs...

R: Tas ir galīgi garām pasākums, to mēs vairs neatkārtosim. Viņi nebija gatavi uzņemt bērnus, pilnīgi noteikti. (Smejas) Viņi dzīvo aizvēsturē. Mēs zvānījām un viņi nomainīja to vadītāju, jo pirmajiem kas gāja... Viņi protams var teikt, ka tie bērni nemāk uzvesties, bet savukārt tie vadītāji...Nu, tā pirmā esot bijusi pilnīgi kaut kāds relikts, tad nākamis esot bijis atraktīvs, vismaz sākumā. Viņiem nav sagatavotas tādas darbības.

I: Viņiem bija speciāli “Somas skolai” veidots pasākums?

R: Nē, nē viņiem bija programmas. Viņi ir tuvu un atbilstoši vēstures tēmai viņiem vajadzētu iet, bet neaiziet, jo viņi nemāk pasniegt to kas tur ir. Tad viņi ir dusmīgi, kā kāds mēģina kādam sprigulim piedurties. Tas ir neņemams, pilnīgi noteikti. Toties tagad viņi brauks uz Valmieru. Tas ir dārgs pasākums. Tas ir ļoti vērtīgi. Šis (rāda kaut ko) ir ļoti dārgs un ļoti labs pasākums. Pa dienu ir Pikolo

koncerts, viņš iet tikai divdesmit minūtes un maksā desmit eiro, bet bērniem deva atlaidi astoņi eiro. Kad viņi iet uz to koncertu ar Kuģniecības muzeju var sarunāt, ka viņiem ir gidi un pēc tam ir ekskursija pa baznīcu, uz pa Krusta eju, savukārt, tā ir pa desmit eiro viena ekskursija. Četras klases, četras ekskursijas. Principā par velti. Kopumā šis pasākums ir ļoti vērtīgs, tāpēc, ka septītā klase mācās par vidusslaikiem vēsturē, mūzikā viņi mācās par ērģelēm. Tā mūzika ir atbilstoši mūzikas programmai. Rezultātā, viņi bija ļoti pārsteigti par to, kā skan ērģeles. Viņi nebija bijuši arī Doma baznīcā un bija pārsteigti par to cik liela viņa ir. Astotajā klasē savācām. Ļoti trāpīts, bet mums gāja ļoti grūti vienai daļai. Tur kur skolotāji bija harizmātiskāki, tur vieglāk gāja. Faktiski, viņiem patika un interesēja, bet bija kas pretojās un neaizgāja. Visā šajā semestrī bija divas izrādes, brīvlaika sestdienā, no kuras mēs atteicāmies, un otra bija šī svētdiena. Viena no astoto klašu audzinātājām rakstīja, ka viņa uzskata, ka visiem būtu jāskatās, jo viņai pēc tam audzināšanas stunda esot iznākusi ļoti laba un saruna esot bijusi ļoti veiksmīga.

I: Drošvien svarīgi ir tas, kā noreklamē viņiem.

R: Jā, un kāda ir saruna pirms un pēc tam. Tajā milzīgajā darba gūzmā var būt tā, ka nejau visi to dara. Tur bija tādi bērni, kuri nekad mūžā nebija bijuši teātrī. Mēs to labi apzinājāmies un tāpēc likām no visa pieejamā sortimenta to, kas būtu vispiemērotākais. Tā lai nav "tingeltangels", bet ir pietiekami atraktīvs. Ar to "Sunī" tā jau arī ir, viņš ir dinamisks un Krūmiņš labi spēlē, bet tajā pašā laikā tematika ir ļoti nopietna. Viss tur sagāja kopā. Tagad otrajā būs lētais variants. Viņi ies uz Kino muzeju un tajā mazajā, mīļīgajā zālītē noskatīsies "Nāves Ēnā", jo viņi lasa aprīlī. Tur labāka kvalitāte un cita atmosfēra, līdz ar to divi vienā. Tas ir tas balanss mums. Devītajiem dārgais ir pa Tīreļu purvu, ka viņi iet pārgājienā...

I: Tas ar Latvijas vēsturi saistīts pasākums.

R: Jā, bet tas arī ir aprobēts pasākums. Agrāk vecāku nauda bija un tagad šī te. Tagad viņi dosies uz "Biržu". No vienas puses gribās viņiem pēc iespējas vairāk, no otras puses nevar viņiem likt visu to lielo pilno. Tagad itkā tā aktuālā "NO!art" būtu pat ļoti piemērota. Bet viņi tajā biržā nav bijuši, tad mēs tagad rēķinām, ka būtu labāk visu kopumā, jo nevar zināt kā tie devītie reaģēs. Tad viņiem būs klāt radošā darbnīca ar sietspiedi. Tā ir mūsu, lūk, tā izlīdzināšana. Desmitie bija Kino muzeja darbnīcā "Kādā valodā runā kino?". To mēs arī testējām pagājušajā gadā. Tagadējie vienpadsmitie un divpadsmitie darbojās bija ļoti labi. Tas ir tieši tas kas ir vajadzīgs desmitajiem sākumā. Bet... Šeit es neteiktu, ka viņa laba būtu bijusi. Mēs viņu tomēr neņemsim, jo vaina bija tajā, ka saturiski ļoti labi sagatavota "Skolas somas" saturā. Visi tie fragmenti, visa darbnīciņa, kurā darbojās un veido paši, ir perfekta. Bet... Tie kas ir tie vadītāji, viņi murmina nekādā balsī. Viņi nevar paņemt to klasi, jo klase ir milzīga. Viņi divi tur vadīja, viena meitene un otrs muzeja darbinieks. Nē, tas nav tā vērts. Kā pieaugušais skatoties, saprot, ka tas ko viņiem rāda ir perfekti sagatavots, ka tā visa darbība arī ir laba, bet ja viņu tā neaizrauj, tad viņš nav tik labs kā cerējām. Cerams, ka nekas neaizies greizi, mēs viņus vedam uz "Pazudušo dēlu". Mums ir pieteikts, bet pagaidām datums nav zināms. Vienpadsmitajiem bija pasākums, kurā varēja ievilkst krustiņus visās tēmās. Gan Vasarnīca, gan Aspazijas māja plus tur bija Fišera izstāde, plus viņi aiziet līdz jūrai. Pie tam, par ārkārtīgi mazu naudu, viņi aizbrauca ar vilcienu un vilcienā viņiem arī izrādījās ir atlaide. Aspazijas mājās ekskursija bija par sīknaudu, Vasarnīcā mazliet vairāk, bet arī nekas daudz. Vasarnīcā tagad ir izteikti daudz jaunās tehnoloģijas, līdz ar to viņiem nāk līdz arī tehnoloģijas. Labais par lēto. Viņiem arī "Pazudušais dēls" bija plānots un "Leģionāri". Mēs viņiem piesviedīsim bonusu, lai lielajiem tiek, jo tie "Leģionāri" bija domāti divpadsmitajiem pirmajā, bet viņi nebija. Viņi ārkārtīgi reti tiek rādīti, viņi februārī būs un mēs nolēmām, ka jāķer ir. Divpadsmitajiem ir pilnīgs trāpījums vēsturē, lai viņi visu saprastu un varētu spriest, savukārt, vienpadsmitajiem skolotāji būs tur līdz brīdim kad būs par autoritārismu un šīm tēmām. (Pasveicina kādu) Leģionāri ir mans pirksts, saprotu, ka mani kolēģi nav redzējuši, bet es esmu un es atceros, ka viens no maniem bērniem, kurš bija skolnieks tajā laikā, ar saviem draugiem skatījās un viņi bija starā, jo, patiesībā, viņa ir efektīva. Te mums ir tā doma, ka lielajiem jādod nevis tādas klasiskās lielās, savukārt, viņi te dzīvo un neiedomājas, ka ir arī tādas izrādes, ka ir tādi teātri. Tad kad viņus uz to "Dvēseļu uteni", mums veikli sanāca to "Leģionāru" vietā aizsūtīt, viņi bija mežonīgi pārsteigti tie nabadziņi pat nenojauta, ka ir tāds Dirty Deal un kur viņš atrodas, un ka teātris var būt tāds. Tas ir smieklīgi, bet mūsu bērniem ir tā un beigās izrādās, ka viņiem ļoti labi patik

un viss ir kārtībā. Viņiem ir jādod tā taciņa, jo viņi nezina un tad, to nojaušot, ko viņi nezina tā mēs arī plānojām. Kad uz šo paskatos liekas, ka esam labi pastrādājuši, vai ne?

I: Jā, tiešām. Tik precīzi. Ļoti, man liekas, pārdomāti, jo es redzu, kā jūs domājat sasaistīt ar to aktuālo vielu ko viņi tiešām mācās.

R: Jā, lai tas būtu viņiem atbilstoši, tā lai būtu piemērots tam vecumam.

I: Kā ar mazajiem? Vai sasaucās...

R: Jā, tur var ļoti... Varu jums parādīt, tādu īsu analīzi, kuru taisīja kolēģi. Tā, šeit viena skolotāja par "Mana dzimšanasdiena" rakstījusi. Te ir par tiem Ziemassvētkiem, ļoti īsi, koncentrēti.

I: Respektīvi, šeit vēl ir tā pasākuma atbilstība priekšmetiem?

R: Te ir tā, es visiem skolotājiem prasīju uztaisīt tādu mazu atskaiti, lai viņu pēc tam var izvērst. Ko viņi pēc tam ir darījuši, kuros mācību priekšmetos tas ir noderējis, ko viņi ir sagatavojuši un vērtējumu vajag vai nevajag. Te ļoti smuki var redzēt ko viņi pirms tam, kuros priekšmetos ir darījuši, ko pēc tam. Mazajiem vienmēr var vairākos priekšmetos kaut ko izdarīt, bet kā kurš skolotājs...Bet tas ir princips.

I: Būtībā viņi pirms pasākuma tiek kaut kā sagatavoti.

R: Jā, tā ir ideja, bet es nevaru apgalvot, ka visi simtprocentīgi izdara. Mazajiem mazliet savādāk, bet lielajiem visu skolotāji neizdara simtprocentīgi, tik cik būtu varēts izdarīt. Tā virzība ir tāda un darām.

I: Bet vai jūs teiktu, ka pasākumi, ko jūs izvēlaties, ir atkarīgs no tā ko jūs un pārējie skolotāji ir redzējuši?

R: Lielāko tiesu, jā.

I: Savā ziņā gan plus, gan mīnus.

R: Tas varētu būt arī mīnus, tāpēc ka aiziet pa tādu taciņu, kas ir zināms. "Dvēseļu uteni" es nebiju redzējusi pirms tam un ļāvos, un trāpīju, jo pēc tam bija saņēmusi visas balvas.

I: Tagad jau drošvien būtu grūti dabūt biļetes (smejas).

R: Tā bija viena papildus izrāde. Mēs esam tāda kā platforma, kur viņas speciāli tiek taisītas un tad bērni testē, un komisija skatās. Mazliet vairāk mēs esam redzējuši. Viņas ir patiesībā domātas vešanai uz ārpusi. Mums ir svarīgi lielos dabūt no skolas laukā, lai viņi ierauga kas ir kur, nevis viņiem vest klāt. Ja tur ir pāris pasākumi, kur ir klāt, tad tas ir izņēmuma kārtā, bet patiesībā mūsu ideja ir, ka viņi ir jāved prom. Tāpēc par tiem mazajiem mēs tā... (smejas)

Bet lielajiem ir jādodās un jāredz tā pasaule. Arī jādodās uz Valmieru, lai nedomā, ka viss notiek tikai Rīgā. Varbūt tur ir labāk nekā Rīgā.

I: Vai jums vēl veidojas sadarbība ar citiem? Es pieņemu, ka Rīgā pašvaldību koordinatori īsti tā nedarbojas.

R: Nē, pašvaldības koordinatori ik pa brīdīm sūta kaut kādus piedāvājumus, no otras puses tie piedāvājumi ir drusku smieklīgi, jo faktiski mēs tos plānus iesūtījām jau vasarā. Man ir grūti spriest, kā ir citās skolās...

I: Es domāju, kā jums tieši ir. Vai pašvaldības koordinatori kā ideja strādā?

R: Viņa pamatīgi strādā, es domāju, jo viņi to visu apkopo. Rīgā ir 114 skolas un nupat bija sanāksme, kurā viņi deva rezultātus. Es domāju, ka man nekur piesieties nevar. Viss atbilst kā tam ir jābūt (smejas).

Es tiešām esmu pārliecināta par to, bet viņi tur minēja, ka tu esot pasākumi kuri nav saistīti ar kultūru, vai arī, ka ir skolas, kuras daudz naudas nav iztērējušas.

Tad es no tām runām sapratu, ka ļoti daudzās skolās to uztic klašu audzinātājiem. Tas varbūt ir mans snobisms (smejas), jo es uzskatu, ka tas mūsu variants ar skolotāju komisiju ir labāks. Es redzu ko viņi ir realizējuši un ko raksta klašu audzinātāji, ko viņi ir darījuši ar to pasākumu. Ne visi klašu audzinātāji šajā kultūras virzienā izdarītu tā kā vajag. Lai vēl sasaistītu ar mācību priekšmetiem, kur tomēr ir jābūt saistītam gan ar literatūru, gan ar vēsturi vai mūziku, vai vizuālo. Es domāju, ka esam viltīgi uzspieduši savas jomas viedokli. Lai būtu tā vienlīdzība mēs ļoti konsekventi, ja viņi iet tad iet visi paralēli. Ceturtie mums ir piecas klases, tad viņi visi iet uz vienu un to pašu. Vienā reizē vai katrs atsevišķi.

I: Nav tā, ka skolēni paši izdara spiedienu, piemēram: “mēs gribam uz to labāk iet”?

R: Viņi var čiepstēt, bet viņi nezina. Kā viņi var izvēlēties, ja viņi nav bijuši? Ja viņiem ļaus, viņi pat nezina uz ko viņi grib iet, jo visa mūsu programma ir balstīta uz to, ka viņi iet tur kur viņi nav bijuši, lai viņi uzzinātu kaut ko vairāk. Nevienš jau arī nav tāds kas būtu briesmīgi ļaunprātīgs veidojums. Ar to ērģeļu mūzikas koncertu viņi bija stipri vien pārsteigti beigās. Drusku ir jārēķina, ka ir jātrāpa īstajā brīdī, piemēram, astotajiem ir noteikti jātiekt teātrī, kurš ir pietiekami interesants, jo ja notur ilgāk tad ir garām un tad tiešām nebūs ar mieru. Viņiem jāiegūst tā garša, ka tas ir interesanti.

I: Tāpēc ir svarīgi, ka viņi pirmajās klasītēs aiziet pirmo reizi un tad jau ir savādāk ar to jauno paaudzi, būs vieglāk audzināt, tā teikt.

R: Tāpēc mēs bijām bēdīgi par to sesto klasi, jo tas pats pirmais viņiem bija tāds garlaicīgs. Nedarīsim vairs tā, kaut gan mums visiem patīk Brīvdabas muzejs, bet viņi nav līdzī laimam gājuši. Varbūt tas mainīsies, jo tur mainās vadība un varbūt koncepts arī mainīsies.

I: Jūs izvēlaties visādus pasākumus? Nav noteikts vai tas ir “Skolas somas” projektā iekļauts vai nav.

R: Lielākā daļa, ko es paskatos, tur arī ir. Tas ir atkarīgs no tā kādas ir attiecīgajam cilvēkam, kurš koordinē, intereses. Tur manas intereses parādās diezgan, jo tur ir ļoti liels īpatsvars ar teātri neapšaubāmi (smejas). Tajā pašā laikā tas viņiem ir vajadzīgs, kas tāds ko viņi nav redzējuši un, man liekas, ka tā nevar būt. Malizet atturīga es esmu pret milzīgajiem pasākumiem, piemēram, “Abas malas” un vēl kaut kas, bet viņi parādījās kad viss bija saplānots. Man kolēģes stāstīja, ka kāda skola, piemēram, nofraktēja visu kinoteātri un aizveda uz baltu ciltīm. Bet vai tas ir tā vērts? Nezinu, man šķiet, ka nē, jo mēnesi vēlāk rādīja televīzijā.

I: Varbūt varat vēl sīkāk pastāstīt par finansiālām lietām, par finansējumu apguvi? Es saprotu, ka šobrīd ir kaut kādas problēmas ar birokrātiju.

R: Mēs par naudu zinājām septembrī un diezgan mulķīgi, jo septembrī kad vēl ir labs laiks, mēs neko nevarējām plānot. Mums bija jāapgūst līdzekļi līdz 14. decembrim, jābūt visiem rēķiniem jau gataviem, iesniegtiem. Tas laiks pirmajā semestrī diezgan mazs. Mūsu gadījumā, mēs bijām pikti, jo nav tie septiņi eiro uz bērnu, jo rēķina no iepriekšējā gada pirmā septembra. Mums kļuva vairāk bērnu. Labi, bet tagad būs. Mēs visu izdarījām un mazliet pāri palika. Tajā summā ieiet tas, ka skolotāji iet līdz. Bez tā nevar, jo bieži pat pēc noteikumiem ir jābūt diviem skolotājiem. Skolotājiem ir jābūt arī tāpēc, lai viņi pēc tam varētu strādāt. To es arī skatos, lai līdzī iet tāds skolotājs, ne tikai klases audzinātājs, bet arī latviešu valodas, vēstures vai vēl kaut kāds. Mums ar to naudu bija labi. Mēs esam milzīga skola. Es esmu runājusi ar citiem Rīgas skolas koordinatoriem un dažiem lauku koordinatoriem. Es sapratu, ka ja tādas naudas ir maz, tad viņi nevar plānot pa klašu grupu, tieši jēgpilni viņiem. Ko viņi var, lai vairākas klašu grupas par to vienu summu uz kaut ko vienu. Mēs esam vinnētāji ar to lielo skolēnu skaitu. Tagad būs vēl vairāk, es rēķināju ka vajadzētu būt deviņi tūkstoši deviņi simti trīsdesmit viens.

I: Kurā brīdī jums paziņo precīzi? Nav zināms vēl?

R: Janvāra sākumā, brīnumainā veidā ir pieņemti Ministru Kabineta noteikumi, pieņemti par to, kā pēc šī gada pirmā septembra rēķina. Lai mēs varētu to naudu sākt lietot, tajā sanāksmē mums teica, viņiem ir Kultūras Ministrijā jānoslēdz kaut kāds līgums ar Rīgas Domi, ka nauda no Valsts Kases aiziet tai Rīgas Domei. Tad Rīgas Dome dod mums rīkojumu uz kura pamata mēs katram pasākumam rakstam rīkojumu. Es nevaru nekādā veidā to rīkojumu noformēt un iedot sagatavot, jo man nav tā numura, kurš būs tas uz kura pamata to pasākumu var rīkot.

Formāli, bet viņam ir jābūt, jo pie katra rēķina nāk klāt rīkojums, visu bērnu saraksts. Līdz ar to sekretārei ir papildus darbs un tad viņu ieskanē, kad meta rēķinos apstiprina tos rēķinus. Tagad man "Leģionāriem" meta rēķins tur guļ, tāpēc ka tajā mirklī, kad mums paziņoja, ka ir tie Ministru Kabineta noteikumi es strauji zvanīju, lai tikai nepaliktu bešā. Man teica, lai rakstu rēķinu, jo nauda tūlīt būs. Tā mums solīja un naudas nav. (pauze) Tad man guļ viens Biļešu Paradīzē tas Valmieras Teātris. Tur ir tas ko es teicu, man atnāca elektroniski rēķins un tad man jāzvanās un jāprasa kā viņu noformēt, lai man būtu tur uzņēmāpts tas paraksts un zils zīmodziņš.

I: Būtībā, jūs esat tā kas sazinās ar visiem māksliniekiem, menedžeriem?

R: Jā, mazliet ar mazajām klasēm man palīdz mana kolēģe.

I: Jūs arī kārtojat visas rēķinu lietas?

R: Es sagatavoju rīkojumu, aiznesu pie sekretāres, man viņa noformē līdz galam un, savukārt, tos rēķinus kur ir apstiprināšana saimnieks dara. Tad es ar visiem aizeju tur un visu saskaņoju, bet es visam sekoju līdz. Tas ir mans darbiņš.

I: Vai tā sadarbība ar māksliniekiem... Kā ir ar rēķiniem?

R: Kā kuram, bet principā...

I: Nekādu problēmu nav?

R: Nav. Viņi viena daļa līdz galam neaptver kādam viņam jāizskatās un tad viņi ieraksta savus datumus, un nez cik ilgi neatmaksā. Tad es piecas reizes zvanu: "Vai jūs esat saņēmuši naudu?". Naudu viņi nav saņēmuši, es nevaru saņemt biļetes un tad es nervozēju, jo es esmu veca un sirma (smejas). Protams, tas ir sekundāri. Ir ņemšanās, tā ir taisnība.

I: Bet jums papildus pie algas par to nekas nav?

R: Ir, Rīgā ir.

I: Kā skolas koordinatorei?

R: Jā, kā skolas koordinatori Rīga piemaksā atkarībā no cik liela skola. Varu atklāt, ka tiem kuriem ir lielākās skolas, un mēs esam vieni no tiem, tiem ir simts četrdesmit mēnesī uz papīra. Principā, es saņemu gandrīz simts par to ko es daru klāt.

I: Tas ir adekvāti tam apjomam ko jums nākas darīt?

R: Es nerēķinu. Es to darītu ja man arī nepiemaksātu.

I: Bet ja jūs jūtat, ka ir papildus pienākumi, papildus slodze.

R: Ir. Vai tas ir adekvāti, tas ir cits jautājums. Manā gadījumā, es to darītu jebkurā gadījumā, jo es to principiāli uzskatu par skaistu... Man liekas tas ir labākais simtgades pasākums. Bet Rīgas Dome ir atradusi variantu. Es nezinu kā ir citur, bet Rīgas Dome to izdarīja. Kur ir mazas skolas, ir mazas summas.

I: Citur, mazākajās pašvaldībās, nav skolu koordinatori. Skolotāji paši visu...

R: Es saprotu, ka ir novadu koordinatori. Kā viņi dara ar tām skolām to gan es nezinu, tur ir lauki un tur ir pavisam citādi. Rīgā ir tā, ka mēs atskaitāmies. Mēs sūtam savus plānus, sūtam savas atskaites. Tās mēs sūtam domei, tur viņus visus apkopo. To kopīgo Rīgas atskaiti viņi dod tur tālāk.

I: Uz ministriju.

R: Jā.

I: Jums tieši ar ministriju nav nekāda sakara?

R: Nē.

I: Jums bija semināri par dokumentu kārtošanu?

R: Jā, mums ir. Prezентācijas.

I: No tiem semināriem ko esat apmeklējusi ir sajūta, ka viss ir saprotami? Informācija ir pietiekami?

R: Jā, es domāju, ka ir pietiekami. Es domāju, ka mūsu koordinatore ir strukturēta, bet tas arī ir mežonīgs darbs. Rīgas koordinatore arī nav no citiem darbiem atbrīvota un viņa atbild par ļoti daudzām jomām, piemēram, par eksāmeniem. Tas kas mani drusku bažīgu dara ir tas nosacījums par publicitāti. Nu labi, es to krustiņu ievielku, jo skolas mājaslapā viss ir, kā reklāmas mums tur parādās, kaut kādus bērnu darbus mēs tur ieliekam. Nav tas tik vienkārši. Kur nu vēl citur kaut kur publicitāti. Tā nav joma, kurā es justos spēcīga.

I: Bet bērni gatavo kaut kādas afišas? Esmu dzirdējusi, ka bērni gatavo kaut ko pat pasākumu.

R: Būsim godīgi (smejas)... Mājaslapā ieliek kas par to ir atbildīgais, ja viņš ieliek, jo nu cik tad tajā mājaslapā var ielikt.

I: Mājaslapā liek tādu kā atskatiņu?

R: Nē, pirms tam jau mēs liekam. Tulīt parādīšu... (kaut ko rāda)

Šeit, piemēram, ir bijis iepriekš. Pie šī te klāt ir viņu viedokļi. Bijām sagatavojuši tādu lielāku ko sūtīt uz pilsētu, bet tā arī neaizsūtīja. Skolotāji vēl gudroja vajag vai nevajag. Nu un tādu mes ielikām un tad kad tur sākumā, jābūt godīgai... Nu tur ir tā sadaļa, viņai jābūt mājaslapā. Tur kaut kā otrādi no veciem laikiem sākas. Bet tajā aktuālajā viņš parādās šādā veidā. Tur patiesībā uzklīšķina un tad jau verās vaļā, un mūsu skola parādās, ka tur ir tāda "Skolas soma".

Starp mums runājot, tā publicitāte ir diezgan relatīva. Viņi bija domājuši daudz daudz plašāk. Tas ir sarežģīti.

I: Ja jums tas liekas par sarežģītu, vai tas ir vispār nepieciešams?

R: Nē, kaut kam ir jābūt...

I: Vai tam vajadzētu būt skolas līmenī? Būtība, doma ir informēt sabiedrību.

R: Bet kā tu tur iekļūsi...Varbūt kurš ir jaunāks un spraunāks, šajā jautājumā ir spēcīgāks. Es tur nejūtos, ka mēs būtu pietiekami darījuši. Protams, viss ir atspoguļots. Tā atspoguļošana tiem mazajiem bija izstāde, ar tiem darbiem mākslas muzejā, un tādi kas tiek rādīti kā slaidi televīzijā. Vecāki ienāk un to visu redz. Tā ir publicitāte protams. Tur es taka īsti nelepojos (smejas).

I: Jums ir kādi ieteikumi?

R: Jā, varētu drusku operatīvāk darboties tas no augšas. Tieši tas finansējuma jautājums. Mans novērojums no malas ir tas, ka viena otra vieta grib nokrējot uz šī rēķina. Es domāju, ka mēs neļaujamies īpaši krējoties.

I: Liels paldies!

R: Nav par ko.

Intervētājs: Ance Kristāla

Repondents: Mūzikas izdevniecības SIA "Upe tuviem un tāliem" direktore, nodarbības "Tautas mūzikas instrumentu pasaulē" vadītāja

Intervijas norises vieta: veikals "Upe"

Intervijas sākuma laiks: 16:00

Intervijas beigu laiks: 17:15

Intervētājs: Vai Jūs piekrītat intervijas ierakstam?

Respondents: Jā, piekrītu.

I: Pastāstiet sākumā par savu lomu "Skolas somas" projektā!

Respondents: Viss sākās ar to, ka darbojoties jau teju 20 gadus ar tautas mūziku un vispār latviešu mūziku, secināju, ka ir katastrofāls tukšums zināšanās par instrumentiem un it kā vienkāršām lietām, kuras visi tā ka zina, bet izrādās, ka nezina. Tad, kad es dzirdēju no viena, jauna vīrieša, kas smejojies ar pirkstu iebakstīja koklē un teica: "Kāda smieklīga ģitāra!" (smejas). Tad es sapratu, ka kaut kas lietas labā jādara un uzzīmēju šo spēli. Meklēju Kultūrkapitāla fonda atbalstu, uzdūros netīšām tai "Skolas somai" un uzzīmēju šo spēli, kas īstenībā sākumā bija domāts tāds tā ka Saules ritenis, bet mēs atmetām, lai nesaraibinātu lieki, tāds 60 cm diametrā, kur ir 24 mūzikas instrumenti, kuri ir tā kā jāatmin. Par viņiem ir mīklas un turpat ir atminējums, lai tur nav ne uzvarētāju, ne zaudētāju šajā spēlē. Uzvarētājs būs tas, kas kaut ko iemācīsies spēlēt, tā es arī esmu tur uzrakstījusi ievadvārdos. Tad, kad tas bija jāprezentē atskaitē, palūdzu Ilgu Rēznieci, lai viņa nāk man palīgā un to visu atdzīvina, kas te ir uzzīmēts. Tā mēs sākām. Tā kā mums tas viss ir vienā veselā. Mums ir visi šie instrumenti, ieskaitot basīti, ģīgu, cītaru - nu tādas mazāk zināmas lietas. Visu vasarā mums meistari uztaisīja un tagad mēs braucam pa Latviju ar tiem instrumentiem, mēs spēlējam to spēli, un bērni uzzin caur to mīklu mazliet šo to. Spēle vienmēr paliek skolai, to var turpināt spēlēt. Ilga visu to nospēlē priekšā vai mēs abas un beigās, cik nu spējam, dodam arī bērniem. Bungas un tauri izmēģināt. Nu tāda saruna, tas ir tas mūsu stundas kodols.

Intervētājs: Vai vecuma grupa ir noteikta?

R: Tās ir pirmās klases, bet mēs nemaz nezinājām, ka piektajiem un sestajiem tā ir mācību viela. Bieži vien viņi atnāk, nosēžās kaut kur stūrītī un noklausās. Bet adresāts ir pirmās klases.

I: Tātad tā ideja būtībā radās pirms Jūs uzzinājāt par "Skolas somas" projektu?

R: Jā, tā netīšām, kad es ieraudzīju to projektu, tieši viņš bija Kultūrkapitāla fonda mājaslapā nopublicēts, tad es tā kā to jēdzienu biju dzirdējusi, bet noteikti viņš radās paralēli.

I: Kā norisinājās viss process ar Kultūrkapitālu? Vai Jums jau bija pieredze projektu rakstīšanā?

R: Jā, jā, man bija pieredze, tur nekādas problēmas nebija, tur viss bija gludi.

I: Tad būtībā, Jūs no pagājušā gada sākāt pa skolām braukāt? Vai ar šo gadu?

R: Nē, es piedalījos konkursā, kas bija tikai gada sākumā, kaut kad janvārī. Tad, kad man viņu apstiprināja to projektu, es sāku zīmēt un maijā mēs viņu vēl pēdējā skolas nedēļā prezentējām Juglas vidusskolā un tad mums viņu iekļāva tikai ar šo gadu. Braucām tikai sākot ar 20 septembri.

I: Cik plašs ir tas areāls noklāts Latvijā?

R: Tur ir jocīgi ar to piešķirumu, jo Rīgas skolas pieteicās pavasarī un viņām bija būtiski jau to pavasarī zināt. Viņām vajadzēja sarēķināt naudas, kā tas izkārtosies. Savukārt bija kaut kāda nedēļa novembrī, kad pēkšņi vienā dienā zvanīja pa trim skolām no rajoniem, jo viņiem bija piešķirta nauda. Attiecīgi laikiem no tā, bet mēs bijām šogad gan Limbažu novadā, aizvakar vēl Rūjienas novads, Bauskas novads, Tukuma novads. Tagad nākošajā semestrī ir aicinājums no Riebiņiem, ir zvanījuši no Ventspils, Kuldīgas un Rīgas, protams!

I: Bet tad būtībā ir tā, ka skolas ar Jums sakontaktējas?

R: Tikai, jā, tikai skolas pašas.

I: Jums nav nekāda mārketinga kampaņa izvēsta?

R: Nē, nekas. Tāpēc, ka Ilga Rēzniece arī ir skolotāja, un viņai daudz darba. Ceturtdienas ir mūsu dienas, bet pieslēdzām arī otrdienas, bet mēs paši nevienu nemeklējam.

I: Bet ar to pilnībā arī pietiek?

R: Absolūti, jā. Sākumā es tā ļāvos straumei, tagad es jau Jums teicu, ka esmu pilna ar emocijām. Iekļuvām tādās vietās, kas ikdienā visiem ir slēgtas. Mēs bijām arī pie īpašiem bērniem, bijām arī pie palaidņiem. Nevieni jau no tādiem garāmbraucējiem uz Bausku nezina, ka turpat 2 km attālumā ir Dzintmīšas pamatskola, kas ir jau vienkārši fantastiska pati par sevi kā ēka, kā koku muiža, kurā mācās 100 bērni diemžēl pēdējo gadu. Es nezinu, cik te tas ir vietā, bet skatoties te atkal daudz pieminēto tāmi par Simtgades svinībām, man ienāca prātā, ja mēs kaut mazu daļiņu būtu atvēlējuši no šīs naudas, piemēram, Dzintmīšas pamatskolai un saveduši kārtībā vēl dažas lietas, kuras viņiem tur mazliet tā ka trūkst, tad tā skola nebūtu jālikvidē. 100 laimīgi bērni varētu turpināt mācīties mazā, ģimeniskā vietā nevis tagad iztrenkāti tagad pa visu novadu. Nu tādi secinājumi man.

I: Jā, tā jau tāda vispārējā Latvijas tendence ar mazajām skolām.

R: Jā, tur jau mēs neko nevaram darīt, tikai emocionāli pateikt. Es biju ļoti iepriecināta, ka mūsu īpašie bērni, pie kuriem mēs tā kā sākumā...nu es prasīju skolotājām kā tas būs, mēs bijām Rīgā... četrās no sešām ar īpašām vajadzībām bērniem domātajām skolām, sākumā es speciāli izvaicāju skolotājas, vai nebūs par skaļu? vai viņi nebaidīsies? Kā mums to stundu vadīt? Tagad man jāsaka, ja ļauts būtu izvēlēties, es labprāt izvēlētos tos mūsu īpašos bērnus, jo tik pateicīgi klausītāji nav neviena. Man bija ļoti patīkami redzēt, ka valsts to materiālo pusi, to izglītojošo pusi - īstenībā daudz vairāk un labāk kā es varēju iedomāties viņi ir apgādāti. Aglonas ielā skolotājas saka, ka mūzika jau vispār dziedē. Pie viņiem bieži brauc ar koncertiem un uzstājas mūziķi. Juglas internātpamatskolā, sanatorijas internātpamatskolā ir uzbūvēts milzīgs sporta komplekss, un visa tā vide kādā tie bērni, protams, spiesti dzīvot, jo kurš gan izvēlās internātskolu, bet īstenībā no valsts puses esmu patīkami pārsteigta, ieraugot to, kāda tā materiālā puse.

I: Bet arī tajās, bērniem ar īpašām vajadzībām skoliņās, vai arī tās skaitījās kā "Skolas somas" projekta ietvaros?

R: Jā, bez šaubām. Jo es rakstīju tos rēķinus un visur bija pašvaldības finansējums.

I: Jā, tad varbūt Jūs varat pastāstīt nedaudz vairāk par to finansējumu.

R: Cik tā mūsu stunda maksā?

I: Jā.

R: Mūsu stundu maksā 165 Eur un tajā iekļaujas ceļš, spēle un būtībā iekļaujas arī visi instrumenti, kurus es esmu nopirkusi. Ja raugās no tāda viedokļa, tad es neesmu naudas ziņā nopelnījusi neko, tikai prieku, bet nu mēs ceram braukt vēl un galu galā tie instrumenti jau nav saplīsuši vai kā citādi nolietoti, viņi darbojas un kalpos vēl ilgi, bet tas pamats bija jāiegulda, lai tu varētu vispār izkustēties bez šaubām. Dūdas, ģitāra un basīte lielā - nu tas viss maksā naudu, līdz ar to es par tādu naudisku peļņu nevaru runāt. Protams, es neesmu rēķinājusi tagad, cik man izmaksāja tas un benzīns, laiks un tā, noteikti jau, ka kādi simboliski plusi ir, es tā domāju. Bet tā kā es viņus ieguldu atkal nākošajā, tas drīzāk tāds sirds darbs. Arī Ilga teica, ja viņa nebūtu aizņemta savā bērnodārzā, kur viņa pasniedz jau 20 un vairāk gadus Jūrmalas Alternatīvajā skolā, tad viņa arī dotos pie tiem īpašajiem bērniem, jo kaut kāda mistiska ķīmija tur notiek. Tā tevī neviens neklausās. Es nevaru teikt nevienam sliktu vārdu par pārējiem bērniem, man jāsaka, jo tu brauc tālāk no Rīgas jo tā uzmanība ir sirsnīgāka un interese ir lielāka, par tādām vienkāršām lietām, bērni daudz vairāk brīnās ārā nekā pilsētā, pilsētā jau dod vairāk kārdinājumus brīnīties, un viņi jau par šo to zina. Katrā gadījumā paši bravūrīgākie, mēs bijām arī pie palaidņiem, kas mums teica, ka nākošais viņu pieturas punkts būs tikai kolonija, bet būtībā pavisam maziņi puisīši, pirmās klases bērni. Protams, ka tā ir vide, no kurienes viņi nāk, un man bija tādas dažas virsotnes un vienā no tādām es piedzīvoju tieši tajā sanatorijas tipa internātskolā, kur tie palaidņi arī mācās, ka viens puika neparko negribēja nākt iekšā, tās audzinātājas, kurām vajag dot tos trīs zvaigžņu ordeņus. Neapstrīdu nevienam, kurš to ir

saņēmis, bet šīs skolotājas, kas ar tādu neatlaidību visu laiku ir dienu dienā, noteikti arī naktī, kopā ar šiem bērniem. Nu tad beigās sarunāja, ka tas puika pienāk pie durvīm, un tad viņš aizlīda aiz tādiem krēsliem, kas bija sakrāmēti kādām citām vajadzībām, un es tikai ievēroju, ka viņš tur sēž tā kā tāds kamoliņš, un pēc tam es redzu, ka tā galva izslienās un viņam ir interesanti, ko tur Ilga spēlē, un kas tur grab un skan...un tad vienā brīdī es viņu pazaudēju un skatos - nav tā puisēļa! un mēs beigās visi izspēlējām kopā tādu vienu dziesmiņu, kur katram iedod kādu instrumentu rokās, un redzu, ka mans draugs jau sēž otrajā rindā un es viņam arī dodu to instrumentu, un es gandrīz apraudājos no tā, ka viņš, man nemanot, bija piezadzies vēlāk. Audzinātāja teica, ka viņam vienkārši ir bail, viņam ir bail no trokšņa, bez šaubām ir kaut kādas arī diagnozes lietas, bet, ka viņš bija pats atnācis un nosēdies divu metru attālumā, es pat nebiju pamanījusi, kā viņš to izdarīja. Nu tādas lietas, protams, vēl arī tev pēc tam...nu bērni nāk apķerās, sabučo vai Lamiņu internātpamatskolā tāpat māsas puikas līdz 24 gadu vecumam. Pamatskola un 24 gadi liekas, ak vai, ka tas nav savienojams, bet brīnišķīgi puisi, kuriem dzīvē vienkārši nav paveicies, un kaut kas ir tāds aizlauzies. Un tu krāmē savus instrumentus pēc spēles atpakaļ, un tev pēkšņi kāds pieglaužās un apķerās apkārt, un tu sabužini to eža galvu un viņa ir spuraina un cieta kā tādām pa tiešām meža bērnam, un viņš tev apķerās un klusi čuksts "paldies!". Tādi brīži, ka tu saproti, ka tas ir it kā ļoti vienkārši, mums stundā nav nekā, nevajag nekādus diapozitīvus vai kādus atskaņotājus vai kaut ko, tā ir tāda saruna. Visjaukākā ir tad, kad tie bērni jau kaut ko zina kāds un, ka tā ir saruna, ka viņš mazliet apstrīd tevi, un saka man, ka tas ir mājās pie omītes, un es to spēlēju. Nu, ka veidojas tāda saķere ar viņiem. Tad mums ir bijis tā, ka mēs aizrunājamies, un viņi nokavē nākamo stundu. Nu man tādi ļoti emocionāli augsti brīži ir bijuši, tāpēc es gribu ierosināt, es nezinu kā tas turpināsies vēl uz priekšdienām, un cik valstij tam būs nauda, bet, kas tas, dīvainā kārtā, tādas vienkāršas lietas kā kokles skaņas vai stāsts par trejdeksti, vai bungu rībināšanu, vai iepūst taurē - tādas vienkāršas lietas, kuras tomēr vēl spēj bērnu aizraut.

I: Bet tad būtībā, tas pasākums, kad jūs sākat ar sarunu, pastāstiet par dažādiem instrumentiem, tad viņi izspēlē spēli?

R: Mēs iepazīstamies un tad, lai mazliet tas ledus tā pakūst, vaicājam kurš ko spēlē, un tad bērni atsaucās. Es nezinu, kurā brīdī bērni paliek tādi, kas ieraujās, nešaubīgi lielā sabiedrībā tos sabojā, bet pirmajās klasēs viņi ir ļoti atvērti. Viņi labprāt stāsta, kas ir mājās un kā citādi. Katrā gadījumā mēs iepazīstamies, un tad es izdalu tās lapiņas ar zīmējumiem un tad mēs sākam ar koklīti, kas ir pats populārākais mūzikas instruments no latviešu folkloras, un tad viņi skatās, kas viņiem ir rokās, ļoti bieži, protams, jauc kokli ar cītaru un ģīgu, bet tad viņi nāk pa vienam un liek tajā puzli. Līdz stundas beigām tas aplis ir piepildīts, un tad Ilga spēlē to attiecīgo, ko uzmin, un tad mēs to mīklu jau uzdodam. Es nesaku ka tā ir kokle, es saku pats populārākais, viņam ir stīgas, no koka, viņam ir māsas Lietuvā, Igaunijā, un viņu zina visās tautās, kas dzīvo ap Baltijas jūru, nu samērā grūti tas ir, bet mēs nonākam līdz tam. Vai arī, kas ir visu mūzikas instrumentu karaliene. Nu, tur dažādas versijas ir. Protams, velna bungu ir grūtāk atminēt, ģīgu, tad mēs vienkārši sakām priekšā, jo nu nav jau tur nekāda sacensība. Tāda tā kā savstarpēja spēle, bet pa vidu, pie katra instrumenta viņš skan, visi šie instrumenti skan. Tad, kad dzird vargana skaņas, tad burtiski tu skaties un tad ir tas teiciens, ka no brīnumiem mute paliek vaļā, un tā mute patiešām tā verās. Viņi nav bieži vien dzirdējuši tādas skaņas, nu tas ir retāk. Nu tā. Vēl es gribu piebilst pie tā, ka mēs bijām diezgan daudz krievu skolās, nu man ir savs viedoklis par izglītības reformu, bet šeit tam nav vietas, un tas arī nevienu īsti neinteresē, bet, ka būtu ļoti vairāk jāpievērš uzmanība latviešu valodas skolotājām krievu skolās. Es nezinu kā šī reforma uz vienas valodas apmācību risināsies tālāk, bet tās skolotājas dažkārt ir tā kā tādā aplenkumā, un nevis bērnu aplenkumā, bet citu skolotāju un arī vecāku aplenkumā, un es apbrīnoju, ka viņas strādā ilgstoši, ilggadīgi. Rīgas 61. vidusskolā, kuru es ar pārstiegumu ieraudzīju starp 10 sliktākajām skolām pēc atzīmēm, kas tikko tika publicētas internetā. Vārdsakot, tur darbojas divas skolotājas, latviešu valodas skolotājas, un, ja ieejot skolā, bija vizualizācijas par Ojāru Vācieša dzeju...es nezinu, vai jums parādīt, es nofotogrāfēju un aizsūtīju Vācieša muzejam, ja kaut ko tādu var dabūt gatavu krievu apmācības skolās, kuriem tomēr Puškins, Ļermantovs, viņiem ir savi varoņi, ja bērni vizualizē Ojāru Vācieti...

I: Jā, ja tas ir izlikts skolā vēl.

R: ...es vispār nesaprotu, tie nebija pirmās klases, bet apmēram kaut kur kāda 7. vai 8. klase, un iegājām latviešu valodas kabinetā, un pamatskolu beidzot bērni raksta un noformē tādas grāmatas ar Poruka dzeju, ar Skalbi, ko viņi ir pārrakstījuši un noformējuši, un tad viņi saglabā, un tad, kad ir salidojumi, viņi saglabā un rāda tiem bērniem. Viņi ir zīmēti, tas ir neticami, pilnīgi neticami, tāpēc es tā domāju, tās ir klusās varones, un tā ir pilnīgi visās skolās. Lūk, te jūs varat iet uz priekšu, es varu pārsūtīt vienkārši. Tās ir kurpju kastes vai citas kastes, kur bērni vizualizē Vācieti, krievu bērni. Cik tur ir ielikts darba un izdomas.

I: Jā, noteikti nav kaut kas tāds, ko sagaidītu no krievu skolas.

R: Jā, jā! Es dabūju vestibilā gaidīt, kad stunda beigsies, es šo ieraudzīju un sabildēju, aizsūtīju Vācieša muzejam. Es biju sajūsmā par to. Tas bija tieši novembris un Vācieša mēnesis, un viņam bija jubileja. Viņi ar bērniem brauc uz dažādām vietām, nu, fantastiski skolotāji, un tā ir Rīgas 61. vidusskola, kas pateicoties tai latviešu valodas skolotājam... Nu, kāpēc neviens par viņu neko nezina? Viņa noteikti nemaz arī nealkst uzmanības, bet viņa savu dzīvi ir atdevusi tam, lai tādā vidē...tie bērni ir labi visi, man nav neviena slikta piemēra, bet, protams, ka citreiz tev ieejot krievu klasē, kad mēs vaicājam vai stunda būs latviski vai krieviski. Mums skaidrā, latviešu valodā atbild puišļi: "mēs latviski nesaprotam!", vispār bez dikcijas citreiz (smejas). Protams, mēs runājam gan latviski, gan krieviski, nosaukumus saucam latviski, un tad tā stunda, nemaz nemanot, uz beigām jau tik un tā ir tāda puse uz pusi, bet ar to sākumu reizēm ir tā kā ir.

I: Bet tad krievu skolās ir bijušas latviešu valodas skolotājas, kas ir Jūs aicinājušas?

R: Pamatā latviešu valodas skolotājas, jā. Es nezinu, varbūt, ka bija arī citu valodu, bet pamatā latviešu valodas skolotājas mūs sameklēja. Bet man jāsaka, vai nu mēs bijām Salaspils vidusskolā, kura mani ārkārtīgi aizkustināja, makromē tehnikā bija satamborēts, arī Rīgas 71 skolā - krievu novirziena skolās tamborēts sarkanbaltsarkani ornamentu ar karoga tematiku, ar mūsu Latviju. Katrā gadījumā man ir secinājums pēc šī pusgada, pēc šī pirmā semestra, ka tie visi ir mūsu bērni. Vienalga vai viņam ir 24 gadi un viņš mācās pirmajā klasē, vai arī viņš ir spējīgs tikko izlasīt vienu vārdu, vai arī, ja viņš ir neatkarīgi no tautības - krievs, čigāns, latvietis - tam nav nekāda nozīme, tie visi ir mūsu bērni. Mums nebija neviena tāda pretī nekāda rupjība, un sliktākais, kas varēja būt, ka viņi nevarēja noturēt uzmanību, bet tad tā ir arī mūsu vaina. Dažkārt vajadzēja bez, bet nu beigās jau sapratām, kur vajag ātrāk, kur lēnāk, kur mainās temps. Bet tieši nevarēja noturēt uzmanību, tā sauktie, tie vesēlie bērni. Vēl mani ļoti aizkustina, it sevišķi laukos, visi mācās kopā, acīmredzot, lai bērns paliek, vidē, kas viņam ir ļoti svarīga. Mācās arī pa kādam bērnam, kuram varbūt citkārt būtu jābrauc kaut kur nezina kur, prom uz arī kaut kādu sanatorijas tipa skolu, bet viņi turpat mācās starp citiem, un tā ir līdzjūtība, izpalīdzība. Tādu piemērus es redzēju Dzelzavā, mēs vēl redzējām...nu dažkārt lauku skolās un tad Neretā. Brīnišķīgi, ka tam atrodas vieta, ka tas nabaga cilvēkbērns nav kaut kur atstumts mājās, meža ielokā. Brauc ar ratiņkrēslu uz skolu. Tādas lietas, kas, man liekas, ka tie bērni ir brīnišķīgi līdzjūtīgi, ieinteresēti, un nav taisnība, ka viņiem interesē tikai telefons. To es gribēju tā īsumā pateikt. Varbūt tas tā emocionāli, bet nu, ja vajag ciparus, tad es vienu dienu rēķināju, ka apmēram 2000 bērnu mēs esam kaut ko šogad par mūzikas instrumentiem interesantu teikuši.

I: Vai jūs redzat, ka skolotāji cenšas to kaut kā arī ieaust savā mācību saturā? Vai viņi jums kaut kā skaidro, kas šobrīd bērniem ir aktuāls? Vai Jūs kaut kā mēģiniet pielāgot saturu?

R: Jā, īstenībā parasti uzskata, ka ģimeni ir tā, kas bērnam iedod to ievirzi. Tas noteikti tā arī ir, bet, piemēram, vienas skolas ietvaros bija klases, kas bija fantastiskas. Dziedāja ar mums kopā un dziedāja savas dziesmas, protams, ka harmonikas viņi ierauga, viņi uzreiz Čeburašku atceras multfilmu un krokodilu Genu, un visi sāk dziedāt, nu tāda atsaucība, un tūlīt pat nāk nākošā klase, kur skolotājs sēž aizmugurē, viņai ir jāpavada tie bērni, un viņa pati ir telefonā stundu. Bērni nē, bet viņa. Varbūt, ka viņa kādas svarīgas lietas dara, es nezina, bet viņa galvu nepaceļ. Līdz ar to ārkārtīgi dažādi. Ļoti dažādi.

Protams, ka bija arī kāda skolotāja, kas pati spēlēja akordeonu, un bērni zināja tās dziesmas, un kas ir ārkārtīgi vēl, kas mani pārsteidza - visi, pilnīgi visi 100 % krievu bērni, absolūti zina un var nodziedāt "Kur tu teci Gailīti?". Acīmredzot, tas ir bērnudārza programmās, bet viņi visi zina. Ar "Āzīti" ir grūtāk, ar "cielavu baltgalvi" arī ir grūtāk, bet "Kur tu teci, Gailīti?" viņi var nodziedāt perfekti, pilnīgi 100 %.

I: Kā jums ir veidojusies komunikācija – ar skolu direktoriem, pašvaldību koordinatoriem?

R: Laukos mani uzmeklēja arī kāds pašvaldību koordinators, bet parasti, man liekas, ka nē, ka 90 % gadījumos, ka tie bija skolotāji vai arī tiem, kam tas bija uzdots. Es nezinu kā tas sadalās laukos, bet ļoti bieži viņi jau turpat arī ir sajūgti kopā. Kaut kā tās pašvaldības, kultūras nodaļas... man grūti pateikt, bet nu tomēr, nē, nē, tie bija...

I: Pārsvārā skolotāji...

R: ...citkārt tur ir uzrakstīts, ka viņš ir mācību darba pārzinis, tur kaut kādā tādā, ta ka direktora vietnieks, tādā nozarē, bet pamatā tas nenāca no pašvaldībām, bet no skolām.

I: Kā veidojas komunikācija? Vai vienmēr viss ir bijis kārtībā, vai nav kaut kā, piemēram, par finansējumu varbūt kaut kādas aizķeršanās? Vai kaut kas tamlīdzīgs?

R: Nē. Pāpratumi ir bijuši varbūt, ka es esmu uzrakstījusi pašvaldībai... man jau beigās bija tie konti, tīri mana neuzmanība kādreiz ir kaut kur pārrakstoties. Nē, es neko sliktu nevaru teikt. Man liekas, ka viss ir atnācis, visas naudas ir samaksātas. Nē, es neko sliktu nevaru teikt par to administratīvo pusi.

I: Jā, jūs minējāt, ka tā summa, kas paliek Jums beigās, ka tā nav pārāk liela. Vai prasītos, lai tas finansējums būtu lielāks?

R: Nu, kad mēs to sākām, tad es neapjautu teiksim to braukšanu. Es tā neapjautu arī to enerģijas patēriņu, bet tā kā tur es teicu kā notiek tā mijiedarbība, man liekas, ka tas ir adekvāti, jo mēs esam devuši arī lauku skolām atlaides, kad viņi arī kādu naudu ir iztērējuši. Man liekas, ka nu jā, tas ir kontekstā, ja tikko šis ārkārtīgi daudziem un man šeit apkārt ir mūziķi ikdienā, sāpīgais jautājums par šo - samaksa par vienu koncertu, vienu dziesmu, ja mēs skatāmies, viņš nav adekvāts, tad jau man vajadzētu izslīdēt un teikt: "palīgā!", bet es tomēr uzskatu, ka tajā, it sevišķi lauku skolu varēšanā, nu kaut kādi tālāki novadi, ka tā samaksa ir pilnīgi adekvāta. Viņa ir normāla. Mums neviens nav teicis: "ak šausmas, cik daudz!". Nē, es esmu tieši dzirdējusi, kad iestājas klusums, es jautāju: "Vai jūs to nevarat atļauties?", atbild: "Vai nē, mums tikko zvanīja no...viņi ir apjautājušies operas cilvēkiem, kas prasa par vienu apmeklējumu, trīs cilvēki, nu acīmredzot, protams, ka viņi ir gatavojušies, kas prasa 800 eiro. Es nevaru nosodīt nevienu, tāpēc, ka es nezinu par ko iet runa, bet, man liekas, ka tas ir normāli. Es nezinu. Mēs arī nedarām tur neko tādu. Protams, ka Ilga ir atdevusi savu mūžu bērniem, lai varbūt tādā koncentrētā brīdī atrastu kopīgu valodu, visiem tas nerodas no zila gaisa, tā ir viņas pieredze, visas viņas prasmes un tā. Bet, vai to tagad vajadzētu iekļaut "Skolas somai" apmaksā, nē, es uzskatu, ka mēs esam normāli un adekvāti apmaksātas.

I: Vai jums būtu kaut kādas varbūt papildus zināšanas par ko jums ir sajūta, kas būtu nepieciešams, lai labāk pielāgotos bērniem un lai saprastu ko tieši, kā tieši viņiem pasniegt? Tās varbūt kaut kādas pedagoģiskās zināšanas?

R: Nu katrā ziņā vienkārša un skaidra valoda, viņi protams gadžetos pavada daudz laika labāk nekā tur teiksim visas iepriekšējās paaudzes, un tajā pašā laikā līdztekus viņiem ārkārtīgi patīk taustīt un pieiet pastrinšķināt nevis virtuāli, bet mēs vienmēr sākam stundu ar svilpīti, ko lauku zēni, ja ir mācējuši 100 gadus atpakaļ pavasarī uztaisīt, tad viņiem vajadzētu mācēt arī šodien, un tad viņi ir ieinteresēti. Bija, manuprāt, Bauskas novadā viens darbmācības skolotājs, kas pēc tam pie mums pienāca un paskatījās uz svilpīti, sapratu, ka viņi varētu nākamajā mācību stundā uztaisīt, arī klabatas un velna bungas. Rīgā, protams, tā daba varbūt nav tik tuva, bet laukos, dažkārt bija tāda interese, man likās, jā, ka uz

nākamajiem Ziemassvētkiem varbūt, ka viņi skolai uztaisa velna bungu visi. Katrā ziņā nesamāksloti, jo tas samākslotais ir tik ārkārtīgi daudz. Ļoti vienkārši esmu šeit tās mīklas uzrakstījis ar tā, man liekas, par sarežģītu. Man likās, ka nav, bet ir. Šodien izteikties vienkārši, vispār ir tāda māksla. Mēs daudz runājam par koncepciju deficītiem, par inovācijām, bet aizmirstam tādas vienkāršas un skaistus latviešu vārdus, un to nu gan, tas ir vajadzīgs visiem. Arī tajās pašās krievu skolās - lēna, skaidra, vienkārša saruna. Ar to var atvērt visu. Tu aizej uz turieni, kā tu sauksi, tā atsauksies. Ir bijuši tādi barveži klasē, ka tu redzi, ka aiz viņa panesās vēl kaut kādi 3 vai 4, nosaka to klimatu, un ja tu atrod ar viņu, cienot viņu...un kā mēs to panācām - dot viņam uzdevumus. Dot tam lielajam palaidniekam, mutes brūķētājam kaut kādus uzdevumus, lai viņš nāk mums palīgā. Varbūt, ka ar pusaudzi, tas neizdotos, bet tādās pirmajās klasēs, tas ļoti labi nostrādā. Tad, kad viņš ir iesaistīts, tad viņš pats vēlas klusumu no pārējiem. Tā jau atkal ir viņa autoritāte. Nu tādas vienkāršas, absolūti vienkāršas vecmāmiņu lietas.

I: Tas tā ļoti pedagoģiski.

R: Arī paslavēt, ne tikai mūsu īpašos bērnus, bet arī visus, jebkurus. Ja viņam nesanāk tajā taurē, nevis viņam atņemt un iet tālāk, bet dot viņam vēl vienu iespēju, un vienmēr līdz tam kaut kā tas viss ir sanācis, lai viņš tur nepaliek apvainojies. Tādas, nu jā, galvenais nesamākslot, runāt ar cieņu, ar cieņu vienmēr. Tie, kas mums pateica, ka latviski nesaprot, mēs runājam tālāk krieviski un vairs neprasījām viņiem neko, lēnām pārgājām uz latviešu valodu, jo tu nevari ieiet un pateikt tagad, ka būs tā, tie vairs nav tie bērni, ar kuriem kādreiz sita ar lineālu pa pirkstiem, lai viņi klausītu.

I: Vai var just to atšķirību starp Rīgas skolām un lauku skolām?

R: Var var, es teicu,jā, jo tālāk no Rīgas, jo viņi vairāk ir spējīgi brīnīties. Protams, tu redzi arī mazliet apgērbā un frizūrā, un tu redzi kuram ir tās naudas ģimenē vairāk un kuram mazāk. Un šajā ziņā man jāsaka, ka man ļoti patika, ko es redzēju diezgan daudzās skolās gan Salaspilī, gan Rīgā, ka ir formastērpi un tas liekas ļoti jauki. Nu tā kā šodien jau tie cilvēki noslāņojas un es domāju tu jau to vari redzēt ieraugot bērnus klasē dažkārt. Tad varbūt, ka tādām mazām cilvēkam sāp sirds, ka viņa mamma nevar atļauties to, ko kādam blakus.

I: Kādas ir vecākās klases ar kurām ir sanācis strādāt?

R: Nu tie piektās sestās klases bērni, kuriem tas ir bijis programmā tikko un tāpēc mums palīdz skolotāja, lai viņi nāk piedalās, un tad mēs viņiem sakām, jūs esat klausītāji, jūs nesakāt priekšā, bet beigās viņi jau tāpat visi iesaistās. Man jāsaka, viņiem dažkārt tas vairs nav interesanti. Un, ja tu aizej pie pirmklasniekiem un, ja tev blakus sēž piektā sestā klase, tā starpība ir milzīga un arī tajās mīklās un sestās klases skolniekiem puzli likt, tas viņiem vairs nav, tā nav saruna ar pusaudzi, tā kā tur vajag kaut ko citu izdomāt.

I: Vai mazajām klasītēm nodarbības ir latviešu valodas un literatūras ietvaros?

R: Nē, es sapratu, ka mūzika vai arī kaut kas pēc stundām. Tā kā fakultatīvs, tā kā pulciņā. Kamēr viņiem vēl nav atbraucis autobuss pakal, kamēr viņi vēl dzīvo skolā, paēd pusdienas un tad viņi, jā, nu tas.... Vairums mēs jau sākām agri no rīta mums dažkārt bija jāceļas puspiecos, astoņos bija jābūt, piemēram, Naukšēnos vai Staicelē. Un tad tu izbrauc pussešos no Rīgas un redzi kā tā pasaule mostas decembrī, kad vēl tu brauksi ar labu prātu skatīties kā Staicelē aust saule un viss ir apsarmojis. Man tādas Ziemassvētku kartiņas ainas. Nu jā, es domāju, ka tās bija mūzikas stundas, bet varbūt arī kādas citas, ko viņi paši kaut ka maina. Es īstenībā neinteresējos, kur stundu laikā mēs ejam, jo sākām mēs agri no rīta. Mazie bērni 12:00 jau beidz.

I: Bet tad jūs aizbraucat uz skolu un ir vairākas klases pēc kārtas vai kā?

R: Rīgā ir bijis arī pa vienai, bet tad, kad mēs braucām uz laukiem, tad es vienmēr esmu lūgusi un vienmēr ir sanācis tā, ka vairākas. Ne vairāk nekā 4 stundas dienā mēs spējam. Un tad ir bijis tā, ka mēs pārbraucām 10 km, tad 20 km tālāk, tā mums bija Bauskas novadā - tie Mežgaļi, Griķi, Mežotne. Nu tā.

I: Vai Jūs zināt, vai viņi savstarpēji tā sarunāja?

R: Jā, jā acīmredzot ir kaut kādi pedagogu saieti vai konferences acīmredzot. Kad esmu lūgusi, kad tas pirmais man piezvana, un viņi saka: "Jā, jā, mēs apvaicāsimies!" Vai tā ir pašvaldība, vai kas. Jā, tādas tālas vietas... Mums tagad ir Riebiņi piezvanījuši un es esmu lūgusi... vai nu uz Riebiņiem braukt 5 stundas turp un atpakaļ - nu varbūt, ka tur ir vēl kādi, kas mūs grib, bet ja neviena nebūs, brauksim arī pie viņiem. Man ļoti gribas uz Riebiņiem aizbraukt.

I: Es domāju, vai tie ir tie pašvaldību koordinatori, vai viņi to koordinē, vai tie paši skolotāji?

R: Varbūt, ka kaut kur laukos savās sanāksšanas reizēs pasaka, bet es redzēju, ka šīs "Skolas somas" plakāti ir skolas vestibilos. Es nezinu, vai tas ir daudz vai maz, mums ir tieši 60 stundas bijušas. Tas nenozīmē 60 skolas, jo dažkārt bija vairākas klases vienā, bet es domāju 35 vai 30 skolas tās bija.

I: Tas ir diezgan daudz

R: Daudz jā? Es nezinu, ir grūti pateikt. Mēs sākām 20 septembrī...praktiski divi ar pusi mēneši, bet mēs ne tikai ceturtdienās, mēs pēc tam braucām arī otrdienās un bija nedēļas arī, kad pirmdienās kaut ko... Nu katru dienu to jau nevar darīt, tu pēc tam atbrauc mājās, tu esi ļoti noguris. Visu cieņu skolotājiem, starp citu, kas to iztur katru dienu. Rīgas 28. vidusskola Sarkandaugavā Sliežu ielā bija ļoti patīkami, ka bērniem vienmēr līdzī nāk arī skolotāji. Nu vismaz viens, ja ir vairākas klases. Nu tur atnāca jauns fizikultūras skolotājs. Viņš neteica nevienu vārdu un stāvēja aizmugurē. Viņš neizdvesa nevienu skaņu, bet bērni bija vienkārši perfekti. Tas nozīmē, ka vīriešu skolās trūkst.

I: Un kā ir tagad gada beigās ar kaut kādām administratīvajām lietām – vai ir atskaites kaut kādas jāiesniedz?

R: Mēs abas esam pašnodarbinātās. Es reģistrējos par godu šim pasākumam, lai tas nebūtu caur kaut, piemēram, caur izdevniecību. Par pirmajiem 3 mēnešiem jau norēķinājos. Tūlīt samaksāšu nodokļus kādi jānomaksā. Kultūrkapitālam atskaiti es jau nodevu, tad kas jau bija tā pirmā pilotstunda. Tur nekādu problēmu nav. Esi precīzs - datumus un maksājumus ievēro atbilstoši nodotai tāmei un viss, nekādu problēmu nav. Un šeit es nevaru iedomāties, ka būtu.. es sarēķināšu visus savus nodokļus un samaksāšu līdz jaunajam gadam un tad laikam jāaizpilda deklarācija, bet tik tālu neesmu skatījusies, bet nav nekādu problēmu.

I: Un vai ir vēl kaut kāda papildus dokumentācija tieši "Skolas somai", kas Jums ir jāiesniedz?

R: Skolām ir ļoti daudz, viņi skaitīja bērnu, atbilstoši, cik bērnu klasē, man nekā tāda nav. Es rakstīju rēķinu un līgumu vienmēr un līgumā mēs uzskaitījām, ko vajadzēja, kādām klasēm, cik bērniem, laiks, vieta, kad, kur, cik, nu tādas detaļas, un tas vienmēr atbilda realitātei un mums nebija tā, ka mēs Rīgā kaut ko uzrakstām un sēžam kāju pār kāju pārlikušas. Tas viss iet ar lielu kārtību. Nu citā vietā viņi paši bija līgumu sagatavojuši. Nu nē, es neko par administratīvo pusi nevaru teikt neko sliktu. Ir viņa augstība e-pasts un tad jau vairs nav nekā.

I: Jums nodarbības summa ir konstanta vai to veido bērnu skaits?

R: Nē, tā bija konstanta. Tur iekšā bija ceļa izdevumi, Rīgā tie noteikti bija mazāki. Ja tu brauc visu dienu un esi vienā skolā tad tie ir vēl mazāki, bet ja tu brauc ārā uz laukiem, tāpēc es jums nevaru pateikt, cik tā peļņa liela vai kā. Gali kopā savilkās. Neko sliktu nevaru teikt ne par to, ka kaut kas būtu sarežģīti vai kavētos. Ja citiem vajadzēja vēl kādu uzskaiti, mēs to darījām.

I: Kā Jums šķiet, vai tas, ka Jūs esat daļa no “Skolas somas”, vai tas Jums ir devis kādu papildus atbalstu, vai tas ir kaut kā palīdzējis? Vai Jūs jūtaties, ka esat šajā projektā iekšā?

R: Es ļoti jūtos. Es Jums sākumā telefonā teicu, ka man ir pilna sirds. Mēs tagad tikko braucām mājās no Rūjienas un iegājām mazliet svinīgi restorānā, paēdām pusdienas, lai to atzīmētu. Mums bija tāds gandarījums ar Ilgu Rēznieci. Tas ir tāds prieks, tu jūties piepildīts. Tas man ir devis, nu es nezinu, manam ikdienas darbam daudz. Nu es esmu ārkārtīgi priecīga par to, jo es sākumā to neredzēji tik sazarotu, ka tas tā aizies. Nu un, ja Ilga saka, ka viņa strādātu ar īpašajiem bērniem, tad tas arī kaut ko pozitīvu ir devis, jo man šī saskarsme bija agrāk. Nav tā ka es neesmu nemaz, tas bija “Nāc līdzās” fonda koncertos parasti, viņi rīkoja Ziemassvētkos. Sergejs Jēgers man kādreiz aicināja žūrijā un tad es pirmo reizi aizgāju uz žūriju un kad es tur to visu ieraudzīju un tad bija tikai kabatlakatiņš un žabo slapjš, Un es saku - “kā es varu vērtēt, nu ja viņi visi cenšas?” - bet tad kad tu jau esi otro trešo gadu tajā, tad jau tu mazliet saproti tās lietas un tad mazliet filozofiskāk tu pieej tādām jautājumam. Un man citreiz liekas, ka tas, ka mēs visi neesam vienādi talantīgi, skaisti, gudri, slaidi un 90-60-90. Kad tie cilvēki ir citādāki un ģimenē tā vienmēr ir milzīga nelaime un tā, bet tas ir visiem mums vajadzīgs. Līdzcietība, līdzjūtība nu tādas lietas kā palīdzēšana skolās. Vai, aizbrauc uz ārzemēm, tur ir tik daudz invalīdu, mums nav nekā tāda Latvijā, mums viņi bija iesprostoti četrās sienās. Viņi bija, bez šaubām, vienmēr ir bijuši tādi. Tāda drausmīga arogance un tagad tās lietas sakārtojas un esmu tajā vecumā, ka es varu salīdzināt. Jūs esat jauna, Jūs to neesat pieredzējusi, bet līdzjūtība ir un lūk šie īpašie bērni un īpašie cilvēki viņi ir domāti, lai mēs pavisam nepārvērstos par robotiem. Kaut kā tā man liekas, man noteikti vecāki - mammas un tēti – teiks: “nu ko tu tur stāsti pekstiņus? Aizveries.” Jo es domāju, ka tas ir grūti.

I: Jā, noteikti.

R: Jo ir mammas, kas pašai dziedīgi rūpējas protams, kā arī ir kas tos bērnus tā kā atstumj.

I: Jā, tāpēc jau ir arī tās internātskolas.

R: Nu varbūt, ka tur ir daudz bērnu, bet katrs gadījums ir īpašs un tie visi ir mūsu bērni un es to uzsveru ne tādā burtiskā nozīmē, bet abstraktākā. Tas ir arī mans bērns. Viņi visi ir neatkarīgi ne no kā, tie ir mūsu, Latvijas bērni. Un tagad man likās, ka tā profesionāli tehniskās skolu sistēma ir sagrūvusi un traumēta un praktiski nedarbojas. Nu mums ir ļoti daudz stilistes, modelētājas, bet nav šuvēju. Nav vairs skolas, kur iemāca kā 20 variantos piešūt kabatu vai apkaklīti. Aglonas ielā bērni tur tā kā aizvējā. Par viņiem ļoti gādā, viņus labi baro, viņiem ir laba materiālā bāze. Es domāju, ka daudziem mājas bērniem nav tik labu iespēju kaut ko darīt radoši, izpausties. Kas ar viņiem notiek pēc tam? Izradās, ka turpat Ķengaragā ir šīs arodskolas un zēni mācās kaut ko galdniecībā un meitenes mācās kaut ko šūt, adīt vai virtuvē darīt, nu kaut kādas vienkāršas palīglietas. Man tas šķiet brīnišķīgi, ja tas ir tā noorganizēts, ka no tiem cilvēkiem dažkārt ir lielāks labums nekā no tiem tūkstošiem biznesa vadības speciālistu, kas teiksim ir pārprodukcijā. Nav tā, ka viņus vienkārši izmet ārā un tagad - ej dziedī dziesmas uz stūra. Man bija pārsteigums, ka pie Vairāk Saules lūk ņem šos cilvēkus virtuvē kā pavāra palīgus, kas var mizot, kas var griezt.

Nu brīnišķīgi, ja tā var darīt. Viegļāk būtu to nedarīt protams, bet ka viņi to dara, es nezināju. Man liekas, ka to mēs Lamiņmuižā uzzinājām, ka tur ir iespēja ir iet un strādāt un tas jau ir daudz, ka tas tā ir. Sanāk, ka viņš nopelna naudu, viņš ir cilvēkos. Tas ir ārkārtīgi svarīgi.

I: Jā, jāiekļauj sabiedrībā. Tad tas arī sasaistītos ar ko es domāju jautāt - vai “Skolas soma” ir vajadzīga? Kā Jūs redzat tās lomu izglītībā it īpaši caur savu projektu.

R: Ja tās 60 stundas ir daudz, tad jau ir vajadzīga. Es jau nezinu, kā tas ir citiem. “Skolas somā” tur ir milzīgs tas saraksts, varbūt, ka kādam ir 300. Es nezinu to salīdzinājumu. Mums viņi deva ļoti daudz emocionāla... milzīgi daudz. Kaut vai sākot ar to, ka tu ieraugi kā aust saule, kā dzeltē lapas, kādi izskatās pēkšņi apsarmojusi pļava. Vai tieši otrādi, ziemā ir pilnīgi koši zaļā krāsā. Un redzot to, ko mēs ikdienā nekad neieraudzītu un varbūt, ka man tas kādreiz noderēs kaut ko veidojot. Es centīšos ļoti atbilstoši

savām kaut kādām disku izdošanas vai grāmatām, vai kā citādāk atcerēties, kur es esmu bijusi un varbūt kaut kā iesaistīt. Pašlaik man vienkārši nav tā apjoma tik liela, bet es par to domāju, man to ļoti gribētos to darīt. Bet nu bērni jau aug lieli un nekas tik ātri nenotiek kā bērnu izaugšana. Mēs vienmēr aicinām atcerēties, ka tos instrumentus.. un kas ir ārkārtīgi svarīgi, ka visu tautas mūzikas instrumentu un visa muzicēšana ir pilnīgi iespējama bez jebkādas apmācības kaut kādās speciālās mūzikas skolās vai klasēs. Ārkārtīgi ceram. Dažkārt bija tik milzīga interese, ka tas bērns pienāk, viņš grib redzēt kā tas tur izskatās, un man ir sajūta, ka viņa kāda sēkliņa ir iesēdusies. To jau mēs nezinām, bet interese bija milzīga.

I: Un Jūs noteikti turpināsiet tālāk?

R: Nu ja mūs aicinās, turpināsim protams. Jā, jā, nu kā, tie jau ir mūsu bērni. Man liekas, ka vajag. Man grūti teikt, kas ar pārējiem notiek. Tur protams bija milzīgi projekti, tur bija lielie mūsu teātri, kas paši, laikam dēļ dekorācijām, nevar aizbraukt, tad acīmredzot bērni brauc pie viņiem, bet ne vienmēr tas ir iespējams. Mums kaut kā ir paveicies, ka mums neko nevajag, mums tikai trīs galvas vajag. Nu tā kā.

I: Kā Jūs arī redzat, kā tas iespaido bērnus?

R: Nu tas dod prieku, jo mēs tur smejamies, it sevišķi, ja taurē iepūsts. Mēs brīdinām, tas būs smieklīgi. Citi saka "vai, purkšķis purkšķis", ir jau ar līdzīgs. Tā gribēšana iepūst ir milzīga ar visu to, ka tas būs citiem smieklīgi. Bungas protams.

I: Bet tad acīmredzot, bērniem trūkst kaut kādas tādas radošas darbošanās.

R: Nu tādas rotaļas trūkst, un laikam mūzika, jo cilvēks tāds zvēriņš, ka viņam tomēr ir tie instinkti un mūzika, viņa ir maģiska kaut vai kara laikā esot cilvēki apmeklējuši koncertus arī tad, kad vēderi tukši un nav bijis naudas. Galu galā tādi muļķīgi salīdzinājumi, bet mūzikai ir kaut kāds maģisks un dziedinošs spēks.

I: Nu tā pievienotā vērtība, jā.

R: Un pie tam tu to dabū uzreiz. Nu šodien visam jānotiek ir ātri un šeit un tagad, un tu nevari kļūdīties. Un tas, ka viņš nevar kļūdīties izsitot uz bungām ritmu vai iepūšot tajā pašā taurē vai trijdesnī, vai arī tarkšķi griežot uz riņķi, vai klabatiņas, kas tikai mums nav. Nu viņš nevar kļūdīties, līdz ar to viņam nav jābaidās no tā. Klavieres jau tomēr tā kā ir jāmācās. Lūk, šeit ir tas vieglums un īstenībā, man ne skolas sakarā, bet teju katru dienu visu to pārdodot kaut kas salūzt. Esmu visu to salikusi grozā un neviļus atklāju, ka mazbērniem bija kaut kādas pirmās jubilejas un sanāk daudz cilvēku un, ka tu izdali katram, pat visdrūmākajiem tētiem kaut ko un tad tā kopīgā muzicēšana spontāni notiek, viņi dara milzīgu prieku pat tiem tikko maniem nosauktajiem tētiem. Nu kaut kāda maģija tur ir, jā. Tādēļ, ka varbūt tas ir vienkārši un ka tu vari nebūt perfekts tajā lietā. Tev nav jābeidz nekāda skola un, ka tev tur visi aplaudē viens otram arī par to, ka tu izdabū skaņu no kaut kā.

(atver durvis kurjeram)

Tā kā, jā, pilnīgi neplānoti viss sākās, man nebija tādas domas, es jau izstāstīju, kā es sāku, bet tas viss ir tā ieaudzis. Tādā ziņā es neesmu publiski ar bērniem strādājusi un runājusi, es esmu arī mazliet ielauzījies tagad, un ja arī tā "Skolas soma" beigsies, katrā ziņā tie bērni, kas atnāk uz šejieni vai kaut kad vasaras nometnēs vai kaut kur citur. Tā kā es varu teikt, ka tā "Skolas soma" ir izdzinusi auglīgus asniņus. Nu cik tas ir bērniem, to neviens šodien nevar izmērīt.

I: Jā, jā, tas noteikti ilgtermiņā drīzāk parādīsies.

R: Kā smilšu graudiņš pie smilšu graudiņa, muļķāks neviens no tā nepaliks, tas ir skaidrs, bet vai viena kopā būšanas stunda atstāj paliekošu iespaidu, es tik šausmīgi augstās domās par sevi neesmu, bet viens klāt pie otra un varbūt, ka darbmācības skolotājs, uztaisot kopā ar zēniem velna bingu, kādu ierosina aiziet uz vietējo folkloras kopu.

I: Es domāju, ka tas ir tas svarīgākais, ka kaut kas tālāk tiek ierosināts.

R: Nu jā, tas domino princips. Es ārkārtīgi ceru, tāpēc, ka brīnīšanās ir liela, un ja cilvēks brīnās par kaut ko, tad viņš tomēr ir interesēts par kaut ko, kaut vai svilpaunieku. Nu tā, es ceru ļoti, jā. Šīs lietas jau tu nevari ne aptaustīt, ne izmērīt, bet emocijas ir un jaukas. Es nezinu, varbūt lai skolotāji saka kaut ko. Viņi ir tajā pusē, mēs esam šajā.

I: Vai Jums gribētos, lai ir vēl kaut kāda pēctecība, lai Jūs vienu gadu aizbraucat pie vienas klases un tad pēc kāda laika, piemēram, nākamajā semestrī vai gadā pie citas?

R: Mūs jau ir aicinājuši, mums jau ir teikuši, ka nākamajā gadā būs jaunas pirmās klases, tā Imantā mums būs jābrauc pie nākošajiem. Nu ir skolotāji bijuši ļoti priecīgi. Īstenībā mums neviens nav pateicis, ka ir bijis garlaicīgi, slikti vai vajadzēja vēl šito un kā tad jūs šitā! Mēs ne no viena nedabūjam neko dzirdēt, tāpēc man arī būtu to kritisko pusi interesanti dzirdēt. Nē, nē, nē, mēs esam tikai tāda... no skolas puses bijusi, no vadības, no skolotāju puses tikai ir pat ļoti laba...

I: ...pozitīvas atsauksmes, jā.

R: Mūs citām reizēm ir pabarojuši tā, ka pēc tam bija jāiet gulēt nevis strādāt. Nu kā jau es teicu, jo tālāk tu esi no Rīgas, jo tā uzņemšana ir tā kā tādās mājās. Rīgā jau mēs esam tik daudz, ka mums vairs tas nav tā, nu mēs jau esam garāmgājēji. Tur mēs esam ciemiņi protams. Es ārpriecīgi ceru, ka vajadzīgs, jo tagad šī ir tāda mūzikas lieta. Cilvēks nedzīvo no maizes vien, it sevišķi maziņš.

I: Jā, to kultūru tomēr vajag pievienot...

R: ...nu ka viņam vēl vajag, ka viņš vēl ir tāds maziņš stādiņš. To nūdien es redzēju un skolas autobuss brauc. Vairs neiet skolnieki kā kādreiz, un to es arī pieredzēju. Mēs dabūjam beigt ātrāk, jo bija skolas autobuss atbraucis un viņi aizgāja uz autobusu un viņus izvadāja pa mājām un tas pats no rīta, tikko kā Naukšēnos stāv ceļa malās maziņi vestēs iegērbti un gaida skolas autobusu. Nu jā, tās tādas svarīgas lietas. Nevar omīte pateikt "Jā, es kādreiz bridu katru rītu 10 kilometrus", nu tā bija cita pasaule. Tad nebija tā pasaule tik bīstama, nebija tik daudz mašīnu un bija tādi dabas bērni, kas arī varēja nesoļot to, bet es domāju ka šodienas pirmklasnieks no rīta nevar nesoļot to attālumu.

I: ...un vakarā vēl atpakaļ.

R: Nevar salīdzināt, mums varbūt ir galvas krokainākas, bet kājas tizlākas, bet kā ir bijis labāk, nezinu. Tas laiks iet uz priekšu. Es esmu pret to, ka atstāj kaut kādu vienu ūdens galvu, tāpat jau mūsu valstī ir viena ūdens galva un tā ir Rīga. To mēs redzējām, braucot ārā no Rīgas, ap pulksten septiņiem, kas nāk iekšā Rīgā, kādi ir tie sastrēgumi, kas katru rītu brauc no Bauskas puses, no Dreiliņiem, ārprāts. Tas ir vienkārši ārprāts. Un tagad tā lauku skolu likvidēšana atkal ved uz kaut kādām tādām lielām ūdensgalvām, bet pārējais - ja nav bērnu, tad nav dzīvības. Ja nav skolas, tad arī nav dzīvības, tad visi kaut kur aizbrauc un tas viss iznīkst, un vai mums vajag vienu pārbāztu stresainu Rīgu? Vai arī kaut kādu tādu veselīgu. Lietuvā tas viss tā kā izlīdzinātāks ar tām lielajām pilsētām un līdz ar to vairs nav tā metropole viena, kas kā magnēts visu pievelk, arī slikto. Bet tā ir tāda ilggadīga plānošana. Nu jā.

I: Noslēgumā, vai ir kaut kas, ko Jūs varētu ieteikt, vai ko Jums varbūt vēl gribētos redzēt "Skolas somas" projektā?

R: Es jau teicu, es nevaru no administratīvās puses neko sliktu pateikt, tāpēc, ka tas viss ir pilnīgs mūsu radošs darbs, radies tāpat kā gleznotājam vai rakstniekam. Kaut kā jauši vai nejauši kaut kādā mijiedarbībā radies, tāpēc, kā sākumā es teicu, tā bija viena spēle, tīri informācijai, lai cilvēki nejauc elementāras lietas, un tas tā apaug. Nu tīri tā radoši izaug. Galva man ir pilna vēl ar idejām, bet nu es viņas nejaudāju. Ar šo pietiek, bet tas ir no mūsu puses tīri radošs darbs, kas dod prieku.

I: Ja jūs aizbraucat uz skolu, tad Jūs atstājat arī spēli un tad Jūs paskaidrojat skolotājiem, lai viņi tālāk var nodot?

R: Vienmēr vismaz viens skolotājs ir klāt. Nu ir tie daži gadījumi, kad viņu nekas neinteresē un viņš skatās telefonā. Es atstāju tai skolotājai tur parasti ir vairākas vai kā.. nu nav bijis tā, ka man ir jāatstāj uz klavierēm. Bet to jau visu ļoti labi var saprast, kas tas ir, ka tas ir puzlis, ka tur ir mīklas un ir arī paskaidrojošā kartiņa iekšā. Katrā ziņā, neviens nav teicis, ka viņam nevajag. Ir paprasījuši vēl otru klāt. Ir bērnodārziem paprasījuši un tā.

I: Jūs uz bērnodārziem arī braucat?

R: Kādreiz atnāk arī bērnodarņnieki, it sevišķi laukos. Laukos viņi ir kopā un tad viņi ienāk un sēž visi kopā kā salīpuši. Mums tas vairāk ir domāts nu tā uz 30 bērniem. Mums ir bijis tā, ka nāk un nāk un tam vairs nav gala un atnāk 60, bet tad jau vairs mums nesanāk tā kopā spēlēšana, jo mēs nevaram visiem vairs iedot. Un tad mazliet tā kā lekcija sanāk, bet tāda laikam bijusi viena vai divas reizes tikai. Mēs jau tā kā sarunājot dalām tos bērnus uz divām daļām. Ja nav tās naudas, mēs dodam kaut kādas atlaides. Līdz šim esam vienmēr vienojušies par to, bet kaut kad par daudz, tad viņiem pašiem vairs nav tā, jo viņiem vajag pieskarties. Tas ir svarīgi, pašam pamēģināt. Tā ir mijiedarbība. Es neuzskatu, ka mēs te tagad šausmīgi kaut kādu misijas darbu darām. Ja nebūtu bērnu, tad mūsu vajadzība kaut kur braukt nebūtu. Grūti pateikt, kurš tur ir pirmais vai pēdējais vai galvenais. Mums tā ir tāda kopā būšana. Un zināmā vecumā tas ir tikpat svarīgi kā nopelnīt naudu, piemēram, lai būtu nauda. Zināmā vecumā tev tas gandarījums aug un prieks arī. To es saku no savas pieredzes, nu kad tās vajadzības tu esi apmierinājis, tad tu saproti, nu vēl nopirkt kaut ko jaunāku.. mašīnu vai vēl vienu gultu, vai kleitu, nu bet varbūt vēl ir kādi citi veidi, to taču var redzēt, ka nu tādi banķieri aiziet prom, nu ne daudz, bet taču ir ne viens vienīgs, un sāk darīt kaut ko citu. Labi situēts cilvēks un viņš pagriežas uz kādu citu pusi. Vienā brīdī tu saproti, ka ir vēl kaut kas cits, kas ir vajadzīgs.

I: Vai ir kaut kas vēl, ko jūs vēlaties pateikt noslēgumā?

R: Nē, nē. Es sākumā pateicu to, ka tie visi ir mūsu bērni, neatkarīgi no tā, kur viņi mācās. Galvenais, ka viņi mācās, jo es pieņemu, ka ir kaut kāda robeža, aiz kuras dzīvo cilvēki, kuri nekad neapmeklēs skolu, bet tie visi, kas iet uz skolu un arī tie kas neiet, tie visi ir mūsu bērni, un mēs nevaram dalīt, kā es kādreiz dzirdu, āprāts, "viņi-mēs", "krievi-latvieši", "jūs-mēs", tie visi ir mūsu bērni un tie būs kādreiz mūsu cilvēki. Un pēc tā kā šogad tās Latvijas simtgades visa tā gatavošanās un viss, kā skolnieki gatavojās tam un arī un arī tās krievu skolas, tas ir tik aizkustinoši un visiem bija novembra koncerti. Nu tāpat ar programmām, ar to vielu viss ir kārtībā, es nezinu, kurā brīdī tas ir tā kā pret. Nu jā, visi ir mūsu bērni, tas ir vienīgais ar ko es varu sākt un beigt.

I: Labi, liels paldies Jums!

R: Paldies Jums!

Intervētājs: Ance Kristāla

Repondents: "Dirty Deal Teatro" vadītāja, producente.

Intervijas norises vieta: "Dirty Deal Teatro"

Intervijas sākuma laiks: 10:15

Intervijas beigu laiks: 11:00

Intervētājs: Tev nav iebildumi pret ierakstu?

Respondents: *Nē, nē, nav, nav, protams. Ja būtu, tad (smejas), tad es šeit neatrastos.*

I: Kāda ir tā anonimitātes pakāpe, kurai tu piekrīti?

R: Nē, es domāju, ka es atklāti. Jā. Anna Sīle - "Dirty Deal Teatro" vadītāja.

I: Drošvien paskaidro sīkāk, kāda ir tava loma "Skolas somas" projektā.

R: Nu drošvien mēs kā organizācija piedāvājam skolām dažādus produktus, ko viņi var iegādāties...un šie produkti ir mākslas produkti, kas ir teātra izrādes, un viņas ir dažādas, dažādās pakāpēs, kā mēs viņiem piedāvājam. Pirmkārt, mēs braucam viesizrādēs, bet viesizrādēm arī ir divas pakāpes. Pirmkārt, mēs braucam pa tiešo uz skolām ar mazām izrādītēm, izrādam mazas izrādītes. Otrkārt, mēs braucam uz reģionālajiem, lielajiem kultūras centriem, faktiski, kur viņi jau mums pa tiešo apmaksā un tā tālāk, un es domāju, ka tur, nu noteikti tur ir klāt vēl arī dažādas pašvaldības vai valsts dotācijas un tā tālāk, kur tiek, kā tiek izrādīts. Piemēram, šogad ir tur tāds plāniņš, ka mēs dosimies uz Goru, uz Ogri, drošvien uz Siguldu, uz Ventspili. Man nav tā sarakstiņa priekšā, bet, jā, nu tas ir tā...

I: Būtībā viņi tur savācas...

R:...nu tā ir tā otra pakāpe. Tad viņi darbojas savā lokā, faktiski viņi tai savai organizācijai piesaista to "Skolas somas" finansējumu. Man viņš pa tiešo vairāk, pie manis, vairāk nenonāk. Viņš ta kā...nu, teorētiski es domāju, ka viņi ta kā, nu es nezinu, man arī vairāk neinteresē, no kādas naudas viņi to dotē, vai tie ir ienākumi, vai nu tā drošvien ir dotācija un tā tālāk, kas viņiem ir paredzēts mākslinieciskai programmai, bet viņi, tad šo "Skolas somas" finansējumu izmanto ta ka savā labā. Iespējams daļēji finansē mūs, daļēji nē, bet ir skaidrs, ka tās ir lielās izrādes, ka tur teiksim ar to noteikto kopumu, kas šai programmai ir paredzēts, vienkārši nepietiek. Nu tad tas arī ir tā. Nu tā ir tā viena sadaļa, kas ir viesizrādes. Otra sadaļa ir izrādes uz vietas šeit, mūsu telpās "Dirty Deal Teatro" Talsu ielā 1, un tam arī ir vairākas pakāpes. Pirmkārt, mēs organizējam izrādes pa dienu, kas ir speciāli organizētas vienai vai divām klasēm, vai trijām klasēm, tas ir kā ar kuru izrādi. Šie bērni konkrētos laikos, tad, kad viņi piesakās, viņi var nākt un noskatīties. Mums tur ir dažādi. Mēs viņus mēģinām, dažkārt miksējam kopā no divām skolām, lai tā grupiņa izveidotos, dažkārt viņi ta ka savā skolā...

I: Izveido paši, ja?

R: Izveido paši, nu tā ir labākā pieredze, jo mums tur ir arī dažādas pieredzes. Tad vēl ir tā otra pakāpe, kas pie mums notiek. Viņi nāk arī uz repertuāra izrādēm, kas mums ir repertuārā, piemēram, ja tā ir viena, maza klase, nu nopērk 20 biļetes, kas ir nu, es viņas faktiski saucu par vakara izrādēm, bet tikpat labi šīs repertuārā esošās izrādes varbūt pat pa dienu. Tā lūk! Tur ir pārsvarā tā, ka teiksim, ka tās izrādes nopērk pa dienu - tie ir bērni līdz vidusskolai. Mums ir ta ka dažāds piedāvājums. Tie, kas nāk vēlāk vakarā, tie ir atkal bērni no vidusskolas, no profesionālās vidusskolas un tā tālāk.

I: Jā, jo es arī saprotu, ka jums ir tātad sadalīts arī tieši pa tām vecuma grupām. Jums ir sākumskolai, pamatskolai un vidusskolai.

R: Jā, jā, jā, protams, protams!

I: Kā kopumā varētu vērtēt pieredzi šī semestra ietvaros, kad tas projekts būtība ir tik tikko palaists? Tā vispārīgos vilcienos lielos.

R: Nu vispārīgos, lielos vilcienos, man šķiet, ka tā sistēma, kāda ir, nu no manis kā producenta puses, tur ir gan plusi, gan mīnusi. Tur ir tā, ka mēs ta ka ļoti, ļoti savu repertuāru uz priekšu plānot nevaram, jo mēs lielā mērā esam atkarīgi, tā ir mūsu specifika, un lielā mērā mēs, protams, dažkārt mēs saliekam ta ka izrādes blokos, kas ir teiksim vienu nedēļu. Spēlējam izrādi "Nāves ēnā", tā, kas mums bija decembrī. Vienu nedēļu spēlējam izrādi "Baltā grāmata", kā tas mums bija pašā oktobra sākumā, un tad mēs katru dienu - divas, trīs - izrādes spēlējam tiem bērniem pa dienu, un tad vēl ielikam kādu repertuāra izrādi, lai viņi ar ta ka parādītos, ka mēs arī ta kaut ko darām, nu publiski to var ieraudzīt. Tā sistēma ir interesanta, es domāju, ka skolotājas, nu es esmu atbildējusi nu vismaz (pauze) ...faktiski ir tā, ka daļa no skolotājiem, vai daļa no skolu koordinatoriem ir ta ka ļoti, ļoti informēti par šo projektu, bet daļai, kas bija, nu aptuveni vismaz viena trešdaļa, vai pat vairāk, nu ta ka balta lapa (smejas). Tad tu ej un skaidro, faktiski tu ta ka izskaidro, nu ta ka nosacīti mazliet cenšoties pārdot mūsu

repertuāru, bet no otras puses, mēs ta ka darbojamies arī faktiski ta ka "Skolas somas", tās sistēmas, kā tas darbojas, izskaidrotājas (smejas), lai viņi saprot, kas viņiem ir ļoti dažādas iespējas kādā veidā to darīt. Jo tā mūsu specifika, mūsu žanra specifika, ir tāda, ka teātris maksā daudz. Jo teiksim, ja izstādēm tie vienreizējie izgatavošanas izdevumi ir ļoti lieli, tad pēc tam viņu nākt skatīties un tā tālāk, un uzturēt, un pārsvarā tās ir valsts iestādes. Tad tur ir tā, ka, protams, viņiem ir viens gids, kam noteikti ir jāmaksā, un viņiem ir kaut kāda, es nezinu, tur jau taksācijā salikts, cik tad viņam ir jāmaksā. Mūsu gadījumā ir tā, ka, lai strādātu tā godīgi, tās izmaksas ir lielas, un līdz ar to, piemēram, ja tajā pusgadā ir paredzēts 7 Eur, nu tad ar to 7 Eur nepietiek. Tā mūsu biļete maksā 9 Eur, bet faktiski man gribētos teikt, ka tā mūsu biļete, nu tādā kopējā kontekstā, ja mēs skatāmies, viņa nemaksā 9 Eur, viņa maksā vismaz divas reizes dārgāk, jo daļa no dotācijas, kas mums ir, ir administratīvi tehniskie izdevumi, kas mums nāk no valsts kultūrkapitāla fonda, kas ir pilnībā mūsu izrāžu izrādīšanai. Nosacīti tas ir mūsu lēmums, cik daudz mēs viņas varam izrādīt. Cik daudz mēs varam, mēs izrādam repertuāra izrādes, kas ir repertuārā, cik daudz mēs varam teiksim šīs te papildus izrādes izrādīt. Tas arī ir tāds komplekss jautājums, kāpēc tas nosacīti, un kur ir kaut kāds arī atdūriena punkts. Ir kaut kāds skaits izrāžu mēnesī, ko mēs kaut kādā gada kontekstā mēs varam. Mēs vairāk nevaram izrādīt, jo mums ir nepietiekams finansējums. Jo tajā gadījumā, domājot par viesizrāžu sadaļu, mums šo problēmu nav, jo tur ir pilnīgi citādākas mērauklas, kā mēs esam izrēķinājuši, kādā veidā šos projektus izrādīt, lai tas ir pa nullēm (smejas) tā teikt, nu vismaz. Tad, šajā konkrētajā vietā, ir kaut kādi, daudzi nosacījumi kam ir jāpiepildās, lai tas varētu notikt.

I: Es zinu, ka jums arī ir dažas izrādes ir tieši caur kultūrkapitālu, to "Skolas somas" projektu, kultūrkapitālam tieši "Skolas somai" varēja pieteikt. Vai tajā brīdī izrādes jūs ta kā mēģinājāt pielāgot tieši, vai to izrāžu idejas bija pirms tam, tad to kultūrkapitālu projekta konkursu saskatījāt ka tādu iespēju?

R: Faktiski "Skolas somas" valsts kultūrkapitāla fonda organizētajās mērķprogrammās "Skolas soma" mēs esam piedalījušies trīs reizes. Ja es tagad domāju, es kaut kādā mērā...Ir pilnīgi skaidrs, ka mēs "Skolas somai" gatavojāmies jau iepriekš, un man bija skaidrs aptuveni, kas tas tāds būs. Ir skaidrs, ka es jau esmu, nezinu, trīs gadu laikā uzsākusi diezgan lielas un nopietnas sarunas, mēģinājusi apjaust to situāciju vispār, kā tas ir, jo mēs sākumā domājām, ka mēs faktiski ļoti lielā mērā balstīsimies tikai uz tādām maza formāta viesizrādēm, kuras var aizvest, parādīt, bet tur ir atkal citas problēmas šajā jomā, tāpēc mēs sapratām, ka ir jēga arī izrādīt mūsu vietā. Tad es domāju kā tas ir. Nu tie pirmie projekti, viņi noteikti bija tādi, ka mēs zinājām, ka tā mērķprogramma kaut kad būs, iepriekš jau tu esi runājis, bet tas uzstādījums ir tāds, ka mēs viņus ražojam, šīs izrādes, lai viņas varētu vest apkārt. Līdz ar to tas ir ļoti, ļoti specifiski. Faktiski, nevienu izrādi, kas mums ir repertuārā, mēs, izņemot uz tiem lielajiem kultūras centriem, tāpat aizvest uz skolu nevaram. Nē, mums ir viens gadījums ar izrādi gan (smejas). Nu pēkšņi tā sanāca, ka to tā varēja izdarīt, kas ir "Kā saule gadījās", tāpēc, ka tur tā izrāde, ir ļoti maz dekorāciju, un tur gan atkal citas problēmas, bet tas nu tā, ko mēs ta ka sapratām, braucot ar viņu diezgan daudz decembrī viesizrādēs. Jā, es domāju, ka mēs esam ļoti specifiski lielu daļu no šīm izrādēm piemērojuši tieši "Skolas somai". Par pēdējo mērķprogrammu, kas ir par pēdējo "Skolas somas" mērķprogrammu, ko izsludināja oktobrī. Bija mēnesis laika, lai sagatavotu pieteikumus, un šīs izrādes bija iespēja viņas spēlēt ta ka tādā viesizrāžu formā, gan iesniegt tādas izrādes, ko spēlē šeit uz vietas teātrī. Mūsu teātris lielā mērā, es domāju, ka pilnīgi visas, īstenībā teiktu, 99, pilnīgi visas izrādes ir, nu viņas var skatīties vidusskolēni. Tāpēc, tajā mirklī, es paskatījos, kas man ir tuvāko sezonu plānos, kā tas būs, un es iesniedzu tās izrādes, kas varētu visvairāk saskanēt ar "Skolas somas" vadmotīviem, kā tam būtu jābūt. Mēs paskatīsimies, pašlaik viņas ir ražošanā, viņas tikai sāk. Pirmā no šīm "Skolas somas" pirmizrādēm būs februāra beigās, kas vispār nebija plānotas, ko mēs pat "Skolas somā" neiesniedzām, bet viņas vienkārši pārlika uz to konkursu. Man jautāja, vai tas varētu būt jauniešiem - jā (smejas)! Tad tie pārējie projekti mums būs šī gada beigās būs viens, un pēc tam nākamajā vēl tālāk.

I: Bet būtībā, vai veidojot izrāžu saturu, mēģinat kau kā salāgot arī to attiecīgu vecuma grupu mācību vielu, mācību saturu, vai mēģinat kaut kā iepīt, domāt tieši, kā savienot to, kas viņiem ir aktuāli?

R: Es uzskatu, ka tas nav mākslinieku uzdevums. Es uzskatu, ka tā salāgošana, tas ir absolūti skolotāju uzdevums. Manuprāt, šī ir brīnišķīga programma vai iniciatīva, kur bērniem vienkārši tvert šo mākslas faktu kā tādu. Tajā mirklī, kā to salāgot ar skolā paredzēto vielu, es neuzskatu, ka tāds ir mākslinieku uzdevums,

mākslinieku uzdevums ir radīt mākslas darbu, nevis domāt par precīzām, pedagoģiskām programmām, vai tas atbildīs mācību saturam.

I: Respektīvi, vai viņš semestrī mācās Blaumani...

R: Jā, nē, es neuzskatu, vispār es domāju, ka uz māksliniekiem principā, ka nevarētu attiekties. Nu tā. Mums Eiropas komisija līdzfinansēs vienu no mūsu turpmākajiem projektiem, kas arī ar "Skolas somu", viņi būs kā līdzfinansētāji, un tad viņi ir izdomājuši, ka viņi, teiksim daļu, no tā finansējuma piešķir pašai izrādes radīšanai, bet daļu paralēli mums strādā skolu metodiķi vai metodiķe, un veido šo te izglītošanās programmu, kādā veidā pēc tam pirms vai pēc tam skolotājiem strādāt ar bērniem, ieraugot mākslas darbu.

I: Kā jūs redzat tieši no producentes viedokļa, vai tā sagatavotība bērniem ir, kad viņi atnāk uz izrādēm? Vai jūs redzat, ka tur ir bijis pirms tam tas darbs ieguldīts?

R: Nu to jau...(smejas). Nu es domāju, ka, nu teorētiski, mums viņas ir iesaistošas. Domājot, teiksim par izrādi "Lidojošais šķīvītis", nu es tā nevaru pateikt procentuāli, cik daudz iepriekš ir ta kā apguvuši kosmosa tēmu, cik nav. Teorētiski zināšanas viņiem ir, jo ir skaidrs, ka kaut kādā sasaistē. Protams, skolotāji paši, izlasot anotāciju vai paši ir iepriekš redzējuši šīs izrādes, gājuši kopā ar bērniem, viņi noteikti lielā mēra var to salāgot ar vielu. Tas, cik ļoti iepriekš. Nu pēc mēs viņus vairs neredzam, pirms tam...pirms tam, man gribētos teikt, ka tādā izrādes notikšanas mirklī, to nemaz tā nevar ievērot, kā tas ir.

I: Bet, kad skolotāji, vai arī tā ir skola, vai pašvaldības koordinatori, kad viņi jums zvana... Nav tā, kas jums ir piedāvājumā, mums tagad šobrīd ir aktuāls tas un tas, ko jūs varat piedāvāt? Kā tieši notiek tā sadarbības veidošana, tā satura izvēle?

R: Par saturu viņi mums zvana, un tad es viņiem stāstu, kas ir viņu nu tai konkrētajai mērķauditorijai, mērķa grupai, kas viņiem ir - sākumskola, pamatskola vai vidusskola - kas mums ir piedāvājumā. Mums ir arī tādas piedāvājuma sadaļas, kas ir sadalītas trīs daļās, mums ir dažas izrādes tādas, teiksim ļoti specifiskas, tur tikai pirmajai vai otrajai klasei, vai tikai ceturtajai vai piektajai klasei vai faktiski sestajai, septītajai, astotajai, deviņiem vairs neder. Tur ir kaut kas tāds, ko viņiem var piedāvāt, ja viņiem tas šķiet interesanti, ja viņiem tas šķiet saistoši, tad viņi ved bērnus.

I: Kas ir tie, kas biežāk zvana? Tie ir skolotāji vai no skolām, jo ir arī pašvaldību koordinatori "Skolas somai".

R: Gan, gan. Faktiski, biežāk tie ir skolotāji, bet skolotāji no Rīgas. Tad zvana gan pašvaldību, un no dažādiem reģioniem zvana gan pašvaldību koordinatori, gan arī paši skolotāji, jo dažkārt jau tur ir arī diezgan būtiskas problēmas, kas notiek, kas ir reģionos. Ja Rīgā skolas ir lielas, tad reģionos, ir, piemēram, nu kaut kādi konkrēti pirmā, ceturtnā klašu grupa, un tur, piemēram, ir 40 bērni. Tas mūsu piedāvājums ir tāds, ka mēs pie šiem 40 bērniem, lai arī cik ļoti mēs gribētu aizbraukt, vēl iekļaujot plus transporta izmaksas, tas vienkārši nav iespējams. Vienkārši nav iespējams! Nu tur nesaņem tie gali kopā. Nav beigās nullīte, tur mēs paliekam mīnusā. Tad tas veids, ko es mēģinu darīt, ir mēģināt motivēt un stimulēt sadarbības ar vietējām skolām, bet tas arī ir ļoti dažādi, jo dažkārt arī viņiem, pašās pašvaldībās, nav tāda izmēra transporta līdzekļi, lai viņus aizvestu uz to blakus skolu. Tur ir ļoti, ļoti dažādas situācijas, cik ļoti skolas ir nodrošinātas ar iespēju kaut kur doties, ar iespēju kooperēties, un kaut kur noskatīties kopā izrādes, ar iespēju paši doties pie mums. Tas ir ļoti, ļoti dažādi.

I: Bet ir bijis gadījums, kad viņi ir izteikuši vēlēšanos - jā, mēs ta kā gribētu, bet viņiem neizdodas sakooperēties savā starpā, vai nedabū tos resursus atbraukt?

R: Jā, protams, protams. Gribētos teikt, ka tas ir savā ziņā diezgan daudzskaitlīgi, mazajās lauku skolās, kur kaut kā, nu es nezinu, es arī negribu izteikt spriedumus, kā tas ir, jo tas drošvien katrā situācijā ir ļoti individuāli, bet, protams. Man gribētos teikt, ka es izjūtu šajā projektā ļoti lielu nevienlīdzību.

I: Tieši starp lielo pilsētu un lauku skolām?

R: Jā, ļoti, ļoti lielu finansiālu nevienlīdzību tādēļ, ka, pirmkārt, skolās ar mazu skolēnu skaitu, ja viņi nevar dabūt kaut blakus, viņi nevar atļauties tādus produktus, ko varētu atļauties lielās skolas. Otrkārt, tiem, pie kuriem mēs braucam ciemos, viņiem ir jāmaksā papildus transporta izmaksas, kas arī šo te padara nevienlīdzīgāku, tas ir skaidrs, jo tas ir tālāk no mūsu, pret konkrētās atrašanās vietas, jo tas ir dārgāk. Piemēram, ko dara "Gors", un es domāju arī pilnīgi visi, un Ventspils, es domāju, ka tā ir ļoti laba iniciatīva, viņi faktiski, pieliekot klāt savu dotāciju, kas viņiem ir, viņi cenšās, nu, es ļoti labu redzu, kā tas piedāvājums var izlīdzsvaroties. Piemēram, tur ir, varbūt ne visi, bet es zinu kā "Gors" strādā, ka tuvākās apkārtnes skolām, viņi izsūta piedāvājumus, kas viņiem būs, kā tas notiks. Viņi liek izrādes gan pa dienu, gan vakaros, kā kuram ir izdevīgāk, viņi jau zin, kuros laikos ir labāk vidusskolēniem, kuros kam. Tajā mirklī, jā, tas process var notikt. Bet tas ir arī skaidrs, ka tikai par "Skolas somas" piešķirtajiem līdzekļiem, tas vienkārši nebūtu iespējams.

I: Bet Jūsu izrāžu biješu cena nemainās atkarībā no tā vai izrādes šeit ir uz vietas, vai izbraukumā? Tāpat tie 9 Eur vienkārši...

R: Nē, viņi mainās. Faktiski šeit, uz vietas, tie ir 9 Eur, arī 12 Eur. Mums ir tādas izrādes, kur var piedalīties maz skatītāji, tādai tie ir 12 Eur, citādāk tas vienkārši nav iespējams. Tad, kad mēs braucam uz reģioniem, mums katrai no izrādēm ir sava tāme, cik tas maksā, un klāt mēs vēl liekam transporta izdevumus, un cik skolēniem tas ir paredzēts.

I: Kā ir norisinājusies tā dokumentācija? Citi skolotāji, citas pašvaldības saka, ka tā dokumentācija varētu būt atvieglotāka tieši sadarbībā ar māksliniekiem, pakalpojuma sniedzējiem. Citi saka, ka viss ir kārtībā. Kā no Jūsu puses?

R: Nu faktiski es gribētu teikt, ka...

I: Vai tas ir kaut kā papildus slogs?

R: Nē, ir skaidrs, ka tas ir papildus administratīvais slogs, ja ir jāaizraksta vēl papildus 50 rēķini, tad tas ir papildus administratīvais slogs. Par to vispār nav nekādu jautājumu, bet no otras puses, savā ziņā tās izrādes notiek. Šogad mums ir mazliet lielāks finansējums un mēs cerams arī papildus administratīvajam slogam varēsīm kaut ko mazliet arī atrast, ne tikai to izrāžu izrādīšanai, jo, nu kā zināms... Nu tīri teorētiski, ja es tā domātu, ja šo produktu teiksim piedāvātu paši mākslinieki, kuri arī brauc uz konkrētajām vietām, un tur nav vēl papildus viss, kas ir teātrī, papildus vēl administratīvais slogs, tad faktiski tās izmaksas ļoti iespējams ir mazliet mazākas nekā mūsējās. Jo nu viņi to var izdarīt ātri, viņi brauc ar savu personīgo automašīnu, par kuru īre nav jāmaksā, šoferim nav jāmaksā, vai tīri teorētiski viņi var uzprasīt tādu pašu naudu, un ieguvēji viņi ir lielāki. Tā tas ir. Mūsu gadījumā tas ir diezgan daudz cilvēku kādā veidā tas ir jāizdara, bet es domāju par to administratīvo slogu, ka tas ir normāli, ja ir vairāki darba procesi, tad ir lielāks administratīvais slogs. Tas, ko es domāju, tieši dokumentācijā ar skolām, tur mums, manuprāt, nekādu problēmu nav. Bet man ir skaidrs, ka tā sistēma visā Latvijā nav vienota. Tādēļ ka teiksim Rīgas pašvaldībām ir nepieciešams tikai e-rēķins vai e-rēķins papīrā, kas ir visvienkāršāk - ievadi datus, viņi pēc tam apstiprina vai aizsūta uz departamentu, tas tiek segts, viss ir ļoti vienkārši. Dažām skolām vajag vienkārši rēķinu papīra formātā ar parakstu, dažiem vajag arī pieņemšanas un nodošanas aktus, un līgumus. Tas ir kā kurā vietā, kā kura pašvaldība pret to attiecas, jo tādas prasības mēs izpildām, jo mūsu gadījumā mums mūsu grāmatvedībai faktiski vajadzētu tikai un vienīgi rēķinu. Nu tā. Es arī ļoti labi saprotu, ka ir nepieciešams kaut kāds nodrošinājums, ka mēs tur būsīm.

I: Ko es vēl gribēju jautāt? Jā, būtībā skatuves māksla skaitās kā vispopulārākā joma "Skolas somā", tā kā visapmeklētākā, bērni visvairāk piedalās tieši skatuves mākslas dažādos pasākumos. Vai tas ir izjūtams arī Jums? Ka būtībā būtu kaut kāds pienesums, tas ir cēlies popularitāti, atpazīstamību? Vai tas ir Jums pienesums?

R: Nu ir skaidrs, ka mums tas ir pienesums dienas izrādēm. Tas ir pilnīgi skaidrs, kuras mums iepriekš bija tā mazliet panīkušas. Mēs vēl pirms trijiem gadiem, pirms četriem gadiem ļoti cītīgi veidojām dienas izrādes, tādus pēcpusdienas piedāvājumus, uz kuriem skolotāji var nākt kopā ar bērniem, bet tur atkal bija tā ļoti lielā nevienlīdzības sajūta, jo tad faktiski šī naudiņa bija jāievāc vecākiem, varēja nenākt visi un tā tālāk. Protams, tas pieprasījums ir daudz lielāks, tas ir skaidrs. No otras puses, par to popularitāti es nezinu, jo mums ir arī tas

otrs brīnišķīgais jaunums, es tā kā nespēju saprast, kurš ir, kas ir...Man arī ir pilnīgi skaidrs, ka "Skolas somas" skolotāji caur bilešu paradīzi biļetes neiegādājās, tur vēl papildus ir vis kaut kas, to ir ļoti grūti veikt. Tas es ta kā redzu, ka mums teātrī nāk vairāk cilvēki, bet tas ļoti iespējams ir dēļ mūsu panākumiem "Spēlmaņu naktī".

No otras puses, mums ir arī jauna atrašanās vieta, un es domāju, es esmu diezgan pārliecināta, jo arī pirms tām "Spēlmaņu nakts" balvām, pie mums nāca vairāk cilvēku, tā kā tas ir vēl viens faktors, un tas trešais faktors ir, protams, ja es redzu mēnesi iepriekš, ka mums kaut kur tur ir, ja mēs varam vēl ielikt kādu klasi tur vakara repertuārā, protams, mēs liekam. Ir arī skaidrs, ka tās dienas izrādes, protams, viņas decembrī mums bija, ieskaitot viesizrādes, tās izrādes, kas neparādījās repertuārā, mums tādas bija 19, repertuārā parasti mums bija 17 izrādes, bet arī tur no dažādām skolām nāca skatīties bērni, tad, protams, janvārī mums ir klusums, mums ir kādas 5, tā varētu būt, jā. Nu tad tas februāris jau sāk veidoties un marts un tā tālāk, un arī nākamais pusgads, kā tas varētu būt.

I: Vai jums izdevās savilkt galus? Aptuveni to skaitu, cik pa šo semestri, attiecīgi rudens semestri.

R: Nē. Nē, un arī nebūs līdz pat februāra sākumam. Es nespēju to izdarīt, tāda tā kapacitāte kāda viņa ir.

I: Bet būtībā, tas ir bijis diezgan aktīvs semestris?

R: Jā, sākot no oktobra, jā. It kā tas daudz laika neprasa.

I: Nē, nē, nē, nevajag.

R: Nē, nu vienkārši jums tie dati noderētu. Protams, ka tas ir jūtami. Protams, ka tā ir pilnīgi cita dinamika kā strādā teātris, protams. Faktiski tās izrādes repertuārā mums viņas nav tā palielinājušās, bet tur ir arī kaut kāds skaits, kur nāk skolēni, bet tās, kas ir dienas izrādes, tur man vienkārši jāskatās, kur tās viesizrādes.

I: Bet tad kopumā Jūs jūtaties kā ieguvēji?

R: Protams! Protams, protams, protams. Tur nav šaubu. Nav šaubu, ar to jāiemācās sadzīvot - kādā veidā, cik daudz - lai mēs kā organizācija arī iegūtu kaut ko, lai mēs tā kā nenokļūtu...Man vienkārši ir līdz galam jāizvērtina kaut kāda konstanta matrica, cik daudz izrādes, nu es aptuveni to nojaušu, cik daudz mēs viņas varam izrādīt, lai tas kaut kādā veidā atmaksātos. Bet jā, man vienkārši ir jāapskatās par to, ko es esmu pieprasījusi, un kas man ir iedots administratīvajiem izdevumiem, tas arī ir, cik procentuāli. Īstenībā es to varu pēc mūsu sarunas, man tās ir trīs minūtes saprast, kas tad ir tas. Protams, mēs ļoti lielā mērā, ja tās būs viesizrādes, mēs darīsim vairāk, jo tur tā mana sistēma ir skaidrs, ka uz viesizrādēm mēs braucam uz reģioniem. Ieņēmumi šajā gadījumā ir ļoti maznozīmīgi, ja tas ir tādas nulles ietvaros, faktiski tas nosacīti neapdraud nekādā gadījumā mūsu teātri. Faktiski visi tie cilvēki, kas ar mazajām izrādēm brauc viesizrādēs, viņi nekādā gadījumā neietekmē vispār nekā mūs teātra ikdienas ritmu. Līdz ar to mēs varam braukt, braukt un braukt. Cik vien var aktieri, cik vien, cik vien var, nu tā. Visas tās lielās izrādes, kas ir, kuras mums ir jāaizved uz reģionālajiem kultūras centriem - protams, tas ietekmē.

I: Vai tomēr tādā gadījumā negribētos, lai tas finansējums ir lielāks? Vienkārši arī vienā citā intervijā pakalpojumu sniedzējs teica, ka ir tieši tā pati situācija, īpaši uz reģioniem, ka sanāk tieši tā kā pa nullēm, tajos plusos īsti nesanāk iebrukt.

R: Jā, protams, finansējumam ir jābūt daudz lielākam (smejas)!

I: Jā, tas tā ir vienmēr.

R: Jā, protams.

I: Nē, nu vienkārši, vai tas neatstāj kaut kādu tādu rūgtuma sajūtu vai tamlīdzīgi?

R: Man rūgtuma sajūta visvairāk atstāj, pirmkārt, šī nevienlīdzība, otrkārt, faktiski, cik liela nauda nosacīti tiek atstāta absolūtā nesaistībā ar kultūru, kas ir, transporta izdevumi, kas ir drošvien papildus transporta biznesam un vispār biznesam kā labi, bet faktiski, ja šī nauda ir paredzēta tieši tam kultūras produktam, tad, manuprāt, pilnīgi vienlīdzīgi būtu tā, ja reģiona skolām tiktu piešķirts papildus dotācija, nerēķinot pat par laiku, un tālāk ko viņi pavada atbraucot un aizbraucot un tā tālāk, tieši transporta jomā.

I: Vai ir vēl kaut kādas kritiskās puses, kas ir pamanītas šajā laikā?

R: Nu es domāju, ka tās kritiskās puses drošvien arī ir tā, pirmkārt, tie ir tie transporta izdevumi, kas ir neadekvāti, otrkārt, ir tas, ka kā jau es minēju, ja mums būs lielāks pieprasījums nekā mūsu iespējas, mēs vienkārši to nevaram veikt, jo mums nav papildus dotācijas. Faktiski kā es teicu, teātris maksā vairāk nekā tie mūsu gadījumā 9 Eur. Mums ir noteikts skaits, tiklīdz mēs viņu sasniegsim, mēs nekur uz priekšu tālāk nevaram kustēties, jo nav klāt tās dotācijas. Man vēl ir jāpierēķina, protams, klāt kāda ir tā nosacītā ieņēmuma daļa, kur mēs vēl mazliet papildus varam, bet to es atkal varēšu saprast no tā pieprasījuma daļas. Tā matemātika ir tāda diezgan, sarežģīta viņa nav, bet...Tīri teorētiski vajadzētu būt tā, ka tas lielais pieprasījums arī dod papildus finansu resursus. Jā, tas dod, bet tas dod nu tādās ļoti...Es nevaru nosaukt procentuāli, cik, piemēram, mēs varētu spēlēt vairāk, bet tas tāpat nenosedz tās visas izmaksas, kas mums ir nepieciešamas, lai mēs varētu izrādīt. Protams, papildus pieprasījums parāda to, ka tas, faktiski, ka tā dotācijas daļa paliek arvien mazāka un mazāka. Nu arī līdz kaut kādam robežam, kur telpu kapacitāte beidzās un tā tālāk.

I: Bet jums arī ir plānā līdz pašam 21. gadam, vismaz sākotnēji ir tagad noteikts tas "Skolas somas" periods, līdz tam 21. gadam, jūs ta ka plānojat turpmāk?

R: Protams, jā... Jā, jo mums viss notiek, mums šie cilvēki zvana, skolotāji zvana, kādēļ, lai mēs viņus neapkalpotu, jo lielā mērā es nedomāju, ka tas mūsu, kādi mēs esam, un kas mēs esam, tas "Skolas somas" ietvaros absolūti nav mainījies. Mēs esam tieši tādi paši kā iepriekš, tikai tas pieprasījums, tādēļ, ka ir šis pieejamais finansējums, mums ir palielinājies. Tas arī ir viss, tas teiksim mūsu teātra koncepciju, mērķus un uzdevumus nav mainījis.

I: Bet vai papildina kaut kādā ziņā?

R: Drošvien tā ir tā pieejamības nodrošināšana. Tīri teorētiski mēs iepriekš braucām tikai uz reģiona lielajiem centriem, varbūt pat mazliet mazāk, es arī saprotu, ka tur tas pieprasījums tagad ir lielāks, jo ir lielākas iespējas, bet faktiski tas neko citu, to mūsu kā organizācijas mērķu sasniegšanu absolūti nav mainījis.

I: Šī semestra laikā, kāds ir tas areāls, ko ir izdevies aplāt, vai būtībā tā ir visa Latvija?

R: Es domāju, ka būtībā tā ir visa Latvija, jā. Latgale mazāk. Protams, tās mazās skolas...Protams arī ir skolas, uz Preiļiem braucām un tālāk, bet, jā. Es domāju, ka mums līdz ar to sadarbību ar reģionālajiem kultūras centriem, tur arī parādīsies iespējas vēl lielāku laukumu aplāt, kā tas bija šogad.

I: Tātad būtībā ir diezgan svarīgi tie reģionālie punkti kaut kādi lielie, ka ir tie centri, kad viņi ir tādi vilcēji?

R: Tas ir ļoti būtiski. Tas ir ļoti, ļoti būtiski. Tas, protams, ir jautājums. Es nezinu to sistēmu kā tur kuram, bet es uzskatu, ka tas ir arī pilnīgi normāli, ka tieši pie šī konkrētā reģionālā centra tas lielāks finansējums arī nonāk. Nu tā. Tad viņi var, spēj pielikt klāt to naudiņu vai...

I: No pašvaldības.

R: Jā, jā.

I: Jā, tas lielā mērā arī drošvien ir atkarīgs, cik pašvaldība ir gatava pielikt no savas puses, jo vecāki jau nevar būtībā, ja nu vienīgi ir kaut kādi skolas fondi vai kaut kas tamlīdzīgs.

R: Nē, manuprāt, tur ir tā, ka arī tie skolas fondi šajā programmā īsti nevar piedalīties.

I: It kā var. Nosacījums galvenais, ka vecāku un paši skolēni tā kā nepieliek, bet par skolas fondiem bija ta ka atļauts. Skolas fondi var, pašvaldības. Jā, tas tad būtībā ir vienīgais, kā tad var dabūt tos galvaspilsētas...

R: Jā, jo bagātāka pašvaldība, Jūrmalai nav nekādu problēmu atbraukt pie mums, nekādu pilnīgi vispār viss ir brīnišķīgi, un tur viss ir kārtībā, bet tas ir tas jautājums par nevienlīdzību, bet man gribas teikt, ka, ja...es iedomājos, ka tas absolūti nav iespējams, ka, protams, šis te transports, loģistika maksā vājpātīgu naudu, vājpātīgu.

I: Būtībā tas gandrīz sanāk vēl papildus tieši tikpat, cik tagad ir piešķirts finansējums...

R: Nē, es tā kaut kādā kontekstā, es varu skatīties uz to, nu tā ir vismaz 1/3 daļa. Bet nu citādāk, es citādāk neredzu iespēju. Ta ka pašvaldību izlīdzināšanas fonds (smejas), tad nu šajā gadījumā, šajā programmā vajadzētu...

I: Vajadzētu kaut ko tamlīdzīgu.

R: Kaut kā tamlīdzīgi, jā.

I: Vai ir vēl kaut kas, kaut kādi varbūt ieteikumi? Vai nu tieši no Jums kā produkta veidotāja puses, ko Jūs redzat? Kas Jums vēl būtu nepieciešams vai nezinu, kaut kāda informētība vai kaut kas? Kas varbūt sajūtāt, ka pietrūkst?

R: Es nezinu, man drošvien ir kaut kā diezgan lielā mērā paveicies, ja man kaut kas nav skaidrs, es uzreiz zvanu arī uz Kultūras ministriju (smejas), tur nav jautājumi. Vai arī, piemēram, ja ir kādi dīvaini vai interesanti gadījumi, kādi ik pa laikam parādās, tad es arī zvanu Kultūras ministrijai un jautāju, vai tas ir normāli, vai tā tam ir jābūt. Viņi ir ļoti atsaucīgi, no tās puses. Vienmēr man sniedz konstruktīvas un jēgpilnas atbildes. Es nezinu kā tas varētu...Tas, protams, ir jautājums. Tas, kas, man šķiet, kas faktiski šai programmai būtu labi, būtu iespējams lielāks darbs ar pašiem skolotājiem, kur viņiem būtu iespēja bezmaksas pirms tam atnākt un noskatīties kādu mākslas darbu, lai saprastu, vai viņiem der vai neder tas programmā. Tā otra lieta būtu, otrkārt, manuprāt, iespējams būtu nepieciešams vairāk apmācību. kādā veidā šos mākslas darbus, muzeja apmeklējumu vai jebko citu, kā par to runāt pēc tam. Tas ir tas.

I: Bet tieši pašiem skolēniem un skolotājiem klasē mācību ietvaros...

R: Mācību ietvaros kā par to runāt, jā. Kā runāt par mākslu. Tā ir tā viena lieta, un, otrkārt, es arī gribu redzēt, man arī no Kultūras ministrijas Aija Tūne stāstīja, ka tas piedāvājums, tas ko bērni ir izvēlējušies, ka tur ir ļoti dažādi, ļoti, ļoti daudz kas, un ne vienmēr tā ir tā pati labākā kvalitāte. Tad tas ir tas jautājums, cik ļoti Kultūras ministrijai tomēr būtu jāieliek rāmjos, ko tad šie bērni drīkst, ko tad viņi nedrīkst apmeklēt. Vai viņi drīkst iet uz Zooloģisko dārzu vai nē. Nu par Zooloģisko dārzu, tur, nē, tas ir labs piemērs īstenībā (smejas), viss kaut ko labu var ieraudzīt. Tad ir tas kā skolotājiem nosacīti palīdzēt izvēlēties, kā skolotājiem izvēlēties ne to vienkāršāko veidu - uzzaicina izrādī, sadzen visu vidusskolu, kas ir, nezinu, tur 300 bērni, noskatās kaut ko vienu, kas iespējams par tādu labu kvalitāti neliecina - tad tāds viņie ir tas priekšstats par to, kas ir profesionālā māksla. Tas ir tas jautājums, jā. Manuprāt, tur vajadzētu rakt dziļāk, mēģināt veidot programmas skolotājiem - kā runāt un kā runāt, piemēram, par neērtām tēmām. Jo caur mākslu, māksla ir viens no veidiem kā sākt par to runāt, bet pēc tam ir jārūnā tālāk.

I: Bet drošvien ir arī tā otra puse, ka skolēni varbūt viņi izvēlas, bet arī paši skolotāji citreiz izvēlas to vieglāko ceļu, it īpaši es domāju reģionos, kad viņiem noteikti ir vieglāk aiziet uz vietējo kinoteātri, varbūt tur nav Latvijas simtgades visas filmas vai tamlīdzīgi, bet nu, ka arī skolotāji citreiz varbūt nav tik ļoti informēti par to, ko viņi varētu dabūt, vai arī viņiem kaut kas arī nešķiet īpaši piemērots, varbūt, ja viņiem kaut kas liekas pārāk moderni, vai es nezinu...

R: Bet tas arī ir normāli, ka viņiem nešķiet kaut kas nešķiet viņiem piemērots. Tas ir tas, ka drošvien kaut kādiem griestiem un līmeņiem, kur mēs novelkam, nē. Smurfiņus mēs neskatāmies...nu vajadzētu būt. Es domāju, ka šiem nosacījumiem lielā mērā vajadzētu nākt no Kultūras ministrijas, jo neviens cits tos nevar dot.

I: Jā, es domāju, ka es pa lielam arī visu esmu pajautājusi. Varbūt, ja ir vēl kaut kas, ko gribas ļoti pateikt?

R: *Nē, tas arī ir tas.*

I: Jā, tad liels paldies par veltīto laiku.

Intervētājs: Ance Kristāla

Respondents: Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izglītības darba vadītāja

Intervijas norises vieta: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs

Intervijas sākuma laiks: 11:00

Intervijas beigu laiks: 11:45

Intervētājs: Ceru, ka tev nav iebildumu pret ierakstu?

Respondents: *Nē, viss kārtībā.*

I: Kāda ir tava nodarbošanās un kāda ir tava saistība ar projektu "Skolas soma"?

R: Kam šis tiek izmantots?

I: Tas ir Kultūras ministrijas pasūtīts pētījums. Mēs, Kultūras Akadēmija, viņu izpildām un veicam. Tas ir monitorings par pirmo semestri, ieviešanas posmu, lai paskatītos no visām pusēm kāda ir pieredze kā pakalpojumu sniedzējiem, tā skolotājiem, pašvaldību koordinatoriem. Ja nu attiecīgi kādai pusei ir kādi ieteikumi, saskatīt kaut kādas kritiskās puses, ko tad varētu attiecīgi, cerams, ka uzlabot.

R: Jā. Tātad Latvijas Nacionālais mākslas muzejs sastāv no piecām struktūrvienībām un katrā no struktūrvienībām ir sava izglītības komanda, un es esmu izglītības darbu vadītāja, kas vada visas šīs komandas piecos muzejos. Mana saistība ar "Skolas somu" ir ļoti dažāda. Iesaiste piedāvājumu izstrādē skolēniem. Skolēniem vispārīgi, arī skolēniem kas nemaksā par šo pakalpojumu no "Skolas somas" budžeta. Tā ir arī dažnedažādu administratīvu... Jo lielāku skolēnu pieplūdumu, ar dažādāku skolēnu ienākšanu muzejā mums rodas dažādas problēmas, kuras mēs mēģinām risināt. Viena no problēmām ir šī priekšapmaksa un pēcapmaksa, tīri tādi grāmatvedīgi jautājumi ko mēs mēģinām risināt ar ļoti strikti strukturētu garantijas vēstuli, kurā ir jānorāda visas iespējamās lietas, kuras var mums radīt problēmas, piemēram, rēķinu piegādes adrese. Skolas dažreiz rekvizītos ieliek sevi, nevis pašvaldību kā maksātāju.

I: Jūs saskārāties ar tādām problēmām, tāpēc izvirzījāt tos noteikumus?

R: Jā, mēs ļoti bieži saskārāmies ar tādām problēmām. Ar pārpratumiem, rēķini netiek samaksāti, jo viņi tiek nosūtīti uz nepareizo adresi, bet neviens mums nav pateicis, ka ir jāsūta uz citu adresi. Tad mēs vienkārši izstrādājām detalizētu šo garantijas vēstuli, kurā mēs cenšamies iegūt visu nepieciešamo informāciju un arī sniegt informāciju. Viņa ir izstrādāta, bet viņa vēl aizvien ir attīstīšanās procesā, mēs vēl aizvien skatāmies, "vajadzētu šito pamainīt, vajadzētu šito pamainīt". Mēs arī sapratām, ka daudzi no skolēniem nav bijuši muzejā, šī viņiem ir pirmā saskarsšanās ar muzeju un neviens nav pastāstījis, kas tas tāds muzejs ir. Kā ekskursijas nodarbības ir jāsāk no pilnīgas nulles, vienojoties un nosinhronizējoties ar grupu, kur mēs esam un kā mēs šeit uzvedamies. Tajā pašā laikā tas ir arī darbs ar skolotājiem, jo skolotājas mēdz aizplūst prom no grupas, nepievērst uzmanību, nedaudz atslābt un tad mēs aktualizējam iekšējās kārtības noteikumus, ka tomēr grupas vadītājs ir atbildīgs par grupas uzvedību. Arī tos mēs izstrādājām, speciālu dokumentu, tikai skolotājiem, ar kuru iepazīties un par viņu arī atgādinām. Bija pāris nepatīkami gadījumi, kuros skolotājs nenoreagēja tā kā viņam vajadzētu reaģēt, tāpēc mēs vēlamies izvairīties, lai nākotnē tā nebūtu. Tāda ir mana saistība ar "Skolas somu".

I: Bet šie visi noteikumi un ieteikumi ir izstrādāti kopumā vispārīgi darbībai ar skolēniem vai tas ir tieši saistībā ar "Skolas somu"?

R: Šādi noteikumi un garantijas vēstules ir bijuši vienmēr. Vienkārši ar tādu lielāku pieplūdumu pieplūst vairāk problemātiskas situācijas, un tad mēs redzam, ko vajag vairāk aktualizēt. Muzeja kārtības noteikumi ir bijuši kopš muzeja pastāvēšanas sākuma. Šoreiz mēs saprotam, ka neapgrūtināsim skolotājus ar visām divdesmit lapām, bet mēs viņiem iedodam divas lapas, kurās ir vairāk tas, kas attiecināms uz viņu tieši. Es teiktu, ka speciāla dokumentācija, kurai nebūtu kaut kādu sakņu iepriekšējā darbībā, es nevaru iedomāties.

I: Kaut kādas iestrādes jau bija, vienkārši jūs kaut ko papildinājāt?

R: Jā.

I: Varat vairāk pastāstīt kas ir tas produkts ko jūs piedāvājat "Skolas somas" ietvaros?

R: "Skolas somas" ietvaros ir pakalpojumi, ko mēs piedāvājam skolēniem un viņi to var apmaksāt no "Skolas somas". Tātad četros muzejos un vienā izstāžu zālē, principā, ļoti ilgu laiku katrā izstādes ekspozīcijā ir padomāts par skolēniem. Divi tūkstoši astoņpadsmitā gada laikā līdz ar "Skolas somas" parādīšanos nebija kaut kāds piedāvājums ko mēs pēkšņi radījām, jo tas process, ka rodas viens piedāvājums, viņš vairs nav aktuāls, viņš vairs nav interesants, viņš vairs neatbilst pašreizējām skolēnu interesēm un rodas jauns.

Tas process ir neatkarīgs no šī projekta, viņš vienmēr ir noticis. Visās šajās piecās struktūrvienībās ir piedāvājums skolēniem, ja mēs sākam ar šo ēku, tad pilnīgs pamats ir ekskursija, kas ir pilnīgi visās piecās struktūrvienībās. Tas ko mēs šogad ieviesām, kas bija vairāk "Skolas somas" virzīta un attīstīta ideja, bija šajā mājā tādu komplektu ekskursiju nodarbība, jo iepriekš bija ekskursija detektīva karte un tad katru reizi kad skolotāji zvanīja un lūdza: "Bet mēs gribētu kaut ko pazīmēt," un it kā tika katru reizi kaut kas domāts, un tagad ir ekskursiju nodarbība. Protams, ka tas paņem ļoti daudz darbinieku laika un kapacitātes šī kombinācija, un mēs domājam kā... Jo šo ēku grupās pagājušajā gadā apmeklēja, ja nemaldos, pāri divdesmit tūkstošiem skolēnu un mums ir divas slodzes, un muzeja pedagogiem, un divas slodzes izglītības kuratores šajā ēkā, un tad ir pāris cilvēki kas pieslēdzas ekskursijām. Tā kā katrai grupai nav iespējams nodrošināt tādu piedāvājumu, kas paņem daudz mūsu resursu. Tāpēc mēs šobrīd domājam kā padarīt apmeklētāju patstāvīgāku, kā viņam radīt kaut kādu piedāvājumu, kas viņam ir interesants, kas viņam dod to pienesumu, dod iespēju iepazīt, kas ir muzejs, kas ir māksla, kas ir Latvijas māksla, bet neprasītu tik ļoti lielu darbinieku klātesamību. Tā ir tieši problēma Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā. Tad, protams, ir izstādes, ir izstāde lielajā zālē, pazemē, ceturtajā stāvā un kupolzālē, un katrai izstādei līdzī nāk kaut kāda programma, kas, visdrīzāk, lielajā zālē iekļauj piedāvājumu skolēniem, piemēram, šajā portretu izstādē ir tādas grāmatiņas skolēniem, kuras var paprasīt informācijas punktā, kas arī mēģina to patstāvību radīt. Viņi paņem šo ekskursiju un tad viņi var pildīt šo grāmatiņu. Es teiktu, ka ikdienas darbībā šis ir tas, uz ko tas balstās ekskursijas, nodarbības, detektīva kartes un tad piedāvājums izstāžu zālē. Mums ir mākslas muzejs Rīgas Birža un Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs, kuriem ir ļoti specifiski piedāvājumi skolēniem. Speciāli izstrādātas nodarbības iepazīsti dizainu, iepazīsti keramiku, iepazīsti tekstilmākslu, iepazīsti ornamentu, respektīvi, nodarbības muzejā, kas ir vērstas uz tēmas apguvi, kas ir izstrādātas tieši uz skolēniem. Tāpat šajos muzejos tiek radītas kaut kādas darba lapas, kartes, papildinošie materiāli. Tad izstāžu zāle Arsenāls, kur nav pastāvīgās ekspozīcijas, kur nav iespējams izveidot vienu nodarbību kas vienmēr darbosies un tāpēc tur katrā izstādē tiek radīts kaut kas jauns, un ļoti bieži labi strādā šīs darba lapas, labāk nekā citur. Es par to domāju, vai tas ir telpas iekārtojums, vai tas ir uzraugu darbs, kas vienmēr atgādina par to, vai tā ir vienkārši šīs struktūrvienības komunikācija ar skolotājiem. Tāpēc mēs padomājam par to, lai tur ir darba lapas, jo viņas tiek ļoti izmantotas. Tur tiek veidotas nodarbības piemērotas, pielāgotas tai izstādei. Tad ir Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas mazais muzejs, kurš šobrīd pēdējos posmos ir jauna piedāvājuma radīšana. Tur bija ļoti daudz dažādu, mazu nodarbību, kur mēs mēģinām viņas apvienot un arī radīt kaut ko tādu materiālu, kas veicinātu tādu pašizzināšanas vēlmi un pētīšanas vēlmi. Tur ir tāds mazs intīms muzejs ar klātesošajām personību paliekām un tur mēs mēģinām strādāt uz to, ka kombināciju ekskursija un pašdarbošanās, kas veicinātu labu materiālu. Es noteikti kaut ko aizmirsu, kaut kādas mazas nodarbības. Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā ir dažādas ar tekstilmākslu saistītas nodarbības, protams, ir arī izstādēs atsevišķi piedāvājumi, bet, principā, viss iet uz tādu nodarbību principu. Nodarbību, materiālu un ekskursiju kombinācija.

I: Jūs kaut kā segmentējat pa skolēnu vecumgrupām?

R: Jā, protams. Tas, kas strādā pirmajai klasei, nestrādā divpadsmitajai klasei. Tādā pastāvīgajā piedāvājumā tās nodarbības, kas ir pateikts ļoti konkrēti, ka šī nodarbība, piemēram, ir no pirmās līdz ceturtajai klasei, šī te ir līdz tai vai ja nav pateikts, tad muzeja pedagogs sazinās ar to klasi un noskaidro aptuveni to viņu sagatavotības līmeni, un pielāgo to nodarbību. Ja šajā ēkā ir ļoti skaidri nodalīts, divas nodarbības, ko var paņemt papildus ekskursijai, kas ir pa vecumiem, tad Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā tur ir nodarbība par tekstilu un viņu var izvēlēties no pirmās līdz divpadsmitajai klasei. Vienkārši viņi jau zina ko aptuveni, kā stāstīt un darīt, lai tā nodarbība būtu piemērota tam vecumam. Tas vispār nav "Skolas somas" ietvaros. Tad tur vēl ir tādas programmas kā "Nakts muzejā", kas jau ir pilnīgi cita veida programma.

I: Vai jūs kaut kā arī domājat, kā tas sasaistīsies ar mācību saturu?

R: Jā, ir šī formālā un neformālā izglītība. (pauze) Muzejs vairāk iziet uz šo neformālo izglītību, jo, ja divi tūkstoši vienpadsmitajā gadā tika palaista šī programma "Stunda muzejā", kas ļoti mēģinājā pielāgoties

tam ko skolēni tajā brīdī apgūst skolā, bet tas ir tik ļoti mainīgi. Daļēji tā lieta aizgāja un daļēji neaizgāja. Tad mēs sapratām, ka tas nav tas uz ko koncentrēties, piemēram, ja izstāžu zālē "Arsenāls" ir izstāde un tad tagad pedagogam meklēt ko katra klasi dara un mēģināt atrast to savilcēju. Es nezinu, cik tas būtu efektīvi. Mēs vairāk izejam uz tādu muzeja pieredzi, māksas pieredzi, emocionālu mācīšanos. Izcelt to savu vērtību, pienesumu, tajā pašā laikā, tas ko mēs pēdējā laikā cenšamies darīt ir iedrošināt skolotājus vest savās stundās uz muzeju un parādīt kā dažādās stundās literatūrā, mūzikā, mākslā, matemātikā, fizikā, kā viņi var nākt šeit un novadīt savu stundu un apgūt vielu. Es domāju, ka šī kombinācija kad skolēni nāk gan ar klasi stundas ietvaros, gan arī nāk uz muzeju un viņu sagaida kaut kas pilnīgi jauns, un kaut kādi citi vielas apgūšanas formāti, ka tas ir diezgan labs. Ja viņš atnāk uz muzeju un viņam ir jāmācās, un tā telpa, man liekas, tiek nepamanīta, tikai tie uzdevumi un tā viela... Nē, par to arī nav viennozīmīgas atbildes. Gan jau ir muzeji, kas ar to ļoti labi tiek galā un ļoti labi piemērojas skolas vielai. Es teiktu, ka šobrīd, un tas noteikti nav uz visiem laikiem, mēs vairāk koncentrējamies uz neformālo izglītību, uz muzeja pieredzi, piedzīvojumu, emocionālu mācīšanos, izzināšanas procesu.

I: Kā notiek tā komunikācija ar skolotājiem? Skolotājs pazvana uz galveno ēku tad jūs viņu mēģināt novirzīt, kas viņam būtu atbilstošākais? Vai arī tā ir pašvaldība, vai varbūt skolu koordinators? Kā tas sadarbības tīkls veidojas?

R: Mums ir informācija, ko mēs ieviešam savā mājaslapā un tad mums ir informatīvi skolotāju semināri vairākas reizes gadā, dažādās muzeja ēkās, kur mēs aicinām visus interesentus bez maksas vienkārši uzzināt par tieši, kāds būs muzeja piedāvājums, kā viņu var izmantot. Šogad, piemēram, šajā izstādē "Portreti Latvijā" mēs izveidojām tādu ne tikai informatīvu skolotāju semināru, bet mēs uzaicinājām citus skolotājus, kas sagatavo dažādu priekšmetu programmas šīs izstādes apguvē. Tas ir viens, tātad viņi var nākt uz semināriem, viņi var meklēt mūsu mājaslapā. Tad mums ir liels, apjomīgs skolu kontaktu saraksts. Tur, protams, ir skolotāji, kuri ir pierakstījušies pie mūsu jaunumiem, bet arī vispār skolu galvenie epasti un, ja mums ir jauns piedāvājums vai aktuāls piedāvājums, mēs vienkārši izsūtām šo piedāvājumu. Tad visbiežāk skolotāji zvana, es teiktu, principā, vienmēr uz attiecīgo muzeju. Nav tā ka centrāli. Viņš zvana uz attiecīgo muzeju un saka es gribu šo piedāvājumu šajā laikā. Mums ir online sistēma, kurā mēs atzīmējam visas iespējas un laikus, viņi piesakās un tad arī nāk. Ja, piemēram, viņi vēlas nākt uz šo ēku, uz šo muzeju, bet te ir pilns līdz martam, tad mēs sakām, "varbūt vēlaties apmeklēt izstāžu zāli "Arsenāls"" vai kādu citu muzeju, jo tie ir mazāk noslogoti un iespēja, ka ātrāk tiks. Tas ir varbūt tas kā varētu novirzīt tos apmeklētājus.

I: Pašvaldību koordinatori vai skolu koordinatori nav tas tīkls? Pa lielam tie ir tikai skolotāji?

R: Es nesapratu.

I: "Skolas somai" ir vēl pašvaldību koordinatori kas skaitās kā vidutāji, kas saved kopā pakalpojuma piedāvātājus ar skolotājiem un skolēniem, viņi palīdz formāli visu arī izdarīt...

R: Tad man jāuzprasa kolēģiem. Nav tā, ka es pieņemu zvanus to katrā mājā dara izglītības programmas kuratore. Es arī domāju, kā viņi varētu zināt, ka tas ir koordinators, kurš piesaka to grupu, jo viņš zvana un saka, ka tāda un tāda grupa varētu tādā un tādā brīdī nākt... Es nezinu, kā var pateikt, vai tas ir skolotājs, vai koordinators, kurš zvana. To man būs grūti pateikt. Tur ir tieši jāparunā ar cilvēkiem, kuri pieņem zvanus un epastus.

I: Jā. Es domāju kāda ir tā koordinatoru loma?

R: Es nemācēju teikt, bet ko es varu noteikti pateikt, ka pagājušā gada pirmajā semestrī bija ārkārtīgi liels mulsums no skolotājiem, jo mums bija tā, ka mēs sanācām savā starpā un iepazīnāmies ar visiem "Skolas somas" noteikumiem un vadlīnijām, lai mēs varētu atbildēt uz viņu jautājumiem. Viņiem likās, ka septiņi eiro ir jāiztērē uzreiz vienā vietā, tikai vienu reizi, tad mēs viņus nomierinājām, ka viņi var atnākt uz muzeju un izmantot pakalpojumus par trīs eiro, pārējo naudu iztērēt kaut kur citur. Viņiem likās, ka vienkārši tas piedāvājums, kas ir "Skolas somas" excelī, ka tikai to var izvēlēties, bet tas

piedāvājums noveco. Tagad viņu atjauno ik pa laikam, bet dažreiz ir tā, ka atnāk jauna izstāde un viņi domā, ka viņi to nedrīkst.

I: Tāds liels skaidrošanas darbs, informēšanas.

R: Jā, diezgan liels. Tagad viņš ir pierimis, jo izgājis pirmais etaps un viņi ir apviļājušies un sapratuši. Es domāju, ka paliks vieglāk un vieglāk, bet, manuprāt, tas vislielākais klupakmens tajā "Skolas somas" projektā bija tieši skolotāju informēšana par tām iespējām. Es domāju, ka vēl joprojām ir jārunā par iespējām, kā efektīvi iztērēt tos septiņus eiro, jo dažu brīdi likās, ka viņiem tas pilnīgi ir slogs. Viņi zvina un prasa, "vai jūs nevarat vēl kaut ko pielikt klāt, lai būtu tie septiņi eiro?", un muzejā tas īsti nav iespējams, jo cenas ir ļoti demokrātiskas skolēniem. Ja mēs paceļam cenas vai domājam par kaut kādu ekskluzīvāku piedāvājumu pieaugušajiem, kuri ir maksāspējīgi, tad mēs nevaram astronomiski pacelt cenu skolēniem. Ja ekskluzīva lekcija pieaugušajiem maksā no pieciem līdz desmit eiro, tad mēs nevaram prasīt par skolēnu ekskursiju un nodarbību septiņus eiro. Tas ir pilnīgi neadekvāti. Tāds neliels izmisums skolotāju vidū un tur vajadzētu daudz vairāk informēt par to kā viņi var izlietot tos septiņus eiro.

I: Vai tu zini kāds ir tas areāls ko jūs esat aptvēruši? No kurām Latvijas vietām brauc?

R: Es varu ātri apskatīties pēdējos mēnešus. Protams, Rīga, bet ne tikai. Ja mēs apskatāmies janvārī... Vangaži, Ulbroka, Bauska, Ikšķile, Babīte, Ķegums, Rīga, Gulbene. Tīri tā vienā mēnesī skatoties, es teiktu, diezgan liela dažādība.

I: Bet tomēr tā vairāk ir Pierīga?

R: Jā, netālu no Rīgas... Jēkabpils, Garkalne, Olaine. Visādas Pierīgas skolas, jo tālākām skolām vēl sanāk ceļa izdevumi. Bija šāda diskusija. Ik pa laikam mūs aicina izteikt viedokli un tad mēs sarakstījām par šo. Tas viens ieteikums bija ne tik strikti likt tos septiņus eiro. Varbūt kaut kādu ierobežojošu procentu no tās summas ko vecāks var pielikt klāt, bet vienkārši lai viņiem sanāk pa ceļam, jo ja pieņemsim, ka viņi šeit atbrauc no Ventspils uz Latvijas Nacionālo mākslas muzeju, viņi šeit var iztērēt tikai četrdesmit centus. Viņi pa četrdesmit centiem var iegādāties biļeti patstāvīgajā ekspozīcijā, kas ir divi stāvi, un viņi bezmaksas var paņemt detektīva karti un uz visu grupu samaksāt sešus eiro par gidu. Ja pietrūkst kaut kādi centi tad var atļaut kaut kādu procentu samaksāt vecākiem. Es nezinu, divdesmit procenti no summas, tas ir viens līdz divi eiro, lai būtu kaut neliela fleksibilitāte tajā ziņā, jo tas skaitlis septiņi, turp un šurp, ir diezgan biedējošs skolotājiem.

I: Tieši tāpēc es jautāju, vai tie tālākie reģioni arī brauc, vai viņi var atļauties...

R: Diezgan daudz Jēkabpils bija un pārsvarā ap Rīgu. Nebija tur Valka, Alūksne.

I: Un kā jums "Skolas somas" ietvaros, vai dabūjāt papildus finansējumu, vai projekts jums jau bija izstrādāts... Es zinu, ka daudzi pieteicās tam KKF projektam...

R: Tur man arī ir ļoti daudz ko komentēt. Par to īsti netika padomāts, jo tas prasa ļoti daudz papildus resursus. Ja tas apmeklētāju skaits dubultojas vai trīskāršojas, bet muzeja darbinieki ir tik, cik ir, un viņi tā jau ir diezgan pārslogoti, tad, protams, būtu brīnīšķīgi ja būtu papildus finansējums materiālu izstrādei. Nu kaut kas, kas atvieglo to darbu. Jā, bija šis konkurss, ja nemaldos novembrī, kas izslēdz valsts muzejus, jo muzeja budžets strādā līdz gada beigām un pēc gada beigām viņš aiziet pa nullēm tas nozīmē, ka mēs nevaram paspēt dabūt un apgūt to budžetu, tas nozīmē, ka projekts jāiesniedz caur kaut kādām biedrībām, kas ļoti sarežģī šo procesu. Es teiktu, forši, bet nedaudz vajadzētu padomāt, kā to tieši nomenedžēt ar muzejiem, jo ļoti daudz bērni brauc tieši uz mākslas muzejiem.

I: Vai darbiniekiem ir papildus atalgojums par to, ka tā slodze ir augusi?

R: Nē. Viena slodze ir četrdesmit stundas un neviens nestrādā piecdesmit vai sešdesmit stundas.

I: Vai ir vispārēja neapmierinātība vai tamlīdzīgi?

R: Kā kurā muzejā, jā. Ir bijuši muzeji, kur jau ir bijusi saspringta situācija, jo ir paņemtas šīs grupas, bet tas prasa lieku resursu. Mēs mēģinām saprast, ko mēs varam nomenēdžēt.

Ir viens, tu paņem desmit grupas dienā, tu vari viņas paņemt, tu vari paņemt arī piecpadsmit un tas iekļausies darba laikā. Bet, kur ir pārējās lietas, kuras tev arī ir jāizdara un tas buksēs citus projektus, citas iniciatīvas. Nevienam nav strādājis sešdesmit stundas nedēļā vienkārši tas fokuss ir novirzījies uz kaut ko, ko mēs ne gluži negaidījām, mēs zinājām, ka būs ļoti liels pieplūdums, bet cieš kaut kādi citi darbi.

I: Jums ir gan plusi, gan mīnusi. Plus ir liels pieplūdums.

R: Protams, tas ir patīkami, it īpaši mazos muzejos, kuros tagad ieplūst vairāk dzīvības, vairāk bērnu. Es domāju, ka tas projekts ir brīnišķīgs tajā, ka mēs sākam audzināt nākotnes kultūras patērētājus. Nu, ka viņi nav tādā drošā attālumā no tās kultūras un tad viņi pieaug un īsti nesaprot kas kā notiek. Mēs cenšamies skolēniem arvien vairāk stāstīt par to, nevis tikai kādu mākslu viņi redz, bet kas ir muzejs, kur viņi ir, kā muzejs strādā. Es domāju cilvēkam, pilsonim tas ir jāzina, lai viņš saprastu, kāpēc viņu nodokļu naudiņa aiziet uz to muzeju. Tā nav tikai telpa, kur ir izstādīta māksla un tad ir uzraugi. Tur ir vesela komanda, kas strādā pie tā visa, kas strādā, lai tā māksla tiktu saglabāta un tiktu pētīta, lai par viņu tiktu stāstīts, komunikēts, mācīts, lai viss tas kopumā funkcionētu, jo ļoti daudz cilvēki par to nezina. Kad es teicu savai vecmammai, ka es strādāšu muzejā, viņa teica: "Par uzraugu, ja?". Tā bija viņas ideja par to, kas ir cilvēks, kurš strādā muzejā un viņa nav nekulturāls cilvēks.

I: Tas ir pirmais, ko tu redzi, tu neredzi, kas ir tajā aizmugurē.

R: Tāpēc ir brīnišķīgi, ka bērni nāk un viņiem ir iespēja stāstīt, un ir iespēja iepazīstināt ar muzeju un mainīt viņos to ideju, ka muzejs ir kaut kāds bubulis. Es domāju, ka papildus finansējums, skolotāju informēšana, tāda nolīmeņošana abās pusēs būtu labi un, es domāju, ar laiku tas arī notiks. Šis "Skolas somas" projekts ir palaists un tas ir ļoti apjomīgs projekts, ļoti apjomīga iniciatīva. Tas būtu ļoti ambiciozi un nereālistiski gaidīt, ka visi būs lieliski. Tas ka tiek veidotas šādas diskusijas, tas ka tiek veidoti šādi pētījumi, lai uzklautu ieteikumus, manuprāt, tas ir milzu solis.

I: Vai jūs neizjūtat to, ka tieši arī skolām tas finansējums tiek piešķirts noteiktos laikos? Kā tas ietekmē jūsu plānojumu?

R: Ir tā, ka viņiem iedod un ir milzu uzplaukums, tad mēs viņus sarezervējam mēnešiem uz priekšu, tad ir milzīgs zvanu uzplūdums mēnešiem uz priekšu, kad viņiem ir jānodod atskaite. To ļoti var just. Mēs teicām, janvāris ir mierīgs. Kāpēc janvāris ir mierīgs, jo viņiem vēl nav finansējums, ok, tad tūlīt būs. Tas ir simtprocentīgi jūtams.

I: Kādas vēl ir kritiskās puses? Kā ir ar administratīvo pusi?

R: Skolotāji nezina kas par to maksā, kur tam rēķinam ir jānonāk. Dažkārt viņi domā, ka muzejā visi sēž un gaida, kad viņi atnāks. Viņi neizprot, ka grūti nomenēdžēt visas grupas, arī to, ka mums ir jāzin visas detaļas. Kādā valodā jāvada šī ekskursija, nevar pieteikt vienā valodā un tad atnākt gribēt citā valodā. Mums ir konkrēti gidi, kuri varētu novadīt krievu valodā un mums ir laicīgi viņi jāsaliek. Tādas pēdējā brīža izmaiņas parasti nav pieejamas. Mēs pamanījām nepatīkamas nianšes komunikācijā ar skolēniem, tāpat ar skolotājiem. Komunikācijas stils bieži vien ir jāatgādina, ka varētu korektāk, piemēram, "man vajag te, to, šeit un tagad" un tad ir dusmas, ka tā nevar. Mums ir brīnišķīgi komunikācijas speciālisti, kas to visu noklausās un korekti atbild. Jā, viena no vājajām saitēm ir skolotāju izglītošana par to ka muzeja apmeklējums, kultūras iestādes apmeklējums, jebkurš izbrauciens viņš nesākas ar to, ka tu iekāp autobusā vai tramvajā. Pirms tam, kā mēs brauksim, kā mēs tur uzvedsimies. Tas būtu brīnišķīgi.

I: Jo pēc idejas skolotājam to vajadzētu darīt. Jā, ka tas nav notikums, ka mēs tagad esam muzejā, bet, ka tas ir darbs pirms un pēc.

R: Un papētam uz kurieni braucam un ko mēs par to varam uzzināt iepriekš. Bērni bieži ir apmulsuši par to, kur viņi ir un kā viņiem ir jāuzvedas. Ir divas galējības, kura neviena no viņām nav laba, viena ir tā, ka

viņi sāk nevaldāmi ārdīties vai arī vienkārši ekskursija un viņi runā, neklausās, un otrs viņi baidās vispār kaut ko izdarīt, viņi baidās jautāt jautājumus, baidās komunicēt, baidās izteikties. Tas arī nav labi. Jā, tajā pašā laikā, mums ilgi muzejā klejo šī doma par skolotāju ceļvedi. Būtu tāds materiāls skolotājiem, būtu tur ieteikumi. Viņi viņu nelasa, nelieto. Tas ir par daudz, jo šāds ceļvedis diezgan tāds "extensive", viņš tika radīts mākslas muzejā "Rīgas Birža". Tad mēs tīri tā joku pēc domājām, "klau, bet īsti nevaram saprast, cik daudz viņu lieto". Tad mēs uztaisām skolotāju semināru, tur apmēram septiņdesmit skolotāju un pirms tam mēs esam aizsūtījuši šo failu epastā ar lūgumu apskatīt un dot savu "feedback'u", kas patīk, kas nepatīk. No septiņdesmit cilvēkiem viens bija apskatījis to ceļvedi. Viņi teica, ka tas ir par daudz, vajag vienu lapu. Uztaisījām vienu lapu, es neteiktu, ka viņi vairāk izmantotu. Es domāju, skolotājiem pašiem vajadzētu saprast, kas viņiem palīdz, jo mēs esam ļoti atvērti. Es domāju, viņiem patīk šis materiāls, darba lapas vai kas tamlīdzīgs, jo viņiem ir drošības sajūta, ka tur būs kaut kāda struktūra tam apmeklējumam. Grūti ir saprast, tu prasi un saņem atbildi, bet tas īsti nestrādā tad atkal kaut ko... Nu tur... Tur ir jādoma, mēs vēl esam procesā, lai saprastu kā labāk strādāt tur ar skolotājiem, un kā viņus iedrošināt, informēt un pastāstīt. Nezinu, vai tas ir video, vai kas tamlīdzīgs.

I: Es domāju, ka daudzi skolotāji varbūt nav uztvēruši to jūsu pārzīmološanos. Viņiem vēl joprojām ir tas, ka muzejs ir tā vieta kur, dieva dēļ, nekam nepieskaries. Viss ir tāds stīvs...

R: Tas ir iemesls, kāpēc mēs šobrīd sniegsim vienu projektu ar lūgumu atbalstīt, lai radītu tādu produktu materiālu bērniem, skolēniem, kas viņus ļoti iedrošina darboties uz grīdas, un kas iedrošina viņus staigāt apkārt, sarunāties ar saviem klasesbiedriem un kas ir orientēts uz kaut ko emocionālu, pētniecisku. Tas mums strādā arī ģimenēm, vecāki atnāk ar bērniem un tā, "nesēdi tā, nepaliec, nespēlējies", tad mēs mēģinājām to lauzt. Šeit jums ir uzdevumi, tie uzdevumi ir pilnīgi dabiski, uz grīdas tev ir jāapsēžās un jādabojās, jārunājās. To pašu vajadzētu izdarīt ar skolēniem. Kā lai viņi patiesībā zina kā uzvesties muzejā.

I: Vai jums ar Kultūras ministriju ir kaut kāda sadarbība? Vai izstrādā kaut kādus ieteikumus jums? Vai ir kaut kāda tiešā sadarbība, jo es zinu, citiem ir.

R: Nav tā, ka viņi neliekas ne zinīs. Ik pa laikam viņi prasa kaut kādu atskaiti par apmeklējumu, bija arī diskusija, kura bija saistīta ar Kultūras ministriju. Nav tā ka viņi ignorētu un neliktos ne zinīs. Redzēs kā mums būs ar projektu atbalstīšanu, cerams, ka viņi atbalstīs.

I: Vai ir vēl kaut kas ko vēlies pateikt? Vai kopējais vērtējums? Skats uz nākotni?

R: Es domāju, tas viss ko es teicu. Tas ir forši un tā vajag. Nedaudz vairāk vajag fleksibilitāti, vairāk vajag izglītēt to skolotāju. Vissvarīgākais izglītēt viņu par to kā izvēlēties piedāvājumu, kā to naudu efektīvi iztērēt, kā plānot... Visu šo "kā". Nav jēgas no šiem septiņiem eiro, ja tas viņiem ir slogs. Tas ir labs pamats, bet ir jāstrādā tieši pie izglītības un informēšanas, lai tie septiņi eiro radītu maksimālu atdevi.

I: Un arī drošvien, lai nebūtu tā, ka tiem pakalpojumu piedāvātājiem ir jāieliek tik pat liels darbs, lai skaidrotu gan satura izvēli...

R: Tieši tā.

I: Liels paldies tev.

R: Paldies tev, ceru, ka noderēja.